

252

2 A

17

ΕΥΚΛΙΔΙΣ ΕΛΕΜΕΝΤΟΡΥΜ

LIBRI XV. GRAE-
cè & Latiné,

*Quibus, cū ad omnem Mathematicæ scientiæ
partem, tūm ad quamlibet Geometriæ tra-
ctationem, facilis comparatur aditus.*

Επίγραμμα παλαιόν.

Σχήματα πέντε Γλάτων Θ, ἃ Γυθαγόρας σο-
φὸς εὗρε.

Γυθαγόρας σοφὸς εὗρε, Πλάτῳ δ' ἀρίστηλ' ἐδί-
δαξεν,

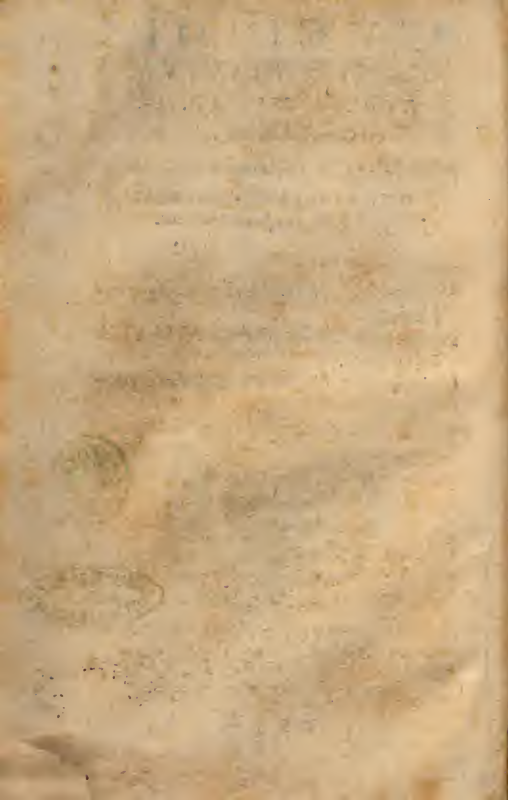
Εὐκλείδης ὡδὶ τοῖσι κλέθ' ὠδὲ καλὰς ἔταξε.

LVTETIAE,

*Apud Gulielmum Cauellat, in pingui Gallina,
ex aduerso collegij Cameracensis.*

1558.

AD CANDIDVM LE-
CTOREM ST. GRACILIS
Præfatio.

PERMAGNI referre semper
existimaui, lector beneuole, quan-
tum quisque studij & diligentia
ad percipienda scientiarum elemē-
ta adhibeat, quibus non satis cognitis, aut perpe-
ram intellectis, si vel digitum progredi tentes,
erroris caliginem animis offundas, non veritatis
lucem rebus obscuris adferas. Sed principiorum
quanta sint in disciplinis momenta, haud facile
credat, qui rerum naturam ipsa specie, non viri-
bus metiatur. Vt enim corporū quæ oriuntur &
intereunt, viliſſima tenuiſſimāque videtur ini-
tia: ita rerum eternarum & admirabiliū, qui-
bus nobiliſſimæ artes continentur, elementa ad
speciem sunt exilia, ad vires & facultatē quā-
maxima. Quis non videt ex fici tantulo grano,
vt ait Tullius, aut ex acino vinaceo, aut
terarum frugum aut stirpium minutiſſimis,

P R Æ F A T I O.

minibus tantos truncos ramosque proceari? Nā Mathematicorū initia illa quidē dictū auditūq; perexigua, quantam thesaurum sylvam nobis pepererunt? Ex quo intelligi potest, ut in ipsis seminibus, sic & in artium principiis inesse vim earum rerum, quæ ex his progignuntur. Præclare igitur Aristoteles, ut alia permulta, μέγιστον ἰσως ἀρχὴ πάντων, καὶ ὅσα κεφάλιστον τῇ διωάμει, ῥοτότω μικρότατον ὅν τῷ μεγέθει χαλεπὸν ἔστιν ὀφθῆναι. Quocirca committendum non est, ut nō bene prouisa & diligenter explorata scientiarum principia, quibus propositarum quarumq; rerum veritas sit demonstranda, vel constituas, vel constituta approbes. Cauendū etiā, ut ne tantulum quidem fallaci & captiosa interpretatione turpiter deceptus, à vera principiorum ratione temere deflectas. Nam qui initio fortè aberrauerit, is ut tandem in maximis versetur erroribus necesse est: cū ex vno erroris capite densiores sensim tenebræ rebus clarissimis obducantur. Quid tam varias veterum physiologorū sententias non modo cum rerum veritate pugnātes, sed vehementer etiam inter se dissidentes nobis inuexit? Equidem haud scio fueritne vlla potior tanti dissidij causa, quàm quòd ex principiis partim falsis partim non consentaneis du-

P R Æ F A T I O.

Etas rationes probando adhiberent. Fit enim ple-
 runque, ut qui non rectè de artium rerumque ele-
 mentis sentiunt, ad præfinitas quasdam opinio-
 nes suas omnia reuocare studeant. Pythagorei,
 ut meminit Aristoteles, cum denarij numeri
 summam perfectionem cælo tribuerent, nec plu-
 res tamen quàm nouem sphas cernerent, deci-
 mam affingere ausi sunt terræ aduersam, quam
 αὐτὴ ἡ δόξα appellarunt. Illi enim vniuersitatis re-
 rumque singularum naturam ex numeris ceu prin-
 cipiis æstimantes, ea protulerunt quæ Φαντασ-
 ματικὰ congruere nusquam sunt cognita. Nam ridi-
 cula Democriti, Anaximenis, Melissi, Anaxa-
 gore, Anaximandri, & reliquorum id genus
 physiologorum somnia, ex falsis illa quidem or-
 ta naturæ principiis, sed ad Mathematicum ni-
 hil aut parum spectantia, sciens prætereo. Non-
 nullos attingam, qui repetitis altius, vel aliter ac
 decuit positis rerum initiis, cum in physicis mul-
 ta turbarunt, tum Mathematicos oppugnatione
 principiorum pessimè mulctarunt. Ex planis fi-
 guris corpora constituit Timæus: Geometrarum
 hic quidem principia cuniculis oppugnatur. Nā
 & superficies seu extremitates crassitudinē ha-
 bebunt, & lineæ latitudinem: denique puncta nō
 erunt indiuidua, sed linearum partes. Prædicat

P R Æ F A T I O.

Democritus atq; Leucippus illas atomos suas, & indiuidua corpuscula. Concedit Xenocrates impartibiles quasdam magnitudines. Hic verò Geometriæ fundamenta aperte petuntur, & funditus euertuntur: quibus dirutis nihil equidem aliud video restare, quàm vt amplissima Mathematicorum theatra repente concidant. Iacebunt ergo, si diis placet, tot præclara Geometrarum de asymmetris & alogis magnitudinibus theoremata. Quid enim causæ dicas cur indiuidua linea hanc quidem metiatur, illam verò metiri nõ queat? Siquidem quod minimum in vnoquoque genere reperitur, id communis omnium mensura esse solet. Innumerabilia profectò sunt illa, quæ ex falsis eiusmodi decretis absurda cõsequuntur: & horum permulta quidem Mathematicus, sed longè plura colligit Physicus. Quid varia ἄδωλοζ & ἀφύκτωρ genera commemore, quæ ex hoc vno fonte tam longè lateque diffusa fluxisse videntur? Notissimus est Antiphontis tetragonismus, qui Geometrarum & ipse principia non parum labefecit, cum rectæ lineæ curuam posuit æqualem. Lõgum esset mihi singula percensere, præsertim ad alia properanti. Hoc ergo certum, fixum & in perpetuum ratum esse oportet, quod sapienter monet Aristoteles, αὐτοὺς δὲ τοιοῦτος ὁ-

P R Æ F A T I O.

εἰδῶσι καλῶς αἱ ἀρχαί. μετὰ τὴν ᾧ ἔχουσιν ῥο-
 τῶν πρὸς ἐπὶ μὲν α. *Nam principiis illa congrue-*
re debent, quæ sequuntur. Quòd si tantum perspi-
citur in istis exilioribus Geometriæ initiis, quæ
puncto, linea, superficie definiuntur, momentum,
ut ne hæc quidem sine summo impendentis rui-
næ periculo connelli aut oppugnari possint: quan-
ta quæso vis putanda est huius σοιχειώσεως, quæ
collatis tot præstantissimorum artificum inuen-
tis, mira quadam ordinis solertia contexuit Eu-
clides, vniuersæ Matheseως elementa complexu
suo coercentem? Vt igitur omnibus rebus instru-
ctior & paratior quisque ad hoc studiũ libetius
accedat, & singula vel minutissima exactius
secum reputet atque perdiscat, operæ precium censi
in primo institutionis aditu vestibuloque præci-
pua quædam capita, quibus tota ferè Mathema-
ticæ scientiæ ratio intelligatur, breuiter explica-
re: tum ea quæ sunt Geometriæ propria, diligen-
ter persequi: Euclidis denique in extruenda hac
σοιχειώσῃ consiliũ sedulo ac fideliter exponere.
Quæ ferè omnia ex Aristotelis potissimũ ducta
fontibus, nemini inuisa fore cõfido, qui modò in-
geniũ animi candorem ad legendum attulerit.
Ac de Mathematicæ diuisione primũ dicamus.

Mathematicæ in primis scientiæ studiosos

P R Æ F A T I O.

fuisse Pythagoreos, non modò historicorum, sed etiam philosophorum libri declarant. His ergo placuit, ut in partes quatuor vniuersum distribuatur Mathematicæ sciētiae genus, quarū duas $\omega\delta\iota\epsilon\ \pi\omicron\sigma\omicron\upsilon$, reliquas $\omega\delta\iota\epsilon\ \pi\eta\lambda\iota\kappa\omicron\upsilon$ versari statuerunt. Nam $\epsilon\ \pi\omicron\sigma\omicron\upsilon$ vel sine vlla comparatione ipsum per se cognosci, vel certa quadā ratione comparatum spectari: in illo Arithmetica, in hoc versari Musicam: $\epsilon\ \pi\eta\lambda\iota\kappa\omicron\upsilon$ partim quiescere, partim moueri quidem: illud Geometriæ propositum esse: quod verò sua sponte motu cietur, Astronomiæ. Sed ne quis falsò putet Mathematicam scientiam, quòd in vtroque quanti genere cernitur, idcirco inanem videri (si quidem non solum magnitudinis diuisio, sed etiam multitudinis accretio infinitè progredi potest) meminisse decet, $\epsilon\ \pi\eta\lambda\iota\kappa\omicron\upsilon\ \epsilon\ \pi\omicron\sigma\omicron\upsilon$, quæ subiecto Mathematicæ generi imposita sunt à Pythagoreis nomina, non cuiuscūque modi quantitatem significare, sed eam demū, quæ tūc multitudine tum magnitudine sit definita, et suis circumscripta terminis. Quis enim vllā infiniti sciētiae defendat? Hoc scitū est, quod non semel docet Aristoteles, infinitum ne cogitatione quidē complecti quenquā posse. Itaque ex infinita multitudinis ϵ magnitudinis $\delta\omega\alpha\mu\delta$, finitam hæc

P R Æ F A T I O.

Scientia decerpit & amplectitur naturam, quā tractet, & in qua versetur. Nā de vulgari Geometrarum consuetudine quid sentiendum sit, cū data interdum magnitudine infinita aut fabricantur aliquid, aut proprias generis subiecti affectiones exquirunt, disertè monet Aristoteles, & δὲ πῶ (de Mathematicis loquens) δέονται τῶ ἀπειρῶ, & δὲ χεῖνται, ἀλλὰ μόνον εἶναι ὅσω ἀπὸ βέλωνται, περὶ ὧν μέντω. Quamobrem disputatio ea qua infinitum refellitur, Mathematicorum decretis rationibusque non aduersatur, nec eorū apodixes labefacit. Etenim tali infinito opus illis nequaquā est, quod exitu nullo peragrari possit, nec talem ponunt infinitam magnitudinem; sed quantamcunque velit aliquis effingere, ea ut suppetat, infinitam præcipiunt. Quinetiā nō non modò immensa magnitudine opus non habent Mathematici, sed ne maxima quidem: cum instar maximæ minima quæque in partes totidē pari ratione diuidi queat. Alteram Mathematicæ diuisionem attulit Geminus, vir (quantum ex Proclo conuicere licet) μὲν δὲ μαθητικῶν laudē clarissimus. Eam, quæ superiore plenior & accurrator forte visa est, cum doctissime pertractarit sua in decimū Euclidis præfatione P. Mōtaureus vir senatorius, et regiæ bibliothecæ præ-

P R Æ F A T I O.

*fectus, leuiter attingam. Nam ex duobus rerum
 velut summis generibus, τῶν νοητῶν καὶ τῶν αἰ-
 σθητῶν, quæ res sub intelligentiâ cadunt, Arith-
 metica & Geometria attribuit Geminus: quæ
 vero in sensus incurrunt, Astrologia, Musica,
 Supputatirci, Optica, Geodesia & Mechanica
 adiudicauit. Ad hanc certè diuisionem spectas-
 se videtur Aristoteles, cùm Astrologiam, Opti-
 cam, harmonicam φυσικῶς τε καὶ μαθηματικῶς
 nominat, vt quæ naturalibus & Mathematicis
 interiecta sint, ac velut ex vtrisque mixta disci-
 plina: Siquidem genera subiecta à Physicis mu-
 tuantur, causas. Verò in demonstrationibus ex su-
 periore aliqua scientia repetunt. Id quod Aristo-
 teles ipse apertissimè testatur, αἰσθητὰ καὶ νοη-
 τὰ, καὶ τὰ μὲν αἰσθητὰ καὶ μαθηματικὰ ἐκείνων, καὶ τὰ νοητὰ ἐκ τούτων. Sequitur, vt quid Mathematicæ
 conueniat cum Physica & prima Philosophia:
 quid ipsa ab vtraque differat, paucis ostēdamus.
 Illud quidem omnium commune est, quod in ve-
 ri contemplatione sunt posita, ob idque θεωρη-
 τικά à Grecis dicuntur. Nam cùm διαλογισμὸς sine
 ratio & mens omnis sit vel περὶ τὸν κόσμον, vel περὶ
 τὸν ἑαυτοῦ κόσμον, totidem scientiarū sint gene-
 ra necesse est. Quod si Physica, Mathematica,
 & prima Philosophia, nec in agendo, nec in ef-*

P R Æ F A T I O.

ficiendo sunt occupatæ, hoc certè perspicuum est, eas omnes in cognitione contemplationeque necessariò versari. Cum enim rerum non modò agendarum, sed etiam efficiendarum principia in agente vel efficiente consistant, illarum quidem $\mu\epsilon\sigma\sigma\iota\epsilon\sigma\iota\varsigma$, harum autem vel mens, vel ars, vel vis quædam & facultas: rerum profectò naturalium, Mathematicarum, atque diuinarum principia in rebus ipsis, nò in philosophis inclusa latent. Atque hæc vna in omnes valet ratio, quæ $\delta\epsilon\omega\phi\alpha\lambda\epsilon\upsilon\delta\alpha\varsigma$ esse colligat. Iam verò Mathematica separatim cum Physica congruit, quòd vtraque versatur in cognitione formarum corpori naturali inherentium. Nam Mathematicus plana, solida, longitudines & puncta cõtemplatur, quæ omnia in corpore naturali à naturali quoque philosopho tractantur. Mathematica item & prima philosophia hoc inter se propriè conueniunt, quòd cognitionem vtraque persequitur formarum, quoad immobiles, & à cõcretionem materiæ sunt liberæ. Nā tametsi Mathematicæ formæ re vera per se non cohærent, cogitatione tamen à materia & motu separantur, $\epsilon\delta\iota\epsilon\gamma\iota\upsilon\epsilon\tau\alpha\iota$ $\lambda\epsilon\upsilon\delta\alpha\iota$ & $\chi\alpha\epsilon\iota\zeta\epsilon\upsilon\tau\omega\upsilon$, ut ait Aristoteles. De cognitione & societate breuiter diximus. Iā quid intersit, videamus. Vnaquæque mathematicarum

P R Æ F A T I O.

certum quoddam rerum genus propositū habet, in quo versetur, ut Geometria quātitatem & continuationem aliorum in vnam partem, aliorum in duas, quorundam in tres: eorumque quatenus quanta sunt & continua, affectiones cognoscit. Prima autem philosophia, cum sit omnium cōmunis, vniuersum Entis genus, quæque ei accidunt & conueniunt hoc ipso quod est, considerat. Ad hæc, Mathematica eam modò naturam amplectitur, quæ quanquam non mouetur, separari tamen seiungique nisi mente & cogitatione à materia non potest, ob eamque causam ἐξ ἀφαιρέσεως dici cōsuevit. Sed Prima philosophia in iis versatur, quæ & seiuncta, & æterna, & ab omni motu per se soluta sunt ac libera. Cæterum Physica & Mathematica quāquā subiecto discrepare non videntur, modo tamen rationeque differunt cognitionis & contemplationis, vnde dissimilitudo quoque scientiarū sequitur. Etenim mathematicæ species nihil re vera sunt aliud, quàm corporis naturalis extremitates, quas cogitatione ab omni motu & materia separatas Mathematicus contemplatur: sed easdem consecratur physicorum ars, quatenus cum materia comprehensæ sunt, & corpora motui obnoxia circumscribunt. Ex quo fit, ut quæcun-

P R Æ F A T I O.

que in Mathematicis incommoditates accidunt, eadem etiam in naturalibus rebus videantur accidere, non autē vicissim. Multa enim in naturalibus sequuntur incōmoda, quæ nihil ad Mathematicum attinent, Διὰ τὸ, inquit Aristoteles, τὰ μὲν ἐξ ἀφαιρέσεως λέγεται, τὰ μαθηματικὰ, τὰ δὲ φύσιν ἐκ προθέσεως Siquidem res cū materia deinceps contemplatur physicus: Mathematicus verò rem cognoscit circumscriptis iis omnibus quæ sensu percipiuntur, ut gravitate, leuitate, duritie, mollitie, & præterea calore, frigore, aliisque contrariorum paribus quæ sub sensum subiecta sunt: tantum autem relinquit quantitatem & continuum. Itaque Mathematicorū ars in iis quæ immobilia sunt, cernitur (τὰ γὰρ μαθηματικὰ τῶν ὄντων ἀνυκινήσεως ὄντι, ἔξω τῶν δὲ τῶν ἀσρολογίαν) quæ verò in naturæ obscuritate posita est, res quidem quæ nec separari nec motu vacare possunt contemplatur. Id quod in utroque scientiæ genere perspicuum esse potest, siue res subiectas definias, siue proprietates earum demonstrates. Etenim numerus, linea, figura, rectum, inflexum, æquale, rotundum, vniuersa denique Mathematicus quæ tractat & proficitur, absque motu explicari docerique possunt: χωρὶς δὲ τῆ νοήσεως κινήσεως ὄντι: Physicæ

P R Æ F A T I O.

autem sine motione species nequaquam possunt intelligi. Quis enim, hominis, plantæ, ignis, ossium, carnis naturam & proprietates sine motu qui materiam sequitur, perspiciat? Siquidem tantisper substantia quæque naturalis constare dici solet, quoad opus & munus suum, agendo patiendoque tueri ac sustinere valeat: qua certè amissa δυνάμει, ne nomen quidem nisi ὁμολογίῳ retinet. Sed Mathematico ad explicandas circuli aut trianguli proprietates, nullum adferre potest usum, materię ut auri, ligni, ferri, in qua insunt, cōsideratio: quin eò verius eiusmodi rerum, quarum species tanquā materia vacantes efformemus animo, naturam complectemur, quod coniunctione materię quasi adulterari depravarique videntur.

Quocirca Mathematicæ species eodem modo quo νοιλόρ, siue concavitas, sine motu & subiecto definitione explicari cognoscique possunt: naturales verò cum eam vim habeant, quā, ut ita dicam, simitas, cum materia comprehensæ sunt, nec absque ea separatim possunt intelligi: quibus exemplis quid inter Physicas & Mathematicas species intersit, haud difficile est animadvertere. Illis certè non semel est usus Aristoteles. Valeant ergo Protagoræ sophismata, Geometras hoc nomine refellentis, quod circulus normam pun-

PRÆFATIO.

Eto non attingat. Nam diuina Geometrarū theore-
mata qui sensu æstimabit, vix quicquam re-
periet quod Geometra concedendum videatur.
Quid enim ex his quæ sensum mouent, ita rectū
aut rotundum dici potest, vt à Geometra ponitur?
Nec verò absurdum est aut vitiosum, quod li-
neas in puluere descriptas pro rectis aut rotundis
assumit, quæ nec rectæ sunt nec rotundæ, ac ne
latitudinis quidem expertes. Siquidē nō iis vti-
tur geometra quasi inde vim habeat conclusio,
sed eorum quæ discenti intelligenda relinquun-
tur, rudem ceu imaginem proponit. Nam qui pri-
mū instituuntur, hi ductu quodam & velut
ἡδεγγωγία sensuum opus habet, vt ad illa quæ
sola intelligentia percipiuntur, aditum sibi com-
parare queant. Sed tamen existimandum nō est
rebus Mathematicis omnino negari materiā, ac
nō eā tantum quæ sensum afficit. Est enim ma-
teria alia quæ sub sensum cadit, alia quæ animo
& ratione intelligitur. Illam αἰσθητὴν, hanc νοη-
τὴν vocat Aristoteles. Sensu percipitur, vt æs,
vt lignū, omnisque materia quæ moueri potest.
Animo & ratione cernitur ea quæ in rebus sen-
silibus inest, sed nō quatenus sensu percipiuntur,
quales sunt res Mathematicorum. Vnde ab Ari-
stotele scriptum legimus ὡς τὸ κίτρινον καὶ τὸ λευκόν

P R Æ F A T I O.

ὅτι τὸν ῥέκτον ἑαυτὸν ἔχει ὡς τὸν ἑαυτὸν: μετὰ οὐκ ἔστι
 ὅτι: quasi velit ipsius recti, quod Mathematico-
 rum est, suam esse materiam, nō minus quā si-
 mi quod ad Physicos pertinet. Nā licet res Ma-
 thematicæ sensili vacent materia, non sunt ta-
 men indiuiduæ, sed propter cōtinuationem par-
 titiōni semper obnoxia, cuius ratione dici possūt
 sua materia non omnino carere: quin aliud vide-
 tur ἡ εἰς αὐτὴν ἑαυτὴν, aliud quoad continuationi
 adiūcta intelligitur linea. Illud enim ceu forma
 in materia, proprietatum causa est, quas sine ma-
 teria percipere nō licet. Hæc est societatis & dis-
 sidij Mathematicæ cum Physicæ & primæ Phi-
 losophiæ ratio. Nunc autem de nominis etymo-
 & notatione pauca quædam afferamus. Nam si
 quæ iudicio & ratione imposita sunt rebus no-
 mina, ea certè non temere indita fuisse credendū
 est, quibus scientias appellari placuit. Sed neque
 otiosa semper haberi debet ista etymologiæ inda-
 gatio, cum ad rei etiam dubiæ fidem sæpe non pa-
 rum valeat recta nominis interpretatio. Sic enim
 Aristoteles ducto ex verborum ratione argumē-
 to, αὐτομάτως, μετὰ βολῆς, οἱ δὲ ἄλλοι, aliarumque re-
 rum naturam ex parte confirmavit. Quoniam
 igitur Pythagoras Mathematicam scientiam nō
 modò studiosè coluit, sed etiam repetitis à capitè
 principiis,

P R Æ F A T I O.

principiis, geometricam contemplationem in liberalis disciplinæ formam composuit, & perspicetis absque materia, solius intelligentiæ adminiculo theorematibus, tractationem τοῦ τοῦ ἀλόγου, & κοσμητικῶν χημάτων constitutionem excogitavit: credibile est, Pythagorā, aut certè Pythagoreos, qui & ipsi doctoris sui studia libenter amplexi sunt, huic sciētiae id nomē dedisse, quod cum suis placitis atque decretis cōgrueret, rerūque propositarum naturam quoquo modo declararet. Ita cum existimaret illi omnē disciplinā, quæ μαθησις dicitur, ἀναμνησις esse quandam, id est recordationem & repetitionē eius sciētiae, cuius antè quàm in corpus immigraret, compos fuerit anima, quemadmodum Plato quoque in Menōne, Phædonē, & aliis aliquot locis videtur astruxisse: animaduverterent autem eiusmodi recordationem, quæ non posset multis ex rebus perspicui, ex his potissimum scientiis demonstrari, si quis nimirum, ait Plato, ἡ δὲ τὰ μαθηματικὰ ἀγνῶστα: probabile est equidē Mathematicas à Pythagoreis artes κατ' ἐξοχὴν fuisse nominatas, ut ex quibus μαθησις, id est æternarum in anima rationum recordatio ἀναμνησις & præcipuè intelligi posset. Cuius etiam rei fidem nobis diuinus fecit Plato, qui in Menōne Socratem in-

P R Æ F A T I O.

duxit hoc argumenti genere persuadere cupientem discere nihil esse aliud quàm suarum ipsius rationum animũ recordari. Etenim Socrates pusionem quendam, vt Tullij verbis vtar, interrogat de geometrica dimẽsione quadrati: ad ea sic ille respondet vt puer, & tamen tam faciles interrogationes sunt, vt gradatim respondens, eodem perueniat, quò si geometrica didicisset. Aliam nominis huius rationem Anatolius exposuit, vt est apud Rhodiginum, quòd cùm ceteræ disciplinæ deprehendi vel non docente aliquo possint omnes, Mathematica sub nullius cognitionem veniant, nisi præeunte aliquo, cuius solertia succidantur vepræta, vel exurantur, & superciliosa complanentur aspreta. Ita enim Cælius: quod quam vim habeat, non est huius loci curiosius perscrutari. Equidem M. Tullius Mathematicos in magna rerum obscuritate, recondita arte, multiplicique ac subtili versari scribit. sed quis nescit id ipsum cū aliis grauioribus scientiis, esse cõmune? Est enim, vel eodem autore Tullio, omnis cognitio multis obstructa difficultatibus, maximaque est & in ipsis rebus obscuritas, & in iudiciis nostris infirmitas: nec vlus est, modò interius paulò Physica penetrarit, qui nõ facile sit expertus, quàm multi vndique

PRÆFATIO.

emergant, rerum naturalium causas inquirentibus, & inexplicabiles labyrinthi. Sunt qui ex demonstrationum firmitate nominari Mathematicas opinantur: cuius etiam rationis momentum alio seorsim loco expēdendum fuerit. Quocirca primam Verbi notationem, quam sequutus est Proclus, nobis retinendam censeo. Hactenus de Vniuerso Mathematicæ genere quanta potui & perspicuitate & breuitate dixi. Sequitur, ut de Geometria separatim atque ordine ea disse-ram, quæ initio sum pollicitus. Est autem Geometria, ut definit Proclus, scientia, quæ versatur in cognitione magnitudinum, figurarum, & quibus hæ continentur, extremorum, item rationum & affectionū, quæ in illis cernuntur ac in-herent: ipsa quidē progrediens à puncto indiuiduo per lineas & superficies, dum ad solida con-scendat, variâsque ipsorum differentias patefa-ciat. Quumque omnis sciētia demonstratiua, ut docet Aristoteles, tribus quasi momentis conti-neatur, genere subiecto, cuius proprietates ipsa scientia exquirat & contēplatur: causis & prin-cipiis, ex quibus primis demonstrationes confi-ciuntur: & proprietatibus, quæ de genere subie-cto per se enunciantur: Geometriæ quidem sub-iectum in lineis, triangulis, quadrangulis, circu-

P R Æ F A T I O.

lis, planis, solidis, atque omnino figuris & magnitudinibus, earumque extremitatibus cōsistit. His autem inhaerent diuisiones, rationes, tactus, equalitates, $\pi\alpha\rho\epsilon\beta\omicron\lambda\omicron\iota$, $\upsilon\pi\omicron\delta\epsilon\beta\omicron\lambda\omicron\iota$, $\epsilon\mu\epsilon\iota\tau\epsilon\varsigma$, atque alia generis eiusdem propè innumerabilia. Postulata verò & Axiomata ex quibus hæc inesse demonstrantur, eiusmodi ferè sunt: Quouis centro & interuallo circulum describere: Si ab equalibus equalia detrahas, quæ relinquuntur esse equalia, cæterâque id genus permulta, quæ licet omnium sint communia, ad demonstrandum tamen tum sunt accommodata, cum ad certum quoddam genus traducuntur. Sed cum præcipua videatur Arithmetica et Geometria inter Mathematicas dignatio, cur Arithmetica sit æquiescens et exactior quàm Geometria, paucis explicandum arbitror. Hic verò & Aristotelem sequemur ducem, qui scientiam cum scientia ita comparat, ut accuratiorem esse velit eam, quæ rei causam docet, quàm quæ rem esse tantum declarat: deinde quæ in rebus sub intelligentiam cadentibus versatur, quàm quæ in rebus sensum mouentibus cernitur. Sic enim & Arithmetica quàm Musica, & Geometria quàm Optica, & Stereometria quàm Mechanica exactior esse intelligitur. Postremò quæ ex simplicioribus initiis con-

P R Æ F A T I O.

stat, quàm quæ aliqua adiectione cõpositis vti-
tur. Atque hac quidem ratione Geometriæ præ-
stat Arithmetica, quòd illius initium ex addi-
tione dicatur, huius sit simplicius. Est enim pun-
ctum, ut Pythagoreis placet, unitas quæ situm
obtinet: unitas verò punctum est quod situ va-
cat. Ex quo percipitur, numerorũ quàm magnitu-
dinum simplicius esse elementum, numerosque
magnitudinibus esse puriores, & à concretione
materiæ magis disiunctos. Hæc quanquam nemi-
ni sunt dubia, habet & ipsa tamen Geometria
quo se plurimum efferat, opibusque suis ac rerum
vbertate multiplici vel cum Arithmetica cer-
tet: id quod tute faciliè deprehendas cùm ad infi-
nitam magnitudinis diuisionem, quam respuit
multitudo, animum conuerteris. Nunc quæ sit
Arithmeticæ & Geometriæ societas, videamus.
Nam theorematum quæ demonstratione illustrã-
tur, quædam sunt vtriusque sciẽtiæ communia,
quædam verò singularum propria. Etenim quòd
omnis proportio sit quævis siue rationalis, Arith-
meticæ soli conuenit, nequaquam Geometriæ, in
qua sunt etiam ἀρρητοι, seu irrationales propor-
tiones: item, quadratorum γινώσκονας minimo
definitos esse, Arithmeticæ proprium (si quidem
in Geometria nihil tale minimum esse potest)

P R Æ F A T I O.

sed ad Geometriam propriè spectât situs, qui in numeris locum non habent: tactus, qui quidem à continuis admittuntur: ἄλογον, quoniam ubi diuisio infinitè procedit, ibi etiam ἄλογον esse solet. Communia porrò vtriusque sunt illa, quæ ex sectionibus eueniunt, quas Euclides libro secundo est persequutus: nisi quòd sectio per extremâ & mediam rationem in numeris nusquam reperiri potest. Iam Verò ex theorematibus eiusmodi communibus, alia quidem ex Geometria ad Arithmetica traducuntur: alia contrà ex Arithmetica in Geometriam transferuntur: quædam Verò perinde vtrique scientiæ conueniunt, vt quæ ex vniuersa arte Mathematica in vtrâque harum conueniant. Nam & alterna ratio, & rationum conuersiones, compositiones, diuisiones hoc modo communia sunt vtriusque. Quæ autem sunt τὸ διὰ συµµέτρων, id est de commensurabilib⁹, Arithmetica quidē primū cognoscit et contēplatur: secūdo loco Geometria Arithmetica imitata. Quare & cōmensurabiles magnitudines illæ dicuntur, quæ rationē inter se habent quā numerus ad numerū, perinde quasi cōmensuratio & συµμετρία in numeris primū cōsistat (Vbi enim numerus, ibi & συµμέτρον cernitur: & vbi σύμμετρον, illic etiam numerus) sed quæ

P R Æ F A T I O.

triangulorum sunt & quadrangulorum, à Geometra primum considerantur: tùm analogia quadam Arithmeticus eadem illa in numeris cōtēplatur. De Geometriæ diuisione hoc adiiciendum puto, quòd Geometriæ pars altera in planis figuris cernitur, quæ solam latitudinem longitudini coniunctam habent: altera verò solidas contemplantur, quæ ad duplex illud intervallū crassitudinem adsciscūt. Illam generali Geometriæ nomine Veteres appellarunt: hanc propriè Stereometriam dixerunt. Ita Geometriam cum Optica, & Stereometriam cum Mechanica non rarò cōparat Aristoteles. Sed illius cognitio huius inuentionem multis seculis anteceßit, si modò Stereometriam ne Socratis quidem ætate vllam fuisse omnino verum est, quemadmodum à Platone scriptum videtur. Ad Geometriæ vtilitatē accedo, quæ quanquam suapte vi & dignitate ipsa per se nititur, nullius vsus aut actionis ministerio mācipata (vt de Mathematicis omnibus sciētiis concedit in Politico Socrates) si quid ex ea tamen vtilitatis externæ quæritur, Dij boni quàm lætos, quàm vberes, quàm varios fructus fundit? Nec verò audiendus est vel Aristippus, vel Sophistarū alius, qui Mathematicorū artes idcirco repudiet, quòd ex finē nihil docere videātur, cuiusque quod melius aut deterius nullam habeāt

P R Æ F A T I O.

rationem. Vt enim nihil causæ dicas, cur sit melius, trianguli, verbi gratia, tres angulos duobus esse rectis æquales: minimè tamen fuerit consentaneum, Geometriæ cognitionem Vt inutile exagitare, criminari, explodere, quasi quæ finē & bonū quò referatur, habeat nullū. Multas haud dubiè solius contemplationis beneficio citra materiæ contagionem adfert Geometria comoditates partim proprias, partim cum Vniuerso genere communes. Cum enim Geometria, Vt scripsit Plato, eius quod semper est cognitionem profiteatur, ad Veritatem excitabit illa quidem animū, & ad ritè philosophandum cuiusque mentem comparabit. Quinetiam ad disciplinas omnes facilius perdiscendas, attigeris necne Geometriam, quanti referre censes? Nam Vbi cum materia cōiungitur, nōne præstantissimas procreat artes, Geodasiā, Mechanicam, Opticā, quarū omnium Vsu, mortaliū vitam summis beneficiis completitur? Etenim bellica instrumenta, Vrbiumque propugnacula, quibus munitæ Vrbes, hostiū vim propulsarēt, his adiutricibus fabricata est: montiū ambitus & altitudines, locorūq; situs nobis indicauit: dimetiendorum & mari & terra itinerum rationē præscripsit: trutinās & stateras, quibus exacta numerorum æqualitas in ciuitate retineatur, cōposuit: Vniuersi ordinem si-

P R Æ F A T I O.

mulachris expressit: multaque quæ hominum si-
dem superaret, omnibus persuasit. Vbique extant
præclara in eâ rem testimonia. Illud memorabi-
le, quod Archimedi rex Hiero tribuit. Nā extru-
cto vastæ molis nauigio, quod Hiero Aegyptio-
rum regi Ptolemæo mitteret, cum vniuersa Syra-
cusanorum multitudo collectis simul viribus na-
uem trahere nō posset, effecissetque Archimedes
ut solus Hiero illā subduceret, admiratus viri
scientiam rex, ἀρχιμήδης, ἐφί, ἀρχιμήδης, ὁδὶ
πάντες ἀρχιμήδης λέγοντε πισυτέον. Quid? quod
Archimedes idem, ut est apud Plutarchū, Hie-
roni scripsit datis viribus datum pondus moueri
posse? fretusque demonstrationis robore, illud sæ-
pe iactarit, si terram haberet alteram ubi pedē
figeret, ad eam, nostrā hanc se transmouere pos-
se? Quid varia αὐτομάτων machinarumque ge-
nera, ad vsus necessarios comparata memorem?
Innumerabilia profectò sunt illa, et admiratio-
ne dignissima, quibus prisci homines incredi-
bili quodam ad philosophandum studio cōcita-
ti, inopem mortalium vitā artis huius præsidio
subleuarunt: tametsi memoriæ sit proditum, Pla-
tonem Eudoxo & Archytæ vitio vertisse, quod
Geometrica problemata ad sensilia & organi-
ca abducerent. Sic enim corrumpi ab illis & la-
besferi Geometriæ præstantiam, quæ ab intelli-

P R Æ F A T I O.

bilibus & incorporeis rebus ad sensiles & corpo-
 reas prolaberetur. Quapropter ridicula idē scrip-
 sit Plato Geometrarū esse vocabula, quæ quasi ad
 opus & actionem spectent, ita sonare videntur.
 Quid enim est quadrare, si nō opus facere? Quid
 addere, producere, applicare? Multa quidē sunt
 eiusmodi nomina, quibus necessario & tanquā
 coacti geometræ utuntur, quippe cū alia desint
 in hoc genere cōmodiora. Sic ergo censuit Plato,
 sic Aristoteles, sic deniq; philosophi omnes, Geo-
 metriam ipsam cognitionis gratia exercendam,
 nec ex aliquo usu externo, sed ex rerum *VOITŌU*
 intelligētia æstimandā esse. Exposita breuī quā
 res tāta dici possit, utilitatis ratione, Geometriæ
 ortum, qui in hac rerum periodo ex historicorum
 monumentis nobis est cognitus, deinceps aperia-
 mus. Geometria apud Aegyptios inuēta, (ne ab
 Adamo, Setho, Noah, quos cognitione rerū mul-
 tiplici valuisse constat, eam repetamus) ex ter-
 rarum dimensione, ut verbi præ se fert ratio, or-
 tum habuisse dicitur: cū anniuersaria Nili in-
 undatione & incrementis limo obducti agrorum
 termini confunderētur. Geometriam enim, sicut
 & reliquas disciplinas, in usu quā in arte prius
 fuisse aiunt. Quod sanè mirum videri non de-
 bet, ut & huius & aliarum scientiarum inuen-
 tio ab usu cœperit ac necessitate. Etenim tempus,

P R Æ F A T I O.

rerum usus, ipsa necessitas ingenium excitat, & ignaviam acuit. Deinde quicquid ortum habuit (ut tradunt Physici) ab inchoato & imperfecto processit ad perfectum. Sic artium & scientiarum principia experientiae beneficio collecta sunt: experientia vero à memoria fluxit, quæ & ipsa à sensu primum manavit. Nam quod scribit Aristoteles, Mathematicas artes, comparatis rebus omnibus ad vitam necessariis, in Aegypto fuisse constitutas, quod ibi sacerdotes omnium concessu in otio degerent: non negat ille adductos necessitate homines ad excogitandam, verbi gratia, terræ dimetiendæ rationem, quæ thewrematū deinde inuestigationi causam dederit: sed hoc confirmat, præclara eiusmodi thewrematum inuenta, quibus extructa Geometriæ disciplina constat, ad usus vitæ necessarios ab illis non esse expetita. Itaque vetus ipsum Geometriæ nomen ab illa terræ partiundæ finiumque regundorum ratione postea recessit, & in certa quadam affectionum magnitudini per se inherentium scientiæ propriè remansit. Quæadmodum igitur in mercium & contractuum gratiâ, supputandi ratio, quam secuta est accurata numerorum cognitio, à Phœnicibus initium duxit: ita etiam apud Aegyptios, ex ea quam commemoravi causa ortum habuit Geometria. Hanc certè, ut id obiter dicam,

P R Æ F A T I O.

Thales in Græciâ ex Aegypto primum transtu-
lit: cui non paucæ deinceps à Pythagora, Hippo-
crate Chio, Platone, Archyta Tarentino, aliisque
compluribus, ad Euclidis tempora factæ sunt re-
rum magnarum accessiones. Ceterum de Eucli-
dis ætate id solum addam, quod à Proclo memo-
ria mandatum accepimus. Is enim commemora-
tis aliquot Platonis tum æqualibus tum discipu-
lis, subiicit, nō multo ætate posteriorem illis fuisse
Euclidem eum, qui Elementa conscripsit, & mul-
ta ab Eudoxo collecta, in ordinem luculentum cō-
posuit, multaque à Theæteto inchoata perfecit,
quæque mollius ab aliis demonstrata fuerant, ad
firmissimas & certissimas apodixes reuocauit.
Vixit autem, inquit ille, sub primo Ptolemæo.
Etenim ferūt Euclidē à Ptolemæo quoddā interro-
gatum, nunqua esset via ad Geometriam magis
cōpendaria, quàm sit ista σοιχειώσις, respōdisse,
μὴ εἶναι βασιλικὴν ἀλλὰ ποιεῖν ὡς γεωμετρίαν. Dein
de subiungit, Euclidē natu quidē esse minorē Pla-
tone, maiorem verò Eratosthene & Archimede
(hi enim æquales erāt) cūm Archimedes Eucli-
dis mentionē faciat. Quod si quis egregiā Eucli-
dis laudē, quā cūm ex aliis scriptionibus accura-
tissimis, tum ex hac Geometrica σοιχειώσῃ conse-
quutus est, in qua diuinus rerū ordo sapientissi-
mis quibusq; hominibus magnæ semper admira

PRÆFATIO.

tioni fuit, is Proclum studiosè legat, quò rei veritate illustriorè reddat gravißimi testis autoritas. Supereft igitur vt finè videamus, quò Euclidis elementa referri, & cuius causa in id studiũ incumbere oporteat. Et quidẽ si res quæ tractãtur, consyderes: in tota hac tractatione nihil aliud queri dixeris, quàm vt κοσμητὰ quæ vocantur, ῥήματα (fuit enim Euclides professione & instituto Platonius) Cubus, Icōsaëdrũ, Octaëdrũ, Pyramis & Dædecaëdrum certa quadã suorum & inter se laterũ, & ad sphaeræ diametrũ ratione eidẽ sphaeræ inscripta cõprehẽdãtur. Huc enim pertinet Epigrāmation illud vetus, quod in Geometrica Michaëlis Pselli σωότῃ scriptum legitur.

Σχήματα πέντε γλῶσσιν, ἃ γυναιγόρας σοφὸς ὄρε,

γυναιγόρας σοφὸς ὄρε, γλῶσσιν δ' ἀρίδην ἐδίδαξεν,

Εὐκλείδης ὡς τοῖσι κλέει τοδικαλὲς ἔτλιν.

Quòd si discentis institutionem spectes, illud certè fuerit propositum, vt huiusmodi elementorum cognitione informatus discentis animus, ad quamlibet non modò Geometriæ, sed & aliarũ Mathematicæ partium tractationẽ idoneus paratũque accedat. Nam tametsi institutionem hanc solus sibi Geometra vendicare videtur, & tanquam in possessionem suam venerit, alios ex-

P R Æ F A T I O.

cludere posse: inde tamen permulta suo quodāmodo iure decerpit *Arithmeticus*, pleraque *Musicus*, non pauca detrahit *Astrologus*, *Opticus*, *Logisticus*, *Mechanicus*, itemque ceteri: nec ullus est denique artifex præclarus, qui in huius se possessionis societatem cupidè non offerat, partemque sibi concedi postulet. Hinc σοιχειώσις absolutum operi nomen, & σοιχειωτής dictus *Euclides*. Sed quid longius prouehor? Nam quod ad hanc rem attinet, tam copiosè & eruditè scripsit (ut alia complura) eo ipso, quem dixi, loco *P. Mötaureus*, ut nihil desiderio loci reliquerit. Quæ verò ad dicendum nobis erant proposita, hæcenus præ ingenij nostri tenuitate omnia mihi perfecisse videor. Nam tametsi & hæc eadē & alia pleraque multo fortè præclariora ab hominibus doctissimis, qui tum acumine ingenij, tum admirabili quodam lepore dicendi semper floruerunt, grauius, splendidius, vberius tractari posse scio: tamē experiri libuit num quid etiam nobis diuino sit cōcessum munere, quod rudes in hac philosophiæ parte discipulos adiuuare aut certè excitare queat. Huc accessit quòd ista recēs elemētōrū editio, in qua mihi nō parum fuisset studij, aliquid à nobis efflagitare videbatur, quod eius cōmēdationē adaugeret. Cū enim vir doctissimus *Io. Magnienus Mathematicarū artium in hac Parrhi-*

PRÆFATIO.

siorū Academia professor Verè regius, nostrum hunc typographum in excudēdis Mathematicorum libris diligentissimū, ad hanc Elementorum editionem sæpe & multum esset adhortatus, eiusque impulsu permulta sibi iam cōparasset typographus ad hanc rē necessaria, citò interuēnit, malū, Ioannis Magnieni mors insperata, quæ tā graue inflixit Academiae vulnus, cui ne post multos quidē annorum circuitus cicatrix obduci vlla posse videatur. Quāobrem amisso instituti huius operis duce, typographus, qui nec sumptus antea factos sibi perire, nec studiosos, quibus id muneris erat pollicitus, sua spe cadere vellet, ad me venit, & impensè rogauit vt meā propositæ editioni operā & studium nauarē. quod cū denegaret occupatio nostra, iuberet officij ratio: feci equidē rogatus, vt quæ subobscure vel parum cōmodè in sermonem latinū è græco translata videbātur, clariore, aptiore & fideliore interpretatione nostra (quod cuiusque pace dictū volo) lucem acciperent. Id quod in omnibus ferè libris posterioribus tute primo obtutu perspicias. Nam in sex prioribus non tantum tēporis quantum in cæteris ponere nobis licuit: decimi autē interpretatio, qua melior nulla potuit adferri, P. Mōtaureo solida debetur. Atq; vt ad perspicuitatem facilitatēque nihil tibi deesse queraris, adscriptæ

P R Æ F A T I O.

sunt propositionibus singulis vel lineares figuræ, vel punctorū tanquam vnitatum notulæ, quæ Theonis apodixin illustrēt: illæ quidē magnitudinum, hæ autem numerorum indices, subscriptis etiam ciphRARUM, ut vocāt, characteribus, qui propositum quemuis numerū exprimant: ob eāque causam eiusmodi vnitatum notulæ, quæ pro numeri amplitudine maius pagine spatium occuparent, pauciores sæpius depictæ sunt, aut in lineas etiam commutatæ. Nam literarum, ut a, b, c, characteres non modò numeris & numerorum partibus nominandis sunt accommodati, sed etiam generales esse numerorum ut magnitudinum affectiones testantur. Adiecta sunt insuper quibusdam locis non pœnitēda Theonis scholia, siue maius lemmata, quæ quidem longè plura accessissent, si plus otij & temporis vacui nobis fuisset relictum, quod huic studio impartiremus. Hanc igitur operam boni consule, & quæ obuia erunt impressiōis vitia, candidus emēda. Vale. Lutetiæ 4. Idus April. 1557.

EYKΛEI-

ΔΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟΝ
ΠΡΩΤΟΝ.

EVCLIDIS ELEMEN-
TVM PRIMVM.

ΟΡΟΙ.

^α
Σ ΗΜΕΙΟΝ ὅτι, ἡ μέρους ἐξέρ.
DEFINITIONES.

¹
Punctum est, cuius pars   Punctum
nulla est.   .

^β
Γραμμή ἢ, μήκος ἀπλῆτες.

²
Linea verò, longitudo latitudinis expers.

Linea recta

A ————— B

*Linea
curva*

A

^γ
Γραμμῆς ὁ πέρατα, σημεῖα.

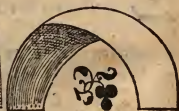
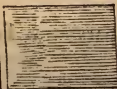
³
Lineæ autem termini, sunt puncta.

^δ
Εὐθεῖα γραμμὴ ὅστις, ἥ τις ἐξ ἑσῶν τῶν ἐφ' ἑαυτῇ ση-
μείοις κεῖται.

⁴
Recta linea, est quæ ex æquo sua interia-
cet puncta.

^ε
Επιφωδία, ὁ ὅστις, ὁ μῆκος καὶ πλάτος μόνον ἔχει.

⁵
Superficies est quæ longitudinem latitu-
dinemque tantum habet.

⁵
Επιφανείας ὁ πέρατα, γραμμαι.

⁶
Superficii extrema, sunt lineæ.

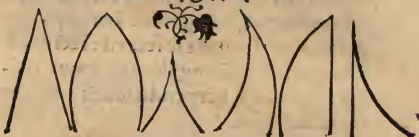
⁷
Επίπεδος ἀπὸ φάνεια, ὅστις ἥ τις ἐξ ἑσῶν ταῖς ἐφ'
ἑαυτῇ διδείκταις κεῖται.

7

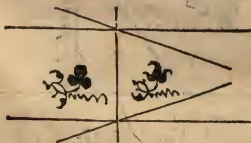
Plana superficies, est quæ ex æquo suas
interiacet lineas.

H

Ἐπίπεδος ὁ γωνία ὅστις, ἢ ἐν ἐπίπεδῳ, δύο γραμ-
μῶν ἀπτομένων ἀλλήλων, καὶ μὴ ἐπὶ ὀρθείας κλίμε-
νῶν, πρὸς ἀλλήλας τῶν γραμμῶν κλίσις.

8

Planus angulus
est duarum li-
nearum in pla-
no se mutuo tā-
gentium, & nō
in directum ia-

cetium, alterius ad alteram inclinatio.

θ

Ὅταν ὁ αἱ πρὸς ἑκατέρῃ γωνίᾳ γραμμῶν, ὀ-
ρθαὶ ᾖσιν, ὅτ' ἂν γραμμῶν καλεῖται ἡ γωνία.

9

Cum autem quæ angulum continent li-
near, rectæ fuerint, rectilineus ille angu-
lus appellatur.

Ὅταν ὁ ὀρθεῖα ἐπ' ὀρθεῖαν σταθεῖται, τὰς ἐφεξῆς
γωνίας ἴσους ἀλλήλαις ποιῇ, ὁρθὴ ὅστις ἐκείνῃ τῇ
ἴσῳ γωνίᾳ: καὶ ἡ ἐφεσκηγὰ ὀρθεῖα καὶ δευ-
τερεύουσα καλεῖται ἐφ' ὧ ἐφέσκηκεν.

IO

Cùm verò recta linea super rectam con-
sistens lineam, eos qui sunt deinceps an-
gulos æquales inter se fecerit: rectus est
vterque æqualiū angulorum: & quæ insi-
stet recta linea, perpendicularis vocatur
cui insistit.

IA

Ἀμβλεία, γωνία ὅστις, ἢ μείζων ὁρθῆς.

II

Obtusus angulus est, qui recto maior est.

IB

Ὀξεῖα ὁ ἢ ἐλάσσων ὁρθῆς.

I2

Acutus verò, qui minor est recto.

IC

Ὅρθος ὅστις, ὁ ἑνὸς ὅστις πέντε.

13

Terminus est, quod alicuius extremum est.

14

Σχήμα ἐστὶ, τὸ ὑπὸ ἑνὸς, ἢ ἑνῶν ὁρίων περιεχόμενον.

14

Figura est, quæ sub aliquo, vel aliquibus terminis comprehenditur.

15

κύκλος ἐστὶ σχῆμα ἐπίπεδον, ὡς ὁμῶς γεγενημένης περιεχομένη, ἢ καλεῖται περιφέρεια, πρὸς ᾧ, ἀφ' ἑνὸς σημείου τῷ ἐν ᾧ τὸ σχῆμα κειμένων, πᾶσι αἱ περὶ αὐτὸν εὐθεῖαι, ἴσαι ἀλλήλαις εἰσὶ.

15

Circulus, est figura plana sub vna linea comprehensa, quæ re-

A iij

ripheria appellatur: ad quam ab vno pū-
cto eorum, quæ intra figuram sunt posi-
ta, cadentes omnes rectæ lineæ inter se
sunt æquales.

15

Κέντρον ὃ τῆ κύκλου, τὸ σημεῖον καλεῖται.

16

Hoc verò punctum, centrum circuli ap-
pellatur. I

16

Διαμέτρον ὃ τῆ κύκλου ὅστις, διθιῖται τις διὰ τῆ κέν-
τρον ὑγμένη, καὶ διαιρεμένη ἐφ' ἑκάτερα τὰ μέ-
ρη ὥστε τῆ κύκλου περιφρείας, ἢ τις καὶ δίχα
τέμνῃ τὸν κύκλον.

17

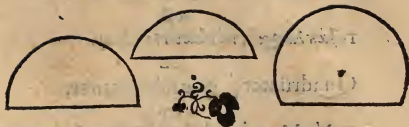
Diameter autem circuli, est recta quæ-
dam linea per centrum ducta, & ex
utraque parte in circuli peripheriam ter-
minata, quæ circulum bifariam secat.

18

Ἡ μικύκλις ὃ ὅστις, τὸ περιεχόμενον χώρον ἥμας ὑπὸ τῇ
ἀρ. Δι. μέτρῃ, καὶ τῇ ἀρ. λαμβανομένης ἀπὸ τῆ
κύκλου περιφρείας.

18

Semicirculus est figura, quæ continetur
sub diametro, & sub ea linea, quæ de cir-
culi peripheria aufertur.

18

τμήμα κύκλου ὅστις περιεχόμενον ὑπὸ τε διθείας,
καὶ κύκλου περιφέρειας.

19

Segmentum circuli, est figura, quæ sub re-
cta linea & circuli peripheria continetur.

Εὐθύγραμμα γήματα ὅστις, τὰ ὑπὸ διθείων
περιεχόμενα.

20

Rectilineæ figuræ, sunt quæ sub rectis li-
neis continentur.

κα

Τρίπλευρα ἢ, τὰ ὑπὸ τριών.

21

Trilateræ quidem, quæ sub tribus.

A ilij

κβ

Τετράπλευρα ὅ, τὰ ἔκ τῶν τεσσάρων.

22

Quadrilateræ, quæ sub quatuor.

κγ

Πολύπλευρα ὅ, τὰ ἔκ τῶν πλείονων ἢ τεσσάρων
διθῶν περιεχόμενα.

23

Multilateræ verò, quæ sub pluribus quàm
quatuor rectis lineis comprehenduntur.

κδ

Τῶν δὲ τριπλῶν ὀρθῶν, ἰσοπλευρῶν ἢ ῥί-
γωνόν ὅςτι, ὃ ἔχει ἴσας ἔχον πλευράς.

24

Tri laterarum porrò figu-
rarum, æquilaterum est
triangulum, quod tria la-
tera habet equalia.

κε

Ἰσοσκελές ὅ, ὃ τὰς δύο μόνας ἴσας ἔχον πλευράς.

25

Isosceles
autem, est
quod duo
tantum e-
qualia ha-
bet latera.

κς

Σκαλιῶν ὅ,τι τὰς ἑξῆς ἀνίσχουσιν πλῆρεις.

26

Scalenū
verò, est
quod tria
inæqualia
habet la-
tera.

κξ

Ἐν τῇ ἑξῆς πλῆρυν σχιμάτων, ὁρθογώνιον ἢ ῥί-
γωνόρῳ, ὅ,τι ἔχον ὁρθὴν γωνίαν.

27

Ad hæc etiam, trilaterarū figurarū, rectā
gulum quidē triangulū est, quod rectū
angulum habet.

κη

Ἀμβλυγώνιον ὅ,τι ἔχον ἀμβλείαν γωνίαν.

28

Amblygonium autem, quod obtusum
angulum habet.

κθ

Ὄξυγώνιον ὅ,τι ἔχεις ὀξείας ἔχον γωνίας.

29

Oxygonium verò, quod tres habet acu-
tos angulos.

λ

Τῶν ὅ τετραπλῆρων σχιμάτων, τετραγώνον μὲν
ἔστι, ὁ ἰσόπλευρόν τε ἔστι, καὶ ὁρθογώνιον.

30

Quadrilaterarum autem figurarū, qua-

dratū qui-
dem est,
quod & ε-
quilaterū
& rectan-
gulum est.

λα

Ἐτὶ ῥόμβοι κείναι εἰσὶν ὅτε ῥοζογώνιοι μὴ, ἐκ ἰσόπλευρο μὴ.

31

Altera parte lōgior figura est, quę rectā-
gula quidem, at æquilatera non est.

λβ

Ῥόμβοι εἰσὶν, ὅτε ἰσόπλευροι μὴ, ἐκ ὀρθογώνιοι μὴ.

32

Rhombus
autē, quę
æquilate-
ra, sed re-
ctangula
non est,

λγ

Ῥομβοειδὲς εἰσὶν, ὅτε τὰς ἀπεναντίας πλευράς τε ὁ-
γωνίας ἴσας ἀλλήλαις ἔχον, ὅτε ἰσόπλευρόν εἰσιν,
ἔτε ὀρθογώνιοι.

33

Rhomboides verò, quę aduersa & latera
& angulos habens inter se æquales, ne-

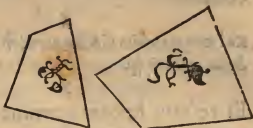
que equilatera est, neque rectangula.

λ δ

Τὰ ὅ παρὰ ταῦτα τετράπλευρα, τραπέζια κα-
λεῖσθω.

34

Præter has
autem, re-
liquæ qua-
drilateræ
figuræ, tra-
pezia ap-
pellentur.

λ ε

Γαλῶν μὴλοὶ εἰσιν οὐ θείαι, αἵ τινες ἐν τῷ αὐτῷ
ὠδιπέδι φέρονται, καὶ ἐκβαλλόμενοι ἐπ' ἄφρον, ἐφ'
ἐκάτερα τὰ μέρη, ὠδὴ μολιτέρα συμπίπτουσιν
ἀλλήλαις.

35

Parallæle, rectæ lineæ
sunt quæ, cū in eodem
sint plano, & ex utraque
parte in infinitum producantur, in neu-
tram sibi mutuò incidunt.

Αἰτήματα.

α

Ἡ πλάτος, ἀπὸ παντὸς σημείου ὠδὴ πᾶν σημεῖον οὐ-
θείαι τραχημῶ ἀγαγεῖν.

Postulata.

I

Postuletur, vt à quouis puncto in quoduis punctum, rectam lineam ducere concedatur.

β

καὶ περιγεγραμμένῳ κύκλῳ, κατὰ τὸ συνεχές ἐπ' αὐτοῦ εἰσάγεσθαι.

2

Et rectam lineam terminatam in contumum rectà producere.

γ

καὶ παντὶ κέντρῳ, εἰ ἀριστήματι κύκλον γράφεισθαι.

3

Item quouis cētro & intervallo circulum describere.

Κοινὰ ἔννοια.

α

τὰ ἐξ αὐτῶν ἴσα, εἰ ἀλλήλοις ὅτιν ἴσα.

Communes notiones.

I

Quæ eidem æqualia, & inter se sunt æqualia.

β

καὶ ἐὰν ἴσοις ἴσα πρὸς ἐθ' ἑκά, τὰ ὅλα ὅτιν ἴσα.

2

Et si æqualibus æqualia adiecta sint, tota sunt æqualia.

γ

Καὶ ἐὰν ἀπὸ ἴσων ἴσῃ ἀφαιρεθῇ, τὰ καταλείπο-
μένα ὅσιν ἴσῃ.

3

Et si ab æqualibus æqualia ablata sint, quæ relinquantur sunt æqualia.

δ

καὶ ἐὰν ἀνίσοις ἴσῃ προσεθῇ, τὰ ὅλῃ ὅσιν ἴσῃ.

4

Et si inæqualibus æqualia adiecta sint, tota sunt inæqualia.

ε

καὶ ἐὰν ἀπὸ ἀνίσων ἴσῃ ἀφαιρεθῇ, τὰ λοιπὰ ὅσιν ἴσῃ.

5

Et si ab inæqualibus æqualia ablata sint, reliqua sunt inæqualia.

5

Καὶ τὰ ἑαυτῶν διπλασία, ἴσῃ ἀλλήλοις ὄσι.

6

Quæ eiusdem duplicia sunt, inter se sunt æqualia.

ζ

Καὶ τὰ ἑαυτῶν ἡμίση, ἴσῃ ἀλλήλοις ὄσι.

7

Et quæ eiusdem sunt dimidia, inter se æqualia sunt.

η

καὶ τὰ ἐφαρμόζοντα ἐπ' ἄλληλα, ἴσα ἀλλήλοις ὄντι.

8

Et quæ sibi mutuò congruunt, ea inter se sunt æqualia.

θ

καὶ τὸ ὅλον τῷ μέρει μείζον ὄντι.

9

Totum est sua parte maius.

ι

καὶ πᾶσι αἱ ὀρθαὶ γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσι.

10

Item, omnes recti anguli sunt inter se æquales.

1α

καὶ ἐάν τις δύο διθείας διθεῖα ἐμπιπῇ, τὰς εἰτὸς καὶ ὑπὲρ τὰ αὐτὰ μέρη γωνίας, δύο ὀρθῶν ἐλάσσονας ποιῇ, ἐκβαλλόμεναι αἱ δύο αὐταὶ διθείαι ἐπ' ἅπειρον, συμπεσῶνται ἀλλήλαις ἐφ' ἃ μέρη εἰσὶν αἱ τῇ δύο ὀρθῶν ἐλάσσονες γωνίαι.

11

Et si in duas rectas lineas altera recta incidēs, inter nos ad easdemque partes an

gulos duobus rectis minores faciat, dux
illę rectę lineę in infinitum productę si-
bi mutuò incident ad eas partes, vbi sunt
anguli duobus rectis minores.

ιβ

καὶ δύο ἐνθεῖαι, χωρίον ἔστω ἐκαστη.

12

Dux rectę lineę spatium non compre-
hendunt.

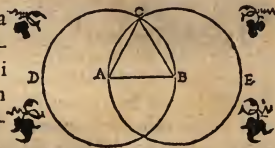
Προτάσεις.

α

Ἐπὶ τῇ διοθείσῃ διθείας πεπρασμένης, τρίγωνον ἰσόπλευρον συστήσεται.

Problema 1. Propositio 1.

Super da-
ta recta li-
nea termi-
nata, trian-
gulum æ-
quilate-
rum constituere.

β

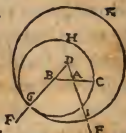
πρὸς τῇ διοθέντι σημείῳ, τῇ διοθείσῃ διθεία ἴσῳ ἐνθεῖαν θέσθαι.

Problema 2. Propositio 2.

Ad datum punctum, datę rectę li-

neæ æqualem rectam li-
neam ponere.

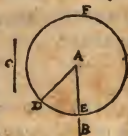
γ

Δύο δοθέντων κύκλων ἀνίσωμεν
ἀλλ' ἂν μείζοντος τῆ ἐλάσσονι ἴσῳ ἐνθεῖα μὲν
φελείμ.

Problema 3. Pro-
positio 3.

Duabus datis rectis li-
neis inæqualibus, de ma-
iore æqualem minori re-
ctam lineam detrahete.

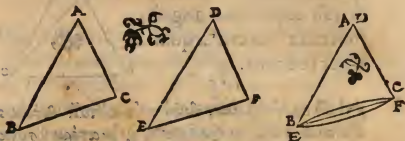
δ

Ἐὰν δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευράς ταῖς δυσὶ
πλευραῖς ἴσας ἔχῃ, ἐκατέρωθεν ἐκατέρω, καὶ τὴν γω-
νίαν τῇ γωνίᾳ ἴσῳ ἔχῃ, τὴν ὑπο-
θέτων ὁμολεχομένων: Ἐν τὴν βάσει τῇ βάσει ἴσῳ
ἔξει, καὶ τὸ τρίγωνον ἴσῳ τριγώνῳ ἴσῳ ἔσται, καὶ αἱ λοι-
παὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις ἴσῳ ἔσονται,
ἐκατέρωθεν ἐκατέρω, ὅφ' αἱ αἰσ ἴσῳ πλευραὶ ὑπο-
τείνουσιν.

Theorema primum. Propositio 4.

Si duo triangula duo latera duobus late-
ribus æqualia habeāt, utrunque utriūque,
habeant verò & angulum angulo æqua-
lent

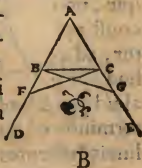
lem sub æqualibus rectis lineis contentū:
& basin basi æqualē habebūt, eritq; trian-
gulum triangulo æquale, ac reliqui angu-
li reliquis angulis æquales erunt, vterque
vtrique, sub quibus æqualia latera sub-
tenduntur.

Τῶν ἰσοσκελῶν τριγώνων αἱ πρὸς τῇ βάσει γω-
νίαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσὶ. καὶ προσεκβληθεῖσιν
τῶν ἴσων διθειῶν, αἱ ὑπὸ τῷ βάσει γωνίαι ἴσαι
ἀλλήλαις ἔσονται.

Theorema 2. Propositio 5.

Isoſcelium triangulorū qui ad basin sunt
anguli, inter ſe ſunt æ-
quales: & ſi vltcrius pro-
ductæ ſint æquales illæ
rectæ lineæ, qui ſub baſi
ſunt anguli, inter ſe æqua-
les erunt.

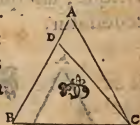

5

Εάν τριγώνων αὐτῶν δύο γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις ᾖσι, καὶ αὐτὰ πρὸς τὰς ἰσὰς γωνίας ᾤσονται, πλὴν ἑκάστης ἴσαι ἀλλήλαις ἔσονται.

Theorema 3. Propositio 6.

Si triaguli duo anguli equales inter se fuerint: & sub æqualibus angulis subtensa latera æqualia inter se erunt.

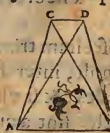
ξ

Ἐπὶ αὐτῇ αὐτῇ ὁμοθείας, δύο ἰσὰς αὐταῖς ὁμοθείας ἂν αὐτὰς ὁμοθεῖαι ἴσιν ἑκατέρωθεν ἑκατέρωθεν ὅσους θήσονται, πρὸς ἄλλω καὶ ἄλλω σημείῳ, ὡς πρὸς αὐτὰ μέρη, τὰ αὐτὰ πέρατα ἔχουσι, ταῖς ἑκατέρωθεν ὁμοθείαις.

Theorema 4. Propositio 7.

Super eadem recta linea, duabus eisdem rectis lineis aliæ duæ rectæ lineæ æquales, vtraque vtri-

que vtri-
que, non
constituē-
tur, ad al-
liud atq;

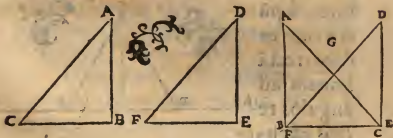

aliud punctū, ad easdē partes, eisdemq; terminos cū duabus initio ductis rectis lineis habentes.

Εὰν δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς ταῖς δυο
 πλευραῖς ἴσας ἔχῃ, ἑκατέρωθεν ἑκατέρωθεν, ἔχῃ
 ἓ, ὁ βασιμὴ τῇ βασει ἴσῳ: καὶ τὴν γωνίαν τῇ γω-
 νίᾳ ἴσην ἔξει τὴν ὡς τῇ ἴσῳ διδιδῶν ποδμε-
 χομένῳ.

Theorema 5. Propositio 8.

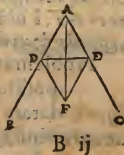
Si duo triangula duo latera habuerint
 duobus lateribus, vtrunq; vtrique, æqua-
 lia, habuerint verò & basin basi æqualē:
 angulum quoque sub æqualibus rectis li-
 neis contentum angulo æqualem habe-
 bunt.

τὴν ποδμεχόμεν γωνίαν ἐν θύρακμοις διήγαγε τε-
 μέν.

Problema 4. Pro-
 positio 9.

Datum angulum rectili-
 neum bifariam secare.

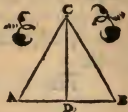

B ij

Τὴν διδομένην ἀνθεῖαν περὶ ὁμοσμίαν, διὰ τε-
μῆν.

Problema 5. Pro-
positio 10.

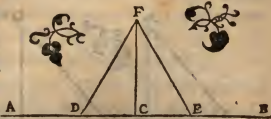
Datam rectam lineam fi-
nitam bifariam secare.

τὴν διδομένην ἀνθεῖαν, ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτῇ διδομένης
σημείας, πρὸς ὁμοσμίαν γωνίας ἀνθεῖαν γομφίω ἀ-
γαγεῖν.

Problema 6. Propositio 11.

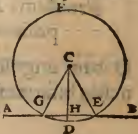
Data recta
linea, à pū-
cto in ea
dato, rectā
lineam ad
angulos re-
ctos excitare.

Ἐπὶ τὴν διδομένην ἀνθεῖαν ἀπειρομ, ἀπὸ τῆς διδομένης
σημείας, ὅ μὴ ὄντι ἐπ' αὐτῇ, καὶ διὰ τὴν ἀνθεῖαν
γομφίω ἀγαγεῖν.

Problema 7. Pro-
positio 12.

Super datam rectam li-
neam infinitā, à dato pun-

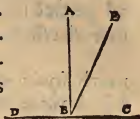
Ὡς τοῦτο ἐν αὐτῇ ἐστὶν, περpendiculararem
rectam deducere.

17

Ἐάν τις ἐνθεῖα ἐπ' ἐνθεῖαν σταθεῖται, γωνίας ποιῇ, ἥ-
τοι δύο ὁρθὰς, ἢ δυοῖν ὁρθαῖς ἴσας ποιήσει.

Theorema 6. Propositio 13.

Cum recta linea super re-
ctam consistens lineam an-
gulos facit, aut duos re-
ctos, aut duobus rectis
æquales efficit.

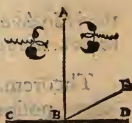

18

Ἐάν πρὸς ἑνὶ ἐνθεῖα, εἰς τρεῖς πρὸς αὐτῇ σημείω
δύο ἐνθεῖαι μὴ πρὸς τὰ αὐτὰ μέρη κείμηναι, τὰς
ἐφεξῆς γωνίας δυοῖν ὁρθαῖς ἴσας ποιῶσιν, ἐπ' ἐν-
θεῖας ἔσονται ἀλλήλαις αἱ ἐνθεῖαι.

Theorema 7. Propositio 14.

Si ad aliquam rectam lineam, atque ad
eius punctum, duæ rectæ
lineæ nō ad easdem par-
tes ductæ, eos qui sunt de-
inceps angulos duobus re-
ctis æquales fecerint, in
directum erunt inter se
ipsæ rectæ lineæ.

Ἐάν δύο ἐνθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας, τὰς κατὰ

B ij

κορυφῇ γωνίας, ἴσας ἀλλήλαις ποιήσουσι.

Theorema 8. Pro-
positio 15.

Si duæ rectæ lineæ se mutuò secuerint, ἄγulos qui ad verticē sunt, ἄquales inter se efficiunt.

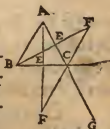

15

Γαυτὸς βιγώνη μιᾶς τῇ πλὴυρῶν ἐκβληθείσης, ἢ ἐκτὸς γωνία, ἐκατέρως τῇ εἰτὶς ἐᾷ ἀπεναντίας, μείζων ὅττιν.

Theorema 9. Pro-
positio 16.

Cuiuscunque trianguli vno latere producto, exter nus angulus utroq; inter no & opposito maior est.

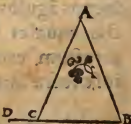

16

Παντὸς βιγώνη αἱ δύο γωνίαι, δύο ὁρθῶν ἐλάσσονες εἰσι, πάντῃ μεταλαμβάνόμεναι.

Theorema 10. Pro-
positio 17.

Cuiuscunque trianguli duo anguli duobus rectis sunt minores omnifariā sumpti,

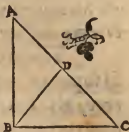

11

παντες τριγωνοι η μειζων πλευρα τω μειζονα
γωνιαρ εωπειναι.

Theorema. 11. Pro-
positio 18.

Omnis triaguli maius la-
tus maiorē angulum sub-
tendit.

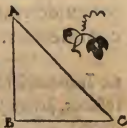

10

παντες τριγωνοι εωπ τω μειζονα γωνια η μειζων
πλευρα εωπειναι.

Theorema 12. Pro-
positio 19.

Omnis triaguli maior an-
gulus maiori lateri sub-
tenditur.

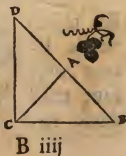

11

παντες τριγωνοι αι δυο πλευραι, τ λοιπης μειζο-
νες εισι, παντη μεταλαμβανόμεναι.

Theorema 13. Pro-
positio 20.

Omnis trianguli duo la-
tera reliquo sunt maio-
ra, quomocunque as-
sumpta.

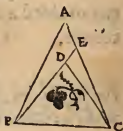

κα

Ἐὰν τριγώνῳ ὑπὸ μιᾶς τῶν πλευρῶν ἀπὸ τῆς περι-
 τωρ δύο εὐθείαι ἐκ τῆς συσταθῶσιν αἰ συσταθῆισαι,
 τῇ λοιπῇ τῇ τριγώνῳ δύο πλευρῶν ἐλαττοίαις ἢ
 ἴσονται, μείζονα ὅ γωνίαρ πρὸς ἐξέχουσι.

Theorema 14. Propositio 12.

Si super trianguli vno la-
 tere, ab extremitatibus
 duæ rectæ lineæ, interius
 cōstitutæ fuerint, hæ cō-
 stitutæ reliquis trianguli
 duobus lateribus mino-
 res quidē erunt, maiorem verò angulum
 continebunt.

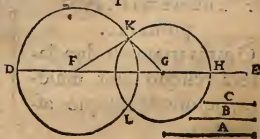

κβ

Ἐκ τριῶν εὐθειῶν, αἱ εἰσιμήτρη τισὶ ταῖς δοθείσαις
 εὐθείαις, τριγώνου συστήσονται. Δείδι δὴ τὰς δύο ἐπι-
 λοιπῆς μείζονας εἶναι, πάντα μεταλαμβανομέ-
 νας. Διὰ τὸ ὅτι παντὸς τριγώνου τὰς δύο πλευρὰς,
 ἐπὶ λοιπῆς μείζονας εἶναι, πάντα μεταλαμβανο-
 μένας.

Problema 8. Propositio 22.

Ex tribus
 rectis li-
 neis quæ
 sunt trib⁹
 datis re-

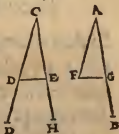

Etis lineis æquales, triangulum cōstitue-
re. Oportet autem duas reliqua esse ma-
iores omnifariam sumptas : quoniam v-
niuscuiusque trianguli duo latera omni-
fariam sumpta reliquo sunt maiora.

κ γ
 Πρὸς τῇ Δοθείσῃ ἐνθεΐᾳ κὺ τῷ πρὸς αὐτῇ ση-
 μείῳ, τῇ Δοθείσῃ γωνίᾳ ἐνδυγραμμῶ ἴσω γω-
 νίᾳ ἐνδυγραμμοῦ συστήσας.

Problema 9. Propositio 23.

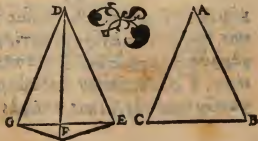
Ad datam rectā lineam
datumque in ea pūctum,
dato angulo rectilineo æ-
qualem angulum rectili-
neum constituere.

κ δ
 Ἐὰν δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς ταῖς δυοῖ
 πλευραῖς ἴσας ἔχῃ, ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ, πλὴν ὅ γω-
 νία κὺ γωνίας μείζονα ἔχῃ, πλὴν ὅ τῷ ἴσῳ
 ἐνθεῖῳ ὑπομεχόμενον, κὺ πλὴν ὅ βασιμὶ κὺ βα-
 σεως μείζονα ἔξῃ.

Theorema 15. Propositio 24.

Si duo tria-
gula duo
latera duo-
bus lateri-
bus æqua-

lia habuerint, vtrunque vtri-
que, angulum verò angulo maiorẽ sub æqualibus
rectis lineis contẽtum: & basin basi ma-
iorem habebunt.

Εὰν δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς ταῖς δυοῖ
πλευραῖς ἴσας ἔχῃ, ἑκατέρωθεν ἑκατέρω, πρὸς βά-
σιν ὅτι βάσεως μείζονα ἔχῃ: καὶ πρὸς γωνίαν ὅτι
γωνίας μείζονα ἔξει, πρὸς ἄλλο τῷ ἴσῳ ἐυθειῶν
ᾧ μεχομένῳ.

Theorema 16. Propositio 25.

Si duo triangula duo latera duobus late-
ribus equalia habuerint, vtrunque vtri-
que, basin verò basi maiorem: & angu-
lum sub æ-
qualib⁹ re-
ctis lineis
contentū
angulo ma-
iorem ha-
bebunt.

Εὰν δύο τρίγωνα τὰς δύο γωνίας ταῖς δυοῖ γω-
νίαις, ἴσας ἔχῃ, ἑκατέρωθεν ἑκατέρω, καὶ μίαν πλευ-
ρὰν μίαν πλευρᾷ ἴσῳ, ἢ οἱ πρὸς ταῖς ἴσῃς γω-
νίαις, ἢ ἄπο τε ἰσῶν ἄλλο μίαν τῇ ἴσῳ
γωνίᾳ: καὶ τὰς λοιπὰς πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς

πλευραῖς ἴσους ἔξει, ἑκατέρωθεν ἑκατέρωτα, καὶ πῶ-
λοιπὴν γωνίαν τῇ λοιπῇ γωνίᾳ.

Theorema 17. Propositio 26.

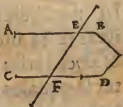
Si duo triangula duos angulos duobus
angulis æquales habuerint, utrunque v-
trique, unumque latus uni lateri æquale,
sive quod æqualibus adiacet angulis, seu
quod uni æqualium angulorum subten-
ditur: & re-
liqua late-
ra reliquis
lateribus
æqualia, v-
trunque v-
trique, & reliquum angulum reliquo an-
gulo æqualem habebunt.

καὶ
Ἐὰν εἰς δύο οὐθείας οὐδεία ἐμπέσῃ, τὰς
εἰς ἀμὰξ γωνίας ἴσους ἀλλήλαις ποιῇ, παράλλη-
λοι ἔσονται ἀλλήλαις αἱ οὐδεῖαι.

Theorema 18. Propositio 27.

Si in duas rectas lineas re-
cta incidens linea alterna
tim angulos æquales in-
ter se fecerit: parallele
erunt inter se illæ rectæ
lineæ.

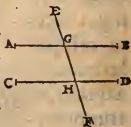

κ η

Εάν τις δύο θύθειαι ἐμπίπτουσιν, πῶς ἐκ τῶν γωνιῶν τῇ εἰς τὴν, καὶ ἀπεναντίον, καὶ ὑπὸ τὰ αὐτὰ μέρη ἴσιν ποιῇ, ἢ τὰς εἰς τὴν ἐκ τῶν αὐτὰ μέρη δι-
σίου, ὅρῳαίς ἴσιν ποιῇ, παραλλήλοι ἐσονται ἀλλή-
λους αἱ θύθειαι.

Theorema 19. Propositio 28.

Si in duas rectas lineas recta incidens li-
nea, externū angulum interno, & oppo-
sito, & ad easdem partes
æqualem fecerit, aut in-
ternos & ad easdem par-
tes duob⁹ rectis æquales:
parallelæ erunt inter se i-
psæ rectæ lineæ.

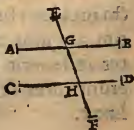

κ θ

Ἡ εἰς τὰς παραλλήλους θύθειαι ἐμπίπτου-
σα, τὰς τε εἰς ἀλλὰς γωνίας ἴσιν ἀλλήλους ποιῇ, ἐκ
τῶν ἐκ τῶν τῇ εἰς τὴν ἀπεναντίον, ἐκ τῶν αὐτὰ
μέρη, ἴσιν, καὶ τὰς εἰς τὴν καὶ ὑπὸ τὰ αὐτὰ μέρη δι-
σίου ὅρῳαίς ἴσιν.

Theorema 20. Propositio 29.

In parallelas rectas li-
neas recta incidēs linea,
& alternatim āgulos in-
ter se æquales efficit & ex-
ternum interno & oppo

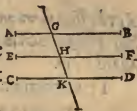
sito & ad easdem partes æqualem, & internos & ad easdem partes duobus rectis æquales facit.

λ

Αἱ τῇ αὐτῇ εὐθείᾳ παράλληλοι, ὁ ἀλλήλαις εἰς ἑαυτοὺς παράλληλοι.

Theorema 21. Pro-
positio 30.

Quæ eidem rectæ lineæ parallelæ, & inter se sunt parallelæ.

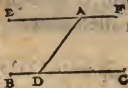

λα

Ἀπὸ τῆς δοθέντος σημείας, τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ παράλληλον εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

Problema 10. Pro-
positio 31.

A dato puncto datæ rectæ lineæ parallelam rectam lineam ducere.

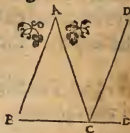
λβ

Παντὸς τριγώνου μιᾶς τῶν πλευρῶν προσευβλή-
θείσης, ἡ ἐκτὸς γωνία διπλὴ τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναν-
τίου ἴση ἐστὶ. καὶ αἱ εἰτὸς τῶν τριγώνου βεῖς γωνίαι
διπλοὶ οὗ τοῦ τριγώνου ἴσαι εἰσιν.

Theorema 22. Propositio 32.

Cuiuscunque trianguli vno latere vltre-

rius producto: externus angulus duobus internis & oppositis est æqualis. Et trianguli tres interni anguli duobus sunt rectis æquales.

λγ

Αἱ τὰς ἴσας καὶ παραλλήλους ὑπὸ τὰ αὐτὰ μέρη ὑπὸ
ξοργνύεσθαι ἐνδεῖται, καὶ αὐταὶ ἴσασιν καὶ παραλλ-
ληλοὶ εἰσιν.

Theorema 23. Pro-
positio 33.

Rectæ lineæ quæ æqua-
les & parallelas lineas ad
partes easdem coniun-
gunt, & ipsæ æquales & pa-
rallele sunt.

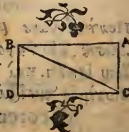

λδ

Τῶν παραλληλογράμμων γωνίαι αἱ ἀπεναν-
τίον πλῆραι τε εἰ γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσὶ
καὶ ἡ διαμέτρος αὐτὰ διίχε τέμνει.

Theorema 24. Pro-
positio 34.

Parallelogrammorum spa-
tiorum equalia sunt inter
se quæ ex aduerso & late-
ra & anguli: atque illa bi-

fariam secat diameter.

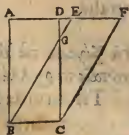
λε

τὰ παραλληλόγραμμα, τὰ ὑπὸ αὐτῆς βασι-
ως ὄντα, καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις, ἴσα ἀλ-
λήλοις ὄντι.

Theorema 25. Pro-

positio 35.

Parallelogramma super
eadem basi & in eisdem
parallelis constituta, in-
ter se sunt equalia.

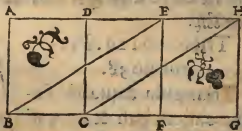

λς

τὰ παραλληλόγραμμα, τὰ ὑπὸ τῆς ἴσας βα-
σεως ὄντα, καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις, ἴσα
ἀλλήλοις ὄντι.

Theorema 26. Propositio 36.

Parallelogramma super equalibus basi-
bus & in
eisdem pa-
rallelis
constituta,
inter se
sunt equa-
lia.

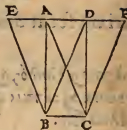

λζ

τὰ τρίγωνα, τὰ ὑπὸ αὐτῆς βασι-
σεως ὄντα καὶ ἐν
ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις, ἴσα ἀλλήλοις ὄντι.

Theorema 27. Pro-
positio 37.

Triägula super eadem ba-
si constituta, & in eisdem
parallelis, inter se sunt æ-
qualia.

λη

τὰ τρίγωνα τὰ ὑπὸ τῇ ἴσῳ βάσει καὶ ἐν ταῖς
αὐταῖς παραλλήλοις, ἴσα ἀλλήλοις εἰσὶν.

Theorema 28. Pro-
positio 38.

Triangula super æquali-
bus basibus constituta &
in eisdem parallelis, inter
se sunt æqualia.

λθ

τὰ ἴσα τρίγωνα τὰ ὑπὸ αὐτῇ βάσει ὄντα, καὶ
ὑπὸ τὰ αὐτὰ μέρη καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλη-
λοις ὄντι.

Theorema 29. Pro-
positio 38.

Triangula æqualia su-
per eadem basi & ad eaf-
dem partes constituta: &
in eisdem sunt parallelis.

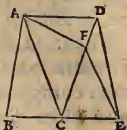
μ

τὰ ἴσα τρίγωνα τὰ ὑπὸ τῇ ἴσῳ βάσει ὄντα καὶ
ὑπὸ

ἑὶς τὰ αὐτὰ μέρη, καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ὄσιν.

Theor. 30. Propo. 40.

Triangula æqualia super æqualibus basibus & ad easdem partes cōstituta, & in eisdem sunt parallelis.

μα

Ἐὰν παραλληλόγραμμοι τριγώνω βασιρεύεῃ ἑκὼν αὐτῷ, ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ᾤ, διπλασίου ἔσται τὸ παραλληλόγραμμοι τῷ τριγώνῳ.

Theor. 31. Propo. 41.

Si parallelogrāmum cū triangulo eandem basin habuerit, in eisdemq; fuerit parallelis, duplum erit parallelogrammū ipsius trianguli.

μβ

Τῷ διπλασίῳ τριγώνῳ ἴσου παραλληλόγραμμοι συστήσασθαι, ἐν τῇ διπλασίῳ διδυγραμῶν γωνίᾳ.

Probl. II. Propo. 42.

Dato triángulo equale parallelogrāmum cōstitue-re in dato angulo rectilinetico.

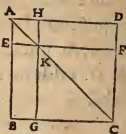
C

μ γ

Γαυτὸς παρελληλογράμμος, ὅτι πρὸς τὴν διαμέ-
τρον παρελληλογράμμων τὰ παρεπληρώμα-
τα, ἴσα ἀλλήλοις εἰσίν.

Theor. 32. Propo. 43.

In omni parallelogram-
mo, complementa corū
quæ circa diametrū sunt
parallelogrammorū, in-
ter se sunt æqualia.

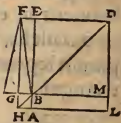
μ δ

Παρά τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν,
ὅπου δοθέντι ἑξάγωνῳ ἴσῳ πα-
ρελληλόγραμμον παραβαλ-
λεῖν ἐν τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ διδυ-
γράμμῳ.

Ploble. 12. Propo. 44.

Ad datam rectam lineā,
dato triângulo æquale pa-
rallelogrammum appli-
care in dato ángulo recti-
lino.

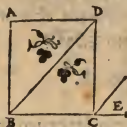
μ ε

Τῷ δοθέντι εὐδυγράμμῳ ἴσῳ παρελληλό-
γραμμον συστήσασθαι ἐν τῇ δοθείσῃ εὐδυγράμ-
μῳ γωνίᾳ.

Proble. 13. Propo. 45.

Dato rectilineo æquale parallelogrammū
constituere in dato angulo rectilineo.

μ 5.

Ἀπὸ τοῦ διορίσεως ἐνδείας τετράγωνον ἀναγρά-
ψαι.

Probl. 14. Propo. 46.

A data recta linea qua-
dratum describere.

μ 8.

Ἐν τοῖς ὀρθογωνίοις τριγώνοις ὅτι ἂν τὴν ὀρθὴν
γωνίαν ὑποτείνεσθαι πλευρὰς τετράγωνον, ἴσον
ὅτι τοῖς ἂν τὴν ὀρθὴν γωνίαν ὑποτείνεσθαι
πλευρῶν τετράγωνοις.

Theor. 33. Propo. 47.

In rectangulis triangulis,
quadratum quod à latere
rectum angulum subten-
dente describitur, æqua-
le est eis quæ à lateribus

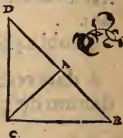
C ij

rectum angulum continentibus.

Εὰν ξ ιγώνη ἢ ἀπὸ μιᾶς τῆς πλευρῶν τε ξ υλγωνοῦ ἴσον ἢ τοῖς ἀπὸ τῆς λοιπῶν τῆς ξ ιγώνης δύο πλευρῶν τετραγώνοις, ἢ περιεχομένη γωνία ὡς τῆς λοιπῶν τῆς ξ ιγώνης δύο πλευρῶν, ὅς θήκεται.

Theor. 34. Propo. 48.

Si quadratum quod ab vno laterum triāguli describitur, æquale sit cisquæ à reliquis trianguli lateribus describuntur, quadratis: angulus cōprehensus sub reliquis duobus trianguli lateribus, rectus est.

Finis Elementi primi.

EYKΛEI-

ΔΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

EVCLIDIS ELEMENT-
TVM SECVNDVM.

ΟΡΟΙ.

α,

Π ἌΝ παραλληλόγραμμον ὀρθογώνιον,
περιέχεσθαι λέγεται ὅτε διὰ δύο τῶν
ὀρθῶν γωνιῶν περιεχσῶμεν θείῳ.

DEFINITIONES.

I

Omne parallelogrammū rectangulum
cōtineri dicitur sub rectis duabus lineis,
quæ rectum comprehendunt angulum.

β

Γαυτὸς ὃ παραλληλογράμμου χάρις τῶν περὶ
τῶν διαμέτρων αὐτῆς, ἐν παραλληλόγραμμοις

C iij

ὁ περιονοῦν σὺν τοῖς δυοῖς παρεπληρώμασι, γνώ-
μων καλεῖται.

2

In omni parallelogrammo spatium, v-
nū quodlibet eorum quæ
circa diametrum illius
sunt parallelogrammorum,
cum duobus complemen-
tis, Gnomon vocetur.

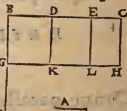

Πρότασις α.

Ἐὰν ᾧσι δύο διζῶνται, τμηθῇ δὲ ἡ ἑτέρα αὐτῶν εἰς
ὁρθογωνίω τμήματα, τὸ περιεχόμενον ὁρθο-
γωνίον ᾧ τῶν δύο διζῶν, ἴσον ᾧ τῶν ὑπὸ τε
αὐτῶν ἀτμήτων καὶ ἐκάστω τῶν τμημάτων περιεχομέ-
νοις ὁρθογωνίοις.

Theor. I. Propo. I.

Si fuerint duæ rectæ lineæ, seceturque
ipsarum altera in quotcū
que segmenta: rectangu-
lum comprehensum sub
illis duabus rectis lineis,
æquale est eis rectangulis
quæ sub infecta & quoli-
bet segmentorum comprehenduntur.

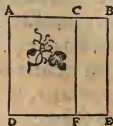
β

Ἐὰν διζῶνται γραμμὴ τμηθῇ ὡς ἐτυχε, τὰ ᾧ τῶν

ἂν ὅλης καὶ ἑκατέρᾳ τῇ τμημάτων ὁδὸν ἐχόμενα
 ὁρθογώνια ἴσῃ ὅτι ἂν ἀπὸ αὐτῆς ὅλης τετραγώνῳ.

Theor.2.Propo.2.

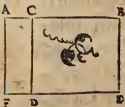
Si recta linea secta sit ut-
 cunque, rectangula quæ
 sub tota & quolibet se-
 gmentorum comprehen-
 duntur, æqualia sunt ei,
 quod à tota fit, quadrato.

Ἐὰν βύθῃα γραμμὴ ὡς ἐτυχε τμηθῇ, ὅτι ἂν ἀπὸ αὐ-
 τῆς ὅλης καὶ ἐνὸς τῇ τμημάτων ὁδὸν ἐχόμενου ὁρθο-
 γώνιου, ἴσῃ ὅτι ἂν τελευτῇ τῇ τμημάτων πε-
 ρεχομένῳ ὁρθογώνιῳ, καὶ ὅτι ἀπὸ τῆς περιεργημέ-
 νης τμήματι τετραγώνῳ.

Theor.3.Propo.3.

Si recta linea secta sit utcunque, rectan-
 gulum sub tota & vno segme ntorum cō-
 prehensum, æquale est &
 illi quod sub segmentis cō-
 prehenditur rectangulo,
 & illi, quod à prædicto se-
 gmento describitur, qua-
 drato.

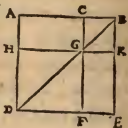

Ἐὰν ἐν βύθῃα γραμμὴ τμηθῇ ὡς ἐτυχε, ὅτι ἀπὸ αὐ-
 τῆς τετραγώνου, ἴσῃ ἔσται αὐτῆς τε ἀπὸ τῇ τμη-
 C iiij

μάλῳ τε τραγώνοις, καὶ ὅλῳ δις ἑξάκις τῷ τμή-
ματι τῷ περιεχομένῳ ὀρθογωνίῳ.

Theor. 4. Propo. 4.

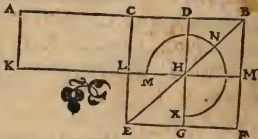
Si recta linea secta sit utcunque: quadra-
tum quod à tota describi-
tur, æqualceſt & illis quæ
à ſegmentis deſcribuntur
quadratis, & ei quod bis
ſub ſegmentis comprē-
ditur, rectangulo.

Εάν ἐνθεῖα γραμμὴ τμηθῇ εἰς ἴσα καὶ ἀνίſα, καὶ ἑξάκις
τῷ ἀνίσωμ αὐτοῦ ὅλης τμημάτων περιεχόμενον ὀρ-
θογωνίον, μετὰ τὸ ἀπὸ τοῦ μετὰ τὸ τμήμα τε-
τραγώνου, ἴσον ὅτι ὅλῳ ἀπὸ τῆς ἡμισείας τετρα-
γώνου.

Theor. 5. Propo. 5.

Si recta linea ſecetur in æqualia & non
æqualia: rectangulum ſub inæqualibus
ſegmentis totius comprēſum, vnā
cum qua-
drato, qđ
ab inter-
media ſe-
ctionum,
equale eſt
ei quod à dimidia deſcribitur, quadrato.

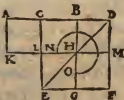

5

Ἐὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ δίχα, προσεθῇ δέ τις αὐτῇ διθεῖα ἐπ' αὐθείας, ὅτε ἅπασα τῇ ὅλης σὺν τῇ προσκειμένῃ, καὶ τῇ προσκειμένης πωλεχόμενον ὀρθογώνιον, μετὰ τῷ ἀπὸ τῆς ἡμισείας τετραγώνῳ, ἴσον ᾗ τῷ ἅπλῳ τῇ συγκειμένης ἐκ τε τῆς ἡμισείας καὶ τῆς προσκειμένης, ὡς ἀπὸ μιᾶς, ἀναγραφέντι τετραγώνῳ.

Theor. 6. Propo. 6.

Si recta linea bifariam secetur, & illi recta quædam linea in rectum adiciatur, rectangulum cōprehensum sub tota cū adiecta & adiecta simul & quadratum à dimidia, æquale est quadrato à linea, quæ tum ex dimidia, tum ex adiecta componitur, tanquam ab vna descripto.

2

Ἐὰν διθεῖα γραμμὴ τμηθῇ ὡς ἔτυχε, ὅτε ἀπὸ αὐτοῦ ὅλης, εἰ ἢ ἀφ' ἐνὸς τῆς τμημάτων, τὰ σωμαφότερα τέτραλγωνα ἴσα ᾗ τῷ ἅπλῳ τε δις ἅπασα τῇ ὅλης καὶ τῷ εἰρημένῳ τμήματι πωλεχομένῳ ὀρθογώνῳ, καὶ ἅπλῳ τῷ λοιπῷ τμήματι τετραγώνῳ.

Theor. 7. Propo. 7.

Si recta linea secetur utcumque: quod à

tota, quódque ab vno segmentorum, v-
traque simul quadrata, æ-
qualia sunt & illi quod
bis sub tota & dicto se-
gmēto comprehenditur,
rectangulo, & illi quod à
reliquo segmēto fit, qua-
drato.

η

Εὰν διὰ τοῦ αὐτοῦ γράμμη τμήθῃ ὡς ἔτυχε, & τετρα-
γώνισ ἑκαστὸν ὅλης ἐνός τῆς τμημάτων πᾶσι λεχό-
μενον ὁρθογώνιον, μετὰ τῆς ἀπὸ τῆς λοιπῆς τμή-
ματ' ὁ τετραγώνος, ἴσον ὅτι τῆς ἀπὸ τοῦ ὅλης
καὶ τῆς εἰρημένης τμήματ' ὁ, ὡς ἀπὸ μιᾶς, ἀναγραφ-
φένῃ τετραγώνῳ.

Theor. 8. Propo. 8.

Si recta linea secetur vtcunque: rectan-
gulum quater cōprehen-
sum sub tota & vno se-
gmētorum, cum eo quod
à reliquo segmento fit,
quadrato, æquale est ei
quod à tota & dicto se-
gmēto, tanquā ab vna linea describitur,
quadrato.

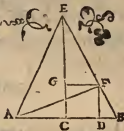
θ

Εὰν διὰ τοῦ αὐτοῦ γράμμη τμήθῃ εἰς ἴσα καὶ ἄνισα, τὰ

ἀπὸ τῆς ἀνίσωρ δι' ὅλης τμημάτων τετράγωνα,
 διπλαστιάβει τῷ τε ἀπὸ τῆς ἡμισείας, ἢ τῷ ἀπὸ τῆς
 μεταξὺ τῶν ἡμῶν τετραγώνων.

Theor. 9. Propo. 9.

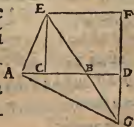
Si recta linea secetur in æqualia & non
 æqualia: quadrata quæ ab inæqualibus
 totius segmentis fiunt, du-
 plicia sunt & eius quod à
 dimidia, & eius quod ab
 intermedia sectionū fit;
 quadratorum.

Ἐὰν δι' αἰῶνα γρημὴν τμηθῇ διίχα, προσεθῇ δέ τις
 αὐτῇ δι' αἰῶνα ἐπ' εὐθείας, ἢ ἀπὸ τῆς ὅλης συνὸς τῆς
 προσκειμένης, καὶ τῷ ἀπὸ τῆς προσκειμένης τὰς συνωμ
 φότερας τετράγωνα, διπλαστιάβει τῷ τε ἀπὸ τῆς
 ἡμισείας, καὶ τῷ ἀπὸ τῆς συνηκμένης ἕκτε τῆς ἡμ
 σείας καὶ τῆς προσηκμένης, ὥς ἀπὸ μιᾶς ἀναρχ-
 φέντος τετραγώνων.

Theor. 10. Propo. 10.

Si recta linea secetur bifariam, adiiciatur
 autē ei in rectū quæpiā re-
 cta linea: quod à tota cū
 adiuncta, & quod ab ad-
 iuncta, vtraque simul qua-
 drata, duplicia sunt & e-

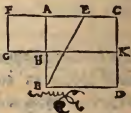
ius quod à dimidia, & eius quod à com-
posita ex dimidia & adiuncta, tanquam
ab vna descriptum sit, quadratorum.

1 α

Τὴν διοκίαν δι. δι. αὐτὴν τεμεῖν, ὥς τε τὸ ὑπὸ τῆς ὅλης
καὶ τῆς ἑτέρας τῆς τμημάτων πρὸς μεχόμεον ὁρ-
θωγώνιον ἴσον εἶναι ἴσθι ἀπὸ τῆς λοιπῆς τμήματος
τετραγώνω.

Probl. i. Propo. ii.

Datam rectam lineam se-
care, vt comprehensum
sub tota & altero segmen-
torum rectangulum, æ-
quale sit ei quod à reli-
quo segmento fit, qua-
drato,

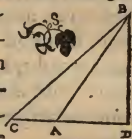
1 β

Ἐν τοῖς ἀμβλυγωνίοις ῥιγάνοις, τὸ ἀπὸ τῆς τῆς ἀμ-
βλεῖαν γωνίας ὥστε πεινέσης πλυρῆς τέτραγων-
ον, μεῖζον ὅστις τῆς ἀπὸ τῆς τῆς ἀμβλεῖαν πρὸς μεχ-
σὸν πλυρῶν, τετραγώνω. ἴσθι πρὸς μεχόμενον
δὴς ὑπὸ τε μιᾶς τῆς πρὸς τῆς ἀμβλεῖαν γωνίας,
ἐφ' ᾗ ἐκβληθεῖται ἡ καθετος πρὸς τῆς ἀμ-
λαμβανομένης ἐκ τῆς καθετῆς πρὸς τῆς ἀμ-
βλεῖαν γωνίας.

Theor. II. Propo. 12.

In amblygoniis triangulis, quadratum quod fit à latere angulum obtusum subtendente, maius est quadratis quæ fiunt à lateribus obtusum angulum comprehendentibus, pro quantitate rectanguli bis comprehensi & ab uno laterum quæ sunt circa obtusum angulum, in quod, cùm protractū fuerit, cadit perpendicularis, & ab assumpta exterioris linea sub perpendiculari prope angulum obtusum.

17

Ἐν τοῖς ὀξυγωνίοις τριγώνοις, τὸ ἀπὸ τοῦ πρὸς τὴν ὀξείαν γωνίαν ὑποτείνουσας πλευρᾶς τετραγώνου, ἕλκεται τὸ ἐκ τῆς ἀπὸ τῆς πρὸς τὴν ὀξείαν γωνίαν ὑποτείνουσας πλευρᾶς τετραγώνου, ὅθεν ὑπομένει δις ὑπὸ τετραγώνου τὸ πρὸς τὴν ὀξείαν γωνίαν, ἐφ' ᾧ ἢ καὶ δευτέρως πίπτει, καὶ ἀπολαμβάνεται ἀπὸ τοῦ κατὰ τὴν ὀξείαν γωνίαν.

Theorema 12. Propo. 13.

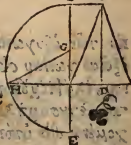
In oxygoniis triangulis, quadratum à latere angulum acutum subtendente, minus est quadratis quæ fiunt à lateribus acutum angulum comprehendentibus, pro quantitate rectanguli bis comprehensi, & ab vno laterum, quæ sunt circa acutum angulum, in quod perpendicularis cadit, & ab assumpta interius linea sub perpendiculari prope acutum angulum.

Τὸ πλὴν τῆς ἀπὸ τοῦ ἀκροῦ γωνίας τετραγώνου ὅσον τῇ ὑποκειμένη.

Probl. 2. Propo. 14.

Dato rectilineo æquale quadratum constituere.

Elementi secundi finis.

EYKΛEI-

ΔΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟΝ
ΤΡΙΤΟΝ.

EVCLIDIS ELEMEN-
TVM TERTIVM.

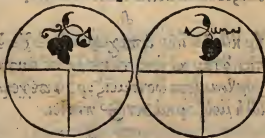
ΟΡΟΙ. α

Ἰσοὶ κύκλοι εἰσὶν, ὧν αἱ διαμέτροι εἰσὶ ἴσαι.
ἢ ὧν αἱ ἐκ τῶν κέντρων ἴσαι εἰσὶν.

DEFINITIONES.

I

Æquales circuli, sunt quorum diametri
sunt æqua
les, vel
quorum
quæ ex cē
tris rectæ
lineæ sunt
æquales.

β

Εὐθεΐα κύκλῳ ἐφαπτασθαι λέγεται, ἥ τις ἀπὸ
μέτῃ τῷ κύκλῳ, ἐμβαλλομένη, ἔ τέμνει τὸν κύ-
κλον.

2

Recta linea circulum tan-
gere dicitur, quæ cūm cir-
culum tangat, si produca-
tur, circulum non secat.

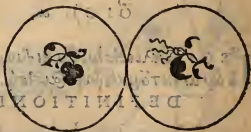

γ

Κύκλοι ἐφαπτασθαι ἀλλήλων λέγονται, οἷον
ἀπὸ μέτῃ ἀλλήλων, ἔ τέμνουν ἀλλήλους.

3

Circuli se-
se mutuò
tangere di-
cuntur: qui
se se mu-
tuo tangē-
tes, se se mutuò non secant.

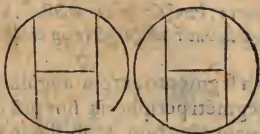
δ

Ἐν κύκλῳ ἴσον ἀπέχειν τῷ κέντρῳ εὐθεΐαι λέγον-
ται, ὅταν αἱ ἀπὸ τῷ κέντρῳ ἐπ' αὐτὰς κἀκεῖναι ἀ-
γόμεναι ἴσαι ᾧσι: μεῖζον δ' ἀπέχειν λέγεται, ἐφ'
ὧν ἡ μεῖζον κἀκεῖναι πίπτει.

4

In circulo æqualiter distare à centro re-
ctæ lineæ dicuntur, cūm perpendicu-
larēs,

res, quæ à
centro in
ipsas ducū
tur, sunt
æquales.

Lōgius au
tem abesse illa dicitur, in quā maior per
pendicularis cadit.

Τμήμα κύκλου, ὅστις ᾧ περιεχομένην ὑπό
τε διθείας καὶ κύκλου περιφέρειας.

Segmentum circuli, est fi
gura quæ sub recta linea
& circuli peripheria com
prehenditur.

Τμήμα τοῦ ὀρθογώνου, ὅστις ᾧ περιεχομένην ὑπό
τε διθείας, τοῦ κύκλου περιφέρειας.

Segmenti autem angulus est, qui sub re
cta linea & circuli peripheria compre
henditur.

Ἐν τμήματι ὀρθογώνου, ὅταν ᾖ διὰ τοῦ περιφε
ρείας τοῦ τμήματος ληφθῇ σημεῖον, καὶ ἀπ' αὐτοῦ
ᾗ τὰ πέρατα τῆς διθείας, ἢ ὅστις βασις τῆς τμήμα

μαρς, ἐπεξελχθῶσιν διθῆαι, ἢ περιεχομένη
γωνία ὑπὸ τῷ ἐπιζελχθῆσῶρ διθῆσῶρ.

7

In segmento autem angulus est, cū in
segmenti peripheria sumptū fuerit quod-
piam punctum, & ab illo in terminos re-
ctæ eius lineæ, quæ segmē-
ti basis est, adiunctæ fue-
rint rectæ lineæ:is, inquā,
angulus ab adiunctis illis
lineis comprehensus.

η

Ὅταν ὅαι περιέχου τῷ γωνίᾳ διθῆαι ἀρ-
λαμβάνωσιν αὐτὰ περιφέρειαν, ἐπ' ἐκείνης λέγε-
ται βεβηκέναι ἡ γωνία.

8

Cū verò comprehen-
dentes angulum rectæ li-
neæ aliquam assumūt pe-
ripheriā, illi angulus insi-
stere dicitur.

θ

Τομὸς ὁ κύκλος ὅστις, ὅταν πρὸς τῷ κέντρῳ αὐ-
τῆς τῆς κύκλου σταθῇ ἡ γωνία, τὴν περιεχόμενον χῆ-
μα ὑπὸ τε τῇ τῷ γωνίᾳ περιέχουσιν διθῆσῶρ ἐ-
στὶ ἀρλαμβάνομένης ὑπ' αὐτῶν, περιφέρειας.

9

Sector autem circuli est, cū ad ipsius circuli centrum constitu-
tus fuerit angulus, cōpre-
hensa nimirū figura & à
rectis lineis angulū cōti-
nentibus, & à peripheria
ab illis assumpta.

Ὅμοια τμήματα κύκλου ὅτι, τὰ ὁμοίωτα γωνίας ἴσας ἢ ἐν οἷς αἱ γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσὶν.

10

Similia circuli segmenta sunt, quæ angu-
los capiūt
æquales :
aut in qui-
bus angu-
li inter se
sunt æqua-
les.

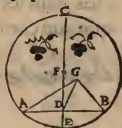
Προτάσις.

α

Τὸ δοθέν κύκλου κέντρον εὑρεῖται.

Probl. I. Propo. I.

Dati circuli centrum re-
perire.

D ij

β

Εὰν κύκλῳ ὑπὸ τῆς περιφρείας ληφθῇ δύο τυ-
χόντα σημεῖα, ἢ ὑπὸ αὐτὰ σημεῖα ὑπὸ ζευγυμέ-
νῃ εὐθείᾳ, εἰ τὸς πεσεῖται τῷ κύκλῳ.

Theo.1.Propo.2.

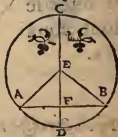
Si in circuli peripheria
duo quælibet puncta ac-
cepta fuerint, recta linea
quæ ad ipsa puncta ad-
iungitur, intra circulum
cadet.

Εὰν ἐν κύκλῳ εὐθεῖα τις διὰ τῷ κέντρῳ, εὐθεῖάν τινα μὴ διὰ τῷ κέντρῳ εὐθείᾳ τέμνῃ: ὅτι πρὸς ὁρθὰς αὐτῇ τεμεῖται καὶ ἐὰν πρὸς, ὁρθὰς αὐτῇ τέμνῃ, καὶ εὐθείᾳ αὐτῇ τεμεῖται.

Theor.2.Propo.3.

Si in circulo recta quædam linea per cen-
trum extensa quandam
non per centrum exten-
sam bifariam secet: & ad
angulos rectos ipsam se-
cabit. Et si ad angulos re-
ctos eam secet, bifariam
quoque eam secabit.

δι

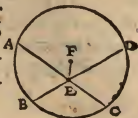
Εὰν ἐν κύκλῳ δύο εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας,

μη διὰ τῆς κέντρῳ ἔσσαι, ὅτε τέμνωσιν ἀλλήλους διίχα.

Theo.3.Propo.4.

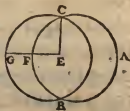
Si in circulo duæ rectæ lineæ sese mutuò secant nō per centrum extensæ, secæ se mutuò bifariam nō secabunt.

Ἐὰν δύο κύκλοι τέμνωσιν ἀλλήλους, ὅτε ἔσσαι αὐτῶν τὸ αὐτὸ κέντρον.

Theor.4.Propo.5.

Si duo circuli sese mutuò secant, non erit illorum idem centrum.

Ἐὰν δύο κύκλοι ἐφάπτονται ἀλλήλων ἐν τῷ, ὅτε ἔσσαι αὐτῶν τὸ αὐτὸ κέντρον.

Theor.5.Propo.6.

Si duo circuli sese mutuò interioris tangant, eorum non erit idem centrum.

Ἐὰν κύκλος ὡς τῷ, διαμέτρῳ ληφθῇ ὡς σημείον, ὅτε μή ἐστι κέντρον τῶς κύκλου, ἀλλ' ὅτε σημείον περὶ αὐτῆς.

πίσωσι βυθείαι τινες πρὸς τὸν κύκλον: μέγιστη ἢ
ἔσται ἐφ' ἧς τ' κέντρον, ἐλαχίστη ὃ ἡ λοιπὴ: τῶν δὲ
ἄλλων αἰ ἢ ἔπιον τ' διὰ τῶ κέντρου τ' ἀπώτορον
μείζων ὅσιν. Δύο ὃ μόνον εὐθείαι ἴσαι ἀπὸ τῶ αὐτῶ
σημεῖοι προωσοῦνται πρὸς τὸν κύκλον, ἐφ' ἐκά-
στορα αὐτῶ ἐλαχίστη.

Theor. 6. Propo. 7.

Si in diametro circuli quodpiam suma-
tur punctum, quod circuli centrum non
sit, ab eoque puncto in circulum quædam
rectæ lineæ cadant: maxima quidem e-
rit ea in qua centrum, minima vero re-
liqua: aliarum vero pro-
pinquior illi quæ per cen-
trum ducitur, remotiore
semper maior est. Duæ au-
tem solùm rectæ lineæ æ-
quales ab eodem puncto
in circulum cadunt, ad utrasque partes
minimæ,

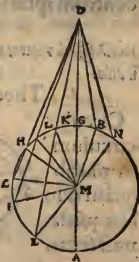

Ἐὰν κύκλῳ ληφθῇ τὶ σημεῖον ἐκτὸς, ἀπὸ τοῦ τῶ ση-
μεῖοι πρὸς τὸν κύκλον διελθῶσι βυθείαι τινες,
ὅν μία ἢ διὰ τῶ κέντρου, αἱ ὃ λοιπαὶ ὡς ἔτυχεν: τῶ
ἢ πρὸς τῶ κοίλῳ πᾶσι φέρειαν προωπίτων
βυθίων, μέγιστη ἢ ἡ διὰ τῶ κέντρου, τῶν ὃ ἄλλων
αἰ ἢ ἔπιον αὐτῶ διὰ τῶ κέντρου, τ' ἀπώτορον μεί-

ζων ἔσται. τῷ δὲ πρὸς τὴν κυρτὴν πᾶσι φέρεται πρὸς
 πιπτασῶν ὁμοειῶν, ἐλαχίστη μὲν ὅστις ἢ μεταξὺ τῶ-
 τε σημείων καὶ τῶν ἀκμῶν. τῷ δὲ ἄλλων αἰεὶ ἢ ἑπιο-
 νῶν ἐλαχίστη, καὶ ἀπώτερόν ἐστι ἐλάττω. Δύο δὲ
 μόνον ὁμοειῶν ἴσως προσηλγῶνται ἀπὸ τῶν σημείων
 πρὸς τὸν κύκλον ἐφ' ἐκάτερα καὶ ἐλαχίστη.

Theor. 7. Propo. 8.

Si extra circulū sumatur punctum quod-
 piam, ab eoque puncto ad circulum de-
 ducantur rectæ quædam lineæ, quarum
 vnâ quidem per centrum protendatur,
 reliquæ verò vt libet: in cauam periphe-
 riam cadentium rectarum linearum ma-
 xima quidem est illa, quæ per cẽtrum du-
 citur: aliarum autẽ propinquior ei, quæ
 per centrũ tráfit, remotiore semper ma-
 ior est. In cõuexam verò
 peripheriam cadentium
 rectarum linearum, mini-
 ma quidem est illa, quæ
 inter punctum & diame-
 trum interponitur: alia-
 rum autem, ea quæ pro-
 pinquior est mininæ, re-
 motiore semper minor
 est. Dux autem tantum
 rectę lineę æquales ab eo

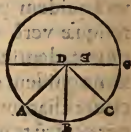
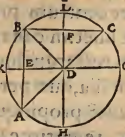
D iiii

puncto in ipsum circulum cadunt, ad v-
trasque partes minimæ.

Εὰν κύκλος ληφθῇ τὸ σημεῖον ἐν τῷ, ἀπὸ τοῦ τοῦ ση-
μεῖου πρὸς τὸν κύκλον περὶ ὁποῖον πλείους ἢ δύο
ὁδοὶ ἴσται, τὸ ληφθεὶς σημεῖον, κέντρον ὅστις τῷ
κύκλῳ.

Theor. 8. Propo. 9.

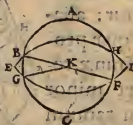
Si in circulo acceptum fuerit punctum
aliquod, & ab eo puncto ad circulum ca-
dāt plures
quàm duæ
rectæ lineæ
æquales,
acceptum
punctum
centrum ipsius est circuli.

κύκλῳ ὅς τε τέμνει κύκλον κατὰ πλείονα σημεῖα,
ἢ δύο.

Theor. 9. Propo. 10.

Circulus
circulum
in plurib⁹
quàm duo-
bus punctis
non secat.

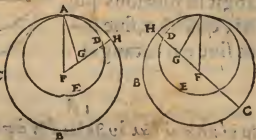

. 1 α

Εἰ ἄρ δύο κύκλοι ἐφαπτόνται ἀλλήλων ἐν ἑνὶ καὶ
 ληφθῇ αὐτῶν τὰ κέντρα, ἢ ἡ διὰ τὰ κέντρα αὐτῶν
 ὠδισθγνυμένη ὀρθογώνια καὶ ἐκβαλλομένη, αὐτὴ τὴν
 συναφὴν περσεῖται τῇ κύκλων.

Theor. 10. Propo. 11.

Si duo circuli sese intus contingant, at-
 que accepta fuerint eorum cētra, ad eo-
 rum cētra
 adiuncta
 recta linea
 & produ-
 cta in con-
 tactum cir-
 culorum cadet.

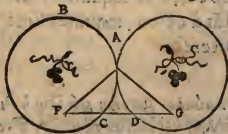

. 1 β

Εἰ ἄρ δύο κύκλοι ἀπτόνται ἀλλήλων ἐν ἑνὶ καὶ
 τὰ κέντρα αὐτῶν ὠδισθγνυμένη, διὰ τοῦ ἐπα-
 φῆς ἐλθούσεται.

Theor. 11. Propo. 12.

Si duo circuli sese exterius contingant,
 linea recta
 quę ad cē-
 tra eorum
 adiūgitur,
 per conta-
 ctum illū
 transibit.

¹⁷
 κύκλ^ο κύκλ^ος ἐκ ἐφάπτεται πλείονα σημεία ἢ
 καὶ ἓν, εἴτε ἐκτὸς εἴτε ἐντὸς ἐφάπτεται.

Theor. 12. Propo. 13.

Circulus circulū non
 tangit in pluribus pū
 ctis, quā uno, siue in-
 tus siue extra tangat.

¹⁸
 Ἐν κύκλῳ αἱ ἴσαι ἐνθάδε αἱ ἴσων ἀπέχουσιν ἀπὸ τῆς
 κέντρου. καὶ αἱ ἴσων ἀπέχουσιν ἀπὸ τῆς κέντρου, ἴσαι
 ἀλλήλαις εἰσὶν.

Theor. 13. Propo. 14.

In circulo æquales rectæ
 lineæ equaliter distāt à cē-
 tro. Et quæ æqualiter di-
 stāt à cētro, æquales sunt
 inter se.

¹⁹
 Ἐν κύκλῳ μεγίστη μὲν ὅστις ἡ διαμέτρος, τῇ δὲ
 ἄλλων αἰεὶ ἢ ἥτιον τῆς κέντρου, καὶ ἀπὸ τῶν μείζων
 ὅστις.

Theor. 14. Propo. 15.

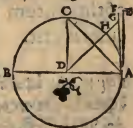
In circulo maxima quidem linea est diameter: aliarum autem propinquior centro, remotiore semper maior.

15
 Η τῇ ὁζωμέτρῳ τῷ κύκλῳ πρὸς ὁρθὰς ἀπ' ἀκρῶς
 ἀγομένη, ἐκ τῆς περσεῖται τῷ κύκλῳ, εἰς τὴν μετα-
 ξὺ αὐτῇ τε οὐθείας καὶ αὐτῇ πρυφδερείας, ἑτέρα θύ-
 τόπου θεία ὅ παρεμπεσεῖται εἰς ἡ μὲν τῇ κυκλικῇ
 γωνία, ἀπόσης ὁθείας γωνίας οὐθουγραμμῶς μεί-
 ξωρὺς, ἡ δὲ λοιπὴ, ἐλάττω.

Theor. 15. Propo. 16.

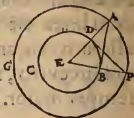
Quæ ab extremitate diametri cuiusque circuli ad angulos rectos ducitur, extra ipsum ciculū cadet, & in locum inter ipsam rectam lineā & peripheriā cōprehensum, altera recta linea nō cadet. Et semicirculi quidem angulus quouis angulo acuto rectilineo maior est, reliquis autem minor.

Από τῆς Ποδέντης σημεία, ἡ Ποδέντης κύκλος ἐ-
φαπτομένῳ δι' ἑξῆς γραμμῶν ἀναγεῖν.

Proble.2.Propo.17.

A dato puncto rectam lineam ducere, quæ datum tangat circulum.

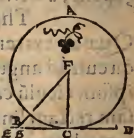

11

Ἐὰν κύκλος ἐφαπτήται ἡς διθείας, ἀπὸ τῆς κέντρος ὑπὸ τῷ ἀφῶ ἐπιζυχθῇ ἡς διθείας, ἢ ἐπιζυχθεῖται καὶ δεῖται ὑπὸ τῷ ἀπτομένῳ.

Theorema 16. Propo. 18.

Si circulū tāgat recta quæpiam linea, à centro autē ad contactum adiūgatur recta quædam linea: quæ adiuncta fuerit ad ipsam cōtingentem perpendicularis erit.

10

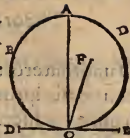
Ἐὰν κύκλος ἐφαπτήται ἡς διθείας, ἀπὸ τῆς ἀφῆς τῆς ἐφαπτομένης πρὸς ὁρθὰς γωνίας ἐνθείας χορδῇ ἀχθῇ, ὑπὸ αὐτῇ ἀχθείσῃς ἔσται τὸ κέντρον τῆς κύκλου.

Theor. 17. Propo. 19.

Si circulū tetigerit recta quæpiā linea, à

contactu autē recta linea
ad angulos rectos ipsi tā-
angēti excitetur, in exci-
tata erit centrum circuli.

Ἐν κύκλῳ ἡ πρὸς τῷ κέντρῳ γωνία, διπλασίωμ
ὅτι τῇ πρὸς τῇ περιφ. φέρει, ὅταν τὴν αὐτὴν περιφ.
φέρῃ βαλσίμ' ἔχωσιν αἱ γωνίαι.

Theor. 18. Prop. 20.

In circulo angulus ad cē-
trū duplex est anguli ad
peripheriam, cūm fue-
rit eadem peripheria ba-
sis angulorum.

Ἐν κύκλῳ αἱ ἐν τῷ αὐτῷ τμήματι γωνίαι, ἴσαι ἄλ-
λήλαις εἰσίν.

Theor. 19. Prop. 21.

In circulo, qui in eodem
segmento sunt anguli,
sunt inter se æquales.

Τῶν ἐν τοῖς κύκλοις τετραπλεύρων αἱ ἀπεναντίας
γωνίαι, δις ἑκατὸν ἴσαι εἰσίν.

Theor. 20. Propo. 22.

Quadrilaterorum in circulis descriptorum anguli qui ex aduerso, duobus rectis sunt æquales.

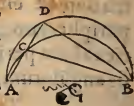

κ γ

ἐπὶ αὐτῆς δι' θείας, διὰ τμήματα κύκλων ὁμοία καὶ ἄντις ὅσους αὐτὴν ἔχουσιν αὐτὰ μέρη.

Theor. 21. Propo. 23.

Super eadem recta linea, duo segmēta circulorum similia & inæqualia non constituentur ad easdem partes.

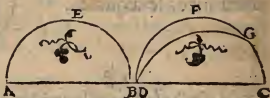

κ δ

τὰ αὐτὰ ἴσως δι' θείων ὁμοία τμήματα κύκλων, ἵνα ἀλλήλοις εἰσὶν.

Theor. 22. Propo. 24.

Super æqualib⁹ rectis lineis similia circulorum segmēta

su nt inter se æqualia.

κ ε

Κύκλου τμήματ' Θ δοθέντ' Θ , περιγράψαι
τὸν κύκλον, ὃς ἔστι τμήμα.

Probl. 3. Propo. 25.

Circuli segmento dato, describere circu-
lum, cuius est segmentum.

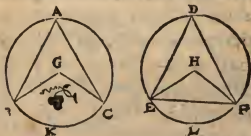

κ δ

Ἐν τοῖς ἴσοις κύκλοις αἱ ἴσαι γωνίαι, ὡς ἴσων
πλευροφρεῶν βεβήκασιν, ἐάν τε πρὸς τοῖς κέντροις,
ἐάν τε πρὸς ταῖς πλευροφρεαῖς ὥσι βεβηκῇ.

Theor. 23. Propo. 26.

In æqualibus circulis, æquales anguli æ-
qualibus
periphe-
riis insistent
siue ad cē-
tra, siue ad
periphe-
rias constituti insistant.

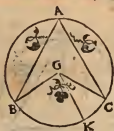

κξ

Ἐν τοῖς ἴσοις κύκλοις, αἱ ὑπὸ ἴσῳ περιφερειῶν
βεβηκῆναι γωνίαι, ἴσαι ἀλλήλαις εἰσὶν, ἐάντε πρὸς
τῆς κέντροις, ἐάντε πρὸς ταῖς περιφερείαις ὥσι βε-
βηκῆναι.

Theor. 24. Propo. 27.

In æqualibus circulis, anguli qui æquali-
bus peri-
pheriis in-
sistūt, sunt
inter se æ-
quales siue
ad centra,
siue ad peripherias constituti insistant.

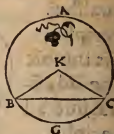

κη

Ἐν τῶν ἴσοις κύκλοις αἱ ἴσαι εὐθεῖαι ἴσας περιφε-
ρείας ἀφαιρῶσι, τὴν μὲν μείζονα, τῇ μείζονι, τὴν
ἐλάττωνα, τῇ ἐλάττω.

Theor. 25. Propo. 28.

In æqualibus circulis æquales rectę lineę
æquales
periphe-
rias aufe-
runt, maio-
rē quidē,
maiori, mi-
norem autem, minori.

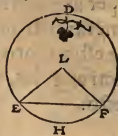
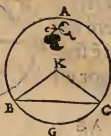
Ἐρ

κθ

Ἐν τοῖς ἴσοις κύκλοις ὡς τὰς ἴσας περιφέρειας
ἴσα ἐυθεῖα ὡς τείνεσιν.

Theor. 26. Propo. 29.

In æquali-
bus circu-
lis, æqua-
les peri-
pherias æ-
quales re-
ctæ lineæ subtendunt.

τὴν δοθεῖσαν περιφέρειαν διχα τέμνῃ.

Problema 4. Propo. 30.

Datam peripheriam bi-
fariam secare.

λα

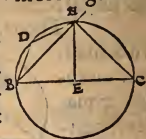
Ἐν κύκλῳ, ἢ ἡμικυκλίῳ γωνία ὀρθή ἐ-
στίν, ἢ ὅ ἐν τῷ μείζονι τμήματι, ἐλάττω ὀρθῆς,
ἢ ὅ ἐν τῷ ἐλάττωι, μείζων ὀρθῆς : ὅτι ἐν ἡμικυκλίῳ
μείζονος τμήματος γωνία, μείζων ὅστιν ὀρθῆς, ἢ
ὅ τῷ ἐλάττωι τμήματι γωνία, ἐλάττω ὅστιν
ὀρθῆς.

Theor. 27. Propo. 31.

In circulo angulus qui in semicirculo, re-

E

ctus est: qui autem in maiore segmento,
minor recto: qui verò in minore segmen-
to, maior est recto. Et in
super angulus maioris se-
gmenti, recto quidem ma-
ior est: minoris autē seg-
menti angulus, minor est
recto.

 $\lambda \beta$

Εἰς τὸν κύκλον ἐφαπτομένης ἕως ἐνθεῖα, ἀπὸ τῆς ἀφῆς
αὐτῆς τὸν κύκλον διέσχιθῇ ἕως ἐνθεῖα τέμνουσα τὸν κύ-
κλον: ὥς ποιεῖ γωνίας πρὸς τῇ ἐφαπτομένῃ, ἴσαι
ἔσονται ταῦς εἰς τῆς ἐναλλάξ τῷ κύκλῳ τμήμασι
γωνίας.

Theor.28.Propo.32.

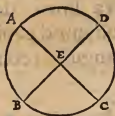
Si circulum tetigerit aliqua recta linea, & contactu autem producatuf quedam recta linea circulum secas: anguli quos ad contingēte facit, æquales sunt iis qui in alternis circuli segmentis consistunt, angulis.

 λy

Ε'πί τῇ δοθείσῃ ἐν θέλειᾳ γράψαι τμήμα κύκλου
 διεχόμενον γωνίαν ἴσην τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ ἐν θυ-
 γραμμῇ.

secuerint, rectangulum comprehensum
sub segmē-
tis vnus,
æquale est
ei, quod
sub segmē-
tis alterius
comprehenditur, rectangulo.

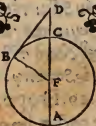

λς

Εἰ ἄν κύκλος ληφῇ ἢ σημείωσιν ἐκ τῆς, καὶ ἀπ' αὐτῆς
πρὸς τὸν κύκλον περσώπῳσι δύο εὐθείαι, καὶ ἡ μὲν
αὐτῇ τέμνῃ τὸν κύκλον, ἡ δὲ ἐφαπτήται: ἔσται τὸ
ὑπὸ ὅλης τῆς τεμνύσης καὶ τῆς ἐκτὸς ἀπολαμβανομέ-
νης μεταξὺ τῶν σημείων καὶ τῆς κυρτῆς πωδιφορείας,
πωδιεχόμενον ὁρθογώνιον, ἴσον τῷ ὑπὸ τῆς ἐφα-
πτομένης τετραγώνῳ.

Theor. 30. Propo. 36.

Si extra circulum sumatur punctum ali-
quod, ab eoque in circulum cadant duæ
rectæ lineæ, quarum altera quidem circu-
lum secet, altera verò tangat: quod sub to-
ta secante & exterius inter punctum &
cōuexam
periphe-
riam as-
sumpta
cōprehen-

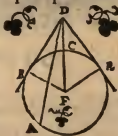
ditur rectangulum, æquale erit ei, quod à tangente describitur, quadrato.

λξ

Εὰν κύκλος ληφθῇ ἢ σημείον ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς σημείας πρὸς τὸν κύκλον προωπίτωσι δύο εὐθείαι, καὶ ἡ μὲν αὐτῶν τέμνῃ τὸν κύκλον, ἡ δὲ προωπίτῃ, ἢ τὸ ὑπὸ τῶν ὅλης τέμνεσθαι, ὅ τ' ἐκ τῆς ἀπολλυμένης μεταξὺ τῶν σημείων καὶ τῆς κυρτῆς ὁδοῦ φέρειας, ἴσος ᾖ ἀπὸ τῆς προωπίσεως. ἢ προωπίσεως ἐφαρτάται τῷ κύκλῳ.

Theor. 31. Propo. 37.

Si extra circulum sumatur punctum aliquod, ab eoque puncto in circulum cadant duæ rectæ lineæ, quarum altera circulum secet, altera in eum incidat, sit autem quod sub tota secante & exterius inter punctum & conuexam peripheriam assumpta, comprehenditur rectangulum, æquale ei, quod ab incidente describitur quadrato: incidens ipsa circulum tæget.

Elementi tertii finis.

E iii

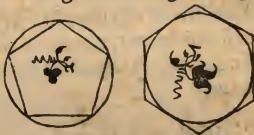
inscribitur, tangunt.

β

Σχήμα ὁμοίως ποδὶ σχῆμα περιγράφεσθαι λέγεται, ὅταν ἐκάσῃ πλευρὰ τῶ περιγραφομένων, ἐκάσῃς γωνίας τῷ ποδὶ ὃ περιγράφεται, ἀπῆται.

2

Similiter & figura circum figurā describi dicitur, quum singula eius quæ circum scribitur, latera singulos eius figuræ angulos tetigerint, circum quàm illa describitur.

γ

Σχήμα ὁ εὐθύγραμμοι εἰς κύκλον ἐπεγράφειν λέγεται, ὅταν ἐκάσῃ γωνία τῷ ἐπεγεγενημένῳ ἀπῆται τῇ τῷ κύκλῳ περιφέρειᾳ.

3

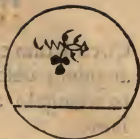
Figura rectilinea in circulo inscribi dicitur, quum singuli eius figuræ quæ inscribitur, anguli tetigerint circuli peripheriam.

δ

Σχήμα ὁ εὐθύγραμμοι ποδὶ κύκλου περιγράφειν λέγεται, ὅταν ἐκάσῃ πλευρὰ τῷ τῷ κύκλῳ περιφέρειᾳ, τῷ περιγεγενημένῳ ἐφάπῃται.

E iiii

coaptari dicitur; quā e-
ius extrema in circuli
peripheria fuerint.

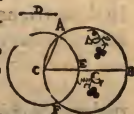
Γροτάσεις.

 α

Εἰς τὸν πολενπα κύκλον τῇ ποθείσῃ θυθείᾳ μὴ
μείζονι ἔσῃ τῇ κύκλῳ σχμέξῃ, ἴστω θυθεῖαν
ἐναρμόζει.

Probl. I. Propo. I.

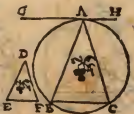
In dato circulo, rectam li-
neam accommodare æ-
qualem datæ rectæ lineæ,
quæ circuli diametro nō
sit maior.

 β

E'is tōn doθέντων κύκλων, τῷ δοθέντι ἱγώνῳ
ἰσθώνιον ἱγώνον ἐγράψαι.

Proble.2. Propo.2.

In dato circulo, triangulum describere dato triangulo æquiangulum.

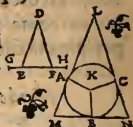

γ

Περὶ τὸν διοθέντα κύκλον, τῷ διοθέντι ξιγώνῳ
ισογώνιον ξίγωνον ποδὲς γράψαι.

Probl.3.Proop.3.

Circa datum circulum tri-
angulum describere da-
to triangulo æquiangu-
lum.

Δ

Εἰς τὸ δοθὲν τρίγωνον, κύκλον ἐπεγράψαι.

Probl.4. Propo.4.

In dato triangulo circu-
lum inscribere.

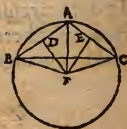

Ε

Περί τὸ δοθὲν τρίγωνον, κύκλον περιγεράψαι.

Probl..5.Propo.5.

Circa datum triangulum, circulum des-
cribere.

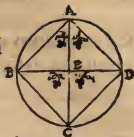

5

Εἰς τὸ δοθέντα κύκλον, τετράγωνον ἐπεγράψαι.

Probl.6.Propo.6.

In dato circulo quadratū
describere.

Γερί τῷ δοθέντι κύκλῳ, τετράγωνον περι-
γράφαι.

Probl.7.Propo.7.

Circa datum circulum,
quadratum describere.

Εἰς τὸ δοθέν τετράγωνον, κύκλον ἐκ-
γράφαι.

Probl.8.Propo.8.

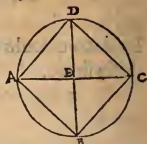
In dato quadrato circu-
lum inscribere.

Γερί τῷ δοθέν τετράγωνον, κύκλον περιγράφαι.

Probl.9. Propo.9.

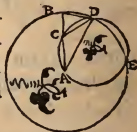
Circa datum quadratū,
circulum describere.

Ἰσοσκελὲς τρίγωνον συστήσασθαι, ἔχον ἑκατέρω
τῷ πρὸς τῇ βάσει γωνίῳ, διπλασίονα τῷ λοιπῇ.

Probl.10. Propo.10.

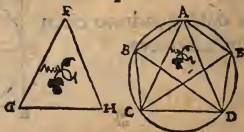
Isoceles triangulū cōsti-
tuere, quod habeat utrū-
que eorum, qui ad basin
sunt, angulorum, duplum
reliqui.

Ἐἰς τὸν δοθέντα κύκλον, πεντάγωνον ἰσόπλευ-
ρόν τε καὶ ἰσογώνιον ἐκτέλλαι.

Theor.11. Propo.11.

In dato cir-
culo, pen-
tagonium
equilaterū
& æquian-
gulum in-
scribere.

Περὶ τὸν δοθέντα κύκλου, πεντάγωνον ἰσοπλευρὸν τε & ἰσογώνιον περιγεράσαι.

Proble. 12. Propo. 12.

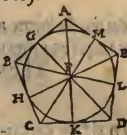
Circa datum circulum, pentagonum æquilaterū & æquiangulum describere.

Εἰς τὸν δοθέν πεντάγωνον, ὃς ἐστὶν ἰσοπλευρὸν τε & ἰσογώνιον, κύκλον ἐπεγεράσαι.

Proble. 13. Propo. 13.

In dato pentagono æquilatero & æquiangulo, circulum inscribere.

Περὶ τὸν δοθέν πεντάγωνον, ὃς ἐστὶν ἰσοπλευρὸν τε & ἰσογώνιον, κύκλον περιγεράσαι.

Probl. 14. Propo. 14.

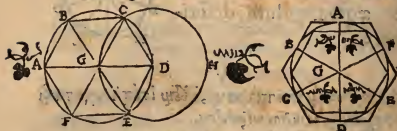
Circa datum pentagonū æquilaterum & æquiangulum, circulū describere.

Εἰς τὸν δοθέντα κύκλον, ἑξάγωνον ἰσοπλευρὸν τε
καὶ ἰσογώνιον ἐγράψαι.

Probl. 15. Propo. 15.

In dato circulo hexagonū & æquilaterū
& equiangularū inscribere.

Εἰς τὸν δοθέντα κύκλον πεντεκαίδεκάγωνον ἰσο-
πλευρὸν τε καὶ ἰσογώνιον ἐγράψαι.

Theor. 16. Propo. 16.

In dato circu-
lo quintideca-
gonū & æquila-
terum & æqui-
angularū de-
scribere.

Elementi quarti finis.

E Y K Λ EI-

ΔΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟΝ

ΠΕΜΠΤΟΝ.

EVCLIDIS ELEMENTVM QVINTVM.

ΟΡΟΙ.

Mείζωνος ὅταν κατὰ μέτρον ᾖ ἡ ἐλάττω, καὶ ἡ ἐλάττω ἡ μείζωνος, ὅταν κατὰ μέτρον ᾖ ἡ ἐλάττω, καὶ ἡ μείζωνος.

DEFINITIONES.

I

Pars est magnitudo magnitudinis minor maioris, quā minor metitur maiorem.

πολλὰ πλάσιον, καὶ μείζον τῆ ἐλάττω, ὅταν κατὰ μέτρον ᾖ ἡ ἐλάττω.

2

Multiplex autē est maior minoris, cū minor metitur maiorem.

γ

λόγος ὅτι δύο μεγεθῶν ὁμογενῶν ἡ κατὰ πηλικό-

πητα πρὸς ἄλληλα ποιά χέσις.

Ratio, est duarum magnitudinum eiusdem generis mutua quædam secundum quantitatem habitudo.

Ἀναλογία δέ ἐστιν, ἡ τῶν λόγων ὁμοιοτης.

Proportio verò, est rationū similitudo.

Λόγον ἔχειν πρὸς ἄλληλα μέγεθῃ λέγεται, ὃ διύεται πολλαπλασίου ὁμοῖα ἄλλῃ ὑπορέχειν.

Rationem habere inter se magnitudinis dicuntur, quæ possunt multiplicatæ sese mutuò superare.

Ἐρ' ὅτι αὐτῶ λόγῳ μέγεθῃ λέγεται εἶναι, πρῶτον πρὸς διούτερον, ὅτι τὸ πρὸς τέταρτον, ὅταν τὰ τῶ πρῶτου καὶ τρίτου ἴσῃς πολλαπλασίου, ὅτι τῶ διουτέρου καὶ τετάρτου ἴσῃς πολλαπλασίου καθ' ὅποιον πολλαπλασίου μὲν, ἐκάτερον ἐνατέρας ἢ ἅμα ἐλείπει, ἢ ἅμα ἴσῃ, ἢ ἅμα ὑπορέχει ληφθέντα κατὰλληλα.

In eadem ratione magnitudines dicuntur esse, prima ad secundam, & tertia ad quartam,

quartā: cūm primæ & tertiæ æquè multiplicia à secūde & quartæ æquè multiplicibus, qualiscunque sit hæc multiplicatio, utrunque ab utroque, vel vnā deficiunt, vel vnā æqualia sunt, vel vnā excedunt, si ea sumantur quæ inter se respondent.

τὰ ὃ ἂν αὐτὸν ἔχοντα λέγῃ λόγον, ἀνάλογον καλεῖσθαι.

7

Eandem autem habentes rationem magnitudines, proportionales vocentur.

η

Ὅταν ὃ τῶν ἰσχύεις πολλαπλασίων, ὃ ἢ τῶν πρώτων πολλαπλάσιον ὑπερέχηται τῷ διδυτέρῃ πολλαπλασίῳ, ὃ ὃ τῶν τρίτων πολλαπλάσιον, μὴ ὑπερέχηται τῷ τετάρτῃ πολλαπλασίῳ, τότε πρῶτον πρὸς τὸ διδυτὸν μείζονα λόγον ἔχει λέγεσθαι, ἢ πρὸς τὸ τρίτον πρὸς τὸ τέταρτον.

8

Cūm verò æquè multipliciū, multiplex primæ magnitudinis excesserit multiplicem secundæ, ac multiplex tertiæ non excesserit multiplicem quartæ: tunc prima ad secundam, maiorem rationem habere dicetur, quàm tertia ad quartam.

9

Ἀναλογία ὃ εἰ τρεῖς ἢ ὀρεῖς ἐλαχίστοις ὄντι.

F

Proportio autem in tribus terminis paucissimis consistit.

Ὅταν ὅ τρεῖς μεγέθη ἀνάλογον ᾖ, ὃ πρῶτον πρὸς ὃ τρίτον, διπλασίου λόγον ἔχον λέγεται, ἢ ὡς πρὸς ὃ διπλῶτον. Ἐάν ὅ τέσσαρα μεγέθη ἀνάλογον ᾖ, ὃ πρῶτον πρὸς ὃ τέταρτον, τριπλασίου λόγον ἔχον λέγεται, ἢ ὡς πρὸς ὃ διπλῶτον, καὶ αἰετῆς ἐνὶ πλείον, ἕως ἂν ἡ ἀναλογία ὑπάρχη.

Cum autem tres magnitudines proportionales fuerint, prima ad tertiam, duplicatam rationem habere dicitur eius, quam habet ad secundam. At cum quatuor magnitudines proportionales fuerint, prima ad quartam, triplicatam rationem habere dicitur eius quam habet ad secundam: & semper deinceps vno amplius, quandiu proportio extiterit.

Ὁμόλογα μεγέθη λέγεται εἶναι, τὰ μὲν ἡγόμενα τοῖς ἡγούμενοις, τὰ δὲ ἐπόμενα τοῖς ἐπομένοις.

Homologæ, seu similes ratione magnitudines dicuntur, antecedentes quidem antecedentibus, consequentes verò

consequentibus.

^{ιβ}

Εἰναλλάξ λόγῳ, ὅτι ληΐς τῷ ἡγμένῳ πρὸς τὸ ἡγμένον, ὡς τῷ ἐπομένῳ πρὸς τὸ ἐπόμενον.

12

Alternatio, est sumptio antecedentis comparati ad antecedentē, & consequentis ad consequentem.

vel 2ª mutua

a b c d

^{ιγ}

Αἰσπαλιν λόγῳ, ὅτι ληΐς τῷ ἐπομένῳ ὡς ἡγμένῳ, πρὸς τὸ ἡγμένον ὡς ἐπόμενον.

13

Inversa ratio, est sumptio consequentis, seu antecedentis, ad antecedentem velut ad consequentem.

vel ὡς ἀντι

a b c d

^{ιδ}

Συνώθεσις λόγῳ, ὅτι ληΐς τῷ ἡγμένῳ μετὰ τῷ ἐπομένῳ ὡς ἐνὸς πρὸς αὐτὸ τὸ ἐπόμενον.

14

Compositio rationis, est sumptio antecedentis cum consequente seu unius, ad ipsum consequentem.

vel ὡς ἑνὸς

a b c d

^{ιε}

Διαίρεσις ὃ λόγῳ, ὅτι ληΐς τῷ ὑποδοχῇ, ἢ ὑπερέχει τὸ ἡγμένον τῷ ἐπομένῳ, πρὸς αὐτὸ τὸ ἐπόμενον.

15

Diuisio rationis, est sumptio excessus seu disia-

seu disia-

F ij

a b - b c d

quo consequentem superat antecedēs
ad ipsum consequentem.

15

Ἀναστροφὴ λόγου, ὅτι ἡ ἑστὶς τῶ ἡγεμένου πρὸς τὸ
ὑπορχλῶ, ἢ ὑπορχέχει τὸ ἡγεμένον τῶ ἐπομένῳ.

16

Conuersio rationis, est sumptio antec-
cedentis ad excessum, quo superat antec-
dens ipsum consequentem.

17

Διίσε λόγῳ ὅτι πλόνων ὄντων μεγεθῶν, εἰ ἄλλων
αὐτοῖς ἴσων τὸ πλόνος συνόλιον λαμβανόμενων
ἢ εἰ τῶ αὐτῶ λόγῳ, ὅταν ἢ ὡς ἐν τοῖς πρώτοις με-
γέθεσι, τὸ πρῶτον πρὸς τὸ ἕχατον, ἢ ὡς ἐν τοῖς διυ-
τέροις μεγέθεσι, τὸ πρῶτον πρὸς τὸ ἕχατον. ἢ ἄλ-
λως, ἡ ἑστὶς τῶ ἡγεμένου, καθ' ὑπερχαίρεσιν τῶ
μέσῳ.

17

Ex æqualitate ratio est, si plures duabus
sint magnitudines, & his aliæ multitudi-
ne pares quæ binæ sumantur, & in eadem
ratione: quum vt in primis magnitudi-
nibus prima ad vltimā, sic & in secundis
magnitudinibus prima ad vltimam sese
habuerit, vel aliter, sumptio extremorū
per subductionem mediorum.

18

Τεταγμένη ἀναλογία ὅτι, ὅταν ἢ ὡς ἡγεμένον
πρὸς ἐπόμενον, ἢ ὡς ἡγεμένον πρὸς τὸ ἐπόμενον, ἢ

ὅτι ὡς ἐπόμενον πρὸς ἄλλο ἢ, ἔτις ἐπόμενον πρὸς ἄλλο ἢ.

18

Ordinata proportio est, cū fuerit quē-
admodum antecedens ad consequen-
tem; ita antecedens ad consequētē: fūe-
rit etiam ut consequēs ad aliud quidpiā,
ita consequens ad aliud quidpiam.

18

Τεταραγμένη ἡ ἀναλογία ὅτι, ὅταν τριῶν ὄντων
μεγεθῶν, ἢ ἄλλων ἴσων αὐτοῖς δ' πλῆθος γί-
νεται ὡς ἢ ἐν τοῖς πρώτοις μεγέθεσι μὴ ἑξέμενον
πρὸς ἐπόμενον, ἔτις ἐν τοῖς δεύτεροις μεγέθεσι μὴ
ἑξέμενον πρὸς ἐπόμενον: ὡς ὅτι ἐν τοῖς πρώτοις με-
γέθεσι μὴ ἑξέμενον πρὸς ἄλλο ἢ, ἔτις ἐν τοῖς δευ-
τέροις μεγέθεσι μὴ ἑξέμενον πρὸς ἄλλο ἢ πρὸς ἑξέμενον.

19

Perturbata autem proportio est, tribus
positis magnitudinibus, & aliis quæ sint
his multitudine pares, cū ut in primis
quidem magnitudinibus se habet ante-
cedens ad consequentem, ita in secun-
dis magnitudinibus antecedens ad con-
sequentem: ut autem in primis magni-
tudinibus cōsequens ad aliud quidpiam, sic
in secundis magnitudinibus aliud quid-
piam ad antecedentem.

Προτάσεις.

α

Εὰν ᾖ ὁποῦν μεγέθη, ἑποσωνοῦν μεγεθῶν ἴσων ἢ πληθους, ἑκάστον ἐκάστων ἰσότητι πολλαπλασιασίου, ὅτε πλάσιον ὅσον ἢ τῷ μεγεθῶν ἐνός, τοῦτα πλάσια, ἔσται καὶ τὰ πάντα τῷ πάντων.

Theor. 1. Propo. 1.

Si sint quotcūque magnitudines A
quotcūque magnitudinū æqua- G
lium numero, singulæ singularū B
æquè multiplicēs, quàm multi- C
plex est vnus vna magnitudo,
tam multiplices erunt & omnes H
omnium.

D

β

Εὰν πρῶτον διδυτέρων ἰσότητι ᾖ πολλαπλασιασίου καὶ τρίτον τετάρτου, ἢ ὃ καὶ πέμπτον διδυτέρων ἰσότητι πολλαπλασιασίου, εἰ ἕκτον τετάρτου καὶ σωτὴ δὲ πρῶτον καὶ πέμπτον, διδυτέρων ἰσότητι ἔσται πολλαπλασιον, καὶ τρίτον ἕκτον τετάρτου.

Theor. 2. Propo. 2.

Si prima secūda æquè fuc A
rit multiplex, atque tertia B
quartæ, fuerit autem & D
quinta secūda æquè mul- E
tiplex, atq; sexta quartæ: G
erit & composita prima H F

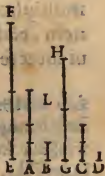

cum quinta, secundæ æquæ multiplex, atque tertia cum, sexta quartæ.

Ἐὰν πρῶτον διπλὲς ἢ ἱσχύς ἢ πολλαπλάσιον, ἢ τρίτον τετάρτη, ληφθῇ ἢ ἱσχύς πολλαπλάσια, ἢ πρώτη ἢ τρίτη καὶ διῖς, τῷ ληφθέντων ἐκαστορὶ ἐκαστὲρ ἱσχύς ἔσται πολλαπλάσιον, ὅς ἐστι τῷ διπλέρου, ὃ ἢ τῷ τετάρτῳ.

Theor. 3. Propo. 3.

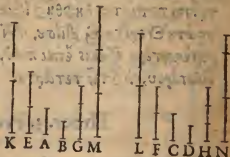
Si sit prima secundæ æquæ multiplex atq; tertia quartæ, sumantur autem æquæ multiplices primæ & tertiæ: erit & ex æquo sumptarum utraque utriusque æquæ multiplex, altera quidem secundæ, altera autē quartæ.

Ἐὰν πρῶτον πρὸς διπλόν ἢ αὐτὸν ἔχη λόγον, καὶ τρίτον πρὸς τέταρτον: ἢ τὰ ἱσχύς πολλαπλάσια τῷ τε πρώτῳ καὶ τρίτῳ, πρὸς τὰ ἱσχύς πολλαπλάσια τῷ διπλέρῳ καὶ τετάρτῳ καθ' ὁποιοῦν πολλαπλασιασμόν, ὃ μὲν αὐτὸν ἔξει λόγον ληφθέντα κατάλληλα.

Theor. 4. Propo. 4.

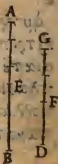
Si prima ad secundam, eandem habuerit
rationem, & tertia ad quartam: etiam æ-
què multipli-
ces primæ &
tertiæ, ad æ-
què multipli-
ces secundæ
& quartæ iu-
xta quavis
multiplicatio-
nem, eandem habebunt rationem, si pro-
ut inter se respōdent, ita sumptæ fuerint.

Ἐὰν μέγεθος μέγεθος ἰσχύει ἢ πολλαπλασίον, ὅπου ἀφαίρεθαι ἀφαίρεθαι, καὶ τὸ λοιπὸν τὸ λοιπὸν ἰσχύει ἢ πολλαπλασίον, ὅτε πλάσιον ὅτι τὸ ὅλον τὸ ὅλον.

Theor. 5. Propo. 5.

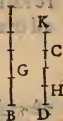
Si magnitudo magnitudinis
æquè fuerit multiplex, atque
ablata ablata: etiam reliqua
reliquet ita multiplex erit, ut to-
ta totius.

Ἐὰν δύο μεγέθη, δύο μεγεθῶν ἰσχύς ἢ πολλα-
πλάσια, ὁ ἀφαιρεθέντα ἕνα τῶν αὐτῶν ἰσχύς ἢ
πολλαπλάσια: καὶ τὰ λοιπὰ τοῖς αὐτοῖς ἦτοι ἴσ-
οσι, ἢ ἰσχύς αὐτῶν πολλαπλάσια.

Theor. 6. Propo. 6.

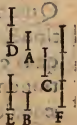
Si duę magnitudines, duarum
magnitudinum sint æquę mul-
tiplices, & detractę quędā sint
earundē æquę multiplices: &
reliquę eisdē aut æquales sunt,
aut æquę ipsarum multiplices.

Τὰ ἴσα πρὸς τὸ αὐτὸ ἔχον αὐτὸν ἕνα λόγον: καὶ τὸ αὐ-
τὸ πρὸς τὰ ἴσα.

Theor. 7. Propo. 7.

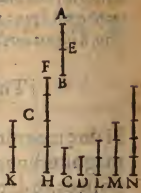
Æquales ad eandem, eandem
habent rationem: & eandem
ad æquales.

Τῶν ἀνίσωμεγεθῶν, τὸ μείζον πρὸς τὸ αὐτὸ μεί-
ζονα λόγον ἔχει, ἢ ὅπου τὸ ἐλαττόν: καὶ τὸ αὐτὸ πρὸς
τὸ ἐλαττόν μείζονα λόγον ἔχει, ἢ ὅπου πρὸς τὸ
μείζον.

Theor.8.Propo.8.

Inæqualium magnitudi-
num, maior ad eandem
maiores rationem ha-
bet, quàm minor: & ea-
dem ad minorem, maio-
rē rationē habet, quàm
ad maiorem.

τὰ πρὸς τ' αὐτῷ ὅν αὐτὸν ἔχοντα λόγον, ἢ ἄλλή-
λοις ὅτι: καὶ πρὸς α' τ' αὐτῷ τ' αὐτὸν μὲν ἔχει λόγον, κα-
κείνα ἢ ἄλλήλοις ὅτι.

Theor.9.Propo.9.

Quæ ad eandem, eandem habent ra-
tionē, æquales sunt inter se: & ad
quas eadem, eandem habet ra-
tionem, eæ quoque sunt inter se
æquales.

τῶν πρὸς τ' αὐτῷ λόγον ἔχοντων, τὸ τ' μείζονα λό-
γον ἔχον, ἐκείνο μείζον ὅτι. πρὸς δ' ὃ τ' αὐτὸν μεί-
ζονα λόγον ἔχει, ἐκείνο ἐλάττω ὅτι.

Theor. 10. Propo. 10.

Ad eandem magnitudinem, rationē habentiū, quæ maiorem rationem habet, illa maior est. ad quā autem eadem maiorem rationē habet, illa minor est.

α

οἱ τοῦ αὐτοῦ λόγοι οἱ αὐτοί, καὶ ἀλλήλοις εἰσὶν οἱ αὐτοί.

Theor. 11. Propo. 11.

Quæ eidē sunt cœdē rationes, & inter se sunt cœdem.

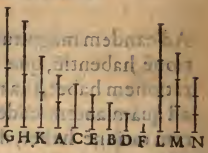

β

Ἐὰν ἡ ὁποῖου μεγέθη ἀνάλογον ἔσται ὡς ἐν τῇ ἡγεμένῳ, πρὸς ἐν τῇ ἐπομένῳ, ἕως ἅπαντα τὰ ἡγούμενα, πρὸς ἅπαντα τὰ ἐπόμενα.

Theor. 12. Propo. 12.

Si sint magni-
tudes quot-
cūque propor-
tionales, quē-
admodū se ha-
buerit vna an-
tecedētium ad
vnā consequentium, ita se habebunt
omnes antecedēs ad omnes consequē-
tes.

Ἐὰν πρῶτον πρὸς δεύτερον ἢ ἄν ἄν ἔχῃ λόγον, καὶ
τρίτον πρὸς τέταρτον, τρίτον δὲ πρὸς τέταρτον μεί-
ζονα λόγον ἔχῃ, ἢ ὅτε πᾶσι πρὸς ἕκ ἄν καὶ πρῶ-
τον πρὸς δεύτερον μείζονα λόγον ἔξῃ, ἢ ὅτε πᾶσι
πρὸς ἕκ ἄν.

Theor. 13. Propo. 13.

Si prima ad secundā, eādē habuerit ratio
nē, quā tertiā ad quartā, tertiā verò ad
quartā, maiore
rationē habue-
rit, quā quinta
ad sextā: pri-
ma quoque ad
secundā maio-
rē rationē habebit, quā quinta ad sextā.

ιδ'

Ἐὰν πρῶτον πρὸς διούτορον ᾗν αὐτὶ ἔχη λόγον, καὶ τρίτον πρὸς τέταρτον, τὸ ὅτι πρῶτον τὸ τρίτον μείζον ἢ καὶ διούτορον τῷ τέταρτον μείζον ἔσται, καὶ ἑλκασον, ἑλκασον.

Theor. 14. Propo. 14.

Si prima ad secundam eandem habuerit rationem, quam tertia ad quartam, prima verò quàm tertia maior fuerit: erit & secunda maior quàm quarta. Quòd si prima fuerit æqualis tertiæ, erit & secunda æqualis quartæ: si verò minor, & minor erit.

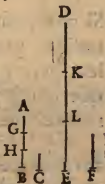

ιε

Τὰ μέρη, τῶς ὡσαύτως πολλαπλασίοις ᾗν αὐτὸν ἔχει λόγον, ληφθέντα κατ'ἀλληλα.

Theor. 15. Propo. 15.

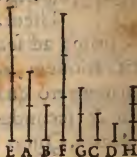
Partes, cum pariter multiplicibus in eadem sunt ratione, si prout sibi mutuo respondent, ita sumantur.

Ἐὰν τέσσαρα μεγέθη ἀνάλογον ᾖ, καὶ εἰ ἀλλάξαι ἀνάλογον ᾖ.

Theor. 16. Propo. 16.

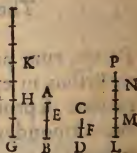
Si quatuor magnitudines proportionales fuerint, & vicissim proportionales erunt.

Ἐὰν συγκείμενα μεγέθη ἀνάλογον ᾖ, καὶ διαίρεθέντα, ἀνάλογον ᾖ.

Theor. 17. Propo. 17.

Si compositæ magnitudines proportionales fuerint, hæ quoque diuisæ proportionales erunt.

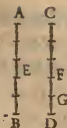

Ἐὰν διηρησμένα μεγέθη ἀνάλογον ᾖ, καὶ σωτεθέντα ἀνάλογον ᾖ.

Theor. 18. Propo. 18.

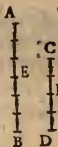
Si diuifæ magnitudines ſint
proportionales, hæ quoque
compoſitæ proportionales e-
runt.

Ἐὰν ᾖ ὡς ὅλον πρὸς ὅλον, ὕτως, ἀφαιρέθην πρὸς ἀ-
φαιρέθην: καὶ τ' λοιπὸν πρὸς τ' λοιπὸν ἔσται, ὡς ὅ-
λον πρὸς ὅλον.

Theor. 19. Propo. 19.

Si quemadmodum totum ad
totum, ita ablatum ſe habue-
rit ad ablatum: & reliquum
ad reliquum, vt totum ad to-
tum ſe habeat.

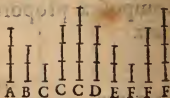

κ

Ἐὰν ᾖ τρεῖς μεγέθη, καὶ ἄλλα αὐτοῖς ἴσα τ' πλῆθος,
σύνδυο λαμβανόμενα, εἰς τρεῖς αὐτῶν λόγους, διί-
σας ἢ τ' πρῶτον τῶ τρίτῳ μείζον ᾖ: καὶ τ' τέταρτον
τῶ ἑκτῷ μείζον ἔσται: καὶ ἴσον, ἴσον: καὶ ἑλάσσον
ἐλάσσον.

Theor. 20. Propo. 20.

Si sint tres magnitudines, & alia ipsiſ æ-
quales numero, quæ binæ & in ea-
dem ratione ſumã-
tur, ex æquo autẽ
prima quàm ter-
tiã maior fuerit: e-
rit, & quarta, quàm ſexta maior. Quod ſi
prima tertiæ fuerit æqualis, erit & quar-
ta æqualis ſextæ: ſi illa minor, hæc quo-
que minor erit.

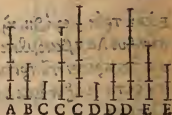

κα

Εὰν ἡ τρίτα μὲγέθη, καὶ ἄλλα αὐτῆς ἴσα πλῆθος
συνῶν δυο λαμβανόμενα, εἰς τὸ αὐτὸ λόγον, ἢ ὃ
τέταρτα γένῃ αὐτῇ ἡ ἀναλογία, διίσις, ὃ τὸ πρῶ-
τον τῶ τρίτῳ μείζον ἢ: εἰ τὸ τέταρτον τῶ ἐκτῶ
μείζον ἔσται: καὶ ἰσορ, ἴσορ: καὶ ἐλάσσον, ἐλάσσον.

Theor. 21. Propo. 21.

Si sint tres magni-
tudines, & alia ip-
ſis, æquales nume-
ro quæ binæ: & in
eadẽ ratiõẽ ſumã-
tur, fueritque per-

turbata

turbata earum proportio, ex æquo autē prima quàm tertia maior fuerit, erit & quarta quàm sexta maior. quòd si prima tertiæ fuerit æqualis, erit & quarta æqualis sextæ: sin illa minor, hæc quoque minor erit.

κβ

Ἐὰν ᾖ ὁ ποταὺν μεγέθη, καὶ ἄλλα αὐτοῖς ἴσα εἰς πλῆθος, συνδυο λαμβανόμενα ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, διίσται ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ἔσται.

Theor. 22. Propo. 22.

Si sint quotcūque magnitudines, & alix ipsis æquales numero, quæ binæ in eadē ratione sumātur, & ex æqualitate in eadem ratione erunt.

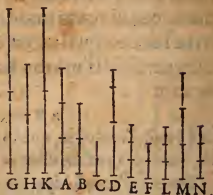
αγ

Ἐὰν ᾖ τρεῖς μεγέθη, καὶ ἄλλα αὐτοῖς ἴσα εἰς πλῆθος συνδυο λαμβανόμενα ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, ᾗ τεταραχμένη αὐτῶν ἡ ἀναλογία, καὶ διίσται ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ἔσται.

G

Theor.23. Propo.23.

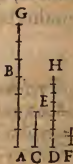
Si sint tres magnitudines, aliæque ipsis æquales numero, quæ binæ in eadem ratione sumantur, fuerit autem perturbata earum proportio: etiam ex æqualitate in eadem ratione erunt,

κ δ
Εὰν πρῶτον πρὸς διτύδρον ᾗ αὐτὸν ἔχει λόγον καὶ τρίτον πρὸς τέταρτον, ἔχει δὲ πέμπτον πρὸς διτύδρον ὅν αὐτὸν λόγον, ἔκτον πρὸς τέταρτον: ἔστω τε δὲ πρῶτον καὶ πέμπτον πρὸς διτύδρον ὁ αὐτὸς λόγος, ἔκτον καὶ ἔκτον πρὸς τέταρτον.

Theor.24. Propo.24.

Si prima ad secundam, eandem habuerit rationem, quā tertia ad quartam, habuerit autem & quinta ad secundā eandem rationē, quam sexta ad quartam: etiam cōposita prima cum quinta ad se-

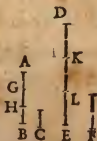
cundam eandem habebit rationem, quā
tertia cum sexta ad quartam.

κε

Ἐὰν τέσσαρα μεγέθη ἀνάλογον ᾗ, ὅ, ᾗ μέγιστον
καὶ ὅ, ᾗ ἐλάχιστον, δύο τῶν λοιπῶν μέζονά ᾖ.

Theor. 25. Propo. 25.

Si quatuor magnitudines
proportionales fuerint,
maxima & minima reli-
quis duabus maiores erūt.

Elementi quinti finis.

G ii

ΕΥΚΛΕΙ-

ΔΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟΝ

ΕΚΤΟΝ.

EVCLIDIS ELEMENT-
TVM SEXTVM.

ΟΡΟΙ.

α,

Ὅμοια σχήματα δι' ὁμογεγραμμά εἶναι, ὅταν τὰς τε
γωνίας ἴσως ἔχει κατὰ μίαν, καὶ τὰς περὶ τὰς
ἴσως γωνίας πλευρὰς ἀνάλογον.

DEFINITIONES.

I

Similes figuræ rectilineæ, sunt quæ &
angulos singulos singulis æquales habēt,
atque etiam latera, quæ circum angulos
æquales, proportionalia.

β

Αντιπεπονθότα ἡ χημάτα ὅστις, ὅταν ἐκατέρω τῶν χημάτων ὑγόμενοι τε καὶ ἐπομένοι λόγοι ὦσι.

2

Reriprocae autem figuræ sunt, cùm in utraque figura antecedentes & consequentes rationum termini fuerint.

γ

Ἄκρον καὶ μέσον λόγον διδεῖται τετμηθῆναι λέγεται, ὅταν ἢ ὡς ἡ ὅλη πρὸς τὸ μείζον τμήμα, ἢ ὡς τὸ μείζον πρὸς τὸ ἔλασσον.

3

Secundum extremam & mediam rationem recta linea secta esse dicitur, cùm ut tota ad maius segmentum, ita maius ad minus se habuerit.

δ

Ὑψος ἐστὶ παντὸς σχήματος, ἢ ἀπὸ τῆς κορυφῆς ἕως πρὸς βάσιν κἀκεῖθεν ἀγομένη.

4

Altitudo cuiusque figuræ, est linea perpendicularis à vertice ad basin deducta.

ε

Λόγος ἐκ λόγων συγκεῖσθαι λέγεται, ὅταν αἱ τῶν λόγων πηλικότητες ἐφ' ἑαυτὰς πολλαπλασιασθῶσι, δεῖται ποιῶσιν λόγον.

G. iii

5

Ratio ex rationibus cō-
poni dicitur, cūm ratio-
nū quantitates inter se
multiplicatæ aliquam ef-
fecerint rationem.

Προτάσεις.

α

Τὰ τρίγωνα καὶ τὰ παραλληλόγραμμα, τὰ ἑξ ὧν
ἔσται τὸ ὅλον ὄντα, πρὸς ἀλλήλας ὅσιν ὡς αἱ βάσεις.

Theor. 1. Propo. 1.

Triangula & parallelo-
gramma, quorum eadem
fuerit altitudo, ita se ha-
bent inter se vt bases.

β

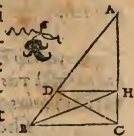
Ἐὰν τρίγωνον παρὰ μίαν τῶν πλευρῶν ἀχθῇ ἕως
ὁμοεία παραλληλῶν, ἀνάλογον τε μετὰ τὰς τῶν τρι-
γώνων πλευρᾶς, καὶ ἔσται αἱ τῶν τριγώνων πλευραὶ ἀνά-
λογον τμηθῶσιν, ἢ αὖτε τὰς ἑκάστας ἀπὸ τοῦ κοινῆς
ὁμοεία, παρὰ τῷ λοιπῷ ἔσται τῶν τριγώνων πλευ-
ρὰν παραλληλῶν.

Theor. 2. Propo. 2.

Si ad vnum trianguli latus parallela du-

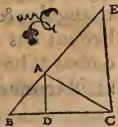
cta fuerit recta quædam linea : hæc proportionaliter secabit ipsius trianguli latera . Et si trianguli latera proportionaliter secta fuerint : quæ ad sectiones adiuncta fuerit recta linea , erit ad reliquum ipsius trianguli latus parallela.

Εάν τριγώνου γωνία διλῇ τμήνῃ, ἡ δὲ τέμνουσα πῶς γωνίαν διθεῖα τέμνῃ τὴν βάσιν, τὰ αὖτὴ βάσεως τμήματα τὸν αὐτὸν ἔξει λόγον ταῖς λοιπαῖς τῷ τριγώνου πλευραῖς. καὶ ἐὰν τὰ αὖτὴ βάσεως τμήματα, ἢ αὐτῇ ἔχῃ λόγον ταῖς λοιπαῖς τῷ τριγώνου πλευραῖς, ἀπὸ αὐτῆς κορυφῆς ὑπὸ τῇ ἑκείνῃ ἐπιζυγυμένη διθεῖα διλῇ τήν τε πῶς τριγώνου γωνίαν.

Theor. 3. Propo. 3.

Si trianguli angulus bifariam sectus sit, secans autem angulum recta linea secuerit & basim : basis segmenta eandem habebunt rationem , quam reliqua ipsius trianguli latera . Et si basis segmenta eandem habeant rationem quam reliqua ipsius trianguli latera , recta li-

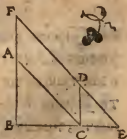
nea, quæ à vertice ad sectionem produci-
tur, ea bifariam secat trianguli ipsius an-
gulum.

δι

Τῶν ἰσογωνίων τριγώνων, ἀνάλογον εἰσὶν αἱ πλευ-
ραι αἱ πρὸς τὰς ἴσας γωνίας, καὶ ὁμόλογοι αἱ ὑπὸ
τὰς ἴσας γωνίας ὑποτείνεσθαι πλευραί.

Theor. 4. Propo. 4.

Æquiangulorum triangulorum propor-
tionalia sunt latera, quæ
circum æquales angulos,
& homologa sunt late-
ra, quæ æqualibus angu-
lis subtenduntur.

ε

Ἐὰν δύο τρίγωνα τὰς πλευρὰς ἀνάλογον ἔχῃ,
ἰσογώνια ἔσονται τὰ τρίγωνα, καὶ ἴσας ἔξει τὰς γωνίας
ὑφ' αἷς αἱ ὁμόλογοι πλευραὶ ὑποτείνεσθαι.

Theor. 5. Propo. 5.

Si duo triāgula latera proportionālia ha-
beant, æquiangula erunt
triangula, & æquales ha-
bebunt eos angulos, sub
quibus & homologa late-
ra subtenduntur.

5

Εάν δύο τρίγωνα μίαν γωνίαν μὴ γωνία ἴσην ἔχῃ,
 ποῦ δὲ ἡ τὰς ἴσας γωνίας τὰς πλευρὰς ἀνάλογον,
 ἰσογώνια ἔσται τὰ τρίγωνα, & ἴσας ἔξει τὰς γωνίας,
 ὑφ' αἷς αἱ ὁμόλογοι πλευραὶ ὑποτείνουσιν.

Theor. 6. Propo. 6.

Si duo triangula vnum angulum vni angulo æqualem, & circum æquales angulos latera proportionalia habuerint, æquiangula erunt tri-
 angula, æqualésque habebunt angulos,
 sub quibus homologa latera subten-
 duntur.

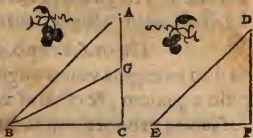

Εάν δύο τρίγωνα μίαν γωνίαν μὴ γωνία ἴσην ἔχῃ,
 ποῦ δὲ ἡ τὰς ἄλλας γωνίας τὰς πλευρὰς ἀνάλο-
 γον, ἢ ἡ λοιπὴν ἑκατέρῃ αἷμα ἢ τοὶ ἐλάσσονα ἢ μὴ
 ἐλάσσονα ὁρῇς, ἰσογώνια ἔσται τὰ τρίγωνα, καὶ ἴσας
 ἔξει τὰς γωνίας, ποῦ δὲ αἱ ἀνάλογον εἰσὶν αἱ
 πλευραί.

Theor. 7. Propo. 7.

Si duo triangula vnum angulum vni angulo æqualem, circum autem alios angu-

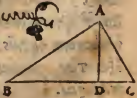
los latera proportionalia habeant, reli-
quorum verò simul vtrunque aut mino-
rem aut nō minorem recto: æquiangula
erūt trian-
gula, & ε-
quales ha-
bebunt
eos angu-
los, circū
quos proportionalia sunt latera.

Εάν εἰ ὁρθογωνία ᾖ τὸ τρίγωνον, ἀπὸ τοῦ ὁρθογωνίου γωνίας ὑπὸ
πλευρῶν βάσει καὶ ἑτέρας ἀπὸ τῆς, τὰ πρὸς τῇ καθεύτου πρὸς
γωνία ὁμοιά ἐστιν ὅτε τε ὅλῳ, καὶ ἀλλήλοις.

Theor.8.Propo.8.

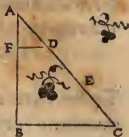
Si in triangulo rectangulo, ab angulo re-
cto in basin perpendicu-
laris ducta sit, quæ ad per-
pendicularem triangula,
tum toti triangulo, tum
ipsa inter se similia sunt.

τῆς ὁρθογωνίου ὁθείας εἰς πρὸς ταχὺ δὲν μέγεθος ἀ-
φελείμ.

Proble. I. Propo. 9.

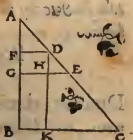
A data recta linea imperatam partem auferre.

Τὴν δοθεῖσαν διθεῖαν ἄτμητον, τῇ δοθείσῃ διθείᾳ τέτμημένη ὁμοίως τεμεῖν.

Problema 2. Propo. 10.

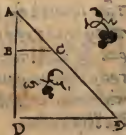
Datam rectam lineā infectam similiter secare, vt data altera recta secta fuerit.

Δύο δοθεισῶν διθεῖων, τρίτῳ ἀνάλογον προσβερεῖν.

Probl. 3. Propo. 11.

Duab⁹ datis rectis lineis, tertiam proportionalem adinuenire.

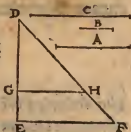

ιβ

Τριῶν δοθειῶν ἐυθειῶν, τετάρτῳ ἀνάλογον προσθεῖν.

Probl. 4. Propo. 12.

Tribus datis rectis lineis, quartam proportionalē adinuenire.

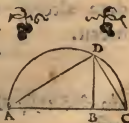

ιγ

Δύο δοθειῶν βίθιων, μέσῳ ἀνάλογον προσθεῖν.

Probl. 5. Proposi. 13.

Duabus datis rectis lineis, mediā proportionalem adinuenire.

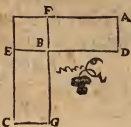

ιδ

Τῶν ἰσῶν τε καὶ μίαν μὲν ἴσῳ ἐχόντων γωνίαν παραλληλογραμμῶν, ἀντιπεπόντασιν αἱ πλῆθρὰ αἱ πρὸς ταῖς ἴσας γωνίας· ὧν παραλληλογράμμω μίαν μὲν ἴσῳ ἐχόντων γωνίαν, ἀντιπεπόντασιν αἱ πλῆθρὰ, αἱ πρὸς ταῖς ἴσας γωνίας, ἴσες δὲ καὶ ἐκείνα.

Theor. 8. Propo. 14.

Æqualium, & vnum vni æqualem habentium angulum parallelogrammorum reciproca sunt latera, quæ circum æquales angulos: & quorum parallelogrammorum vnum angulum vni angulo æqualem habentium reciproca sunt latera, quæ circum æquales angulos, illa sunt æqualia.

12

Τῶν ἰσῶν, καὶ μίαν μὲν ἴσιν ἔχόντων γωνίαν ἑνὶ γωνίων ἀντιπεπόμενα εἰναι αἱ πλευραὶ, αἱ ὁδοὶ τὰς ἴσας γωνίας: καὶ ὅταν μίαν μὲν ἴσιν ἔχόντων γωνίαν ἀντιπεπόμενα εἰναι αἱ πλευραὶ αἱ ὁδοὶ τὰς ἴσας γωνίας, ἴσες εἶναι ἐκείνας.

Theor. 10. Propo. 15.

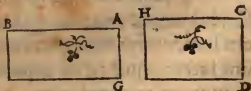
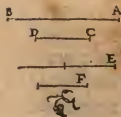
Æqualium, & vnum angulum vni æqualem habentium triangulorum reciproca sunt latera, quæ circum æquales angulos: & quorum triangulorum vnum angulum vni æqualem habentium reciproca sunt latera, quæ circum æquales angulos, illa sunt æqualia.

Ἐὰν τέσσαρες ἐνθῆαι ἀνάλογον ᾦσι, τ' ἄνω τῶν ἄκρων πρὸς ἐχόμενον ὁρθογώνιον ἴσον, ὅτι τῶν ἄνω τῶν μέσων πρὸς ἐχόμενον. ὁρθογώνιον εἰ εἰ τ' ἄνω τῶν ἄκρων πρὸς ἐχόμενον ὁρθογώνιον ἴσον, ἢ τῶν ἄνω τῶν μέσων πρὸς ἐχόμενον ὁρθογώνιον, αἱ τέσσαρες διθῆαι ἀνάλογον ἔσονται.

Theor. II. Propo. 16.

Si quatuor rectæ lineæ proportionales fuerint, quod sub extremis comprehenditur rectangulum æquale est ei, quod sub mediis comprehenditur rectangulo. Et si sub extremis comprehensum rectangulum æquale fuerit ei, quod sub mediis continetur rectangulo, illæ quatuor rectæ lineæ proportionales erunt.

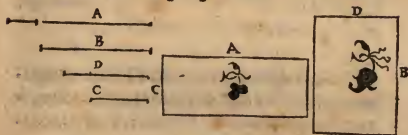

Ἐὰν τρεῖς διθῆαι ἀνάλογον ᾦσι, τ' ἄνω τῶν ἄκρων πρὸς ἐχόμενον ὁρθογώνιον ἴσον, ὅτι τῶν ἄνω τῶν μέσων πρὸς ἐχόμενον ὁρθογώνιον ἴσον, ἢ τῶν ἄνω τῶν μέσων πρὸς ἐχόμενον ὁρθογώνιον, αἱ τρεῖς ἐνθῆαι ἀνάλογον ἔσονται.

Theor. 12. Propo. 17.

Si tres rectæ lineæ sint proportionales, quod sub extremis comprehenditur rectangulum æquale est ei, quod à media describitur quadrato: & si sub extremis comprehensum rectangulum æquale sit ei quod à media describitur quadrato, illæ tres rectæ lineæ proportionales erunt.

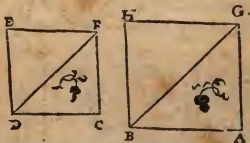

III

Ἀπὸ τῆς ποθέσεως ἐνθείας, τῷ ποθέντι ἐνδυγράμ-
μα ὁμοίον καὶ ὁμοίως κείμενον ἐνδυγράμμου ἀνα-
γεῖναι.

Probl. 6. Propo. 18.

A data re-
cta linea,
dato recti
lineo simi-
le simili-
térque po-
situm rectilineum describere.

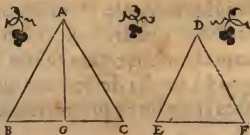

10

Τὰ ὅμοια τρίγωνα πρὸς ἀλλήλα εἰς διπλασίονα λόγῳ ὄντι τῷ ὁμολόγῳ πλυνῶν.

Theor. 13. Propo. 19.

Similia tri-
angula in-
ter se sunt
in duplica-
ta ratione
laterū ho-
mologorum.

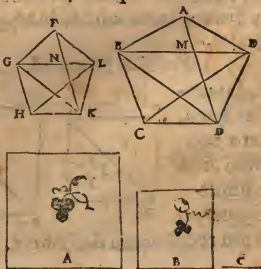

11

Τὰ ὅμοια πολύγωνα εἰς τὰ ὅμοια τρίγωνα διαίρεται, καὶ εἰς ἕνα τὸ πλῆθος, καὶ ὁμόλογα τῆς ὅλης: καὶ τὸ πολὺν διπλασίονα λόγῳ ἔχει, ἢ πρὸς τὸ ὁμολόγῳ πλυνῶν πρὸς τῷ ὁμολόγῳ πλυνῶν.

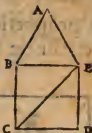
Theor. 14. Propo. 20.

Similia po-
lygona in
similia tri-
angula di-
viduntur,
& nume-
ro aqua-
lia, & ho-
mologato-
tis. Et po-
lygona du-

plicatam

plicatā ha-
bent eam
inter se ra-
tionem,
quā latus
homolo-
gum ad homologum latus.

κα

Τὰ τριῶν αὐτῶν διθυγράμμων ὅμοια, ὁ ἀλλήλοις
ἔστιν ὅμοια.

Theor. 15. Propo. 21.

Quæ eidē rectilineo sunt
similia, & inter se sunt si-
mililia.

κβ

Ἐὰν τέσσαρες διθδεῖται ἀνάλογον ὧσιν, καὶ τὰ ἀπ'
αὐτῶν ἐν διθυγράμμοις ὅμοιά τε ὁμοίως ἀναγε-
γραμμένα ἀνάλογον ἔσται. καὶ τὰ ἀπ' αὐτῶν διθ-
θυγράμμοις ὅμοιά τε καὶ ὁμοίως ἀναγεγραμμένα ἀνα-
λογον ἔσται, καὶ αὐταὶ αἱ διθδεῖται ἀνάλογον ἔσονται.

Theor. 16. Propo. 22.

Si quatuor rectæ lineæ proportionales
fuerint: & ab eis rectilinea similia simi-
litérque descripta proportionalia erunt.
Et si à rectis lineis similia similitérque

H

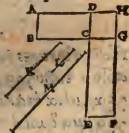
descripta rectilinea proportionalia fuerint, ipsæ etiam rectæ lineæ proportionales erunt.

κ γ
τὰ ἰσογώνια παραλληλόγραμμα
πρὸς ἄλληλα λόγον ἔχει τ' συσκέι-
μεν ἐκ τῆς πληρώσεως.

Theor. 17. Propo. 23.

Æquiangula parallelogramma inter se rationē habent eam, quæ ex lateribus componitur.

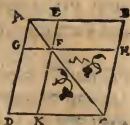

κ δ
Πάντες παραλληλόγραμμοι τὰ πρὸς τὴν διαμέ-
τρον παραλληλόγραμμοι, ὅμοιοι ὥς τε ἑλθὼν
ἀλλήλοις.

Theor. 18. Propo. 24.

In omni parallelogrammo, quæ circa dia-

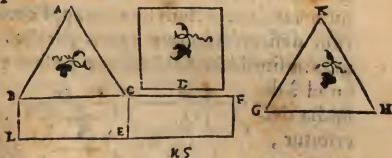
metrum sunt parallelogramma, & toti & inter se sunt similia.

τῶ δοθέντι ἐνθυγραμμῷ ὁμοίον, καὶ ἄλλῳ ὅτι δοθέντι ἴσον ἐκ αὐτῶν συστήσας.

Probl. 7. Propo. 25.

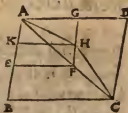
Dato rectilineo simile, & alteri dato æquale idem constituere.

Ἐὰν ἂν παραλληλόγραμμον παραλληλόγραμμῳ ἀφαιρεθῇ ὁμοίον τε ὅλῳ καὶ ὁμοίως κείμενον, κοινῶν γωνίᾳ ἔχον αὐτῷ, ὅθεν πῶς αὐτῷ διαμετρήσῃ ὅλῳ.

Theor. 19. Propo. 26.

Si à parallelogrammo parallelogrammum ablatum sit & simile toti & similiter positum communem

H ii

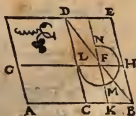
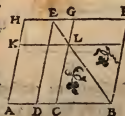
cum cohabens angulum, hoc circum
candem cum toto diametrum consistit.

κζ

Γάντων τῶν παρὰ τὴν αὐτὴν διζεύξαν παραβαλ-
λομένων παραλληλογράμμων, ἐλλειπνόντων εἰ-
δίεσι παραλληλογράμμοις ὁμοίοις τε ὁμοίως καὶ
μένουσιν ὅτε ἂν αὐτῶν ἡμισείας ἀναγχαζομένω, μέ-
γιστον ὅτι εἰς αὐτῶν ἡμισείας παραβαλλόμενον
παραλληλόγραμμον, ὁμοιον δὲν ὅτε ἐλλείμματι.

Theor. 20. Propo. 27.

Omnium parallelogrammorum secun-
dum eandem rectam applicato-
rum deficientiumque figuris parallelo-
grammis similibus similiterque positis ei,
quod à di-
midia def-
cribitur,
maximum
id est quod
ad dimidiā

applicatur parallelogrānum simile exi-
stens defectui.

κη

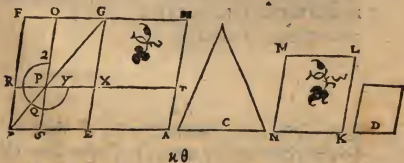
Παρὰ τὴν διζεύξαν διζεύξαν, ὅτε διζεύξει διζεύ-
γράμμοι ἴσων παραλληλόγραμμων παραβαλεῖν,
ἐλλειπνόντων εἰδίεσι παραλληλογράμμοις ὁμοίοις ὄντι τῶ
διζεύξει. Δεῖ δὲ εἰς διζεύξμενον διζεύξμενον, ὅ

Πεῖ ἴσον παραβαλεῖν, μὴ μείζον εἶναι τῷ ἀπὸ τοῦ
ἡμυσείας παραβαλλομένῃ, ὁμοίων ὄντων τῇ ἑλ-
λημμύτων, τῷ τε ἀπὸ τοῦ ἡμυσείας εἰς τὸ διεί-
μοιον ἐλπίδων.

Probl. 8. Propo. 28.

Ad datam lineam rectam, dato rectili-
neo æquale parallelogrammum appli-
care deficiens figura parallelogramma,
quæ similis sit alteri rectilineo dato.

Oportet autem datum rectilineum, cui
æquale applicandum est, non maius esse
eo quod ad dimidiam applicatur, cum si-
miles sint defectus & ~~εἶναι~~ quod à dimi-
dia describitur, & ~~εἶναι~~ cui simile desse
debet.

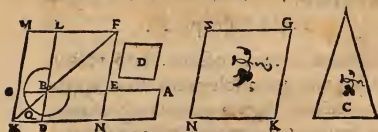

Γὰρ ὅτι τὸ πρὸς τοῦ διείδων, διείδων τῷ πρὸς τοῦ διείδων διεί-
δων ἴσον παραλληλόγραμμον παραβαλεῖν
ὑπερβάλλον εἶδη παραλληλόγραμμῳ ὁμοίῳ
τῷ πρὸς τοῦ διείδων.

Probl. 9. Propo. 29.

Ad datam rectam lineam, dato rectili-

neo æquale parallelogrammum applica-
re, excedens figura parallelogrāma, quæ
similis sit parallelogrammo alteri dato.

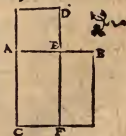

λ

τὴν ὑποκείμενην διχοτομήσας, ἀπὸ τοῦ κέντρου
μέσον λόγον τεμείν.

Proble. 10. Propo. 30.

Propositam rectam li-
neam terminatam, extre-
ma ac media ratione se-
care.

λα

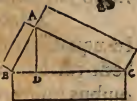
ἐν τοῖς ὀρθογωνίοις ἑξινώοις, τὸ ἀπὸ τοῦ πλάτους
γωνίαν ὥστε νύσσης πλυθεῖας εἶδη ἴσους ἔσθαι
τοῖς ἀπὸ τῆς πλάτους ὀρθῶς γωνίαν πρὸς ἑαυτὴν ὡς πλυ-
θεῖαι εἶδеси τοῖς ὁμοίοις ὁμοίως ἀναγραφόμενοις.

Theor. 21. Propo. 31.

In rectangulis triangulis, figura quævis
à latere rectum angulum subtendente

descripta æqualis est figuris, quæ priori illi similes & similiter positæ à lateribus rectum angulum continentibus describuntur.

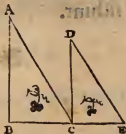

λβ

Ἐὰν δύο τρίγωνα σωτεθῇ κατὰ μίαν γωνίαν τὰς δύο πλευρὰς ταῖς δυοῖ πλευραῖς ἀνάλογον ἔχοντα, ὥς τε τὰς ἐμολόγους αὐτῶν πλευρὰς καὶ παραλλήλους εἶναι, αἱ λοιπαὶ τῶν τριγώνων πλευραὶ ἐπ' εὐθείας ἔσονται.

Theor. 22. Propo. 32.

Si duo triacula, quæ duo latera duobus lateribus proportionalia habeant, secundum vnum angulum composita fuerint, ita ut homologa eorum latera sint etiam parallela, tum reliqua illorū triaculorum latera in rectam lineam collocata reperiuntur.

λγ

Ἐν τοῖς ἴσοις κύκλοις αἱ γωνίαι τὴν αὐτὴν λόγον ἔχουσι ταῖς περιφερείαις, ἐφ' ὧν βεβήκασιν, ἐάντε πρὸς τοῖς κέντροις, ἐάντε πρὸς ταῖς περιφερείαις ὥς βεβήκασι. Ἐν δὲ οἱ τομεῖς, ἅτε πρὸς

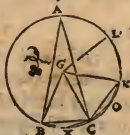
H iiii

τοῖς κέντροις συνισαμένοι.

Theor. 23. Propo. 33.

In æqualibus circulis anguli eādem habent rationem cum ipsis peripheriis in quibus insistant, siue ad cētra siue ad peripherias

constituti illis insistant peripheriis. Insuper verò & sectores, quippe qui ad cētra consistunt.

Elementi sexti finis.

E Y K Λ EI

ΔΟΥ ΣΤΟΙΧΕΪΟΝ

ΕΒΔΟΜΟΝ.

EVCLIDIS ELEMEN-
TVM SEPTIMVM.

ΟΡΟΙ.

α,

Mονάς ὀρίσκει τὴν ὁμοειδέσιν ὄντων ἐν λε-
γεται.

DEFINITIONES.

I

Vnitas, est secundum quam entium quod-
que dicitur vnum.

β

Αριθμὸς ὅστις ἐκ μονάδων συγκείμενος πλὴθύνει.

2

Numerus autem, ex vnitatibus compo-
sita multitudo.

^γ
 Μέρος ὅστιν ἀριθμὸς ἀριθμῷ ὁ ἐλάσσων ἢ μείζων
 ὅταν καταμετρήῃ ἢ μείζονα.

³
 Pars, est numerus numeri minor maio-
 ris, cū minor metitur maiorem.

^δ
 Μέρη ὅ, ὅταν μὴ καταμετρήῃ.

⁴
 Partes autem, cū non metitur.

^ε
 Γολαπλασίως ὅ, ὁ μείζων τῷ ἐλάττειν ὅταν
 καταμετρήται ὡς τῷ ἐλάττειν.

⁵
 Multiplex verò, maior minoris, cū ma-
 iorem metitur minor.

⁵
 Ἄρτιον ὁ ἀριθμὸς ὅστις διίχεται ἀφ' ἑαυτοῦ.

⁶
 Par numerus, est qui bifariam diuiditur.

⁷
 Περισπός ὅ, ὁ μὴ ἀφ' ἑαυτοῦ διίχεται. ἢ, ὁ μοναδίας
 ἀφ' ἑαυτοῦ ἀρτίου ἀριθμῷ.

⁷
 Impar verò, qui bifariam non diuiditur.
 vel, qui vnitate differt a pari.

⁸
 Ἀρτιάκις ἄρτιον ἀριθμὸς ὅστις, ὡς ἀρτίος ἀ-

ἰσὺς μετρήμεν Θ κατὰ ἄρτιον ἀριθμόν.

8

Pariter par numerus, est quem par numerus metitur per numerum parem.

9

Ἀρτιακὶς ὁ πολλαπλῆς ὄντιν, ὁ ἅπλοῦς ἀρτὶς ἀριθμὸς μετρήμεν Θ κατὰ πολλαπλὸν ἀριθμόν.

9

Pariter autem impar, est quē par numerus metitur per numerum imparem.

10

Περιαστικὸς ὁ πολλαπλῆς ὄντιν ἀριθμὸς, ὁ ἅπλοῦς περὶ πλεονέκτης μετρήμεν Θ κατὰ πολλαπλὸν ἀριθμόν.

10

Impariter verò impar numerus, est quē impar numerus metitur per numerum imparem.

11

Πρῶτος ἀριθμὸς ὄντιν, ὁ μονάδι μόνῃ μετρήμεν Θ .

11

Primus numerus, est quem vnitas sola metitur.

12

Πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ἀριθμοὶ εἰσιν, οἱ μονάδι μόνῃ μετρήμενοι κοινῇ μέτρῃ.

12

Primi inter se numeri sunt, quos sola vnitas mensura communis metitur.

12

Σύνθετος ἀριθμός ἐστίν, ὃς ἀριθμῷ ἑνὶ μετρεῖται.

13

Compositus numerus est, quem numerus quispian metitur.

14

Σύνθετοι ἑ καὶ πρὸς ἀλλήλους ἀριθμοί εἰσιν, οἱ ἀριθμοὶ τινὶ μετρεῖσθαι κοινῷ μέτρῳ.

14

Compositi autem inter se numeri, sunt quos numerus aliquis mensura communis metitur.

15

Ἀριθμὸς ἀριθμῶν πολλαπλασιαζέειν λέγεται, ὅταν ὅσαι εἰσὶν ἐν αὐτῷ μονάδες, τοσαυταῖς σωτέσθαι ὁ πολλαπλασιαζόμενος, καὶ γένηται τις.

15

Numerus numerū multiplicare dicitur, cū toties compositus fuerit is qui multiplicatur, quot sunt in illo multiplicante unitates, & procreatus fuerit aliquis.

15

Ὅταν ἑ δύο ἀριθμοὶ πολλαπλασιασθέντες ἀλλήλους ποιῶσι τινὰ, ὃ γινόμενον ἐπίπεδιον καλεῖται, πλῆθρα ἑ αὐτῶν, οἱ πολλαπλασιασθέντες ἀλλήλους ἀριθμοί.

16

Cū autē duo numeri mutuò sese mul-

multiplicantes quempiam faciunt, qui factus erit planus appellabitur, qui verò numeri mutuò sese multiplicarint, illius latera dicentur.

15

Ὅταν ὅ τρεις ἀριθμοὶ πολλαπλασιάζοντες ἀλλήλους ποιῶσι τινὰ, ὁ γενόμενος τερεὸς καλεῖται, πλῆθυσιν ὅ αὐτῶν οἱ πολλαπλασιάζοντες ἀλλήλους ἀριθμοί.

17

Cùm verò tres numeri mutuò sese multiplicantes quempiam faciunt, qui procreatus erit solidus appellabitur, qui autem numeri mutuò sese multiplicarint, illius latera dicentur.

16

Τετράγωνος ἀριθμὸς ὅστις, ὁ ἰσάκεις ἴσος. ἢ, ὁ ὡς δύο ἴσων ἀριθμῶν πρὸς ἐχόμενον.

18

Quadratus numerus, est qui æqualiter æqualis. vel, qui à duobus æqualibus numeris continetur.

16

Κύβος ὅ, ὁ ἰσάκεις ἴσος ἰσάκεις. ἢ, ὁ ὡς τριῶν ἴσων ἀριθμῶν πρὸς ἐχόμενον.

19

Cubus verò, qui æqualiter equalis æqualiter. vel, qui à tribus æqualibus numeris continetur.

κ

Ἀριθμοὶ ἀνάλογόμεισιρ, ὅταν ὁ πρῶτος Θ τῷ δι-
 τέρῃ Θ ὁ τρίτος Φ τετάρτῃ ἰσάκῃς ἢ πολλὰ πλά-
 σις, ἢ Σ αὐτὸ μέρος Θ , ἢ τὰ αὐτὰ μέρος ὦσιρ.

20

Numeri proportionales sunt, cū pri-
 mus secundi, & tertius quarti æquè mūl-
 tiplex est, vel eadem pars, vel eadem
 partes.

κα

Ὅμοιοι ἐπίπεδοι καὶ στερεοὶ ἀριθμοὶ εἰσιρ, οἱ ἀνά-
 λογον ἔχοντες τὰς πλευράς.

21

Similes plani & solidi numeri sunt, qui
 proportionalia habent latera.

κβ

Τέλος ἀριθμὸς ὦσιν, ὁ τοῖς ἑαυτοῦ μέρεσιρ ἴσος ὦρ.

22

Perfectus numerus, est qui suis ip sius par-
 tibus est æqualis.

Γρηγόσιος.

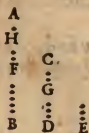
α

Ἐὰρ δύο ἀριθμῶν ἀνίσωρ ἐκκειμένων, ἀνθυφα-
 ρκμένῃ ἀεὶ Φ ἐλάσσον Θ ἀπὸ τῷ μείζον Θ ὁ λει-
 πόμειρος μηδέποτε καταμε Σ ἢ Φ πρὸς ἑαυτοῦ ἕως
 ἔληφθῇ μονάς, οἱ ἐξ ἀρχῆς ἀριθμοὶ πρῶτοι πρὸς
 ἀλλήλους ἔσσονται.

Theor. 1. Propo. 1.

Duobus numeris inæqualibus propositis, si detrahatur semper minor de maiore, alterna quadam detractioe, neque reliquus vnquam metiatur præcedentem quoad assumpta sit vnitas: qui principio propositi sunt numeri primi inter se erunt.

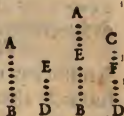

β

Δύο ἀριθμῶν δοθέντων μὴ πρώτων πρὸς ἀλλή-
λους, εἰ μέγιστον αὐτῶν κοινὸν μέτρον εὕρεται.

Probl. 1. Propo. 2.

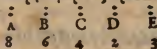
Duobus numeris datis non primis inter se, maximam eorum communem mēsuram reperire.

γ

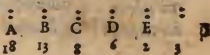
Τρεῖς ἀριθμῶν δοθέντων μὴ πρώτων πρὸς ἀλλή-
λους, εἰ μέγιστον αὐτῶν κοινὸν μέτρον εὕρεται.

Problema 2.

Propo. 3.

Tribus numeris datis non primis

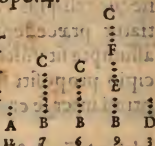

inter se, maximam eorum communem
mensuram reperire.

Γὰρ ἀριθμὸς παντὸς ἀριθμοῦ, ὃ ἐλάσσων τῷ μέ-
ζονι, ἢ τοι μέρεθ' ὅσιν, ἢ μέρη.

Theor. 2. Propo. 4.

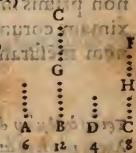
Omnis numerus, cuius
que numeri minor ma-
ioris aut pars est, aut
partes.

Ἐὰν ἀριθμὸς ἀριθμῷ μέρεθ' ἢ, καὶ ἑτέρος ἑτέρου
τῶν αὐτῶν μέρος, καὶ συναμφοτέρους συναμφοτέρους
αὐτῶν μέρος ἔσται, ὅπως ὁ εἰς τῷ ἑνός.

Theor. 3. Propo. 5.

Si numerus numeri pars
fuerit, & alter alterius ea-
dem pars, & simul utr-
que utriusque simul eadē
pars erit, quæ unus est
vnius.

Ἐὰν ἀριθμὸς ἀριθμῷ μέρη ἢ, καὶ ἑτέρος ἑτέρων τὰ αὐ-
τὰ μέρη ἢ, καὶ συναμφοτέρους συναμφοτέρους τὰ
αὐτὰ μέρη ἔσται, ὅπως ὁ εἰς τῷ ἑνός.

Theor.

Theor. 4. Propo. 6.

Si numerus sit numeri
partes, & alter alteri⁹ ex-
dem partes, & simul vter-
que vtriusque simul eadē
partes erunt, quæ sunt v-
nus vnus.

B		E	
⋮		⋮	
H		H	
⋮		⋮	
A	C	D	F
6	9	8	12

Ἐὰν ἀριθμὸς ἀριθμῷ μέρος ᾗ ὁ πᾶρ ἀφαιρεθεὶς ἀ-
φαιρεθέντος, καὶ ὁ λοιπὸς τῷ λοιπῷ τὰ αὐτὰ μέρος
ἔσται ὁ πᾶρ ὁ ὅλος τῷ ὅλῳ.

Theor. 5. Propo. 7.

Si numerus numeri eadē sit pars
quæ detractus detracti, & reli-
quus reliqui eadē pars crit quæ
totus est totius.

	D
	⋮
	F
	⋮
B	⋮
⋮	⋮
E	C
⋮	⋮
A	G
6	16

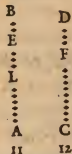
11

Ἐὰν ἀριθμὸς ἀριθμῷ μέρος ᾗ ὁ πᾶρ ἀφαιρεθεὶς ἀ-
φαιρεθέντος, καὶ ὁ λοιπὸς τῷ λοιπῷ τὰ αὐτὰ μέρος
ἔσται ὁ πᾶρ ὁ ὅλος τῷ ὅλῳ.

I

Theor.6.Propo.8.

Si numerus numeri eadē
sint partes quæ detractus
detracti, & reliquus reli-
qui eēdem partes erunt,
quæ sunt totus totius.

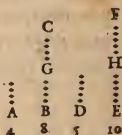
G...M.K...N.H.

9

Ἐὰν ἀριθμὸς ἀριθμῷ μέρος ᾦ, καὶ ἕτερος ἑτέρῳ
αὐτὸ μέρος, καὶ ἐναλλάξ, ὁ μέρος ὅσῳ ἢ μέρη ὁ πρῶ-
τος τῷ ἑτίτῃ, ὅ αὐτὸ μέρος ἔσται ἢ τὰ αὐτὰ μέρη,
καὶ ὁ διττὸς τῷ τετάρτῳ.

Theor.7.Propo.9.

Si numerus numeri pars
sit, & alter alterius eadē
pars, & vicissim quæ pars
est vel partes primus ter-
tii, eadē pars erit vel eē-
dem partes & secundus
quarti.

Ἐὰν ἀριθμὸς ἀριθμῷ μέρη ᾦ, καὶ ἕτερος ἑτέρῳ τὰ
αὐτὰ μέρη, καὶ ἐναλλάξ, ὁ μέρος ὅσῳ ὁ πρῶτος τῷ
ἑτίτῃ ἢ μέρος, τὰ αὐτὰ μέρη ἔσται καὶ ὁ διττὸς τῷ
τετάρτῳ, ἢ μέρος.

Theor. 8. Propo. 10.

Si numerus numeri partes sint, & alter alterius eadem partes, etiam vicissim quæ sunt partes aut pars primus tertii, eadem partes erunt vel pars & secundus quarti.

		E	⋮
		⋮	⋮
H		⋮	⋮
⋮		H	⋮
G	⋮	⋮	⋮
⋮		⋮	⋮
A	C	D	F
4	6	10	18

ια

Ἐὰν ἡ ὅλος πρὸς ὅλον, ὥτως ἀφαίρεθῇς πρὸς ἀφαιρεθέντα, ὁ ὅλοιπός πρὸς τὸ λοιπὸν ἔσται ὡς ὅλος πρὸς ὅλον.

Theor. 9. Propo. 11.

Si quemadmodum se habet totus ad totū ita detractus ad detractum, & reliquus ad reliquum ita habebit ut totus ad totum.

	D
B	⋮
⋮	⋮
E	F
⋮	⋮
A	C
6	3

ιβ

Ἐὰν ὥσιν ὁποῖον ἂν ἀριθμοὶ ἀναλογον, ἔσται ὡς εἰς τῶν ἡγαμένων πρὸς ἓνα τῶν ἐπομένων, ὥτως ἅπαντες οἱ ἡγούμενοι πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐπομένους.

Theor. 10. Propo. 12.

Si sint quotcunque numeri proportionales, quemadmodum se habet vnus antecedentium ad vnum sequentium, ita

⋮	⋮	⋮	⋮
A	B	C	D
2	6	3	2

ſe habebunt omnes antecedentes ad omnes conſequentes.

Ἐὰν τέσσαρες ἀριθμοὶ ἀνάλογον ᾤσι, καὶ εἰ ἀλλὰ ξ' ἀνάλογον ἔσονται.

Theor. 11. Propo. 13.

Si quatuor numeri ſint proportionales, & vicifſim proportionales erūt.

$$\begin{array}{cccc} \dot{A} & \dot{B} & \dot{C} & \dot{D} \\ 12 & 4 & 9 & 3 \end{array}$$

Ἐὰν ᾤσι ὑποσχοῦν ἀριθμοὶ, καὶ ἄλλοι αὐτοῖς ἴσοι εἰ πλῆθος σύνδινο λαμβανόμενοι καὶ εἰ ζῇ αὐτῶν λόγῳ, εἰ δὲ ἴσος εἰ τῶ αὐτῶν λόγῳ ἔσονται.

Theor. 12. Propo. 14.

Si ſint quotcunque numeri & alii illis æquales multitudine, qui bini ſumantur & in eadem ratione: etiam ex æqualitate in eadem ratione erunt.

16

Ἐὰν μονὰς ἀριθμὸν ἕνα μετρήῃ, ἰσχύει δ' ἑτέρῳ α-
ριθμὸς ἄλλον ἕνα ἀριθμὸν μετρήῃ, εἰ εἰ ἀλλὰ ξ'
ἰσχύει ἢ μονὰς τὸν βίτην ἀριθμὸν μετρήσει καὶ ὁ διδυ-
τὸν τέταρτον.

Si vnitas numerum quē-
piam metiatur, alter verò
numerus alium quēdam
numerū æquē metiatur,
& vicissim vnitas tertiū
numerū equē metietur
atque secundus quartum.

$$\begin{array}{ccccccc} & & & & & & F \\ & & & & & & \vdots \\ & & & & & & L \\ & & & & & & \vdots \\ & & & & & & K \\ & & & & & & \vdots \\ & & & & & & E \\ & & & & & & \vdots \\ & & & & & & 6 \\ C & & & & & & \\ \vdots & & & & & & \\ H & & & & & & \\ \vdots & & & & & & \\ G & & & & & & \\ \vdots & & & & & & \\ B & & & & & & \\ \vdots & & & & & & \\ A & & & & & & \\ \vdots & & & & & & \\ I & & & & & & \end{array}$$

Ἐὰν δύο ἄριθμοι πολλαπλασιασθῶντες ἀλλήλους
ποιῶσι τινὰς, οἱ γενόμενοι ἐξ αὐτῶν ἴσοι ἀλλήλοις
ἔσονται.

Si duo numeri mu-
tuò sese multiplican-
tes faciãt aliquos, qui
ex illis geniti fuerin-
erunt.

$\dot{E}$	$\dot{A}$	$\dot{B}$	$\dot{C}$	$\dot{D}$
1	2	4	8	8

Εὰν ἄριθμος διὗ ἀριθμὸς πολλαπλασιασθῇ
ποιῇ ἑνός, οἱ γενόμενοι ἐξ αὐτῶν τὸ αὐτὸν λόγον
ἔχουσιν πολλαπλασιασθέντες.

Si numerus duos numeros multiplicans

I iii

faciat aliquos, qui
ex illis procreati
erunt eandem ra
tionem habebunt quam multiplicati.

11

Ἐὰν δύο ἀριθμοὶ ἀριθμῶν ἵνα πολλαπλασιά
ζοντες ποιῶσι ἵνάς, οἱ γενόμενοι ἐξ αὐτῶν ὅρ
αὐτῶν ἕξοσι λόγον τοῖς πολλαπλασιασμένοι.

Theor. 16. propo. 18.

Si duo numeri nume
rum quempiam mul
tiplicantes faciant ali
quos, geniti ex illis eandem habebunt ra
tionem, quam qui illum multiplicarunt.

12

Ἐὰν τέσσαρες ἀριθμοὶ ἀνάλογον ᾖσιν, ὅς ἐκ τῶ
πρώτου καὶ τεταρτέου γινόμενός τις ἀριθμὸς ἴσος ᾖ
τοῦ ἐκ τῶ διδυτέρου καὶ τρίτου γινόμενου ἀριθ
μοῦ. Εἰ ἔαρις ἐκ τῶ πρώτου καὶ διδυτέρου γενόμενός
τις ἀριθμὸς ἴσος ᾖ τοῦ ἐκ τῶ διδυτέρου καὶ τρίτου, οἱ τέσ
σες ἀριθμοὶ ἀνάλογον ἔσονται.

Theor. 17. Propo. 19.

Si quatuor numeri sint proportionales,
qui ex primo & quarto fit æqualis erit ei
qui ex secundo & tertio : & si qui ex pri
mo & quarto fit numerus æqualis sit ei

qui ex secun-
do & tertio,
illi quatuor

$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{A}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{B}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{C}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{D}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{E}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{F}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{G}}$
6	4	3	2	12	12	18

numeri porportionales erunt.

κ

Εὰν τρεῖς ἀριθμοὶ ἀνάλογον ὦσιν, ὁ ἄνω τῶν ἄκρων ἴσος ᾖ τῷ ἐκ μέσων. ἐάν γ' ὁ ἄνω τῶν ἄκρων ἴσος ᾖ τῷ ἐκ μέσων, οἱ τρεῖς ἀριθμοὶ ἀνάλογον ἔσονται.

Theor. 18. Propo. 20.

Si tres numeri sint proportionales, qui ab extremis continetur æqualis est ei qui à medio efficitur. Et si qui ab extremis continetur æqualis sit ei qui à medio describitur, illi tres numeri proportionales erunt.

$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{A}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{B}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{C}}$
9	6	4
$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{D}}$		
6		

κα

Οἱ ἐλάχιστοι ἀριθμοὶ τῶν τ' λόγον ἔχοντων αὐτοῖς, μετ' ἑσσι καὶ τ' αὐτὸν λόγον ἔχοντας αὐτοῖς ἴσους, ὅ, τε μείζων τὸν μείζονα, καὶ ὁ ἐλάττω τὸν ἐλάττωνα.

Theor. 19. Propo. 21.

Minimi numeri omniū qui eandem cum eis rationē habent, æqualiter metiuntur numeros ean-

$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{D}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{L}}$		
$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{G}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{H}}$		
$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{C}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{E}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{A}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{B}}$
4	3	8	6

I iiii

dem rationem habentes, maior quidem maiorem, minor verò minorem.

κ β

Ἐὰν ὥσι ζῆεις ἀριθμοὶ καὶ ἄλλοι αὐτοῖς ἴσοι ἐπλη-
ρως, σύνδεσσο λαμβανόμενοι ἐκ τῶν αὐτῶ λόγων,
ἢ ὅ τεταραγμένη αὐτῶν ἡ ἀναλογία, ἐκ δὲ ἴσων ἐκ
τῶν αὐτῶ λόγων ἔσονται.

Theor. 20. Propo. 22.

Si tres sint numeri & alii multitudine il-
lis æquales, qui bini sumantur & in eadē
ratione, sit autem perturbata eorū pro-
portio, etiā ex æ-
qualitate in eadē
ratione erunt.

$\dot{A}$	$\dot{B}$	$\dot{C}$	$\dot{D}$	$\dot{E}$	$\dot{F}$
6	4	3	12	8	6

κ γ

Οἱ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ἀριθμοὶ ἐλαχιστοὶ εἰσι
τῶν τ' αὐτῶν λόγων ἐχόντων αὐτοῖς.

Theor. 21. Propo. 23.

Primi inter se numeri minimi sunt om-
nium eādē cum eis
rationem habētium.

$\dot{A}$	$\dot{B}$	$\dot{E}$	$\dot{C}$	$\dot{D}$
5	6	2	4	3

κ δ

Οἱ ἐλαχιστοὶ ἀριθμοὶ τ' αὐτῶν λόγων ἐχόντων
αὐτοῖς πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσὶν.

Theorem.22. Propositio 24.

Minimi numeri omnium eandem cū eis
rationem habētium,
primi sunt inter se.

$\dot{\dot{A}}$	$\dot{\dot{B}}$	$\dot{\dot{C}}$	$\dot{\dot{D}}$	$\dot{\dot{E}}$
8	6	4	3	2

$\kappa \epsilon$
Ἐὰν δύο ἀριθμοὶ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ᾧσι, ὁ
τ' ἓνα αὐτῶν μετῶν ἀριθμὸς πρὸς τ' λοιπὸν πρῶ-
τος ἔσται.

Theor.23. Propo.25.

Si duo numeri sint primi inter se, qui al-
terutrum illorū metitur
numerus, is ad reliquum
primus erit.

$\dot{\dot{A}}$	$\dot{\dot{B}}$	$\dot{\dot{C}}$	$\dot{\dot{D}}$
6	7	3	4

$\kappa \varsigma$
Ἐὰν δύο ἀριθμοὶ πρὸς ἑνα ἀριθμὸν πρῶτοι ᾧσι,
ὁ ἕξ αὐτῶν γενόμενος πρὸς τ' αὐτὸν πρῶτος
ἔσται.

Theor.24. Propo.26.

Si duo numeri ad
quempiam numerū
primi sint, ad eundē
primus is quoque fu-
turus est qui ab illis
productus fuerit.

$\dot{\dot{A}}$	$\dot{\dot{B}}$	$\dot{\dot{C}}$	$\dot{\dot{D}}$	$\dot{\dot{E}}$	$\dot{\dot{F}}$
3	5	7	11	13	17
5	7	11	13	17	19

κζ

Ἐὰν δύο ἀριθμοὶ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ᾧσι, ὃ ἐκ
τῶ ἐνὸς αὐτῶν γενόμεθ' πρὸς τὸν λοιπὸν πρῶ-
τῶ ἔσται.

Theor. 25. Propo. 27.

Si duo numeri primi sint in-
ter se, qui ab vno eorū gigni-
tur ad reliquum primus erit.

⋮	⋮	⋮
B	⋮	⋮
⋮	⋮	⋮
A	C	D
7	6	3

κη

Ἐὰν δύο ἀριθμοὶ πρὸς δύο ἀριθμούς ἀμφοτέρω
πρὸς ἐκάτερον πρῶτοι ᾧσι, ὅ οἱ ἐξ αὐτῶν γενό-
μενοι πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ἔσονται.

Theor. 26. Propo. 28.

Si duo numeri ad duos numeros ambo
ad utrumque pri-
mi sint, & qui ex
eis gignentur pri-
mi inter se erunt.

⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
A	B	E	C	D	F
3	5	15	2	4	8

κθ

Ἐὰν δύο ἀριθμοὶ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ᾧσι, ὅ
πολλαπλασιάσας ἐκάτερος ἐαυτῷ ποιῇ, ἵνα οἱ γε-
νόμενοι ἐξ αὐτῶν πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ἔσονται.
καὶ οἱ ἐξ ἀρχῆς ὅν γενομένους πολλαπλασιά-
σαντες ποιῶσι ἵνας, καὶ κεῖνοι πρῶτοι πρὸς ἀλλή-
λους ἔσονται, ὅ ἀεί ποδὲς ὅς ἀμεγας ὅς οὐ συμβαίνει.

Theor. 27. Propo. 29.

Si duo numeri primi sint inter se, & multiplicās vterq; seipsum procreet aliquē, qui ex iis producti fuerint, primi inter se erunt. Quod si numeri initio propositi multiplicantes eos qui producti sunt, eferint aliquos, hi quoque inter se primi erunt, & circa ex-

remos idem hoc

$\overset{\cdot}{A}$	$\overset{\cdot}{C}$	$\overset{\cdot}{E}$	$\overset{\cdot}{B}$	$\overset{\cdot}{D}$	$\overset{\cdot}{F}$
3	6	27	4	16	63

semper eueniet.

λ

Ἐὰν δύο ἀριθμοὶ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ᾦσι, καὶ συναμφοτέρῳ πρὸς ἐκάτερον αὐτῶν πρῶτος ἔσται· καὶ ἂν συναμφοτέρους πρὸς ἓνα ἑνὰ αὐτῶν πρῶτῳ ᾦ, καὶ οἱ ἐξ ἀρχῆς ἀριθμοὶ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ἔσονται.

Theor. 28. Propo. 30.

Si duo numeri primi sint inter se, etiam simul vterque ad vtrunque illorum primus erit. Et si simul vterque ad vnum aliquem eorū primus sit, etiā qui initio posit i sunt numeri primi inter se erunt.

	$\overset{\cdot}{C}$	
$\overset{\cdot}{A}$	$\overset{\cdot}{B}$	$\overset{\cdot}{D}$
7	5	4

λ α

Ἄπας πρῶτῳ ἀριθμὸς πρὸς ἅπαντα ἀριθμὸν, ὃν μὴ μετρεῖ, πρῶτός ἐστι.

Theor.29.Prop.31.

Omnis primus numerus ad
 omnem numerum quem nō
 metitur, primus est. $\lambda \beta$ 7 10 5
 Ἐὰν δύο ἀριθμοὶ πολλασιάκωντές ἀλλήλους ποιῶ
 σι τινὰ, ἢ ὃ γενόμενον ἐξ αὐτῶν μετρήσῃ πρῶτος
 ἀριθμός, ὅ ἐνα τῶν ἐξ ἀρχῆς μετρήσει.

Theor.30.Prop.31.

Si duo numeri sese mutuò multiplicātes
 faciant aliquem, hūc autem ab illis pro-
 ductū metiatur primus
 quidam numerus, is alte-
 rum etiam metitur eorū
 qui initio positi erant. $\lambda \gamma$

Ἄπας σύνθετος ἀριθμός, ὡς πρῶτος τινός ἀριθ-
 μὸς μετρεῖται. Theor.31.Prop.33.

Omnē cōpositum numerum

aliquis primus metietur. $\lambda \delta$ 27 9 3
 Ἄπας ἀριθμός ἢτοι πρῶτος ὅσιν, ἢ ὡς πρῶτος τι-
 νός ἀριθμὸς μετρεῖται. Theor.32.Pro.34.

Omnis numer⁹ aut primus est,
 aut cū aliquis primus metitur. $\lambda \epsilon$ 3 6 3

Ἀριθμῶν δοθέντων ὁποσωνοῦν εὑρεῖν ὅσους ἐλαχί-
 στας τῶν ἢ αὐτὴν λόγον ἔχόντων αὐτῆς.

Probl.3.Prop.35.

Numeris datis quōtcunq̃ue, reperire mi-
 nos omnium qui eandem cum illis ra-

tionem habeant.

$\dot{\text{A}}$	$\dot{\text{B}}$	$\dot{\text{C}}$	$\dot{\text{D}}$	$\dot{\text{E}}$	$\dot{\text{F}}$	$\dot{\text{G}}$	$\dot{\text{H}}$	$\dot{\text{K}}$	$\dot{\text{I}}$	$\dot{\text{M}}$
6	8	12	2	3	4	6	2	3	4	3

λς

Δύο ἄριθμῶν διόθεντων, διρεῖν ὃν ἐλαχιστον με-
τρεῖσιν ἀριθμόν.

Probl. 4. Pro-

po. 36.

Duobus numeris
datis, reperire
quem illi mini-
mum metiantur
numerum.

$\dot{\text{B}}$	$\dot{\text{C}}$	$\dot{\text{D}}$	$\dot{\text{E}}$	$\dot{\text{F}}$	
$\dot{\text{A}}$	$\dot{\text{C}}$	$\dot{\text{D}}$	$\dot{\text{E}}$	$\dot{\text{F}}$	
7	12	8	4	5	
$\dot{\text{A}}$	$\dot{\text{B}}$	$\dot{\text{C}}$	$\dot{\text{D}}$	$\dot{\text{G}}$	$\dot{\text{H}}$
$\dot{\text{F}}$	$\dot{\text{E}}$	$\dot{\text{C}}$	$\dot{\text{D}}$	$\dot{\text{G}}$	$\dot{\text{H}}$
6	9	12	9	2	3

λζ

Ἐὰν δύο ἀριθμοὶ ἀριθμόν ἵνα μεβῶσι, καὶ ὁ ἐλα-
χιστος ὑπ' αὐτῶν μεβέμενος τὸν αὐτὸν μεβήσει.

Theor. 33. Propo. 37.

Si duo numeri numerum
quempiam metiantur, &
minimus quem illi me-
tiantur eūdem metietur.

λη

$\dot{\text{A}}$	$\dot{\text{B}}$	$\dot{\text{E}}$	$\dot{\text{C}}$
$\dot{\text{A}}$	$\dot{\text{B}}$	$\dot{\text{E}}$	$\dot{\text{C}}$
2	3	6	12

Τριῶν ἀριθμῶν διόθεντων, διρεῖν ὃν ἐλαχιστον με-
τρεῖσιν ἀριθμόν.

Probl. 5. Prop. 38.

Tribus numeris
datis reperire quē
minimum nume-
rum illi metiātur.

$\dot{\text{A}}$	$\dot{\text{B}}$	$\dot{\text{C}}$	$\dot{\text{D}}$	$\dot{\text{E}}$	
$\dot{\text{A}}$	$\dot{\text{B}}$	$\dot{\text{C}}$	$\dot{\text{D}}$	$\dot{\text{E}}$	$\dot{\text{F}}$
3	4	6	12	8	
$\dot{\text{A}}$	$\dot{\text{B}}$	$\dot{\text{C}}$	$\dot{\text{D}}$	$\dot{\text{E}}$	$\dot{\text{F}}$
3	6	8	12	24	16

λ θ

Ἐὰν ἀριθμὸς ὑπολινθῇ ἀριθμῷ μετρεῖται, ὁ με-
τρεῖται ὁμώνυμον μέρος ἔξει τοῦ μετροῦντος.

Theor. 34. Propo. 39.

Si numerum quispiam numerus metia-
tur, mensus partem habe-
bit metienti cognomi-
nem.

$\dot{\bar{A}}$	$\dot{\bar{B}}$	$\dot{\bar{C}}$	$\dot{\bar{D}}$
12	4	3	1

μ

Ἐὰν ἀριθμὸς μέρος ἔχη οὐλοῦν, ὡς ὁμώνυμος ἀ-
ριθμῷ μετρηθήσεται τοῦ μέρους.

Theor. 35. Propo. 40.

Si numerus partem habuerit quamlibet,
illum metietur numerus
parti cognominis.

$\dot{\bar{A}}$	$\dot{\bar{B}}$	$\dot{\bar{C}}$	$\dot{\bar{D}}$
8	4	2	1

μα

Ἀριθμὸν διρεῖν, ὅς ἐλαχίστος ὧν ἑξὶ τὰ διοθέν-
τα μέρος.

Proble. 6. Propo. 41.

Numerum reperire,
qui minimus cum sit,
datas habeat partes.

$\dot{\bar{A}}$	$\dot{\bar{B}}$	$\dot{\bar{C}}$	$\dot{\bar{G}}$	$\dot{\bar{H}}$
2	3	4	12	10

Elementi septimi finis.

ΕΥΚΛΕΙ-

ΔΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟΝ

ΟΓΔΟΟΝ.

EVCLIDIS ELEMENT-
TVM OCTAVVM.

α,

Εἰ ἂν ὡς ἰσὺς οἱ ἀριθμοὶ ἐξ ἑκῆς ἀναλο-
γοῦντο, οἱ ἄκροι αὐτῶν πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ὡ-
ς ἰσὺς, ἐλάχιστοι εἰσι τῶν τὸ αὐτὸ λόγον ἐχόντων
αὐτοῖς.

Theor. I. Prop. I.

Si sint quotcunque numeri deinceps pro-
portionales, quorū extremi sint inter se
primi, mi-

nimi sunt	$\overset{\cdot}{A}$	$\overset{\cdot}{B}$	$\overset{\cdot}{C}$	$\overset{\cdot}{D}$	$\overset{\cdot}{E}$	$\overset{\cdot}{F}$	$\overset{\cdot}{G}$	$\overset{\cdot}{H}$
omnium	8	12	18	27	6	8	12	18

candem cum eis rationem habentium.

β

Ἀριθμοὺς διῆξαι ἐξ ἧς ἀνάλογον ἐλαχίστας, ὅσας ὑποτάξῃς ἐν τῷ διοθέντι λόγῳ.

Probl.1. Propo.2.

Numeros reperire deinceps porportionales minimos, quotcūque iusserit quispiam in data ratione.

$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{A}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{B}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{C}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{D}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{E}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{F}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{G}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{H}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{K}}$
3	4	9	12	16	27	36	49	64

γ

Ἐὰν ὥσιν ὁποσοιοῦν ἀριθμοὶ ἐξ ἧς ἀνάλογον ἐλαχίστοι τῶν αὐτῶν λόγον ἐχόντων αὐτοῖς, οἱ ἄκροι αὐτῶν πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους εἰσὶν.

Theor.2. Prop.3. Conuersa primæ.

Si sint quotcūque numeri dinceps proportionales minimi habentium eandem cum eis rationem, illorum extremi sunt inter se primi.

$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{A}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{B}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{C}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{D}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{E}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{F}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{G}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{H}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{K}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{L}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{M}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{N}}$	$\overset{\cdot}{\underset{\cdot}{O}}$
27	36	48	64	3	4	9	12	16	27	36	48	64

δι

Λόγῳ διοθέντι ὁποσωνοῦν ἐν ἐλαχίστοις ἀριθμοῖς, ἀριθμοὺς διῆξαι ἐξ ἧς ἐλαχίστας ἐν τοῖς διοθένσι λόγοις.

Pro-

Proble. 2. Propo. 4.

Rationibus datis quocunque in minimis numeris reperire numeros deinceps minimos in datis rationibus.

$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$
A	B	C	D	E	F	H	G	K	L	N	X	M	O	
3	4	2	3	4	5	6	8	12	15	4	6	10	12	

Οἱ ἐπίπεδοι ἀριθμοὶ πρὸς ἀλλήλους λόγον ἔχουσι τὸ συγκείμενον ἐκ τῶν πλυνῶν.

Theor. 3. Propo. 5.

Plani numeri rationem inter se habent ex lateribus compositam.

$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$
A	L	B	C	D	E	F	G	H	K
18	22	32	3	6	4	8	9	12	16

5

Ἐὰν ὥσιν ὅποσοιού ἀριθμοὶ ἐξῆς ἀνάλογον, ὃ ὁ πρῶτος τὸ πλῆθος μὴ μεῖνι, ἐστὶς ἄλλος ἐστὶνα μετρήσῃ.

K

Theor. 4. Propo. 6.

Si sint
quotlibet
numeri
deinceps
proportio

⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
A	B	C	D	E	F	G	H
16	24	36	54	82	4	6	9

nales, primus autem secundum non me-
tiatur, neque alius quisquam vllum me-
tietur.

Εὰν ὡς ἡ ποσοιοῦν ἀριθμοὶ ἐξ ἧς ἀνάλογον, ἐν
πρώτῳ ἢ ἑκάστῳ μετρεῖ, καὶ τὸ δεύτερον μετρήσῃ.

Theor. 8. propo. 7.

Si sint quotcunque nume-
ri deinceps proportiona-
les, primus autem extre-
mum metiatur, is etiā se-
cundum metietur.

⋮	⋮	⋮	⋮
A	B	C	D
4	6	12	24

Εὰν δύο ἀριθμῶν μεταξὺ κατὰ τὴν συνεχῆς ἀνά-
λογον ἐμπέτωσιν ἀριθμοὶ, ὅσοι εἰς αὐτῶν μετα-
ξὺ κατὰ τὴν συνεχῆς ἀνάλογον ἐμπέτωσιν ἀριθ-
μοὶ, τοσοῦτοι εἰς αὐτῶν τὸν λόγον ἔχοντας αὐ-
τοῖς μεταξὺ κατὰ τὴν συνεχῆς ἀνάλογον ἐμπε-
θῶνται.

Theor. 6. Propo. 8.

Si inter duos numeros medii continua

proportione incidant numeri , quot inter eos medii continua proportione incidunt numeri, tot & inter alios eandem cum illis habentes rationem medii continua proportione incident.

⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
A	C	D	B	G	H	K	L	C	M	N	F
4	9	27	81	1	3	9	27	1	6	18	54

9

Ἐὰν δύο ἀριθμοὶ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ᾦσι , καὶ εἰς αὐτοὺς μετὰξὺ κατὰ ε' συνεχὲς ἀναλογονέμῃ πίπῳσιρ ἀριθμοὶ, ὅθι εἰς αὐτοὺς μετὰξὺ κατὰ ῥ συνεχὲς ἀναλογονέμῃ πίπῳσιρ ἀριθμοὶ, τοσούτοι εἰ ἐκατέρωσιν αὐτῶν εἰ μοναδίῳ ἐξῆς μετὰξὺ κατὰ ε' συνεχὲς ἀναλογονέμῃ πῳσονται.

Theor. 7. Propo. 9.

Si duo numeri sint inter se primi, & inter eos medii continua proportione incidant numeri, quot inter illos medii continua proportione incidunt numeri, totidem & inter vtrunque eorum ac unitatem deinceps medii continua proportionem incident.

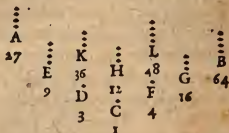
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
A	M	H	E	F	N	C	K	X	G	D	L	O	B
27	27	9	36	3	36	1	12	48	4	48	16	64	64

K ii

Ἐὰν δύο ἀριθμῶν Θ μονάδι Θ μεταξὺ κατὰ τ'
 σωεχὲς ἀνάλογον ἐμπίπτωσιν ἀριθμοί, ὅσοι ἐκα-
 τέρας αὐτῶν καὶ μονάδος ἐξῆς μεταξὺ κατὰ τ' σω-
 εχὲς ἀνάλογον ἐμπίπτωσιν ἀριθμοί, τοσῶτοι Θ
 εἰς αὐτοὺς μεταξὺ κατὰ τ' σωεχὲς ἀνάλογον ἐμ-
 πεσοῦνται.

Theor. 8. Propo. 10.

Si inter duos numeros & unitatē conti-
 nuè proportionales incidant numeri,
 quot inter v-
 trūque ipso-
 rum & unita-
 tē deinceps
 medii conti-
 nua propor-
 tione incidūt
 numeri, totidem & inter illos medii con-
 tinua proportione incident.

Δύο τετραγώνων ἀριθμῶν εἰς μέσθ' ἀνάλογός
 ὅστις ἀριθμός· καὶ ὁ τετράγωνος πρὸς τὸν τετράγωνον
 διπλαστίονα λόγον ἔχει, ἥτοι ἢ πλὺν ἢ πρὸς τὸν
 πλὺν.

Theor. 9. Propo. 11.

Duorum quadratorum numeroꝝ vnus
 medius proportionalis est numerus: &

faciat aliquos, qui ab illis producti fuerint proportionales erunt: & si numeri primum positi, ex suo in procreatos ductu faciant aliquos, ipsi quoque proportionales erunt.

Ἐὰν τετράγωνος τετράγωνον μετρήῃ, καὶ ἡ πλὴρὰ πλὴρὰ μετρήσῃ, καὶ ἡ πλὴρὰ πλὴρὰ μετρήσῃ, καὶ ὁ τετράγωνος τὸν τετράγωνον μετρήσῃ.

Theor. 12. Propo. 14.

Si quadratus numerus quadratum numerum metiatur, & latus unius metietur latus alterius. Et si unius quadrati latus metiatur latus alterius, & quadratus quadratum metietur.

1 ε

Ἐὰν κύβος ἀριθμὸς κύβου ἀριθμοῦ μετρήῃ, καὶ ἡ
 πλυρὰ τῶν πλυρῶν μετρήσῃ. καὶ ἐὰν ἡ πλυρὰ τῶν
 πλυρῶν μετρήῃ, οὐ κύβος τὸ κύβον μετρήσει.

Theor. 13. Propo. 15.

Si cubus numerus cubum numerū me-
 tiatur, & latus vnus metietur alterius la-
 tus. Et si latus vnus cubi latus alterius
 metiatur, tum cubus cubum metietur.

⋮ Λ	⋮ Η	⋮ Κ	⋮ Β	⋮ Ζ	⋮ Δ	⋮ Ε	⋮ Φ	⋮ Γ
8	16	28	64	2	4	4	8	16

15

Ἐὰν τετράγωνος ἀριθμὸς τετράγωνον ἀριθμοῦ
 μὴ μετρήῃ, οὐδὲ ἡ πλυρὰ τῶν πλυρῶν μετρήσει, καὶ
 ἡ πλυρὰ τῶν πλυρῶν μὴ μετρήῃ, οὐδὲ οὐ τετράγω-
 νος τὸ τετράγωνον μετρήσῃ.

Theor. 14. Propo. 16.

Si quadratus numerus quadratū nume-
 rum nō metiatur, neque latus vnus me-
 tietur alterius latus. Et si
 latus vnus quadrati non
 metiatur latus alterius,
 neque quadratus quadra-
 tum metietur.

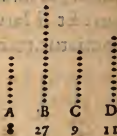
⋮ Λ	⋮ Β	⋮ Ζ	⋮ Δ
9	16	3	4
Κ	iiii		

12

Ἐὰν κύβου ἀριθμὸς κύβου ἀριθμὸν μὴ μετρήσῃ, ἔσθ' ἢ πλὴν ἢ πλάττω πλὴν ἢ μετρήσῃ. καὶ ἢ πλὴν ἢ πλάττω πλὴν ἢ μετρήσῃ, ὁ κύβου ἢ κύβον μετρήσῃ.

Theor. 15. Propo. 17.

Si cubus numerus cubum numerum nō metiatur, neq; latus vnus latus alterius metietur. Et si latus cubi alicuius latus alterius nō metiatur, neque cubus cubum metietur.

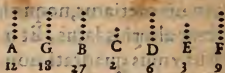

13

Δύο ὁμοίων ὑπὸ πλάττω ἀριθμῶν εἰς μέσθ' ἀναλόγος ὅστις ἀριθμὸς ὁ ἐπὶ πλάττω πρὸς τὸ ἐπὶ πλάττω διπλασίονα λόγον ἔχει, ἢ πλάττω ἢ ὁμόλογος πλάττω πρὸς τὴν ὁμοίαν πλάττω.

Theor. 16. Propo. 18.

Duorum similium planorum numerorū vnus medius proportionalis est numerus: & planus ad planum duplicatam habet lateris homologi ad latus homologum rationem.

18

Δύο ὁμοίων τετραγώνων ἀριθμῶν δύο μέσοι ἀνάλογον
ἐμπίπτουσιν ἀριθμοί. καὶ ὁ τετρεὺς πρὸς τὸ ὁμοίον τε-
τρεὺς ἑπιπλασίου λόγον ἔχει, ἥ ὡς ἡ ὁμολογία
πλευρὰ πρὸς πλὴν ὁμολογῶν πλευρὰν.

Theor. 17. Propo. 19.

Inter duos similes numeros solidos, duo
medii proportionales incidunt numeri.
& solidus ad similem solidum triplicatā
rationem habet lateris homologi ad la-
tus homologum.

⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
A	N	X	B	C	D	E	F	G	H	K	M	L
8	12	18	27	2	2	2	3	3	3	4	6	9

κ

Ἐὰν δύο ἀριθμοὶ εἰς μέσους ἀνάλογον ἐμπίπτῃ
ἀριθμὸς, ὁμοιοὶ ἐπίπτεσθαι ἔσονται ἀριθμοί.

Theor. 18. Propo. 20.

Si inter duos numeros vnus medius pro-
portionalis
incidat nume-
rus, similes
plani erunt il-
li numeri.

⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
A	C	B	D	E	F	G
18	24	36	3	4	6	8

κα

Ἐὰν δύο ἀριθμῶν δύο μέσοι ἀνάλογον ἐμπίπτωσι, ἄριθμοὶ ὅμοιοι τερεοὶ εἰσι τοῖ ἀριθμοί.

Theor. 19. Propo. 21.

Si inter duos numeros duo medii proportionales incidant numeri, similes solidi sunt illi numeri.

$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$
A	C	D	B	E	F	G	H	K	L	M
27	36	44	64	9	12	16	3	3	3	4

κβ

Ἐὰν τρεῖς ἀριθμοὶ ἐξ ἑνὸς ἀνάλογον ᾧσι, ὃ ᾧ πρῶτος τετραγώνος ἢ, καὶ ὃ δεύτερος τετραγώνος ἔσται.

Theor. 20. Propo. 22.

Si tres numeri deinceps sint proportionales, primus autem sit quadratus, & tertius quadratus erit.

$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$
A	B	D
9	15	25

κγ

Ἐὰν τέσσαρες ἀριθμοὶ ἐξ ἑνὸς ἀνάλογον ᾧσι, ὃ ᾧ πρῶτος κύβος ἢ, καὶ ὃ τέταρτος κύβος ἔσται.

Theor. 21. propo. 23.

Si quatuor numeri deinceps sint proportionales, primus autem sit cubus, & quartus cubus erit.

$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$
A	B	C	D
8	12	18	27

κ δ

Ἐὰν δύο ἀριθμοὶ πρὸς ἀλλήλους λόγον ἔχωσι, ὃν τετραγώνον ὁ ἀριθμὸς πρὸς τετραγώνον ἀριθμόν, ὃ ὁ πρῶτος τετραγώνος ἦ, καὶ ὁ δεύτερος τετραγώνος ἔσται.

Theor. 22. Propo. 24.

Si duo numeri rationem habeant inter se quā quadratus numerus ad quadratū numerū, primus autē sit quadratus, & secū-

A	B	C	D
4	6	9	16
4	6	9	16

κ ε
Ἐὰν δύο ἀριθμοὶ πρὸς ἀλλήλους λόγον ἔχωσι, ὃν κύβον ὁ ἀριθμὸς πρὸς κύβον ἀριθμόν, ὃ ὁ πρῶτος κύβος ἦ, καὶ ὁ δεύτερος κύβος ἔσται.

Theor. 23. Propo. 25.

Si numeri duo rationem inter se habeant quam cubus numerus ad cubum numerum, primus autem cubus sit, & secundus cubus erit.

A	E	F	B	C	D
8	12	18	27	64	95
8	12	18	27	64	95

κδ

Οἱ ὅμοιοι ἐπίπεδοι ἀριθμοὶ πρὸς ἀλλήλους λόγον ἔχουσιν, ὃν τετραγώνος ἀριθμὸς πρὸς τετραγώνου ἀριθμόν.

Theor. 24. Propo. 26.

Similes plani numeri rationem inter se habet, quā quadratus numerus ad quadratū numerum.

$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$
A	C	B	D	E	F
18	24	32	9	12	16

κε

Οἱ ὅμοιοι στερεοὶ ἀριθμοὶ πρὸς ἀλλήλους λόγον ἔχουσιν, ὃν κύβου ἀριθμὸς πρὸς κύβου ἀριθμόν.

Theor. 25. Propo. 27.

Similes solidi numeri rationem habent inter se, quam cubus numerus ad cubū numerum.

$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$
A	C	D	B	E	F	G	H
16	24	36	54	8	12	18	27

Elementi octavi finis.

E Y K Λ EI

ΔΟΥ ΣΤΟΙΧΕΪΟΝ

ΕΝΝΑΤΟΝ.

EVCLIDIS ELEMEN-
TVM NONVM.

α,

Εἰ δὲ δύο ὁμοιοὶ ἐπίπεδοι ἀριθμοὶ πολλαπλα-
σιάζοντες ἀλλήλους ποιῶσι τετράγωνον, ὃ γενόμενον
τετράγωνον ἔσται.

Theor. I. Prop. I.

Si duo similes plani numeri mutuò sese
multiplicantes
quendam pro-
creent, produ-
ctus quadratus
erit.

⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
A	E	B	D		C
4	6	9	16	24	36

β

Ἐὰν δύο ἀριθμοὶ πολλαπλασιάζοντες ἀλλήλους
ποιῶσι τετράγωνον, ὅμοιοι ἐπίπεδοι εἰσι.

Theor.2. Propo.2.

Si duo numeri mutuò sese multiplican-
tes quadratum fa-
ciant, illi similes
sunt plani.

$\overset{\cdot}{A}$	$\overset{\cdot}{B}$	$\overset{\cdot}{D}$	$\overset{\cdot}{C}$
4	6	12	9
		18	36

Εὰν κύβ^ος ἄριθμὸς ^γἑαυτὸν πολλαπλασιάσας
ποιῇ τετρά, ὁ γενόμενος κύβος ἔσται.

Theor.3.Prop.3.

Si cubus numerus seipsum multiplicās
procreet ali-
quem, pro-
ductus cubus
erit.

Vni tas.	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$ D	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$ D	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$ A	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$	$\begin{smallmatrix} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{smallmatrix}$ B
	3	4	8	16	32	64

♫

Ἐὰν κύβος ἀριθμὸς κύβον ἀριθμὸν πολλαπλα-
σιασας ποιῇ ἑνᾶ, ὁ γενόμενος κύβος ἔσται.

Theor. 4. Propo. 4.

Si cubus numerus cubū
 numerum multiplicans
 quendam procreet, pro-
 creatus cubus erit.

⋮	⋮	⋮	⋮
A	B	D	C
8	27	64	216

²
 Ἐὰν κύβος ἀριθμὸς ἀριθμόν τινα πολλαπλασιά-
 ζῃς κύβον ποιῇ, καὶ ὁ πολλαπλασιασθεὶς κύβος
 ἔσται.

Theor. 5. Propo. 5.

Si cubus numerus numerum quendam
 multiplicās cubum pro-
 creet, & multiplicatus cu
 bus erit.

$$\begin{array}{cccc} \ddot{A} & \ddot{B} & \ddot{D} & \ddot{C} \\ 27 & 64 & 729 & 1728 \end{array}$$

⁵
 Ἐὰν ἀριθμὸς ἑαυτὸν πολλαπλασιάσῃς κύβον
 ποιῇ, ὁ αὐτὸς κύβος ἔσται.

Theor. 6. Propo. 6.

Si numerus seipsum multi-
 plicans cubum procreet, &
 ipse cubus erit.

$$\begin{array}{ccc} \ddot{A} & \ddot{B} & \ddot{C} \\ 27 & 729 & 19683 \end{array}$$

³
 Ἐὰν σύνθετος ἀριθμὸς ἀριθμόν τινα πολλαπλα-
 σιάσῃ ποιῇ τινα, ὁ γενόμενος σκευὴς ἔσται.

Theor. 7. Propo. 7.

Si compositus numerus quendam nu-
 merum multiplicans
 quempiam procreet,
 productus solid⁹ erit.

$$\begin{array}{ccccc} \ddot{A} & \ddot{B} & \ddot{C} & \ddot{D} & \ddot{E} \\ 6 & 8 & 48 & 2 & 3 \end{array}$$

η

Εὰν ἄρχὴ μονάδιος ὁποσοιοῦν ἀριθμοὶ ἐξ ἧς ἀνάλο-
γον ὦσιν, ὃς τρίτος ἀρχὴ μονάδιος τετράγω-
νός ἐστιν, καὶ οἱ ἑνα διαλείποντες πάντες, ὃς τέταρ-
τος κύβος, καὶ οἱ δύο διαλείποντες πάντες, ὃς ἑβδό-
μος κύβος ἅμα τε βιάγωνος, καὶ οἱ πάντες διαλεί-
ποντες πάντες.

Theor.8.Propo.8.

Si ab vnitare quotlibet numeri deinceps
proportionales sint, tertius ab vnitare
quadratus est, & vnū intermittentes om-
nes: quartus autē cubus, & duobus inter-
missis omnes: septimus verò cubus simul
& quadrat⁹,
& quinque
intermissis
omnes.

Vni tas.	⋮ A	⋮ B	⋮ C	⋮ D	⋮ E	⋮ F
	3	9	27	81	243	729

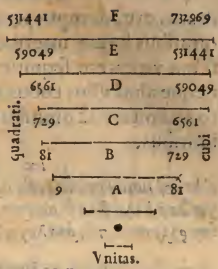
θ

Εὰν ἄρχὴ μονάδιος ὁποσοιοῦν ἀριθμοὶ ἐξ ἧς ἀνάλο-
γον ὦσιν, ὃς μετὰ πλὴν μονάδα τε βιάγωνος ἢ, καὶ οἱ
λοιποὶ πάντες τε βιάγωνοι ἔσονται. καὶ εἰ μετὰ
πλὴν μονάδα κύβος ἢ, καὶ οἱ λοιποὶ πάντες κύβοι
ἔσονται.

Theor.9.Propo.9.

Si ab vnitare sint quotcūque numeri de-
inceps proportionales, sit autem qua-
dratus

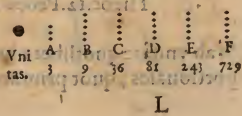
dratus is qui v-
nitatē sequi-
tur, & reliqui
omnes quadra-
ti erunt. Quòd
si qui vnitatem
sequitur cubus
sit, & reliqui o-
mnes cubi e-
runt.

Εἰ ἀρ ἀρῶ μονάδος ὁποσοιοῦν ἀριθμοὶ ἀνάλογον
ὥσιν, ὁ ὃ μετὰ τὴν μονάδα μὴ ἢ τετράγωνος, ἔσθ
ἄλλος ἑστὶς τετράγωνος ἔσθαι, χωρὶς τῆ τρίτης ἀρῶ
αὐτῆς μονάδος καὶ τῆ ἑνὸς ἀφαιπόντων πάντων. καὶ εἰ
ὁ μετὰ τὴν μονάδα κύβος μὴ ἢ, ἔσθ ἄλλος ἑστὶς
κύβος ἔσθαι, χωρὶς τῆ τετάρτης ἀρῶ αὐτῆς μονάδος
καὶ τῆ δύο ἀφαιπόντων πάντων.

Theor. 10. Propo. 10.

Si ab vnitatem numeri quocunque pro-
portionales sint, non sit autem quadra-
tus is qui vni-
tatem sequi-
tur, neque al-
lius vll^o qua-

dratus erit, demptis tertio ab vnitate ac omnibus vnum intermittētibz. Quòd si qui vnitatem sequitur cubus non sit, neque aliuz vllus cubus erit, dēptis quarto ab vnitate ac omnibus duos intermit- tentibus.

1α

Ε'ὰν ἀπὸ μονάδος ὁποῖοι ἂν ἀριθμοὶ ἐξῆς ἀνάλογον ᾧσιν, ὁ ἐλάττω τὸ μείζονα μετρίῃ κατὰ ἕνα τὸ ὑπερχόντων ἐν τοῖς ἀνάλογον ἀριθμοῖς.

Theor. 11. Propo. 11.

Si ab vnitate numeri quotlibet deinceps proportionales sint, minor maiorē metitur per quempiam

corū qui ī proportio-
nalib⁹ sunt numeris.

$\dot{A}$	$\dot{D}$	$\dot{C}$	$\dot{D}$	$\dot{E}$
1	2	4	8	16

1β

Ε'ὰν ἀπὸ μονάδος ὁποσοῖοι ἂν ἀριθμοὶ ἀνάλογον ᾧσιν, ἂν ὅσων, ἂν ὁ ἕκαστος πρώτων ἀριθμῶν μετρίῃται, ὥστε τῷ αὐτῷ καὶ ὁ παρὰ τὴν μονάδα μετρήσεται.

Theor. 12. Propo. 12.

Si ab vnitate quotlibet numeri sint proportionales, quot primorum numerorū

ultimum metiuntur, totidem & cum qui
vnitati proximus est, metientur.

●								
Vni								
tas.	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
	A	B	C	D	E	H	G	F
	4	16	64	256	2	8	32	128

Εὰν ἀρὰ μοναδίῳ ὁποῖου ἂν ἀριθμοῖ ἐξῆς ἀνα-
λογου ὥσιμ, ὃ ἔμετὰ τὴν μοναδα πρῶτος ἦ, ὃ μέ-
γιστος ὅτι ἂν διενὸς ἄλλα μετρηθῇσεται παρὲς τῆς
ὑπαρχόντων ἐν τοῖς ἀναλογου ἀριθμοῖς.

Theor. 13. Propos. 13.

Si ab unitate sint quotcūque numeri de-
inceps proportionales, primus autem sit
qui unitatem sequitur, maximum nullus
alius metietur, iis exceptis qui in propor-
tionalibus sunt numeris.

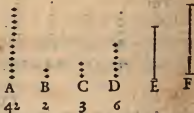
●								
Vni								
tas.	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
	A	B	C	D	E	H	G	F
	3	9	27	81				

ι δ

Ἐὰν ἐλάχιστοι ἀριθμοὶ ᾗ τὸ πρῶτον ἀριθμῶν
μετρεῖται, ὑπ' ἐοικένος ἄλλος ἀριθμὸς μετρηθῇσεται
παρὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς μετρούντων.

Theor. 14. Propo. 14.

Si minimum nu-
merum primi ali-
quot numeri me-
tiantur, nullus al-
lius numerus pri-
mus illum metiec-
tur, iis exceptis qui primò metiuntur.

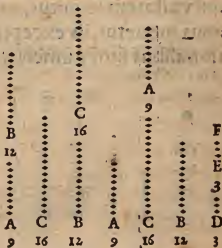

ι ε

Ἐὰν τρεῖς ἀριθμοὶ ἐξῆς ἀναλογον ᾧ τῶν ἐλάχιστοι
τῶν αὐτῶν λόγων ἔχόντων αὐτοῖς, δύο ὁποιοῦν
σωτηθέντες πρὸς τὸ λοιπὸν πρῶτον εἰσὶν.

Theor. 15. Propo. 15.

Si tres nume-
ri deinceps
proportiona-
les sint mini-
mi eandē cū
ipsis habentiū
rationē, duo
quilibet com-
positi ad ter-
tium primi e-
runt.

15.

Ἐὰν δύο ἀριθμοὶ πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ὥσιν, ἔκ
 ἔσαι ὡς ὁ πρῶτος πρὸς τὸ διθύτδρον, ἔτας ὁ διθύτε-
 ρος πρὸς ἀλλομὴν ἀνά.

Theor. 16. Propo. 16.

Si duo numeri sint inter se
 primi, non se habebit quem-
 admodum primus ad secun-
 dum, ita secundus ad quem-
 piam alium.

⋮	⋮	⋮
⋮	⋮	⋮
⋮	⋮	⋮
A	B	C
5	8	

16.

Ἐὰν ὥσιν ὅσοι διηποτοῦν ἀριθμοὶ ἐξ ἧς ἀνάλογον,
 οἱ ἡ ἀκροὶ αὐτῶν πρῶτοι πρὸς ἀλλήλους ὥσιν, ἔκ
 ἔσαι ὡς ὁ πρῶτος πρὸς τὸ διθύτδρον, ἔτας ὁ ἔχοντας
 πρὸς ἀλλομὴν ἀνά.

Theor. 17. Propo. 17.

Si sint quotlibet nu-
 meri deinceps pro-
 portionales, quorum
 extremi sint inter se
 primi, nō erit quem-
 admodum primus ad
 secundum, ita ultimus
 ad quempiam alium.

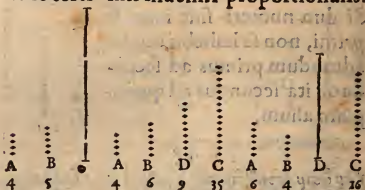
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
A	B	C	D	E
8	12	16	27	

18

Δύο ἀριθμῶν ποθέντων, ὡς σκέψασθαι εἰ δυνα-
τὸν ἔστι αὐτοῖς τρίτον ἀνάλογον προσθερεῖν.

Theor. 18. Propo. 18.

Duobus numeris datis, considerare pos-
sitne terti^o illis inueniri proportionalis.

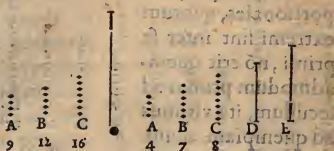

19

Τριῶν ἀριθμῶν ποθέντων, ἐπισκέψασθαι εἰ δυνα-
τὸν ἔστι αὐτοῖς τέταρτον ἀνάλογον προσθερεῖν.

Theor. 9. Propo. 19.

Tribus numeris datis, cōsiderare possit-
ne quartus illis reperiri proportionalis.

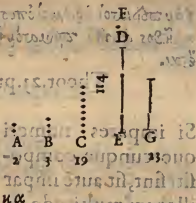

οἱ πρῶτοι ἀριθμοὶ πλείους εἰσὶ παντὸς τοῦ περὶ
θέντος πλήθους πρώτων ἀριθμῶν.

Theor. 20. Propo. 20.

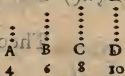
Primi numeri
plures sunt qua-
cunque proposi-
ta multitudine
primorum nume-
rorum.

Εὰν ἄρτιοι ἄριθμοὶ ὁποσοῖν ὑμῶν σωθῶσιν, ὁ ὅλος
ἄρτιός ἐστι.

Theor. 21. Propo. 21.

Si pares numeri quot
libet compositi sint,
totus est par.

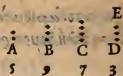

Εἰς τὰς πόλεις αὐτοὺς ἐπορεύθησαν καὶ εἰς τὰς
 πληθύνους αὐτῶν ἄρτοις ὅλον ἄρτον ἔσται.

Theor. 22. Propo. 22.

Si impares numeri quotlibet compositi

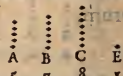
ſint, ſit autem par il-
lorum multitudo, to-
tus par erit.

Εὰν ὁμοῖοι ἀριθμοὶ ὁποιοῦν συνθέσιν, ὅτι
πληθὺς αὐτῶν ὁμοιωθῇ, καὶ ὅλοι
ἔσονται.

Theor. 23. propo. 23.

Si impares nūmeri
quotcunque compo-
ſiti ſint, ſit autē impar
illorum multitudo, &
totus impar erit.

Εὰν ἀρὶς ἀριθμῶν ἀρὶς ἀφαιρεθῇ, ὅλοι
πὸς ἀρὶς ἔσονται.

Theor. 24. Propo. 24.

Si de pari numero par detra-
ctus ſit, & reliquus par erit.

Εὰν ἀρὶς ἀριθμῶν πρὸς ἀφαιρεθῇ, καὶ ὅ-
λοι πρὸς ὁμοιωθῇ ἔσονται.

Theor. 25. Propo. 25.

Si de pari numero impar detractus sit, & reliquus impar erit.

Εὰν ἀπὸ πάλιν ἀριθμῶν ἀφαιρεθῇ, καὶ ὁ λοιπὸς ἀριθμὸς ἔσται.

Theor. 26. Propo. 26.

Si de impari numero impar detractus sit, & reliquus par erit.

Εὰν ἀπὸ πάλιν ἀριθμῶν ἀφαιρεθῇ, ὁ λοιπὸς πάλιν ἀριθμὸς ἔσται.

Theor. 27. Propo. 27.

Si ab impari numero par ablatus sit, reliquus impar erit.

Εὰν πάλιν ἀριθμὸς ἀπὸ πολλῶν ἀφαιρεθῇ, ὁ γενόμενος ἀριθμὸς ἔσται.

Theor.28.Propo.28.

Si impar numerus parē mul-
tiplicans procreet quempiā,
procreatus par erit.

κθ

3 4 12

Εὰν ποδας ἄριθμὸς ποδας ἄριθμὸν πολλα-
πλασιάσῃ ποιῇ ἑνὰ, ὁ γενόμενος ποδας ἔσται.

Theor.29.Propo.29.

Si impar numerus imparē nu-
merū multiplicās quēdā pro-
creet, procreatus impar erit.

A B C
3 5 15

Εὰν ποδας ἄριθμὸς ἄριον, ἄριθμὸν μετῇ, καὶ τῷ
ἡμισυ αὐτῷ μετῇσιν.

Theor.30.Propo.30.

Si impar numerus parem nu-
merum metiatur, & illius di-
midium metietur.

λα

A C B
3 6 18

Εὰν ποδας ἄριθμὸς πρὸς ἑνὰ ἄριθμὸν πρῶτος
ᾗ, ὁ πρὸς τῷ διπλασίῳ αὐτῷ πρῶτος ἔσται.

Theor.31.Propo.31.

Si impar numerus ad nu-
merum quēpiam primus
sit, & ad illius duplum pri-
mus erit.

A B C D
7 8 16

λ β

Ἐὰν ἀπὸ διπλασίου διπλασιαζομένων ἀριθμῶν
ἕκαστος ἀρτιάκις ἀρτίος ᾖ μόνον.

Theor. 32. Prop. 32.

Numerorū, qui à bi-
nario dupli sunt, v-
nusquisque pariter
par est tantum.

Vni
tas.

A

B

C

D

2

4

8

16

λ γ

Ἐὰν ἀριθμὸς ἢ ἡμισὺν ἔχῃ ποδιστόν, ἀρτιάκις πο-
διστός ᾖ μόνον.

Theor. 33. Prop. 33.

Si numerus dimidium impar ha-
beat, pariter impar est tantum.

λ δ

Ἐὰν ἀρτίος ἀριθμὸς μήτε τῷ ἀπὸ διπλασίου δι-
πλασιαζομένῳ ἢ, μήτε τῷ ἡμισὺν ἔχοντι ποδιστόν,
ἀρτιάκις τε ἀρτίος ᾖ καὶ ἀρτιάκις ποδιστός.

Theor. 34. Prop. 34.

Si par numerus nec sit duplus à bi-
nario, nec dimidiū impar habeat,
pariter par est & pariter impar.

A

10

λε

Εὰν ὧσιν ὁμοιομετροῦν ἀριθμοὶ ἐξῆς ἀνάλογον,
ἀφαιρεθῶσι, ὅ ἀπὸ τε τῶν διωτέρων καὶ τῶν ἐχάτερων ἴσοι
ᾖ πρῶτον, ἔσται ὡς ἡ τῶν διωτέρων ὑποροχὴ πρὸς
τὴν πρῶτον, ὅπως ἡ τῶν ἐχάτερων ὑποροχὴ πρὸς αὐτὴν πρὸ
ἐαυτῆς ἅπαντας.

Theor. 35. Propo. 35.

Si sint quotlibet numeri
deinceps proportiona-
les, detrahantur autem de
secundo & ultimo æqua-
les ipsi primo, erit quem-
admodum secundi excef-
sus ad primum, ita ultimi
excessus ad omnes qui ul-
timum antecedunt.

C			
⋮	⋮	⋮	⋮
4	4	16	16
G	B	D	E
⋮	⋮	⋮	⋮
D	B	D	E
4	4	16	16

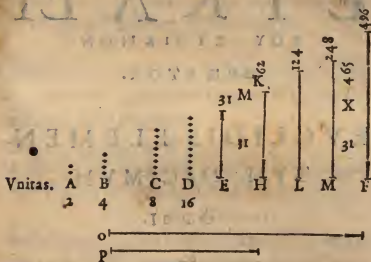
λς

Εὰν ἀπὸ μονάδος ὅποιοῦν ἀριθμοὶ ἐξῆς ἐκτε-
θῶσιν ἐν τῇ διπλασίονι ἀναλογίᾳ ἕως ὅ σὺμπας
σωτῆθῃς πρῶτον, γένηται, καὶ ὁ σὺμπας αὐτὸν
ἕχατον πολλαπλασιάσας ποιῇ τινὰ, ὃ γενόμε-
νον τέλειος ἔσται.

Theor. 36. Propo. 36.

Si ab unitate numeri quotlibet deinceps

expositi sint in duplici proportionē quoad totus compositus primus factus sit, isque totus in ultimum multiplicatus quēpiā procreet, procreatus perfectus erit.

Elementi noni finis.

ΕΥΚΛΕΙ

ΔΟΥ ΣΤΟΙΧΕΪΟΝ

ΔΕΚΑΤΟΝ.

EVCLIDIS ELEMEN-
TVM DECIMVM.

ΟΡΟΙ.

α.

Σ Ὑμμετρα μεγέθη λέγεται, τὰ τοῦ αὐτοῦ
μέτρου μετρήμενα.

DEFINITIONES.

I

Commensurabiles magnitudines di-
cuntur illæ, quas eadē mensura metitur.

β

Ἀσύμμετρα δ', ὅν μὴ διὰ κοινὸν μέτρον
γενέσθαι.

2

Incommensurabiles verò magnitudines dicuntur hæ, quarum nullam mensuram communem contingit reperiri.

γ

Ἐξοὐδεῖται διωάμῃ σύμμετροί εἰσιν, ὅταν τὰ ἀπ' αὐτῶν τετραγώνων ἕξῃ αὐτῶν χωρίῳ μετῆται.

3

Lineæ rectæ potentia commensurabiles sunt, quarum quadrata vna eadē superficiēs siue area metitur.

δ

Ἀσύμμετροί δ' ὅταν τοῖς ἀπ' αὐτῶν τετραγάνοις μηδὲν ἐνδέχῃται χωρίου κοινὸν μέτρον γενέσθαι.

4

Incommensurabiles verò lineæ sunt, quarum quadrata, quæ metiatur area communis, reperiri nulla potest.

ε

Τῶν ὡς ὀνομαζόμενων, δείκνυται ὅτι τῇ πρωτῇ θεώσῃ δι' οὗ διαὶ ὑπάρχουσιν εὐθεῖαι πλήθει ἀπειροι, σύμμετροί τε καὶ ἀσύμμετροι, αἱ μὲν μήκῃ καὶ διωάμει, αἱ δὲ διωάμει μόνον. Καλεῖσθαι οὖν ἢ μὲν πρὸς τὴν δευτέραν εὐθεῖαν ῥητή.

5

Hæc cū ita sint, ostēdi potest quòd quacunque linea recta nobis proponatur,

existunt etiam aliæ lineæ innumerabiles
eidem commensurabiles, aliæ item inco-
hammensurabiles, hæ quidem longitudine &
potentia: ~~he~~ vero potentia tantum. Vo-
cetur igitur linea recta, quantacunque
proponatur, ῥητὴ, id est rationalis.

5

Καὶ αἱ ταύτῃ σύμμετροι εἴτε μήκει ὁδωάμεθ, εἴτε
τε διωάμεθ μόνον, ῥηταί.

6

Lineæ quoque illi ῥητῇ commensurabiles
siue lōgitudine & potētia, siue potentia
tantum, vocentur & ipsæ ῥηταί, id est ra-
tionales.

7

Αἱ ὃ ταύτῃ ἄσύμμετροι, ἄλογοι καλεῖσθαι.

7

Quæ verò lineæ sunt incommensurabi-
les illi τῇ ῥητῇ, id est primo loco rationali,
vocentur ἄλογοι, id est irrationales.

8

Καὶ τὸ ἄρ᾽ αὐτῆς περὶ τεθείσης ὁδοδείας τετραγ-
νον, ῥητόν.

8

Et quadratū quod à linea proposita de-
scribitur quam ῥητῶν vocari voluimus, vo-
cetur ῥητόν.

Καὶ ταύτῃ

9

καὶ τὰ τέτω σύμμετρα, ῥητά.

9

Et quæ sunt huic commensurabilia, vocentur ῥητά.

1

Τὰ ὃ τέτω ἀσύμμετρα, ἄλογα καλεῖσθω.

10

Quæ verò sunt illi quadrato ῥητῷ scilicet incommensurabilia, vocentur ἄλογα, id est surda.

1α

καὶ αἱ διωάμεναι αὐτὰ, ἄλογοι. εἰ μὲν τετραγώνια εἴη, αὐταὶ αἱ πλευραὶ. εἰ ὅτετρα τινὰ θύρου γρημμά, αἱ ἴσες αὐτοῖς τετράγωνα ἀναγράφουσαι.

II

Et lineæ quæ illa incommensurabilia describunt, vocentur ἄλογοι. Et quidem si illa incommensurabilia fuerint quadrata, ipsa eorum latera vocabuntur ἄλογοι lineæ. quòd si quadrata quidem non fuerint, verùm aliæ quæpiam superficiei siue figuræ rectilineæ, tunc verò lineæ illæ quæ describunt quadrata æqualia figuris rectilineis, vocentur ἄλογοι.

Προτάσις α.

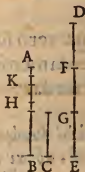
Δύο μεγεθῶν ἀνίσωρ ἐκκείμενων, ἐὰν ἅτε τῶ μεί-

M

ζονΘ ἀφαίρεθῇ μείζον ἢ τ' ἡμισυ, ὅτ' ἡ καταλει-
πομένη μείζον ἢ τ' ἡμισυ, ὅτ' αἰγίγνηται, ἢ
φθίσεταί τι μέγεθος, ὅδ' ἐν ἑλάσσον ἐκκειμένον ἑ-
λάσσονΘ μέγεθος.

Theor. 1. Propo. 1.

Duabus magnitudinib⁹ inæqualibus pro-
positis, si de maiore detrahatur plus di-
midio, & rursus de residuo
iterum detrahatur plus di-
midio, idque semper fiat: re-
linquetur quædam magni-
tudo minor altera minore
ex duabus propositis.

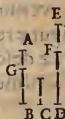

β

Ἐὰν δύο μέγεθ' ἐκκειμένων ἀνίσωρ, ἀνθυφαί-
ρεσμένας αἰ τῶ ἐλάσσονΘ ἀπ' τῶ μείζονΘ, τ'
καταλειπόμινον μηδέποτε καταμεῖβῃ τ' πρὸ ἐ-
αυτῶ, ἀσύμμετρα ἔσται τὰ μεγέθη.

Theor. 2. Propo. 2.

Duabus magnitudinibus
propositis inæqualibus, si
detrahatur semper minor
de maiore, alterna quadā
detractione, neque residuū
vnquam metiatur id quod

ante se metiebatur, incommensurabiles
sunt illæ magnitudines.

Δύο μεγεθῶν συμμέτρων ποσόντων, τὸ μέγιστον
αὐτῶν κοινὸν μέτρον εὐρεῖν.

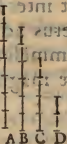
Probl. 1. Propo. 3.

Duabus magnitudinibus com-
mensurabilibus datis, maximam
ipsarum communem mensuram
reperire.

Τριῶν μεγεθῶν συμμέτρων ποσόντων, τὸ μέγιστον
αὐτῶν κοινὸν μέτρον εὐρεῖν.

Theor. 2. Propo. 4.

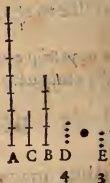
Tribus magnitudinibus cō-
mensurabilibus datis, maxi-
mam ipsarum communem
mensuram reperire.

Τὰ σύμμετρα μεγέθη πρὸς ἀλλήλα λόγον ἔχει,
ἐν ἀριθμῷ πρὸς ἀριθμῷ.

Theor. 3. Propo. 5.

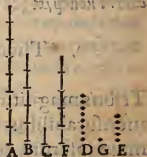
Commensurabiles magnitudines inter se proportionem eam habent, quam habet numerus ad numerum.

Ἐὰν δύο μεγέθη πρὸς ἀλλήλα λόγον ἔχει ὁ ἀριθμὸς πρὸς ἀριθμὸν, σύμμετρα ὄντι τὰ μεγέθη.

Theor. 4. Propo. 6.

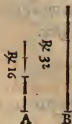
Si duæ magnitudines proportionē eam habent inter se quam numerus ad numerum, commensurabiles sunt illæ magnitudines.

Τὰ ἀσύμμετρα μεγέθη πρὸς ἀλλήλα λόγον ἔχει ὁ ἀριθμὸς πρὸς ἀριθμὸν.

Theor. 5. Propo. 7.

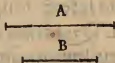
Incommensurabiles magnitudines inter se proportionem non habent, quam numerus ad numerum.

Ἐὰν δύο μεγέθη πρὸς ἀλλήλα λόγον μὴ ἔχῃ ὅν ἀριθμὸς πρὸς ἀριθμὸν, ἀσύμμετρα ἔσται τὰ μεγέθη.

Theor. 6. Propo. 8.

Si duæ magnitudines inter se proportionem non habent quam numerus ad numerum, incommensurabiles illæ sunt magnitudines.

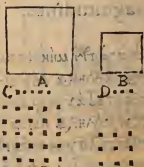

Τὰ ἀπὸ τῶν μήκει συμμέτρων διθιτῶν τετράγωνα, πρὸς ἀλλήλα λόγον ἔχῃ ὅν τετράγωνον, ἀριθμὸς πρὸς τετράγωνον ἀριθμὸν. καὶ τὰ τετράγωνα τὰ πρὸς ἀλλήλα λόγον ἔχοντα ὅν τετράγωνος ἀριθμὸς πρὸς τετράγωνον ἀριθμὸν, εἰ τὰς πλευρὰς ἔξει μήκει συμμέτρους τὰ ἄπὸ τῶν μήκει ἀσύμμετρων διθιτῶν τετράγωνα πρὸς ἀλλήλα λόγον ἐκ ἔχῃ ὅν τετράγωνον, ἀριθμὸς πρὸς τετράγωνον ἀριθμὸν. καὶ τὰ τετράγωνα τὰ πρὸς ἀλλήλα λόγον μὴ

ἔχοντα ὁμοῦ τετραγώνῳ ἀριθμὸς πρὸς τετραγώνῳ ἀριθμὸν, ὅστις τὰς πλευρὰς ἕξῃ μήκει συμμέτρους.

Theor. 7. Propo. 9.

Quadrata, quæ describuntur à rectis lineis longitudine commensurabilibus, inter se proportionem habent quam numerus quadratus ad alium numerum quadratum. Et quadrata habentia proportionem inter se quam quadratus numerus ad numerum quadratum, habent quoque latera longitudine commensurabilia. Quadrata verò quæ describuntur à lineis longitudine incommensurabilibus, proportionem non habent inter se quam quadratus numerus ad numerum alium quadratum. Et quadrata non habentia proportionem inter se quam numerus quadratus ad numerum quadratum, neque latera habebunt longitudine commensurabilia.

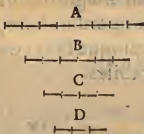

Ἐὰν τεσσάρων μεγέθῃ ἀνάλλογον ᾖ, καὶ τὸ πρῶτον τῷ
 διδυτέρῳ σύμμετρον ᾖ, καὶ τὸ τρίτον τῷ τετάρτῳ
 σύμμετρον ἔσται. καὶ τὸ πρῶτον τῷ διδυτέρῳ ἀσύμ-
 μετρον ᾖ, καὶ τὸ τρίτον τῷ τετάρτῳ ἀσύμμετρον
 ἔσται.

Theor. 8. Propo. 10.

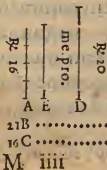
Si quatuor magnitudines fuerint propor-
 tionales, prima ve-
 rò secundæ fuerit
 commensurabilis,
 tertia quoq; quar-
 tæ commensurabi-
 lis erit. quòd si pri-
 ma secundæ fuerit
 incommensurabilis, tertia quoque quar-
 tæ incommensurabilis erit.

τῇ περὶ τὴν διδυτείαν πρὸς διδυτείαν ἀ-
 συμμέτρῳ, τὸν μὲν μήκει μόνον, τὸν δὲ καὶ διωλμει.

Proble. 3. Propo. 11.

Propositæ lineæ rectæ
 (quam ῥήτιω vocari di-
 ximus) reperire duas li-
 neas rectas incommen-
 surabiles, hanc quidem
 longitudine tantum, il-

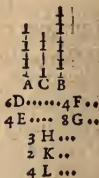
Iam verò non longitudine tantùm , sed etiam potentia incommensurabilem.

ιβ

Τὰ τριῶν αὐτῶν μεγέθη σύμμετρα, ὁ ἀλλήλοισι ἴσι σύμμετρα.

Theor.9.Prop.12.

Magnitudines quæ eidem magnitudini sunt commensurabiles, inter se quoque sunt commensurabiles.

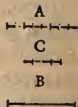

ιγ

Ἐὰν ἢ δύο μεγέθη, καὶ τὸ τρίτον σύμμετρον ἢ τριῶν αὐτῶν, καὶ ἡ ἑτέρου ἀσύμμετρον, ἀσύμμετρα ἔσονται τὰ μεγέθη.

Theor.10.Prop.13.

Si ex duabus magnitudinibus hæc quidem commensurabilis sit tertiæ magnitudini , illa verò eidem incommensurabilis, incommensurabiles sunt illæ duæ magnitudines.

ιδ

Ἐὰν ἢ δύο μεγέθη σύμμετρα, καὶ ἡ ἑτέρου αὐτῶν

furabilis lōgitudine. Quòd si prima pos-
sit plusquā secunda qua-
drato lineæ sibi longitu-
dine incommensurabi-
lis: tertia quoque poterit
plusquam quarta quadra-
to lineæ sibi incommen-
surabilis longitudine.

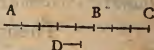

15

Ἐὰρ δύο μεγέθη σύμμετρα σωτεθῆ, καὶ τ' ὅλον
ἐκατέρω αὐτῶν σύμμετρον ἔσαι. καὶ τ' ὅλον ἐνὶ αὐ-
τῶν σύμμετρον ἦ, καὶ τὰ ἐξ ἀρχῆς μεγέθη σύμ-
μετρα ἔσαι.

Theor. 13. Propo. 16.

Si duæ magnitudines commensurabiles
componātur, tota magnitudo compo-
sita singulis partibus commensurabilis e-
rit. quòd si tota magnitudo composita
alterutri parti commē
surabilis fuerit, illæ
duæ quoque partes cō
mensurabiles erunt.

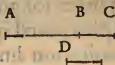

17

Ἐὰρ δύο μεγέθη ἀσύμμετρα σωτεθῆ, (C) τ' ὅλον
ἐκατέρω αὐτῶν ἀσύμμετρον ἔσαι. καὶ τ' ὅλον ἐνὶ
αὐτῶν ἀσύμμετρον ἦ, καὶ τὰ ἐξ ἀρχῆς μεγέθη ἀ-
σύμμετρα ἔσαι.

Theor. 14. Propo. 17.

Si duæ magnitudines incommensurabiles componantur, ipsa quoque tota magnitudo singulis partibus componentibus incommensurabilis erit. Quod si tota alteri parti incommensurabilis fuerit, illæ quoque primæ magnitudines inter se incommensurabiles erunt.

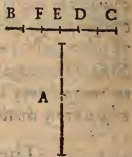

Εὰν ὧσι δύο δι. θείαι ἄνισοι, ἔσθ' διὰ τετάρτῳ μέρει τ' ἀπὸ τ' ἐλάσσονος ἴσῳ παραλληλόγραμμον παρὰ τὴν μείζονα παραβληθῇ ἐλλείπον εἰσὶ δὲ τετραγώνῳ, καὶ εἰς σύμμετρα αὐτὴν διαίρει μήκη, μείζων δὲ ἐλάσσονος μείζον διωθήσεται, ἔσθ' ἀπὸ συμμέτρων αὐτῇ μήκη. Ὡς ἐὰν ἡ μείζων αὐτῇ ἐλάσσονος μείζον διωθῇται, ἔσθ' ἀπὸ συμμέτρων αὐτῇ μήκει, ἔσθ' ὅ τετάρτῳ μέρει τ' ἀπὸ αὐτῇ ἐλάσσονος ἴσον παραλληλόγραμμον παρὰ τὴν μείζονα παραβληθῇ ἐλλείπον εἰσὶ δὲ τετραγώνῳ, εἰς σύμμετρα αὐτὴν διαίρει μήκη.

Theor. 15. Propo. 18.

Si fuerint duæ rectæ lineæ inæquales, & quartæ parti quadrati quod describitur à minore, æquale parallelogrammū ap-

plicetur secundum maiorem, ex qua ma
iore tantum excurrat extra latus paralle
logrammi, quantum est alterum latus i
pſius parallelogrammi: ſi præterea paral
lelogrammum ſui applicatione diuidat
lineam illam in partes inter ſe commen
ſurabiles longitudine, illa maior linea tã
to plus poteſt quàm minor, quantum eſt
quadratum lineæ ſibi commenſurabilis
longitudine. Quòd ſi maior plus poſſit
quàm minor, tãto quantum eſt quadra
tum lineæ ſibi commenſurabilis longitu
dine, & præterea quartæ parti quadrati
lineæ minoris æquale parallelogrammũ
applicetur ſecundum maiorem, ex qua
maiore tantum excurrat extra latus pa
rallelogrammi, quantũ
eſt alterum latus ipſius
parallelogrammi, paral
lelogrammum ſui appli
catione diuidit maio
rem in partes inter ſe lō
gitudine commenſura
biles.

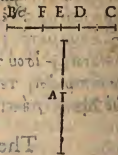

τὸ ἀπὸ τοῦ ἐλάσσονος ἴσον παρὰ τὴν μείζονα παρεβλήθη ἢ ἐλλείπον ἐῖδη τετραγώνου, εἰς ἀσύμμετρα αὐτὴν διαιρῆ μήκει, ἢ μείζονα τοῦ ἐλάσσονος μείζονα διωθήσεται. ὅθεν ἀπὸ ἀσυνμέτρων αὐτῆς καὶ ἐὰν ἢ μείζονα τοῦ ἐλάσσονος μείζονα δινηται ὅθεν ἀπὸ ἀσυνμέτρων αὐτῆς, ὅθεν ἡ τετάρτη τὸ ἀπὸ τοῦ ἐλάσσονος ἴσον παρὰ τὴν μείζονα παρεβλήθη ἢ ἐλλείπον ἐῖδη τετραγώνου, εἰς ἀσύμμετρα αὐτὴν διαιρῆ μήκει.

Theor. 16. Propo. 19.

Si fuerint duæ rectæ inæquales, quartæ autē parti quadrati linæ minoris æquale parallelogrāmum secundum lineam maiorem applicetur, ex qua linea tantū excurrat extrā latus parallelogrammi, quantum est alterū latus eiusdem parallelogrammi: si parallelogrāmum præterea sui applicatione diuidat lineam in partes inter se longitudine incommensurabiles, maior illa linea tanto plus potest quàm minor, quantum est quadratum linæ sibi maiori incommensurabilis longitudine. Quòd si maior linea tantò plus possit quàm minor, quantum est quadratum linæ incommensurabilis sibi longitudine: & præterea quartæ parti

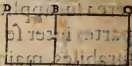
quadrati lineæ minoris æquale parallelogrammum applicetur secundum maiorem, ex qua tantum excurrat extra latus parallelogrammi, quantum est alterum latus ipsius: parallelogrammum sui applicatione dividit maiorem in partes inter se incommensurabiles longitudine.

Τὸ ὡς ῥητῇ μὴ κ' συμμέτρων κατὰ line τῇ προσημένων τρόπων θύδειω, ὡς ἐλεγχόμενον ὅς ἐστι δούλωνιον, ῥητόν ἐστι.

Theor. 17. Propo. 20.

Superficies rectangula contenta ex lineis rectis rationalibus longitudine commensurabilibus secundum unum aliquem modum ex antecedentis, rationalis est.

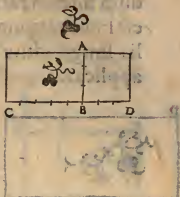
Ἐὰν ῥητὴν παρὰ ῥητῇ παρελθῇ, πλάτῃ ποιῇ ῥητῇ καὶ σύμμετρον τῇ παρ' αὐτὴν παρακείτοισι μὴ κ'.

Theor. 18. Propo. 21.

Si rationale secundum lineam rationalem applicetur, habebit alterum latus lineam rationalem & commensurabilem longitudine lineæ cui rationale parallelogrammum applicatur.

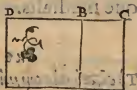
κβ

Τὸ ἄνω ἐν τῇ διωαμῇ μόνον συμμέτρων εὐθετῶν περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἀλογόρον ἐστὶ, καὶ ἡ διωαμὴν αὐτῆς ἀλογόρον ἐστὶ. καλεῖσθαι μέσην.

Theor. 19. Proposi. 22.

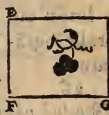
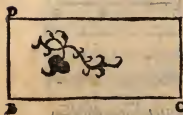
Superficies rectangula cōtenta duabus lineis rectis rationalibus potētia tantum cōmensurabilibus, irrationalis est. Linea autem quæ illam superficiem potest, irrationalis & ipsa est: vocetur verò medialis.

Τὸ ἀπὸ μέσης περὶ ἐν τῇ παραβαλλόμενον, πλάτος ποιεῖ ἐν τῇ ἀσύμμετρῇ τῇ παρ' αὐτῇ παρακείμενῃ, μήκει.

Theor.20. propo.23.

Quadrati lineæ medialis applicati secū-
dum lineam rationalem, alterum latūs
est lineā rationalis, & incommensurabi-
lis longitudine lineæ secundum quam
applicatur.

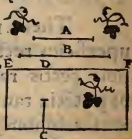

κδ

Η' τῇ μέσῃ σύμμετρον, μέσῃ ὅστιν.

Theor.21. Propo.24.

Linea recta mediali com-
mensurabilis, est ipsa quo-
que medialis.

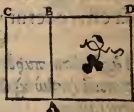

κε

Τὸ ἄνω μέσων μήκει σύμμετρον δι' ὅτι αὐτὸ πάλιν
χόμλον οὐ δογώνιον, μέσῃ ὅστιν.

Theor.22. Propo.25.

Parallelogrammū rectan-
gulum contentum ex li-
neis medialibus longitu-
dine commensurabilibus,
mediale est.

Τὸ ἄνω

^{κδ}
 τὸ ἄνω μέσων διωάμει μόνον συμμετρῶν πε-
 ριέχοντων ὁρθογώνιον, ἢ τὴν ἐν τῷ μέσῳ ὄψιν.

Theor. 23. Propo. 26.

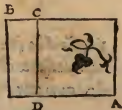
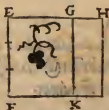
Parallelogrammum rectangulum com-
 prehen-
 sum duab⁹
 lineis me-
 dialib⁹ po-
 tentia tan-
 tūm com-
 mensurabilibus, vel rationale est, vel me-
 diale.

^{κζ}
 Μέσων μέσων ἐκ τῶν περὶ ἐν τῷ μέσῳ ὄψιν.

Theor. 24. Propo. 27.

Mediale
 nō est ma-
 ius quā
 mediale
 superficie
 rationali.

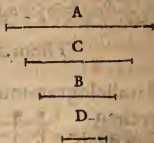

^{κη}
 Μέγας ἐν τῷ μέσῳ διωάμει μόνον συμμετρῶν, ἐν τῷ μέ-
 σῳ ὄψιν.

N

Probl.4.Propo.28.

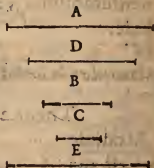
Mediales lineas in-
uenire potentia tan-
tùm commensurabi-
les rationale com-
prehendentes.

κ θ
μέγας εὐρεῖν δυοῖν μόνον σὺμμέτρους μέσον πε-
ριεχόμενος.

Probl.5. Propo.29.

Mediales lineas in-
uenire potentia tan-
tùm commensura-
biles mediale com-
prehendentes.

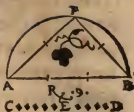

λ
εὐρεῖν δύο ῥητὰς δυοῖν μόνον σὺμμέτρους, ὥς ε-
πὶ μείζονα αὖ ἐλάττω μείζον διύνασθαι ἵσθαι
ἀλλ' σὺμμέτρους ἐαυτῇ μήκει.

Probl.6.Propo.30.

Reperire duas rationales potentia tan-

tum commensurabiles huiusmodi, ut maior ex illis possit plus quam minor quadrato lineæ sibi commensurabilis longitudine.

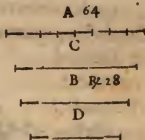

λα.

Εὐρεῖν δύο μέγας διαμέμει μόνον συμμετρικὸν ῥητὸν περιεχόμενους, ὥς ἐπὶ μείζονα αὐτῶν ἐλάσσονος μείζονος δύνασθαι τρεῖς ἀπὸ συμμετρικῆς αὐτῆς μήκει.

Proble.7.Propo.31.

Reperire duas lineas mediales potentia tantum commensurabiles rationalem superficiem continentes, tales inquam, ut maior possit plus quam minor quadrato lineæ sibi commensurabilis longitudine.

λβ

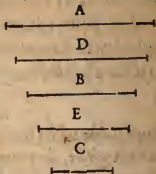
Εὐρεῖν δύο μέγας διαμέμει μόνον συμμετρικὸν μέγας περιεχόμενους, ὥς ἐπὶ μείζονα αὐτῶν ἐλάττονος μείζονος δύνασθαι τρεῖς ἀπὸ συμμετρικῆς αὐτῆς.

Probl.8.Propo.32.

Reperire duas lines mediales, potentia

N ii

tantum commensurabiles medialē superficiem continētes,
huiusmodi ut maior plus possit quā minor quadrato lineæ sibi commensurabilis longitudine.

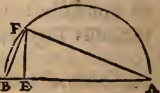

λγ

Εὐρεῖν δύο διθείας διατάμει ἀσυμμέτρως, ποιῶν τὴν
ἐκ τῶν ἀπ' αὐτῶν τετραγώνων
ἐκ τῶν, τὴν ὑπ' αὐτῶν μέσον.

Probl.9. Propo.33.

Reperire duas rectas potentia incommēsurabiles, quarum quadrata simul addita faciant superficiē rationalē, parallelogrammū
verò ex ipsis contentum sit mediale.

λδ

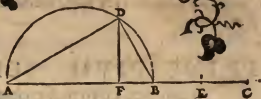
Εὐρεῖν δύο ἐυθείας διατάμει ἀσυμμέτρως, ποιῶν τὴν
ἐκ τῶν συγκείμενων ἐκ τῶν ἀπ' αὐτῶν τετραγώνων
μέσον, τὴν ὑπ' αὐτῶν ἐκτόν.

Probl. 10. Propo. 34.

Reperire lineas duas rectas potentia incommensurabiles, conficientes compositum ex

ipfarum quadratis mediale, parallelogrammum vero

ex ipsis contentum rationale.

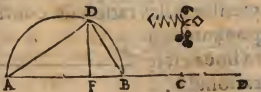
λ ε

Εὐρεῖν δύο εὐθείας διασπόμεναι ἀσύμμετροις, ποιεῖσας τό τε συγκεκλιμένον τῇ ἀπ' αὐτῇ τετραγώνῳ μέσον, καὶ ὑπ' αὐτῇ μέσον, καὶ ἐν ἀσύμμετροις συγκεκλιμένῳ ἐκ τῇ ἀπ' αὐτῇ τετραγώνῳ.

Probl. 11. Propo. 35.

Reperire duas lineas rectas potentia incommensurabiles, conficientes id quod ex ipsarum quadratis componitur mediale, simulque parallelogrammum ex ipsis contentum, mediale, quod preterea parallelogrammum sit in-

commensurabile composito ex quadratis ipsarum.

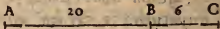

Ἐὰν δύο ῥητὰ διωάμει μόνον σύμμετροι σωτε-
θῶσιν, ἢ ὅλη ἄλογός ἐστι. καλείωται δὲ ἐκ δύο
ὀνομαζώμενη.

PRINCIPIVM SENARIO-
rum per compositionem.

Theor. 25. Propo. 36.

Si duæ rationales potentia tantum com-
mensurabiles componantur, tota linea e-
rit irrationalis. Vocetur
autem Bino-
mium.

λζ

Ἐὰν δύο μέσαι διωάμει μόνον σύμμετροι σωτε-
θῶσιν ῥητὴν περιέχουσα, ἢ ὅλη ἄλογός ἐστι. καλεί-
ωται δὲ ἐκ δύο μέσων πρώτη.

Theor. 26. Propo. 37.

Si duæ mediales potentia tantum com-
mensurabiles rationale continentes cō-
ponantur, to-
ta linea est ir-
rationalis.

vocetur autem Bimediale prius.

λ η

Εὰν δύο μέτρα διωσάμει μόνον σύμμετροι σωτε-
θῶσι μέσον περιέχεται, ἢ ὅλη ἀλογὸς ὅτι καλεί-
θω ἢ ἐκ δύο μέσων διδυτέρου.

Theor. 27. Propo. 38.

Si duæ mediales potentia tantum com-
mensurabiles mediale cō-
tinentes componantur,
tota linea est irrationalis.
vocetur autem Bimedia-
le secundum.

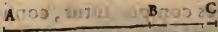

λ θ

Εὰν δύο ὁμοειδή διωσάμει ἀσύμμετροι σωτεθῶ-
σι ποιεῖται τὸ συγκείμενον ἐκ τῶν αὐτῶν τε-
τραγώνων ῥητὸν, τὸ ὑπὸ αὐτῶν μέσον, ἢ ὅλη ὁ-
μοειδῆ ἀλογὸς ὅτι καλείθω ἢ μείζων.

Theor. 28. Propo. 39.

Si duæ rectæ potentia incommensurabi-
les componantur, conficiens compo-
situm ex quadratis ipsarum rationale, pa-
rallelogrammum verò ex ipsis conten-
tum mediale, tota linea recta est irratio-
nalis. Vocetur autem li-
nea maior.

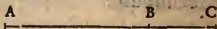

N III

Ἐὰρ δύο δι' αὐτὰς διαμέτρους ἀσύμμετροι σωτεθῶ-
σι, ποιῆσαι τὸ συγκεκμημένον ἐκ τῶν ἀπ' αὐτῶν τε
τετραγώνων μέσον, καὶ ὑπὸ αὐτῶν ῥητὸν, ἢ ὅλη ἐν-
δεῖα ἀλογόσ' ὅτι καλεῖσθω διὰ ῥητὸν καὶ μέσον δι-
ναμένη.

Theor. 29. Propo. 40.

Si duæ rectæ potentia incommensurabi-
les componantur, conficientes compo-
situm ex ipsarum quadratis mediale, id
verò quod fit ex ipsis, rationale, tota li-
nea est irra-
tionalis. Vo

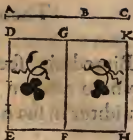
cetur autem
potens rationale & mediale.

Ἐὰρ δύο ἐν αὐτῇ διαμέτρῳ ἀσύμμετροι σωτεθῶ-
σι ποιῆσαι τὸ συγκεκμημένον ἐκ τῶν ἀπ' αὐτῶν
τετραγώνων μέσον, καὶ ὑπὸ αὐτῶν μέσον, καὶ ἐν
ἀσύμμετρον τὸ συγκεκμημένον ἐκ τῶν ἀπ' αὐτῶν
τετραγώνων, ἢ ὅλη δι' αὐτὰς ἀλογόσ' ὅτι καλεῖσθω
δύο μέτρα διναμένη.

Theor. 30. Propo. 41.

Si duæ rectæ potentia incommensurabi-
les componantur, conficientes compo-
situm ex quadratis ipsarum mediale, &
quod cōtinetur ex ipsis, mediale, & præ-

terea incommensurabile
composito ex quadratis
ipsarum, tota linea est ir-
rationalis. Vocetur autē
Potens duo medialia.

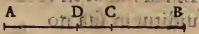

μ β

Ἡ ἐκ δύο ὀνομάτων καθ' ἓν μόνον σημείου δι-
γίγνεται εἰς τὰ ὀνόματα.

Theor. 31. Propo. 42.

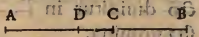
Binomium in vnico tantum puncto di-
uiditur in sua no-
mina, id est in li-
neas ex quibus
componitur.

Ἡ ἐκ δύο μέσων πρώτη καθ' ἓν μόνον σημείου
διγίγνεται εἰς τὰ ὀνόματα.

Theor. 32. Propo. 43.

Bimediale prius in vnico tantum puncto
diuiditur in sua
nomina.

μ δ

Ἡ ἐκ δύο μέσων δευτέρα καθ' ἓν μόνον σημείου
διγίγνεται εἰς τὰ ὀνόματα.

Theor. 33. Propo. 44.

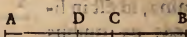
Bimediale secundum in
unico tantum puncto di-
uiditur in sua nomina.

Η μείζων κατὰ τὸ αὐτὸ μόνον σημεῖον διαιρεῖται
εἰς τὰ ὀνόματα.

Theor. 34. Propo. 45.

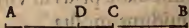
Linea maior in unico tantum puncto di-
uiditur in sua no-
mina.

Η ῥητὴ καὶ μέσων διωαμένη κατὰ τὸ αὐτὸ μόνον ση-
μεῖον διαιρεῖται εἰς τὰ ὀνόματα.

Theor. 35. Propo. 46.

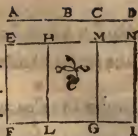
Linea potens rationale & mediale in u-
nico tantum pū-
cto diuiditur in
sua nomina.

Η δύο μέγεθ διωαμένη κατὰ τὸ αὐτὸ μόνον σημεῖον δι-
ρεῖται εἰς τὰ ὀνόματα.

Theor. 36. Pro-
posi. 47.

Linea potēs duo media-
lia in vnico tantūm pun-
cto diuiditur in sua no-
mina.

ΟΡΟΙ ΔΕΥΤΕΡΟΙ.

Υποκειμένης ρητῆς, καὶ ἐκ δύο ὀνομάτων διηρημέ-
νης εἰς τὰ ὀνόματα, ἥς εἰ μείζον ὄνομα ἔλατ-
τον Θ μείζον δύναται Θ ἀρ' ἀσυμμέτρως
ἑαυτῇ μήκει.

Ἐὰν α εἰ μείζον ὄνομα σύμμετρον ᾖ μήκει τῇ ἐκκει-
μένῃ ρητῇ, καλεῖσθαι ὅλη ἐκ δύο ὀνομάτων πρώτη.

β
Ἐὰν β εἰς ἑλαστον ὄνομα σύμμετρον ᾖ μήκει τῇ ἐκκει-
μένῃ ρητῇ, καλεῖσθαι ἐκ δύο ὀνομάτων δευτέρα.

γ
Ἐὰν γ μῆδέτερον τῶν ὀνομάτων σύμμετρον ᾖ μή-
κει τῇ ἐκκειμένῃ ρητῇ, καλεῖσθαι ἐκ δύο ὀνομάτων
ἑξίτη.

Πάλιν δὲ ἔὰν εἰ μείζον ὄνομα ἔλαττον Θ μεί-
ζον δύνηται Θ ἀρ' ἀσυμμέτρως ἑαυτῇ μήκει,

Εὰν $\lambda\beta$ ^δ μείζον ὄνομα σύμμετρον ᾖ μήκει τῇ ἐκκεί-
μηνῃ ἐκτῇ, καλείοθω ἐν δύο ὀνομάτωρ τετάρτη.

Εὰν ὅ ^ε $\lambda\beta$ ἑλγτορ, πέμπτη.

Εὰν ὅ ^ζ μηδέτερον, ἕκτη.

DEFINITIONES

secundæ.

Proposita linea rationali, & binomio diuiso in
sua nomina, cuius binomij maius nomē, id est
maior portio possit plusquam minus nomen
quadrato lineæ sibi, maiori inquam nomini,
commensurabilis longitudine;

Si quidem maius nomen fuerit commensurable
longitudine propositæ lineæ rationali; vocetur
tota linea Binomium primum:

Si verò minus nomē, id est minor portio Bino-
mij, fuerit commensurable longitudine propo-
sitæ lineæ rationali, vocetur tota linea Binomium
secundum:

Si verò neutrum nomen fuerit commensurable
longitudine propositæ lineæ rationali, vocetur
Binomium tertium.

Rursus si maius nomen possit plusquam minus
nomen quadrato lineæ sibi incommensurabilis
longitudine:

4

Si quidem maius nomen est commensurable lon-
gitudine propositæ lineæ rationali, vocetur tota
linea Binomium quartum:

5

Si verò minus nomē fuerit commensurable lon-
gitudine lineæ rationali, vocetur Binomiū quin-
tum.

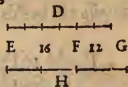
6

Si verò neutrum nomen fuerit longitudine com-
mensurable lineæ rationali, vocetur illa Bino-
mium sextum.

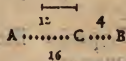
μ η

Εὐρεῖν τιῶ ἐκ δύο ὀνομάτων πρώτων.

Probl. 12. Pro-
posi. 48.

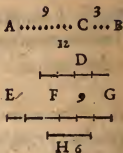
Reperire Binoniū pri-
mum.

μ θ

Εὐρεῖν τιῶ ἐκ δύο ὀνομάτων δευτέρων.

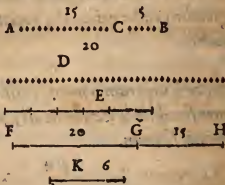
Proble.13.Pro-
posi.49.

Reperire Binomiũ se-
cundum.

Εὐρεῖν τὴν ἐκ δύο ὀνομάτων τρίτην.

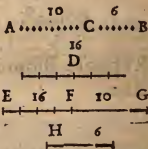
Probl.14.
Pro.50.

Reperire
Binomium
tertium.

Εὐρεῖν τὴν ἐκ δύο ὀνομάτων τετάρτην.

Probl.15.Pro-
posi.51.

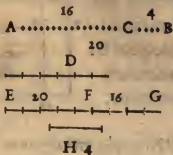
Reperire Binomiũ
quartum.

v β

Εὐρεῖν τιτὸ ἐκ δύο ὀνομάτων πέμπτιν.

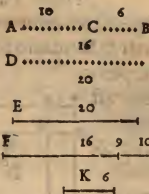
Probl. 16. Propo-
siti. 52.

Reperire Bino-
mium quintum.

v γ
Εὐρεῖν τιτὸ ἐκ δύο ὀνομάτων ἑκτιν.

Probl. 17. Propo-
siti. 53.

Reperire Bino-
mium sextum.

v δ
Ἐὰν χωρίον περιμέχεται ἑξ ὀκτώ κ' ἐκ δύο ὀνομάτων πρώτης, ἢ τ' χωρίον διωαμένη ἄλογός ὅστις ἢ καλυμένη ἐκ δύο ὀνομάτων.

Theor. 37. Propo. 54.

Si superficies contēta fuerit ex rationa-

li & Binomio primo, linea quæ illam superficiem potest est irrationalis, quæ Binomium vocatur.

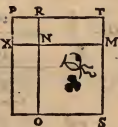

VE

Εἴ ἂν χωρίον περιέχῃται ὑπὸ ῥητῆς καὶ ἐν δύο ὀνομάται διωτέρως, ἢ ὅ χωρίον διωαμένη ἄλογός ὅστις ἢ καλεῖται ἐν δύο μέσων πρώτη.

Theor. 38. Propo. 55.

Si superficies contenta fuerit ex linea rationali & Binomio secundo, linea potēs illā superficiem est irrationalis, quæ Binomiale primū vocatur.

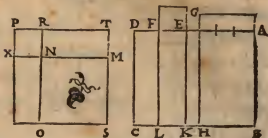
VS

Εἴ ἂν χωρίον περιέχῃται ὑπὸ ῥητῆς καὶ ὅ ἐν δύο ὀνομάται τρίτης, ἢ ὅ χωρίον διωαμένη ἄλογός ὅστις ἢ καλεῖται ἐν δύο μέσων διωτέρως.

Theor. 39. Propo. 56.

Si superficies contineatur ex rationali & Binomio

Binomio tertio, linea quæ illâ superficiē potest, est irrationalis, quæ dicitur Bi-mediale secundum.

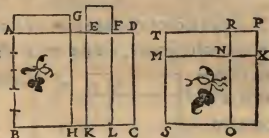
νζ

Εἰ ἂν χωρίον περιέχεται ὑπὸ ῥητῆς καὶ τῆς ἐκ δύο ὀνομάτων τέταρτης, ἢ ὅτε χωρίον διωχμένη ἄλογός ὂσιν, ἢ καλεῖται μείζων.

Theor. 40. Prop. 57.

Si superficies contineatur ex rationali & Binomio

quarto, linea potēs superficiem illam, est irrationalis, quæ dicitur maior.

νη

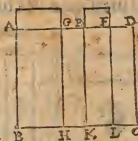
Εἰ ἂν χωρίον περιέχεται ὑπὸ ῥητῆς καὶ τῆς ἐκ δύο ὀνομάτων πέμπτης, ἢ ὅτε χωρίον διωχμένη ἄλογός ὂσιν, ἢ καλεῖται ῥητὴν ἐν μέσων διωχμένη.

Theor. 41. Prop. 58.

Si superficies contineatur ex rationali & Binomio quinto, linea quæ illam super-

Ο

ficiē po-
test, est
irratio-
nalis quę
dicitur
potēs ra-
tionale & mediale.

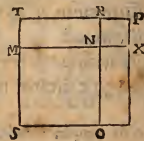

υθ

Εάν χαρίον ποδλήγῃται ὑπὸ ρητῆς καὶ ῥητὴν δύο ὀνομάτων ἐκ τῆς, ἥ ἔστι χαρίον διωαμένη ἄλογός ἐστιν, ἥ καλεμένη δύο μέγε διωαμένη.

Theor. 42. Propo. 59.

Si superficies contineatur ex rationali & Binomio sexto, linea quę illam superficiē po-
test, est
irratio-
nalis,
quę dici-
tur po-
tens duo medialia.

ξ

Τὸ ἀρῶν ἐκ δύο ὀνομάτων παρὰ ῥητὴν παραβαλλόμενον, πλατὺς ποιεῖ, τὴν ἐκ δύο ὀνομάτων πρῶτῴ.

Theor. 43. Propo. 60.

Quadratum Binomii secundum lineam rationalem applicatum, facit alterum latus Binomium primum.

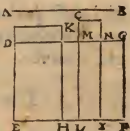

ξ α

Τὸ ἀπὸ τοῦ ἐκ δύο μέσων πρώτης παρὰ ῥητῶν παρεμβαλλόμενον, πλάτος ποιεῖ, τὴν ἐκ δύο ὀνομάτων διδυτέρων.

Theor. 44. Propo. 61.

Quadratum Bimedialis primi secundum rationalem lineam applicatum, facit alterum latus Binomium secundum.

ξ β

Τὸ ἀπὸ τοῦ ἐκ δύο μέσων διδυτέρας παρὰ ῥητῶν παρεμβαλλόμενον, πλάτος ποιεῖ, τὴν ἐκ δύο ὀνομάτων ξίτιν.

Theor. 54. proposit. 62.

Quadratum Bimedialis secundi secundum rationalem lineam applicatum, facit alterum latus Binomium tertium.

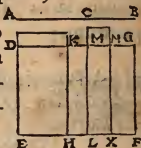
O ii

ξγ

Τὸ ἀρ' αὖ μείζον παρὰ ῥητῶν παραβαλλόμε-
νον, πλάτος ποιεῖ τὴν ἐκ δύο ὀνομάτων τετάρτην.

Theor. 46. Propo. 63.

Quadratum lineæ maio-
ris secundum lineam ra-
tionalem applicatū, fa-
cit alterum latus Bino-
mium quartum.

ξδ

Τὸ ἀρ' αὖ ῥητὴν μέσον διωαμένης παρὰ ῥητῶν
παραβαλλόμενον, πλάτος ποιεῖ τὴν ἐκ δύο ὀνομά-
των πέμπτην.

Theor. 47. Propo. 64.

Quadratum lineæ poten-
tis rationale & mediale
secundū rationalem ap-
plicatum, facit alterū la-
tus Binomium quintum.

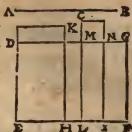

ξε

Τὸ ἀρ' αὖ ἐκ δύο μέτε διωαμένης παρὰ ῥητῶν
παραβαλλόμενον, πλάτος ποιεῖ τὴν ἐκ δύο ὀνο-
μάτων ἑκτὴν.

Theor. 48. Propo. 65.

Quadratum lineæ poten-
tis duo medialia secun-
dum rationalem appli-
catum, facit alterum la-
tus Binomium sextum.

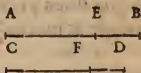

ξς

Η' τῇ ἐκ δύο ὀνομάτων μήκει σύμμετρον, ἢ αὐτῇ
ἐκ δύο ὀνομάτων ὅσιν, καὶ τῇ τάξει ἢ αὐτῇ.

Theor. 49. Propo. 66.

Linea lōgitudine cō-
mēsurabilis Binomio
est & ipsa Binomium
eiusdem ordinis.

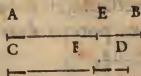

ξζ

Η' τῇ ἐκ δύο μέσων μήκει σύμμετρον, ἐκ δύο μέ-
σων ὅσιν, ἢ τῇ τάξει ἢ αὐτῇ.

Theor. 50. Propo. 67.

Linea lōgitudine cō-
mensurabilis alteri bi
medialium, est & ipsa
bimediale etiam eius-
dem ordinis.

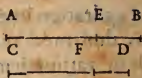

ξη

Η' τῇ μείζονι σύμμετρον, καὶ αὐτῇ μείζων ἐστίν.

Theor. 51. Propo. 68.

Linea commensurabilis lineæ maiori, est & ipsa maior.

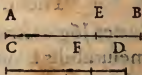

ξ θ

Ἡ τῇ ῥῆτὴρ καὶ μέσοις διωαμένη σύμμετρον, καὶ αὐτῇ ῥῆτὴρ καὶ μέσοις διωαμένη ὅστις.

Theor. 52. Propo. 69.

Linea commensurabilis lineæ potenti rationale & mediale, est & ipsa linea potēs rationale & mediale.

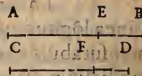

ο

Ἡ τῇ δύο μέγεθ' διωαμένη σύμμετρον, δύο μέγεθ' διωαμένη ὅστις.

Theor. 53. Propo. 70.

Linea commensurabilis lineæ potenti δύο mediale, est & ipsa linea potens duo mediale.

ο α

ῥῆτὴρ καὶ μέσοις σωζομένη, τέσσαρες ἄλογοι γίνονται, ἢ ἐκ δύο ὁνομάτων, ἢ ἐκ δύο μέσων πρώτων, ἢ μείζων, ἢ ὅ ῥῆτὴρ καὶ μέσοις διωαμένη.

Theor. 54. Prop. 71.

Si duæ superficies rationalis & medialis simul componantur, linea quæ totam superficiem compositam potest, est vna ex quatuor irrationalibus, vel ea quæ dicitur Binomium, vel bimediale primum, vel linea maior, vel linea potens rationale & mediale.

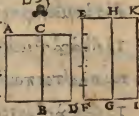

οβ

Δύο μέσων ἀσυμμέτρων ἀλλήλοις σιωζόμενων, αἱ λοιπαὶ δύο ἀλογοὶ γίνονται, ἥτοι ἢ ἐκ δύο μέσων πλυτέρων, ἢ ἢ δύο μέσων διωχόμενῃ.

Theor. 55. Prop. 72.

Si duæ superficies mediales incommensurabiles simul componantur, sunt reliquæ duæ lineæ irrationales, vel bimediale secundum, vel linea potēs duo medialia.

Oiiii

Η' ἐκ δύο ὀνομάτων Ἐ αἱ μετ' αὐτῶν ἄλογοι,
ἕτε τῇ μέσῃ, ἕτε ἀλλήλαις εἰσὶν αἱ αὐταί.

Τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ μέσης παρὰ ῥητῶν παρεμβαλλόμε-
νον, πλάτος ποιεῖ ῥητῶν, καὶ ἀσύμμετρον τῇ παρ' αὐτὴν
παρακίηται, μήκει.

Τὸ δ' ἀπὸ ἑκὶς δύο ὀνομάτων παρὰ ῥητῶν παρε-
βαλλόμενον, πλάτος ποιεῖ, τῶν ἐκ δύο ὀνομάτων
πρώτων.

Τὸ δὲ ἀπὸ ἑκὶς δύο μέσων πρώτης παρὰ ῥητῶν
παρεβαλλόμενον, πλάτος ποιεῖ, τῶν ἐκ δύο
ὀνομάτων διδυτέρων.

Τὸ δὲ ἀπὸ τριῶν δύο μέσων διδυτέρας παρὰ ῥη-
τῶν παρεβαλλόμενον, πλάτος ποιεῖ, τῶν ἐκ
δύο ὀνομάτων τριῶν.

Τὸ δὲ ἀπὸ τεσσάρων μέσων παρὰ ῥητῶν παρεβαλλόμε-
νον, πλάτος ποιεῖ, τῶν ἐκ δύο ὀνομάτων τετάρτων.

Τὸ δὲ ἀπὸ πέντε ῥητῶν ἑκὶς μέσων διωαμένης παρεβαλ-
λόμενον, πλάτος ποιεῖ, τῶν ἐκ δύο ὀνομάτων
πεντεπλῶν.

τὸ ὅ ἀρχὴ δύο μέγεθω ἀνωμαμένης παρὰ ῥητῶ πα-
 ραβαλλόμενον, πλάττει ποιεῖ, τῶ ἐκ δύο ὄντων μά-
 τα ἑκτῶ.

Ἐπεὶ οὖν τὰ εἰρημένα πλάττει διαφέρει τῶτε πρώ-
 τῶ καὶ ἀλλήλων, ἢ μὴ πρώτῳ, ὅτε ῥητὴ ὅστις, ἀλλή-
 λων, ὅτε τῇ τάξει ἐν εἰσὶν αἱ αὐταί, διήλθον ὥς ἐν
 αὐταὶ αἱ ἄλλοι διαφέρουσιν ἀλλήλων.

SCHOLIUM.

*Binomium & ceteræ consequentes lineæ irratio-
 nales, neque sunt eadem cum lineæ mediali,
 neque ipsæ inter se.*

*Nam quadratum lineæ medialis applicatum se-
 cundum lineam rationalem, facit alterum la-
 tus lineam rationalem, & longitudine incom-
 mensurabilem lineæ secundum quam applica-
 tur, hoc est, lineæ rationali, per 23.*

*Quadratum verò Binomij secundum rationale
 applicatum, facit alterum latus Binomium
 primum, per 60.*

*Quadratum verò Bimedialis primi secundum
 rationalem applicatum, facit alterum latus Bi-
 nomium secundum, per 61.*

*Quadratum verò Bimedialis secundi secundum
 rationalem applicatum, facit alterum latus Bi-*

nomium tertium, per 62.

Quadratum verò lineæ maioris secundum rationalem applicatum, facit alterum latus Binomium quartum, per 63.

Quadratum verò lineæ potentis rationale & mediale secundum rationalem applicatum, facit alterum latus Binomium quintum, per 64.

Quadratum verò lineæ potentis duo medialia secundum rationalem applicatum, facit alterum latus Binomium sextum, per 65.

Cum igitur dicta latera, quæ latitudines vocantur, differant & à prima latitudine, quoniam est rationalis, cum inter se quoque differant, eo quia sunt Binomia diversorum ordinum: manifestum est ipsas lineas irrationales, differentes esse inter se.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΑ ΞΕΙΣ ΕΤΕΡΩΝ ΔΟ-
γωρ τ' κατ' ἀφαίρεσιν.

Ἀρχὴ τῶν κατ' ἀφαίρεσιν ἐξ ἁπλῶν.

γ ο

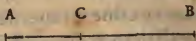
Ἐὰν ἀπὸ ῥητῆς ῥητὴ ἀφαιρεθῇ διωόμεν μόνον
σύμμετρον ἔσται τῇ ὅλῃ, ἢ λοιπὴ ἀλογόσ ὅστι καλεῖ-
ται ἀποτομή.

SECUNDVS ORDO ALTERIVS
sermonis, qui est de detractione.

Principium senariorum per detractionem.

Theor. 56. Propo. 73.

Si de linea rationali detrahatur rationalis potentia tantum commensurabilis ipsi toti, residua est irrationalis. Vocetur autem Residuum.

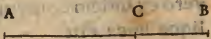
ο δ

Ἐὰν ἀπὸ μέσης μέσῃ ἀφαιρεθῇ διωάμῃ μόνου σύμμετρον ἔσται τῇ ὅλῃ, μετὰ τῇ ὅλῃς ῥητὴν περιέχῃ, ἢ λοιπὴ ἀλογόσ' ἐστίν. καλεῖσθω ἡ μέσης ἀχτομὴ πρώτη.

Probl. 57. Propo. 74.

Si de linea mediali detrahatur medialis potentia tantum commensurabilis toti lineæ, quæ verò detracta est cum tota contineat superficiem rationalem, residua est irrationalis.

Vocetur autem Residuum mediale primum.

ο ε

Ἐὰν ἀπὸ μέσης μέσῃ ἀφαιρεθῇ διωάμῃ μόνου σύμμετρον ἔσται τῇ ὅλῃ, μετὰ τῇ ὅλῃς μέσου περιέχῃ, ἢ λοιπὴ ἀλογόσ' ἐστίν. καλεῖσθω ἡ μέσης ἀχτομὴ δεύτερα.

Theor. 58. Propo. 75.

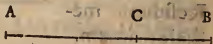
Si de linea mediali detrahatur medialis potentia tantum commensurabilis toti, quæ verò detracta est, cū tota contineat superficiē medialem, reliqua est irrationalis. Vocetur autē Residuum mediale secū dum.

Εἰ μὲν ἀπὸ διθείας διθεία ἀφαίρεθῇ δυναμει ἄ-
σύμμετρον ἔσται τῇ ὅλῃ, μετὰ ὃ τῆς ὅλης ποιῆται ὅτι
ἢ ἀπ' αὐτῆς ἅμα ῥητὸν, ὅτι ὑπ' αὐτῆς μέσοι, ἢ
λοιπὴ ἀλογός ἐστι. καλείσθω δὲ ἐλάσσων.

Theor. 57. Propo. 76.

Si de linea recta detrahatur recta potē-
tia incommensurabilis toti, compositum
autem ex quadratis totius lineæ & lineæ
detractæ sit rationale, parallelogrammū
verò ex iisdem contētum sit mediale, re-
liqua linea erit
irrationalis. Vo
cetur autem li-
nea minor.

Εἰ μὲν ἀπὸ διθείας διθεία ἀφαίρεθῇ δυναμει ἄσύμ-
μετρον ἔσται τῇ ὅλῃ, μετὰ ὃ τῆς ὅλης ποιῆται ὅτι ἢ

συγκείμενον ἐκ τῆς ἀπ' αὐτῆς τετραγώνου, μέ-
σον, τὸ δὲ πῶς ὑπ' αὐτῆς, ἐκ τῆς, ἢ λοιπὴ ἄλογός ἐστι.
καλεῖσθαι δὲ μετὰ ἐκ τῆς μέσον τὸ ὅλον ποιῆσαι.

Theor. 58. Propo. 77.

Si de linea recta detrahatur recta poten-
tia incommensurabilis toti lineæ, cōposi-
tum autem ex quadratis totius & lineæ
detractæ sit mediale, parallelogrammum
verò bis ex eisdem cōtentum sit rationa-
le, reliqua linea est irrationalis. Vocetur
autem linea faciens cum superficie ra-
tionali totam su-
perficiem me-
dialem.

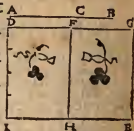
οι

Ἐὰν ἀπὸ ὁθείας ὁθεία ἀφαιρεθῇ διωαμὴ ἀσύμ-
μετρος ὅλη τῇ ὅλῃ, μετὰ δὲ τῇ ὅλῃς ποιῆσαι δὲ ἡ
συγκείμενον ἐκ τῆς ἀπ' αὐτῆς τετραγώνου, μέσον,
τὸ δὲ πῶς ὑπ' αὐτῆς, μέσον, ἐκ τῆς τὰ ἀπ' αὐτῆς τε-
τραγώνου ἀσύμμετρος τῇ πῶς ὑπ' αὐτῆς, ἢ λοι-
πὴ ἄλογός ἐστι. καλεῖσθαι δὲ ἢ μετὰ μέσον μέσον τὸ
ὅλον ποιῆσαι.

Theor. 59. Propo. 78.

Si de linea recta detrahatur recta poten-
tia incommensurabilis toti lineæ, cōposi-
tum autem ex quadratis totius & lineæ
detractæ sit mediale, parallelogrammū

verò bis ex iisdem sit etiam mediale: præ-
terea sint quadrata ipsarum incommen-
surabilia parallelogrammo bis ex iisdem
contēto, reliqua linea est
irrationalis. Vocetur au-
tem linea faciens cum su-
perficie mediali totam su-
perficiem medialem.

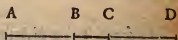

οθ

τῇ ἑκτομῇ μία μόνον προσαρμόζει διθεῖα ῥητῇ,
διωάμει μόνον σύμμετρον ἔσται τῇ ὅλῃ.

Theor. 60. Propo. 79.

Residuo vnica tantū linea recta cōiungi-
tur rationalis, po-
tētia tantūm cōmē-
surabilis toti lineæ.

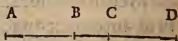

π

τῇ μέσῃ ἀποτεμῇ πρώτῃ μόνον μία προσαρμό-
ζει διθεῖα μέσῃ, διωάμει μόνον σύμμετρον ἔσται
τῇ ὅλῃ, μετὰ ὃν ὅλῃς ῥατὴν ποδμήχεται.

Theor. 61. Propo. 80.

Residuo mediali primo vnica tantūm li-
nea coniungitur medialis, potentia tan-
tūm commēsurabi-
lis toti, ipsa cum to-
ta continens ratio-
nale.

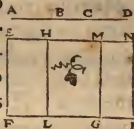

πα

Τῇ μέσῃ ἀφ' ἑαυτῆς διδυτέρᾳ μία μόνον πρὸς ἀρ-
μόζει δι' ἑαυτῆς μέσῃ, διωάμει μόνον σύμμετρον
ἔσθαι τῇ ὅλῃ, μετὰ δ' αὖ ὅλης μέσον ἀδύνατον.

Theor. 62. Propo. 81.

Residuo mediali secundo
vnica tantum coniungi-
tur medialis, potētia tan-
tum commensurabilis to-
ti, ipsa cum tota continēs
mediale.

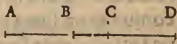

πβ

Τῇ ἐλάσσονι μία μόνον πρὸς ἀρμόζει δι' ἑαυτῆς διωά-
μει ἀσύμμετρον ἔσθαι τῇ ὅλῃ, ποιῶν μετὰ τ' ὅλης τ
μὲν ἐκ τῆς ἀπ' αὐτῆς τετραγώνου, ἑνὲς δ' ἐκ τῆς
ὑπ' αὐτῆς, μέγρο.

Theor. 63. Propo. 82.

Lineę minori vnica tantum recta coniū-
gitur potentia incommensurabilis toti,
faciens cum tota compositū ex quadra-
tis ipsarum rationa-
le, id verò parallelo
grāmum, quod bis
ex ipsis fit, mediale.

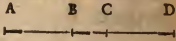

πγ

Τῇ μετὰ ἑνὶ μέγρο τ' ὅλον ποιεῖσθαι μία μόνον πρὸς
ἀρμόζει δι' ἑαυτῆς διωάμει ἀσύμμετρον ἔσθαι τῇ

ὅλη, μετὰ τὸ ὅλης ποιῶν τὸ ἴσιν συγκείμενον ἐκ τῶν
ἀπ' αὐτῶν τετραγώνων μέσον, τὸ ὅλης ὑπ' αὐτῶν,
ῥητόν.

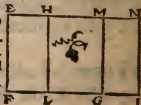
Theor. 64. Propo. 83.

Lineæ facienti cum superficie rationali
totam superficiem medialem, vnica tan-
tū coniūgitur linea recta potentia in-
commensurabilis toti, faciens autem cū
tota compositum ex quadratis ipsarum,
mediale, id verò
quod fit bis ex ipsis,
rationale.

π δ

Τῇ μετὰ μέσων μέσων τὸ ὅλον ποιῶν μία μόνον
παραμύζει διὰ τὴν διωάμην ἀσύμμετρον ὅλη
τῇ ὅλη, μετὰ δὲ τὸ ὅλης ποιῶν τό τε συγκείμενον
ἐκ τῶν ἀπ' αὐτῶν τετραγώνων μέσον, τὸ ὅλης ὑπ'
αὐτῶν μέσον, καὶ ἐκ ἀσύμμετρον τὸ συγκείμενον ἐκ
τῶν ἀπ' αὐτῶν τῶν ὅλης ὑπ' αὐτῶν.

Theor. 65. Propo. 84.

Lineæ cum mediali superficie faciēti to-
tam superficiem medialem, vnica tantū
coniūgitur linea poten-
tia toti incōmensurabilis,
faciens cum tota compo-
situm ex quadratis ipsarū
mediale, id verò quod fit

bis

bis ex ipsis etiam mediale, & præterea faciens compositum ex quadratis ipsarum incōmensurable ei quod fit bis ex ipsis.

ΟΡΟΙ ΤΡΙΤΟΙ.

ὑποκειμένης ῥητῆς καὶ ἀποτομῆς.

Ἄρ ^α ὅλη τῇ πρσαρμοζέσης μείζον διώνηται
 τῇ ἀπὸ συμέτρῃ ἐαυτῇ μήκει, καὶ ἡ ὅλη σύμ-
 μετρῇ τῇ ἐκκείμηνῃ ῥητῇ μήκει, καλεῖσθαι ἄ-
 ποτομὴν πρώτην.

Ἄρ ^β ἡ πρσαρμοζέσα σύμμετρῇ τῇ ἐκ-
 κειμένη ῥητῇ μήκει, καὶ ἡ ὅλη τῇ πρσαρμοζέ-
 σης μείζον διώνηται τῇ ἀπὸ συμέτρῃ ἐαυ-
 τῇ, καλεῖσθαι ἀποτομὴν δευτέραν.

Ἄρ ^γ ἡ μὲντετέρα σύμμετρῇ τῇ ἐκκείμηνῃ ῥη-
 τῇ μήκει, καὶ ἡ ὅλη τῇ πρσαρμοζέσης μείζον
 διώνηται τῇ ἀπὸ συμέτρῃ ἐαυτῇ, καλεῖσθαι
 ἀποτομὴν τρίτην.

Πάλιν ἄρ ἡ ὅλη τῇ πρσαρμοζέσης μείζον δι-
 ὶνται τῇ ἀπὸ ἀσύμμετρῃ ἐαυτῇ μήκει.

Εὰρ ὅτι ἡ ὅλη σίμενται ἢ τῇ ἐκκειμένῃ ῥητῇ
μήκει, καλεῖσθαι αὐτομένη τετάρτη.

Εὰρ ὅτι ἡ πενταγώνος, πέμπτη.

Εὰρ ὅτι ἡ ἑξάγωνος, ἕκτη.

DEFINITIONES
tertiæ.

Proposita linea rationali & residuo.

1

*Siquidem tota, nempe composita ex ipso resi-
duo & linea illi coniuncta, plus potest quàm
coniuncta, quadrato lineæ sibi commensura-
bilis longitudine, fueritque tota longitudine
commensurabilis lineæ propositæ rationali, re-
siduum ipsum vocetur Residuum primum:*

2

*Si verò coniuncta fuerit longitudine commē-
surabilis rationali, ipsa autem tota plus pos-
sit quàm coniuncta, quadrato lineæ sibi lon-
gitudine commensurabilis, residuum vocē-
tur Residuum secundum:*

3

Si verò neutra linearum fuerit longitudine

commensurabilis rationali, possit autem ipsa tota plusquam coniuncta, quadrato lineæ sibi longitudine commensurabilis Vocetur Residuum tertium.

Rursus si tota possit plus quàm coniuncta, quadrato lineæ sibi longitudine incommensurabilis:

4

Et quidem si tota fuerit longitudine commensurabilis ipsi rationali, Vocetur Residuum quartum:

5

Si Verò coniuncta fuerit longitudine commensurabilis rationali, & tota plus possit quàm coniuncta, quadrato lineæ sibi longitudine incommensurabilis, Vocetur Residuum quintum.

6

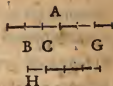
Si Verò neutra linearum fuerit commensurabilis longitudine ipsi rationali, fueritque tota potentior quàm coniuncta, quadrato lineæ sibi longitudine incommensurabilis, Vocetur Residuum sextum.

π 6

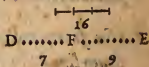
Εὐρεῖν τὴν πρῶτην ἀποτομὴν.

P ii

Probl.18.Pro-
posi. 85.

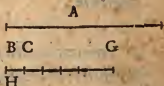

Reperire primum Re-
siduum.

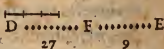

Εὐρεῖν τὴν πλὴν πρῶτον ἀποτομὴν.

Probl.19.Pro-
posi.86.

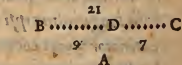

Reperire secundum
Residuum.

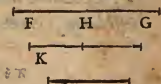

Εὐρεῖν τὴν πλὴν δεύτερον ἀποτομὴν.

Probl.20.Pro-
posi.87.

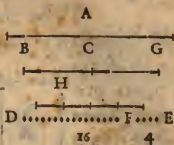

Reperire tertium Re-
siduum.

Εὐρεῖν τὴν πλὴν τρίτην ἀποτομὴν.

Probl. 21. Pro-
positio. 88.

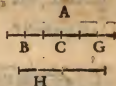

Reperire quartum
Residuum.

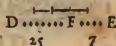
π θ

Ευρεῖν τὴν τέμπτω ἀποτομήν.

Problema 22. Pro-
positio 89.

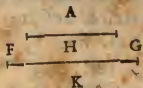
Reperire quintum Resi-
duum.

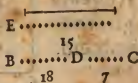
4

Ευρεῖν τὴν ἑκτῶ ἀποτομήν.

Problema 22. Pro-
positio. 90.

Reperire sextum Resi-
duum.

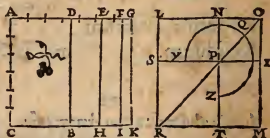
4 α

Εἴρ χωρίον πρὸ δέχεται ὡς ῥητῆς καὶ ἀποτομῆς
πρώτης, ἢ ὡς χωρίον διωαμένη, ἀποτομῇ βδρ.

P iii

Theor. 66. Proposi. 91.

Si superficies cōtineatur ex linea rationali & residuo primo, linea quæ illam superficiē potest, est residuum.

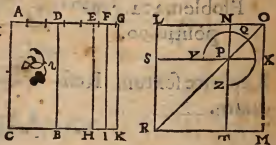

46

Ἐὰν χωρίον περιέχεται ὑπὸ ἑντῆς καὶ ἀποτομῆς πλουτέρας, ἢ τὸ χωρίον διωαμένῃ, μέσης ἀποτομῇ ὅτι πρώτῃ.

Theor. 67. Propo. 92.

Si superficies cōtineatur ex linea rationali & residuo secundo, linea quæ illam superficiē potest, est residuum mediale primum.

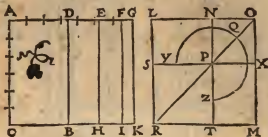
47

Ἐὰν χωρίον περιέχεται ὑπὸ ῥητῆς καὶ ἀποτομῆς βίτης, ἢ τὸ χωρίον διωαμένῃ, μέσης ἀποτομῇ ὅτι πλουτέρας.

Theor. 68. Propo. 93.

Si superficies contineatur ex linea rationali & residuo tertio, linea quæ illam superficiem potest, est residuum mediale secundum.

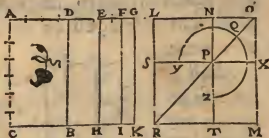

ζ δ

Εὰν χωρίον περιέχεται ὑπὸ ῥητῆς καὶ ἀποτομῆς τέταρτης, ἢ εἴ χωρίον διωαμένῃ, ἐλάσσων ὅστι.

Theor. 69. Propo. 94.

Si superficies contineatur ex linea rationali & residuo quarto, linea quæ illam superficiem potest, est linea minor.

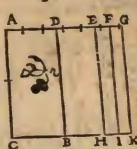

ζ ε

Εὰν χωρίον περιέχεται ὑπὸ ῥητῆς καὶ ἀποτομῆς πέμπτης, ἢ εἴ χωρίον διωαμένῃ, ἢ μετὰ ῥητὸς μέσων εἴ ὅλον ποιεῖται ὅστι.

Theor. 70. Propo. 95.

Si superficies contineatur ex linea rationali & residuo quinto, linea quæ illam superficiem potest, est ea quæ dicitur cum rationali superficie faciens totam medialem.

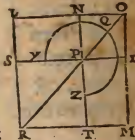
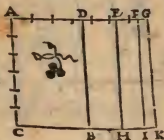

45

Ἐὰν χωρίον περιέχεται ὑπὸ ῥητῆς καὶ ἀποτομῆς ἑκπῆς, ἢ ἑξ χωρίον διωαμένη, μετὰ μέσων μέσων ὅλον ποιεῖ ὅσον.

Theor. 71. Prop. 96.

Si superficies contineatur ex linea rationali & residuo sexto, linea quæ illam superficiem potest, est ea quæ dicitur faciens cum mediali superficie totam medialem.

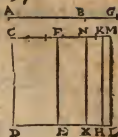

48

Τὸ ἀπὸ ἀποτομῆς παρὰ ῥητῶν παρεμβαλλόμενον, πλάττει ποιεῖ ἀποτομὴν πρώτων.

Theor. 72. Propo. 97.

Quadratum residui secundum lineam rationalem applicatum, facit alterum latus Residuum primum.

4η

Τὸ ἀπὸ μέσης ἀρτομῆς πρώτης παρὰ ῥητῶ παρὰ βαλλόμενον, πλάτος ποιεῖ, ἀποτομήν διδυτέρου.

Theor. 73. Propo. 98.

Quadratum residui medialis primi secundum rationalem applicatum, facit alterum latus residuum secundum.

4θ

Τὸ ἀπὸ μέσης ἀποτομῆς διδυτέρας παρὰ ῥητῶ παρὰ βαλλόμενον, πλάτος ποιεῖ, ἀποτομήν τρίτου.

Theor. 74. Propo. 99.

Quadratum residui medialis secundi secundum rationalem applicatum, facit alterum latus Residuum tertium.

Τὸ ἀπὸ ἑλάσσονος παρὰ ῥητῶν παραβαλλόμενον,
πλάτθ' ποιῇ, ἀποτομὴν τετάρτην.

Theor. 75. Propo. 100.

Quadratum lineæ mino-
ris secūdum rationalem
applicatum, facit alterū
latus residuum quartum.

Τὸ ἀπὸ τῆς μετὰ ῥητῶν μέσων ὅλον ποιήσεως παρὰ
ῥητῶν παραβαλλόμενον, πλάτθ' ποιῇ, ἀποτο-
μὴν τέταρτην.

Theor. 76. Propo. 101.

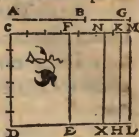
Quadratum lineæ cū ra-
tionali superficie faciētis
totam medialem, secun-
dum rationalem applica-
tum, facit alterū latus re-
siduum quintum.

Τὸ ἀπὸ τῆς μετὰ μέσων μέσων ὅλον ποιήσεως πα-
ρὰ ῥητῶν παραβαλλόμενον, πλάτος ποιῇ, ἀπο-
τομὴν πέμπτην.

Theor. 77. Propo. 102.

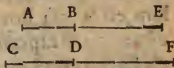
Quadratum lineæ cum mediali superficie facientis totam mediam, secundum rationalem applicatum, facit alterum latus residuum sextum.

Ἡ τῇ ἀποτομῇ ^{ρ γ} μήκη σύμμετροι, ἀποτομὴ βῆσι,
 ὅ τῇ τάξει ἡ αὐτή.

Theor. 78. Propo. 103.

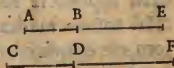
Linea residuo commensurabilis longitudine, est & ipsa residuum, & eiusdem ordinis.

Ἡ τῇ μέσῃ ἀποτομῇ ^{ρ δ} σύμμετροι, μέση ἀποτομὴ
 βῆσι, ὅ τῇ τάξει ἡ αὐτή.

Theor. 79. Propo. 104.

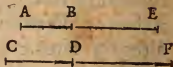
Linea commensurabilis residuo mediali, est & ipsa residuum mediale, & eiusdem ordinis.

ρ ε
 Η· τῇ ἐλάσσονι σύμμετρον, ἐλάσσων ὅστις.

Theor. 80. Prop. 105.

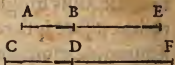
Linea communis
 bilis lineæ minori,
 est & ipsa linea mi-
 nor.

ρ σ
 Η· τῇ μετὰ ῥητῶν μέσων ὅλον ποιεῖσιν σύμμετρον,
 καὶ αὐτὴ μετὰ ῥητῶν μέσων ὅλον ποιεῖσιν ὅστις.

Theor. 81. Prop. 106.

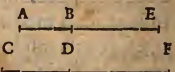
Linea communis lineæ cum ra-
 tionali superficie facienti totam media-
 lem, est & ipsa linea
 cū rationali superfi-
 cic faciens totā me-
 dialem.

ρ ζ
 Η· τῇ μετὰ μέσων μέσων ὅλον ποιεῖσιν σύμμετρον,
 καὶ αὐτὴ μετὰ μέσων μέσων ὅλον ποιεῖσιν ὅστις.

Theor. 82. Prop. 107.

Linea communis lineæ cum me-
 diali superficie fa-
 ciēti totam media-
 lem, est & ipsa cum
 mediali superficie
 faciens totam medialem.

ρ η

Απὸ ρητῆς, μέσῃ ἀφαιρεμένης, ἢ τ' λοιπὸν χωρίον διωαμένη, μία δύο ἀλόγων γίνεται, ἥτοι ἀποτομή, ἢ ἐλάττωμα.

Theor. 83. Propo. 108.

Si de superficie rationali detrahatur superficies medialis, linea quæ reliquam superficiem potest, est alterutra ex duabus irrationalibus, aut Residuum, aut linea minor.

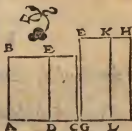

ρ θ

Απὸ μέσῃ, ρητῆς ἀφαιρεμένης, ἄλλαι δύο ἄλογοι γίνονται, ἥτοι μέση ἀποτομή πρώτη, ἢ μετὰ ρητῆς τ' ὅλον ποιεῖ.

Theor. 84. Propo. 109.

Si de superficie mediali detrahatur superficies rationalis, aliæ duæ irrationales fiunt, aut residuum mediale primū, aut cum rationali superficiem faciens totam medialem.

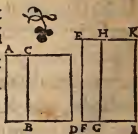
ρ ι

Απὸ μέσῃ, μέσῃ ἀφαιρεμένης ἀσυμμέτρῃ τῷ ὅλῳ,

αἱ λοιπαὶ δύο ἄλογοι γίνονται, ἥτοι μέση ἀποτομή
μὴ διδυτέρω, ἢ μετὰ μέσων μέσοις ὅλοι ποιῶσα.

Theor. 85. Propo. II.

Si de superficie mediali detrahatur superficies medialis quæ sit incōmēsurabilis toti, reliquæ duæ fiunt irrationales, aut residuum mediale secundum, aut cū mediali superficie faciens totam medialem.

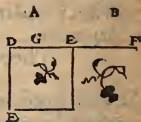

ρια

Ἡ ἀποτομή ἐκ ἑστῆς ἢ αὐτὴ τῇ ἐκ δύο ὀνομάτωρ.

Theor. 86. Propo. III.

Linea quæ Residuum dicitur, nō est eadem cum ea quæ dicitur Binomiū.

ΣΧΟΛΙΟΝ.

Ἡ ἀποτομή καὶ αἱ μετ' αὐτῶν ἄλογοι, ὅτε τῇ μέσῃ ὅτε ἀλλήλαις εἰσὶν αἱ αὐταί.

Τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ μέσης παρὰ ῥητῶν παραβαλλόμενον, πλάτος ποιεῖ, ῥητῶν δ' ἀσύμμετρον τῇ

παρ' ὧν παρακίεται, μήκει.

Τὸ ὃ ἀπὸ ἀπτομῆς παρὰ ῥητὴν παραβαλλόμενον, πλάτος ποιεῖ, ἀποβιμὴν πρῶτον.

Τὸ ὃ ἀπὸ μέσης ἀποβιμῆς πρώτης παρὰ ῥητὴν παραβαλλόμενον, πλάτος ποιεῖ, ἀποβιμὴν διυτέραν.

Τὸ ὃ ἀπὸ μέσης ἀποβιμῆς διυτέρας παρὰ ῥητὴν παραβαλλόμενον, πλάτος ποιεῖ, ἀποτομὴν τρίτην.

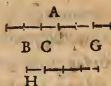
Τὸ ὃ ἀπὸ ἐλάττωτος παρὰ ῥητὴν παραβαλλόμενον, πλάτος ποιεῖ, ἀποβιμὴν τεταρτήν.

Τὸ ὃ ἀπὸ ἀμετά ῥητὸς μέσων ὅλων ποίσεως παρὰ ῥητὴν παραβαλλόμενον, πλάτος ποιεῖ, ἀποβιμὴν πέμπτην.

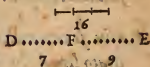
Τὸ ὃ ἀπὸ ἀμετά μέσων μέσων ὅλων ποίσεως παρὰ ῥητὴν παραβαλλόμενον, πλάτος ποιεῖ, ἀποβιμὴν ἑκτὴν.

Ἐπεὶ οὖν τὰ εἰρημένα πλάτη διαφέρει τέτε πρῶτον ἐκ ἀλλήλων (τέ τις πρῶτον, ὅτε ῥητὴ ὄσιν, ἀλλήλων ὃ, ὅτε τάξει ἐκ εἰσὶν αἱ αὐταὶ) διη-

Probl.18.Pro-
posi. 85.

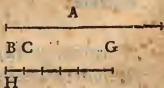

Reperire primum Re-
siduum.

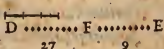

$\pi \varsigma$
Ευρεῖν τὴν ἀπὸ τῆς ἀποτομῆς.

Probl.19.Pro-
posi.86.

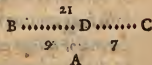

Reperire secundum
Residuum.

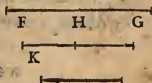

$\pi \zeta$
Ευρεῖν τὴν ἀπὸ τῆς ἀποτομῆς.

Probl.20.Pro-
posi.87.

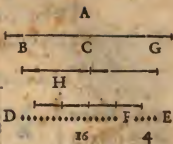

Reperire tertium Re-
siduum.

$\pi \eta$
Ευρεῖν τὴν ἀπὸ τῆς ἀποτομῆς.

Probl. 21. Pro-
positio. 88.

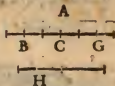

Reperire quartum
Residuum.

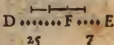
π θ

Ευρεῖν τὴν τέμπτῃ ἀποτομήν.

Problema 22. Pro-
positio 89.

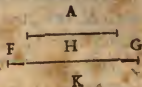
Reperire quintum Resi-
dum.

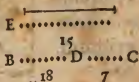
4

Ευρεῖν τὴν ἑκτῇ ἀποτομήν.

Problema 22. Pro-
positio. 90.

Reperire sextum Resi-
dum.

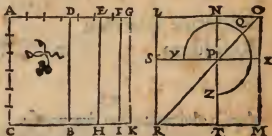

4 α

Εἴη χωρίον ποδὲς χηται ὡς ἐκ τῆς καὶ ἀποτομῆς
πρώτης, ἢ τῆς χωρίον διωαίμεν, ἀποτομήν βδρ.

Theor.66.Proposi.91.

Si superficies cōtineatur ex linea rationali & residuo primo, linea quæ illam superficiē potest, est residuum.

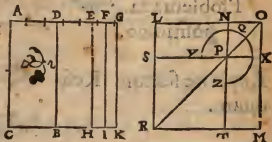

46

Ἐὰν χωρίον περιέχεται ὑπὸ ῥητῆς καὶ ἀποτομῆς πλεονέστερας, ἢ τὸ χωρίον διωαμένῃ, μέσης ἀποτομῇ ὅτι πρώτη.

Theor.67.Propo.92.

Si superficies cōtineatur ex linea rationali & residuo secundo, linea quæ illam superficiē potest, est residuum mediale primum.

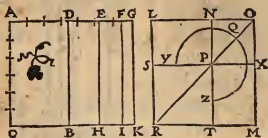

47

Ἐὰν χωρίον περιέχεται ὑπὸ ῥητῆς καὶ ἀποτομῆς ῥίτης, ἢ τὸ χωρίον διωαμένῃ, μέσης ἀποτομῇ ὅτι πλεονέστερα.

Theor. 68. Propo. 93.

Si superficies contineatur ex linea rationali & residuo tertio, linea quæ illam superficiem potest, est residuum mediale secundum.

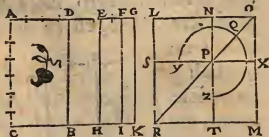

ζ δ

Εὰν χωρίον περιέχεται ὑπὸ ῥητῆς καὶ ἀποτομῆς τετάρτης, ἢ δ' χωρίον διωαμένῃ, ἐλάσσων ὅσῳ.

Theor. 69. Propo. 94.

Si superficies contineatur ex linea rationali & residuo quarto, linea quæ illam superficiem potest, est linea minor.

ζ ε

Εὰν χωρίον περιέχεται ὑπὸ ῥητῆς καὶ ἀποτομῆς πέμπτης, ἢ δ' χωρίον διωαμένῃ, ἢ μετὰ ῥητὸς μέσους ὅλον ποιεῖν ὅσῳ.

Theor. 70. Prop. 95.

Si superficies contineatur ex linea rationali & residuo quinto, linea quæ illam superficiem potest, est ea quæ dicitur cum rationali superficie faciens totam medialem.

45

Ἐὰν χωρίον περιέχεται ὑπὸ ῥητῆς καὶ ἀποτομῆς ἑκτῆς, ἢ ὅτι χωρίον διωαμένη, μετὰ μέσων μέσων ὅλον ποιεῖ ἑξῆς.

Theor. 71. Prop. 96.

Si superficies contineatur ex linea rationali & residuo sexto, linea quæ illam superficiem potest, est ea quæ dicitur faciēs cum mediali superficie totam medialem.

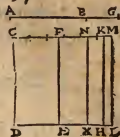

46

Τὸ ἀπὸ ἀποτομῆς παρὰ ῥητὴν παραβαλλόμενον, πλάττει ποιεῖ ἀποτομὴν πρώτην.

Theor. 72. Propo. 97.

Quadratum residui secundum lineam rationalem applicatum, facit alterum latus Residuum primum.

48

Τὸ ἀπὸ μέσης ἀποτομῆς πρώτης παρὰ ῥητῶ παρὰ βαλλόμενον, πλάτος ποιεῖ, ἀποτομὴν δευτέρου.

Theor. 73. Propo. 98.

Quadratum residui medialis primi secundum rationalem applicatum, facit alterum latus residuum secundum.

49

Τὸ ἀπὸ μέσης ἀποτομῆς δευτέρας παρὰ ῥητῶ παρὰ βαλλόμενον, πλάτος ποιεῖ, ἀποτομὴν τρίτου.

Theor. 74. Propo. 99.

Quadratum residui medialis secundi secundum rationalem applicatum, facit alterum latus Residuum tertium.

Τὸ ἀπὸ ῥῆτάσωνος παρὰ ῥῆτινῳ παραβαλλόμενον
πλάτῳ ποιεῖ, ἀποτομὴν τετάρτην.

Theor. 75. Propo. 100.

Quadratum lineæ mino-
ris secūdum rationalem
applicatum, facit alterū
latus residuum quartum.

Τὸ ἀπὸ ῥῆ μετὰ ῥῆτῳ μέσων ὅλον ποιήσης παρὰ
ῥῆτινῳ παραβαλλόμενον, πλάτῳ ποιεῖ, ἀποτο-
μὴν πέμπτην.

Theor. 76. Propo. 101.

Quadratum lineæ cū ra-
tionali superficie faciētis
totam medialem, secun-
dum rationalem applica-
tum, facit alterū latus re-
siduum quintum.

Τὸ ἀπὸ ῥῆ μετὰ μέσων μέσων ὅλον ποιήσης πα-
ρὰ ῥῆτινῳ παραβαλλόμενον, πλάτος ποιεῖ, ἀπο-
τομὴν ἕκτην.

Theor. 77. Propo. 102.

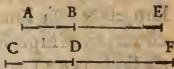
Quadratum lineæ cum mediâli superfici-
cie facientis totam me-
dialem, secundum ratio-
nalem applicatum, facit
alterum latus residuum
sexturn.

Ἡ τῇ ἀποτομῇ ^{ρ γ} μήκει σύμμετρον, ἀποτομή βδμ,
ἐστὶ τῇ τάξει ἡ αὐτή.

Theor. 78. Propo. 103.

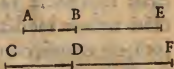
Linea residuo cō-
mensurabilis longi-
tudine, est & ipsa re-
siduum, & eiusdem
ordinis.

Ἡ τῇ μέσῃ ἀποτομῇ ^{ρ δ} σύμμετρον, μέσῃ ἀποτομῇ
βδ, ἐστὶ τῇ τάξει ἡ αὐτή.

Theor. 79. Propo. 104.

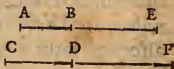
Linea commensura-
bilis residuo media-
li, est & ipsa residuum
mediale, & eiusdem
ordinis.

^{ρ ε}
 Η τῇ ἐλασσονι σύμμετρον, ἐλάσσων ὅστις.

Theor. 80. Prop. 105.

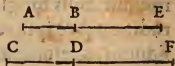
Linea communis
 bilis lineæ minori,
 est & ipsa linea mi-
 nor.

^{ρ σ}
 Η τῇ μετὰ ῥητῇ μέσων ὅλον ποιεῖσιν σύμμετρον,
 καὶ αὐτὴ μετὰ ῥητῇ μέσων ὅλον ποιεῖσιν ὅστις.

Theor. 81. Prop. 106.

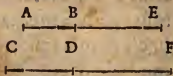
Linea communis lineæ cum ra-
 tionali superficie facienti totam media-
 lem, est & ipsa linea
 cū rationali superfi-
 cie faciens totā me-
 dialem.

^{ρ ζ}
 Η τῇ μετὰ μέσων μέσων ὅλον ποιεῖσιν σύμμετρον,
 καὶ αὐτὴ μετὰ μέσων μέσων ὅλον ποιεῖσιν ὅστις.

Theor. 82. Prop. 107.

Linea communis lineæ cum me-
 diali superficie fa-
 ciēti totam media-
 lem, est & ipsa cum
 mediali superficie
 faciens totam medialem.

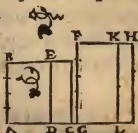

ρ η

Απὸ ρητῶ, μέσῃ ἀφαιρεμένη, ἢ δ' λοιπὸν χωρίον
διωαμένη, μία δι' ἄλλογῳ γίνεται, ἥτοι ἀποτο-
μῇ, ἢ ἐλάττω.

Theor. 83. Propo. 108.

Si de superficie rationali detrahatur su-
perficie medialis, linea quæ reliquam
superficiem potest, est al-
terutra ex duabus irratio-
nalibus, aut Residuum,
aut linea minor.

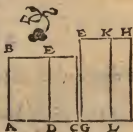

ρ θ

Απὸ μέσῃ, ρητῶ ἀφαιρεμένη, ἄλλαι δύο ἄλογοι
γίνονται, ἥτοι μέσῃ ἀποτομῇ πρώτῃ, ἢ μετὰ ρητῶ
δ' ὅλον ποιεῖ.

Theor. 84. Propo. 109.

Si de superficie mediali detrahatur su-
perficie rationalis, aliæ
duæ irrationales sūt, aut
residuū mediale primū,
aut cum rationali superfi-
ciem faciens totam me-
dialem.

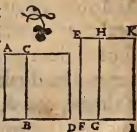
ρ ι

Απὸ μέσῃ, μέσῃ ἀφαιρεμένη ἀσυμμέτρῃ ὅλῳ,

αἰ λειπαὶ δύο ἄλογοι γίνονται, ἥτοι μέση ἀποτομή
μὴ διδυτέρα, ἢ μετὰ μέσῃ μέσοις ὅλον ποιῶσα.

Theor. 85. Propo. II.

Si de superficie mediali detrahatur superficies medialis quæ sit incōmēsurabilis totī, reliquæ duæ fiunt irrationales, aut residuū mediale secundum, aut cū mediali superficie facienstotam medialem.

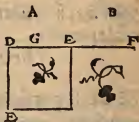

ρια

Ἡ ἀποτομή ἐκ ἑστῆς ἢ αὐτὴ τῇ ἐκ δύο ὀνομάτων.

Theor. 86. Propo. III.

Linea quæ Residuum dicitur, nō est eadem cum ea quæ dicitur Binomiū.

ΣΧΟΛΙΟΝ.

Ἡ ἀποτομή καὶ αἱ μετ' αὐτῇ ἄλογοι, ὅτε τῇ μέσῃ ὅτε ἀλλήλαις εἰσὶν αἱ αὐταί.

Τὸ ὅτι ἂν ἀπὸ μέσης παρὰ ῥητῇ παρὰ βαλλόμενον, πλάτος ποιεῖ, ὅτε τῇ ἀσύμμετρον τῇ

παρ' ὧ παρὰλίσταται, μήκει.

Τὸ ὃ ἀπὸ ἀποτομῆς παρὰ ῥητῶ παραβαλλόμενον, πλάτος ποιεῖ, ἀποζυμῶν πρώτῳ.

Τὸ ὃ ἀπὸ μέσης ἀποζυμῆς πρώτης παρὰ ῥητῶν παραβαλλόμενον, πλάζος ποιεῖ, ἀποζυμῆν διδυτέραν.

Τὸ ὃ ἀπὸ μέσης ἀποζυμῆς διδυτέρας παρὰ ῥητῶν παραβαλλόμενον, πλάζος ποιεῖ, ἀπότομην τρίτῳ.

Τὸ ὃ ἀπὸ ἐλάττωτος παρὰ ῥητῶν παραβαλλόμενον, πλάτθ ποιεῖ, ἀποζυμῆν τεταρτῶν.

Τὸ ὃ ἀπὸ μετὰ ῥητῶν μέσων ὅλων ποίσεως παρὰ ῥητῶν παραβαλλόμενον, πλάζος ποιεῖ, ἀποζυμῆν πέμπτῳ.

Τὸ ὃ ἀπὸ μετὰ μέσων μέσων ὅλων ποίσεως παρὰ ῥητῶν παραβαλλόμενον, πλάζος ποιεῖ, ἀποζυμῶν ἕκτῳ.

Ἐπεὶ ὅρ τὰ εἰρημένα πλάτθ Διφθέρεδ τε πρώτῃς ἀλλήλων (τῶν πρώτων, ὅτε ῥητῶν, ἀλλήλων ὃ, ὅτε τάξει ἐκ εἰσὶν αἱ αὐταὶ) δι-

λορ ὡς καὶ αὐταὶ αἰ ἄλογοι διαφέρουσιν ἀλλή-
 λωρ, καὶ ἐπεὶ διέδιφκται ἡ ἀποτομή ἐκ ἑξῆς ἡ αὐτὴ
 τῇ ἐκ δύο ὀνομάτων, ποιεῖσι ὅπλα τὴ παρὰ ῥη-
 τὴν παρὰ βαλλόμενοι καὶ αἰ μετὰ τὴν ἀποτο-
 μὴν, ἀποτομὰς ἀκολούθως τῇ τάξει καθ' αὐτὴν,
 αἱ ὅ μετὰ τὴν ἐκ δύο ὀνομάτων, τὰς ἐκ δύο ὀνο-
 μάτων, ἐὰν αὖται τῇ τάξει ἀκολούθως, ἕτεροι ἄ-
 ρχεισιν αἱ μετὰ τὴν ἀποτομὴν, καὶ ἕτεροι αἱ με-
 τὰ τὴν ἐκ δύο ὀνομάτων, ὡς εἶναι τῇ τάξει
 πᾶσι ἀλόγως ι γ.

α	Μέστω.	η	Αποτομήν.
β	Ἐκ δύο ὀνομάτων.	θ	Μέστω ἀποτομὴν
γ	Ἐκ δύο μέσων πρώ- τω.	ι	Μέστω ἀποτομὴν
δ	Ἐκ δύο μέσων διδυ- τέρων.	ια	Ἐλάττωνα.
ε	Μείζονα.	ιβ	Μετὰ ῥητὴν μέσων ὅ- λορ ποιεῖται.
ς	Ῥητὴ καὶ μέσον διωα μέντω.	ιγ	Μετὰ μέσων μέσων ὅλορ ποιεῖται.
ζ	Δύο μέτρα διωα μέ- νω.	ιδ	ὅλορ ποιεῖται.

SCHOLIUM.

Linea quæ Residuum dicitur, & ceteræ quinque eam consequentes irrationales, neque lineæ mediali neq; sibi ipsæ inter se sunt eadē. Nam quadratum lineæ medialis secundum rationalem applicatum, facit alterum latus, rationalem lineam longitudine incommensurabilem ei, secundū quam applicatur, per 23. Quadratum verò residui secundum rationalem applicatum, facit alterum latus residuū primum, per 97.

Quadratum verò residui medialis primi secundum rationalem applicatum, facit alterum latus residuū secundum, per 98.

Quadratum verò residui medialis secundi, facit alterum latus residuum tertiū, per 99.

Quadratum verò lineæ minoris facit alterū latus residuum quartum, per 100.

Quadratum verò lineæ cum rationali superficie facientis totam medialem, facit alterum latus residuum quintum, per 101.

Quadratum verò lineæ cum mediali superficie facientis totam medialem, secundum rationalem applicatum, facit alterum latus residuum sextum, per 102.

Cum igitur dicta latera, quæ sunt latitudines cuiusque parallelogrammi unicuique quadrato equalis & secundum rationalem applicati, differant & à primo latere, & ipsa inter se (nam à primo differunt, quoniã est rationalis linea: inter se verò differunt, quoniam sunt residua non eiusdem ordinis) constat ipsas quoque lineas irracionales inter se differentes esse. Et quoniam demonstratum est residuum non esse idem quod Binomium, quadrata autem residui & quinque linearum irrationalium illud consequentium, secundum rationalem applicata, faciunt altera latera ex residuis eiusdem ordinis cuius sunt & residua, quorum quadrata applicantur rationali: similiter & quadrata Binomii & quinque linearum irrationalium illud consequentium, secundum rationalem applicata, faciunt altera latera ex Binomiis eiusdem ordinis cuius sunt & Binomia, quorum quadrata applicantur rationali. Ergo lineæ irracionales quæ consequuntur Binomium, & quæ consequuntur residuum, sunt inter se differentes. Quare dictæ lineæ omnes irracionales sunt numero 13.

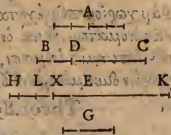

1 Medialis.	primum.
2 Binomium.	10 Residuum media-
3 Bimediale primū.	le secundum.
4 Bimediale secundū.	11 Minor.
5 Maior.	12 Faciens cum ratio-
6 Potēs rationale & mediale.	nali superficie to-
	tam medialem.
7 Potēs duo medialia.	13 Faciens cum me-
8 Residuum	diali superficie to-
9 Residuum mediale	tam medialem.

εἰς
 τὸ ἀπὸ ἐκτῆς παρὰ τὴν ἐν δύο ὀνόμασιν παρὰ
 βαλλόμενον, πλάττειται, ἀποδομὴν, ἢς τὰ ὀνό-
 ματα σύμμετρα ὄντι τοῖς τῇ ἐν δύο ὀνόμασιν ὀνόμα-
 σιν, καὶ ἐκ τῆς αὐτῆς λόγου. καὶ ἐκ τῆς γινόμενι ἀποτο-
 μῇ τὴν αὐτὴν ἔχει τὰ ξιρτῇ ἐν δύο ὀνόμασιν.

Theor. 87. Propo. 112.

Quadratum lineæ rationalis secundum
 Binomium applicatum, facit alterum la-
 tus residuum, cuius
 nomina sunt com-
 mensurabilia Bino-
 mii nominibus, & in
 eadē proportionē:
 præterea id quod fit
 Residuum, eundem

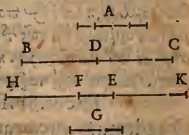
Q. ii

ordinem retinet quem Binomium.

εἰ γ
Τὸ ἀπὸ ῥητῆς παρὰ ἀπορρυθμὴν παραβαλλόμενον,
πλαττὸ ποιῶ, τὴν ἐκ δύο ὀνομάτων ἢς τὰ ὀνό-
ματα σύμμετρα ἔσιν ᾗς αὖ ἀπορρυθμῆς ὀνόμασι, εἰ
ἐστὶ τὸ αὐτῶ λόγῳ, ἐκ δὲ ἡ γινομένη ἐκ δύο ὀνομά-
των, τὴν αὐτὴν τάξιν ἔχει τῇ ἀπορρυθμῇ.

Theor. 88. Propo. 113.

Quadratum lineæ rationalis secundum
residuum applicatum, facit alterū latus
Binomium, cuius nomina sunt commen-
surabilia nomini-
bus residui & in
eadem proportio
ne: præterea id quod
fit Binomium est
eiusdē ordinis, cu-
ius & Residuum.

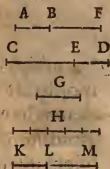

εἰ δ
Ἐὰν χωρίον ποθεινὸν ᾖ ἀπὸ ῥητῆς καὶ αὖ ἐκ
δύο ὀνομάτων, ἢς τὰ ὀνόματα σύμμετρα ἔσιν ᾗς
αὖ ἀπορρυθμῆς ὀνόμασι, καὶ ἐστὶ τὸ αὐτῶ λόγῳ, ἢ δ'
χωρίον διωαμένῃ, ῥητὴ ἔσται.

Theor. 89. Propo. 114.

Si parallelogrammum cōtineatur ex re-

fiduo & Binomio, cuius nomina sunt commensurabilia nominibus residui & in eadem proportionē, linea quæ illam superficiem potest, est rationalis.

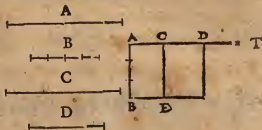

ρ 16

Ἀπὸ μέσης ἁπλοῦς ἄλογοι γίνονται, ὧς δὲ μεμια ἔ-
μεμα ἡ τῷ πρὸς τὸν ἑαυτῇ.

Theor. 90. Propo. 115.

Ex linea mediali nascuntur lineæ irrationales innumera-
biles, quarum nulla vlli ante dictarum eadem sit.

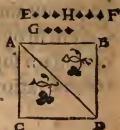

ρ 15

Γραμμάτω ἡ μὲν δεῖξαι, ὅτι ὑπὸ τῷ τετραγώνων
χημάτων, ἀσύμμετρός ἐστιν ἡ διαιρετὴ τῇ πλυν-
ρᾷ μήκη.

Propo. II6.

Propositū nobis esto de-
monstrare in figuris qua-
dratis diametrum esse lō
gitudine incommensura-
bilem ipsi lateri.

Elementi decimi finis.

ΕΥΚΛΕΙ-

ΔΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟΝ

ΙΑ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΩΝ

ΠΡΩΤΟΝ.

EVCLIDIS ELEMEN-
TVM VNDECIMVM,

ET SOLIDORVM

primum.

ὍΡΟΙ.

α,

Στερεούρι εἶ μῆκος, καὶ πλάτος, καὶ βάθος ἔχον.

DEFINITIONES

· I

Solidum, est quod longitudinem, latitudinem, & crassitudinem habet.

β

Στερεὺς ὁ ὅτερος, ἐπιφανεία.

Q. iiii

2

Solidi autem extremum est superficies.

γ

Εὐθεία πρὸς ἐπίπεδον ὁρθὴ ὅτιν, ὅταν πρὸς πά-
 ρας τὰς ἀπτομένας αὐτῆς εὐθείας, καὶ ἕξῃς ἐν ἑξί
 αὐτῶν ὡποῦν μένων ὑπὸ πείδι, ὁρθὰς ποιῇ γωνίας.

3

Linea recta est ad planum recta, cum ad
 rectas omnes lineas, à quibus illa tangi-
 tur, quæque in proposito sunt plano, re-
 ctos angulos efficit.

δι

Ἐπίπεδον πρὸς ἐπίπεδον ὁρθόν ὅτιν, ὅταν αἱ τῆς
 κοινῆς τομῆς τῶν ἐπιπέδων πρὸς ὁρθὰς ἀγόμεναι
 εὐθεῖαι ἐν τῶν ἐπιπέδων, ἑξί λοιπῶν ἐπιπέ-
 δων πρὸς ὁρθὰς ὦσιν.

4

Planum ad planum rectum est, cum re-
 ctæ lineæ, quæ cōmmuni planorum se-
 ctioni ad rectos angulos in vno planorū
 ducuntur, alteri plano ad rectos sunt an-
 gulos.

ε.

Εὐθείας πρὸς ἐπίπεδον κλίσις ὅτιν, ὅταν ἀπὸ τῆς
 μετεώρου πέρατος αὐτῆς εὐθείας ὑπὸ πείδι ἐπίπεδον κλί-
 σις ἀγῇ, καὶ ἀπὸ τῆς γενομένης σημείας, ἐκ τῆς
 ἐν ἑξί ἐπιπέδων πέρατος αὐτῆς εὐθείας, εὐθεία

ἐπιζυχθῇ, ἢ περιεχομένη ὀξείᾳ γωνίᾳ ἄνω ἀπὸ
ἀχθείσης ἐκ τῆς ἐφεσώσης.

5

Rectæ lineæ ad planum inclinatio, acutus est angulus ipsa insisterēte lineæ & adiuncta altera comprehensus, cū à sublimi rectæ illius lineæ termino deducta fuerit perpendicularis, atque à puncto quod perpendicularis in ipso plano fecerit, ad propositæ illius lineæ extremum, quod in eodem est plano, altera recta linea fuerit adiuncta.

5

Ἐπίπεδον πρὸς ἐπίπεδον κλίσις ὅστις, ἢ περιεχομένη ὀξείᾳ γωνίᾳ ἄνω τῇ πρὸς ὀρθῶς τῇ κοινῇ τομῇ ἀγομένῳ πρὸς τῇ αὐτῷ σημείῳ ἐκαστέρῳ τῇ ἐπίπεδον.

6

Plani ad planum inclinatio, acut⁹ est angulus rectis lineis cōtēntus, quæ in utroque planorum ad idem cōmūnis sectionis punctum ductæ, rectos ipsi sectioni angulos efficiunt.

8

Ἐπίπεδον πρὸς ἐπίπεδον ὁμοίως κεκλίθαι λέγεται, ἐν ὅτῳ πρὸς ἑτέρῳ, ὅταν αἱ εἰρημέναι τῇ κλίσεως γωνίαι ἴσῃ ἀλλήλαις ᾖσι.

7

Planum similiter inclinatum esse ad planum, atque alterum ad alterum dicitur, cū dicti inclinationum anguli inter se sunt equales.

η

Γαράλληλα ἐπίπεδα ἔστι τὰ ἀσύμπτωτα.

8

Parallela plana, sunt quæ eodem non incidunt, nec concurrunt.

θ

Ὅμοια στερεὰ χήματα ἔστι, τὰ ἑξ ὁμοίων ἐπιπέδων πρὸς ἐχόμενα ἴσων ἢ πλεόντων.

9

Similes figuræ solidæ, sunt quæ similibus planis, multitudine æqualibus continentur.

ι

Ἰσὰ καὶ ὅμοια στερεὰ χήματα ἔστι, τὰ ἑξ ὁμοίων ἐπιπέδων πρὸς ἐχόμενα ἴσων ἢ πλείονος καὶ ἢ μείονος.

10

Æquales & similes figuræ solidæ sunt, quæ similibus planis, multitudine & magnitudine æqualibus continentur.

11

Στερεὰ γωνία ἔστιν, ἢ ἑξ ὁμοίων ἢ πλεόνων ἢ δύο γωνι-

μῶρι ἀπτομένωρ ἀλλήλωρ καὶ μὴ ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιφανείᾳ ὅσῳρ, πρὸς πάσαις ταῖς ῥαγμαῖς κλίσις.

II

Solidus angulus, est plurium quàm duarum linearum, quæ se mutuò contingāt, nec in eadem sint superficie, ad omnes lineas inclinatio.

Ἄλλως.

Στερεὰ γωνία ὅστις, ἢ ὡς πλὴθόνωρ ἢ δύο ἐπιπέδωρ γωνιῶρ ποδμεχόμενη, μὴ ὅσῳρ ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιπέδῳ, πρὸς ἐνὶ σημείῳ συωισαμένων.

Aliter.

Solidus angulus, est qui pluribus quàm duobus planis angulis in eodem non consistentibus plano, sed ad vnum punctum collectis, continetur.

ιβ

Πύραμις ὅστις χῆμα στερεὸν ἐπιπέδοις ποδμεχόμενον, ἀπὸ ἐνὸς ἐπιπέδου πρὸς ἐνὶ σημείῳ συωισώσ.

12.

Pyramis, est figura solida quæ planis continetur, ab vno plano ad vnum punctum collecta.

ιγ

Γεῖσµα ὅστις χῆμα στερεὸν ἐπιπέδοις ποδμεχόμενον, ὡς δύο τὰ ἀπεναντίον ἰστέτε ὁμοιᾶ ὅστις, καὶ παράλληλα, τὰ δὲ λοιπὰ παραλλήλοῦ ῥαγµα.

13

Prisma, figura est solida quæ planis continetur, quorum aduersa duo sunt & æqualia & similia & parallela, alia verò parallelogramma.

14

Σφαῖρα ὅστις, ὅταν ἡμικυκλίᾳ μάλιστα αὐτῇ διὰ μέγιστον, πᾶσι ἐνεχθῇ ἡμικύκλιος, εἰς τὸ αὐτὸ πάλιν ἀποκατασταθῇ ὅθεν ἤρξατο φέρεσθαι, τὸ πᾶσι ληφθῇ ὡς ἡμια.

14

Sphæra est figura, quæ conuerso circum quiescētē diametrum semicirculo continetur, cū in eundem rursus locum restitutus fuerit, vnde moueri cœperat.

15

Ἄξων τῆς σφαίρας ὅστις, ἡ μέγιστος διὰ τοῦ αὐτοῦ ἡμικύκλιος τρέφεται.

15

Axis autē sphærae, est quiescens illa linea circum quam semicirculus conuertitur.

15

Κέντρον τῆς σφαίρας ὅστις αὐτὸ, ὅχι τῇ ἡμικυκλίᾳ.

16

Centrum verò Sphærae est idem, quod & semicirculi.

¹⁵
 Διαμέτρος ἡ ἀπὸ σφαίρας ἐς ἑαυτὴν διὰ τοῦ κέντρου ἡγμένη, καὶ περὶ αὐτὴν ἐκαστὰ τὰ μέρη ἴσα ἀπὸ τοῦ κέντρου ἐπιφανείας τῆς σφαίρας.

17

Diameter autem Sphæræ, est recta quædam linea per centrum ducta, & utrinque à sphæræ superficie terminata.

11

Κῶνος ὅστις, ὅταν ὁρθογωνίῳ τριγώνῳ μὲν ἕσθῃ πλὴν ἑνὸς τῶν περὶ τὴν ὀρθὴν γωνίαν, περιεληφθῇ καὶ τῶν ἰσῶν εἰς τὸ αὐτὸ πάλιν ἀποκατασταθῇ ὅθεν ἤρξατο φέρεσθαι, καὶ περιληφθῇ καὶ ἡμῶς. καὶ ἡ μὲν ἐκ τοῦ ὀρθογωνίου ἐστὶν κῶνος ἐὰν ᾖ ἐλάττω, ἀμβλυγωνίῳ. ἐὰν ᾖ μείζων, ὀξυγωνίῳ.

18

Conus est figura, quæ conuerso circumquiescens alterum latus eorum quæ rectum angulum continent, orthogonio triangulo continetur, cum in eundem rursus locum illud triagulum restitutum fuerit, vnde moueri cœperat. Atque si quiescens recta linea æqualis sit alteri, quæ circum rectum angulum cōuertitur, rectangulus erit Conus: si minor, amblygonius: si verò maior, oxygonius.

18

Ἀξων ὅ τ' ὁ κώνυς ἐστὶν ἡ μένους, ὡς ἡ γωνία
στρέφεται.

19

Axis autem Coni, est quiescēs illa linea,
circum quam triangulum vertitur.

κ

Βάσις ὅ, ὁ κύκλος ὁ ὑπὸ τοῦ περιφορομένης ὅ-
δεῖας γραφομένου.

20

Basis vero Coni, circulus est qui a circun-
ducta linea recta describitur.

κα

κύλινδρος δὲ, ὅταν ὁρθογωνία παραλληλο-
γραμμὴ μὴ ὀρθῆς μᾶς πλυσθῇ τ' περὶ τὴν ὀρθὴν,
ὡς ἐννοεῖται ἐκ τῆς παραλληλόγραμμοις εἰς αὐτὴν
πάλιν ἀποκατασταθῇ, ὅθεν ἡ ῥέξις φέρεσθαι, τ' πε-
ρίληφθῇ ἐν χῆμα.

21

Cylindrus figura est, quæ conuerso cir-
cum quiescens alterum latus eorum quæ
rectum angulum continet, parallelogra-
mo orthogonio comprehenditur, cum
in eundem rursus locum restitutum fue-
rit illud parallelogrammum, vnde moue-
ri cœperat.

κβ

Ἀξων δὲ τ' ὁ κύλινδρος ἐστὶν ἡ μένους ὡς ἐννοεῖται, ὡς ἡ

ὡς παραλληλόγραμμον σρέφεται.

22

Axis autem Cylindri, est quiescens illa recta linea, circum quam parallelogrammum vertitur.

κ γ

βάσεις γ, οἱ κύκλοι οἱ ὑπὸ τῷ ἀπειράτῳ ποδιαγομένων δύο πλυρῶν γραφόμενοι.

23

Bases verò cylindri, sunt circuli à duobus aduersis lateribus quæ circumaguntur, descripti.

κ δ.

ὅμοιοι κῶνοι καὶ κύλινδροι εἰσι, ὅμοιοι τε ἄξονες καὶ αἱ διαμέτροι τῶν βάσεων ἀνάλογοι εἰσι.

24

Similes cōni & cylindri, sunt quorum & axes & basium diametri proportionales sunt.

κ ε

κύβου ὅστις ἡμᾶς δρεὼν, ὑπὸ ἐξ τετραγώνων ἴσων ποδιαχόμενον.

25

Cubus est figura solida, quæ sex quadratis æqualibus continetur.

κ ς

τετραέδρου ὅστις ἡμᾶς ὑπὸ τετάρων τριγώνων

ἴσων ἐῖσοπλυτέρων περιεχόμενον.

26

Tetraëdron est figura, quæ triangulis quatuor æqualibus & æquilateris continetur.

κ ζ

ὀκτάεδρόν ἐστι χῆμα τετρὸν ὅπως ὀκτώ τριγώνων ἴσων κὶ ἴσοπλυτέρων περιεχόμενον.

27

Octaëdron figura est solida, quæ octo triangulis æqualibus & æquilateris continetur.

κ η

δωδεκαέδρόν ἐστι χῆμα τετρὸν ὅπως δώδεκα πενταγώνων ἴσων, ἐῖσοπλυτέρων, κὶ ἴσογωνίων περιεχόμενον.

28

Dodecaëdron figura est solida, quæ duodecim pentagonis æqualibus, æquilateris, & æquiangulis continetur.

κ θ

εἰκοσάεδρόν ἐστι χῆμα τετρὸν ὑπὸ εἰκοσὶ τριγώνων ἴσων κὶ ἴσοπλυτέρων περιεχόμενον.

29

Eicosaëdron figura est solida, quæ trigulis viginti æqualibus & æquilateris continetur.

Προτάσεις.

Προτάσεις.

α

Εὐθείας γραμμῆς μέρος μέν ἐστιν ἐν τῷ ὑποκειμένῳ ἐπιπέδῳ, μέρος δὲ καὶ ἐν τῷ μετεώρῳ.

Theor. 1. Prop. 1.

Quædā rectæ lineæ pars
in subiecto quidem non
est plano, quædam verò
in sublimi.

β

Ἐὰν δύο δι' αὐτῶν τέμνωσιν ἀλλήλας, ἐν ἐνὶ εἰσὶν ἐπιπέδῳ, καὶ πᾶν τρίγωνον ἐν ἐνὶ βῆτι ἐπιπέδῳ.

Theor. 2. Prop. 2.

Si duæ rectæ lineæ se mu-
tuò secēt, in vno sunt pla-
no : atque triangulum om-
ne in vno est plano.

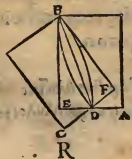

γ

Ἐὰν δύο ἐπίπεδα τέμνηται ἀλλήλας, ἡ κοινὴ αὐτῶν ῥῆ-
μὴν διδραβεῖται.

Theor. 3. Pro-
positio. 3.

Si duo plana se mutuò se-
cent, communis eorum
sectio est recta linea.

δι

Εὰν δύο διθείαι δύο διθείαις τεμνέσθαι ἀλλήλως,
πρὸς ὁρθὰς ὑπὸ αὐτῇ κοινῆς ἡμῆς ἐπισταθῇ, αὐτῇ
δι' αὐτῆς ἐπιπέδῳ πρὸς ὁρθὰς ἔσται.

Theor. 4. Prop. 4.

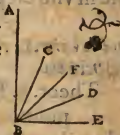
Si recta linea rectis dua-
bus lineis se mutuò secā-
tibus, in cōmuni sectio-
ne ad rectos angulos in-
sistat illa ducto etiā per
ipsas plano ad angulos re-
ctos erit.

Εὰν διθείαι τρισὶν διθείαις ἀπτομέναις ἀλλήλων,
πρὸς ὁρθὰς ὑπὸ αὐτῇ κοινῆς ἡμῆς ἐπισταθῇ, αὐτῇ
δι' αὐτῆς ἐπιπέδῳ.

Theor. 5. Prop. 5.

Si recta linea rectis tribus
lineis se mutuò tangēti-
bus, in communi sectione
ad rectos āgulos insistat,
illæ tres rectæ in vno sunt
plano.

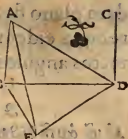

Εὰν δύο διθείαι αὐτῇ ἐπιπέδῳ πρὸς ὁρθὰς
ᾧσι, παρὰ ἀλλήλοις ἔσονται αἱ διθείαι.

Theor. 6. Propo. 6.

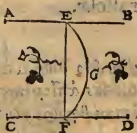
Si duæ rectæ lineæ eidem
plano ad rectos sint angu-
los, parallelæ erunt illæ re-
ctæ lineæ.

Ἐὰν ὡς ἰδίῳ ὑποθέσῃαι παράλληλοι, ἀληθὴς ὅτι ἐφ'
ἐκατέρῃς αὐτῶν τυγχόντα σημεῖα, ἢ ἂν τὰ ση-
μεῖα ἐπιζυγυμένῃ ὑποθέσῃαι, ἐπὶ αὐτῶν ἐπιπέ-
διῳ ὅτι ταῖς παραλλήλοις.

Theor. 7. Propo. 7.

Si duæ sint parallelæ rectæ lineæ, in qua-
rum vtrâque sumpta sint
quælibet puncta, illa linea
quæ ad hæc puncta adjun-
gitur, in eodem est cum
parallelis plano.

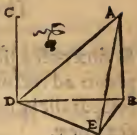

Ἐὰν ὡς ἰδίῳ ὑποθέσῃαι παράλληλοι, ἢ δὲ ἐτέρῃς αὐ-
τῶν ἐπιπέδιῳ ἐνὶ πρὸς ὁρθῶν ἢ καὶ ἡ λοιπὴ τῶν αὐ-
τῶν ἐπιπέδιῳ πρὸς ὁρθῶν ἔσται.

Theor. 8. Propo. 8.

Si duæ sint parallelæ rectæ lineæ, qua-

rum altera ad rectos cui-
dam plano sit angulos, &
reliqua eidem plano ad
rectos angulos erit.

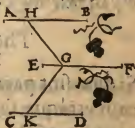

9

Αἱ τῇ αὐτῇ ὀρθεΐᾳ παράλληλοι, ἐν μὴ ὄντι αὐτῇ
ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ, καὶ ἀλλήλους εἰσὶ παράλ-
ληλοι.

Theor. 9. Propo. 9.

Quæ eidem rectæ lineæ
sunt parallelæ, sed non in
eodem cum illa plano, he-
quoque sunt inter se pa-
rallæ.

Ἐὰν δύο ὀρθεΐαι ἀπὸ μέρους ἀλλήλων παρὰ δύο
ὀρθεΐας ἀπὸ μέρους ἀλλήλων ὦσι, μὴ ἐν τῷ αὐτῷ
ἐπιπέδῳ, ἴσους γωνίας περιέξωσι.

Theor. 10. Proposi. 10.

Si duæ rectæ lineæ se mu-
tuò tangentes ad duas re-
ctas se mutuò tangentes
sint parallelæ, non autem
in eodem plano, illæ an-
gulos æquales comprehē-
dent.

1α

Ἀπὸ τῆς ὑψοῦς σημείων μετεώρου, ὑπὸ τῆς ὑποκει-
μενομένης ἐπιπέδου καὶ τοῦ ἐνθεῖαν γραμμῶν ἀνα-
γῆν.

Probl. I. Propo. II.

A dato sublimi puncto, in
subiectum planum per-
pendicularem rectam li-
neam ducere.

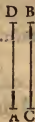

1β

Τῷ ὑψοῦς ἐπιπέδου, ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτῷ ὑψοῦς
σημείων, πρὸς ὁρθὰς ἐνθεῖαν γραμμῶν ἀνα-
γῆν.

Probl. 2. Propo. 12.

Dato plano, à puncto quod in il-
lo datum est, ad rectos angulos
rectam lineam excitare.

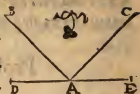

1γ

Τῷ ὑψοῦς ἐπιπέδου, ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτῷ σημείων,
πρὸς ὁρθὰς ἐνθεῖαν ἀναγῆσθοντα ὑπὸ τῶν
αὐτὰ μέρη.

Theor. II. Propo. 13.

Dato plano, à puncto
quod in illo datum est,
duæ rectæ lineæ ad re-
ctos angulos non excita-
buntur ad easdem par-
tes.

Γερὸς αὖ ἐπίπεδα ἢ αὐτὴν διὰ τοῦ αὐτοῦ ὁρθῶς ὅρι, παρά-
λληλά ὅτι τὰ ἐπίπεδα.

Theore. 12. Propo. 14.

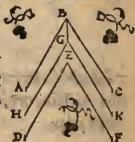
Ad quæ plana, eadem re-
cta linea recta est, illa sunt
parallela.

Ἐὰρ δύο διθέσθαι ἀπὸ τόμων ἀλλήλων, παρὰ δύο
διθείας ἀπὸ μένων ἀλλήλων ὥσι μὴ εἰς τὸ αὐτὸ
ἐπιπέδῳ ὄντι, παράλληλά ὅτι τὰ δι' αὐτῶν ἐπί-
πεδα.

Theor. 13. Propo. 15.

Si duæ rectæ lineæ se mutuò tangentes
ad duas rectas se mutuò
tangentes sint parallelæ,
non in eodem consisten-
tes plano, parallela sunt
quæ per illas ducuntur
plana.

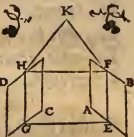

15

Ἐὰν δύο ἐπίπεδα παράλληλα ᾗ τὸ ἐπιπέδου
 νὸς τέμνηται, αἱ κοιναὶ αὐτῶν ὅμαι παράλληλοι
 εἴσιν.

Theor. 14. Propo. 16.

Si duo plana parallela
 plano quopiam secētur,
 cōmunes illorum sectio-
 nes sunt parallelae.

16

Ἐὰν δύο δι' ὁμοῦ παρὰλλήλων ἐπιπέδων
 τέμνωνται, εἰς αὐτῶν λόγους τμηθῇσιν.

Theor. 15. Propo. 17.

Si duæ rectæ lineæ paral-
 lelis planis secantur, in
 easdem rationes secabun-
 tur.

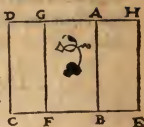

17

Ἐὰν εὐθεῖα ἐπιπέδων ἑνὶ πρὸς ὁμοῦς ᾗ, καὶ πάντα
 τὰ δι' αὐτῆς ἐπίπεδα, ὅτι αὐτῶν ἐπιπέδων πρὸς
 ὁμοῦς ἔσονται.

Theor. 16. Propo. 18.

Si recta linea plano cui-
piam ad rectos sit angu-
los, illa etiam omnia quæ
per ipsam plana, ad re-
ctos eidem plano angu-
los erunt.

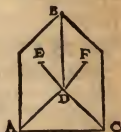

10

Ἐὰν δύο ἐπίπεδα τέμνοντα ἄλληλα ἐπιπέδῳ
ἑνὶ πρὸς ὀρθὰς ᾖ, καὶ ἡ κοινὴ αὐτῶν ὁμὴ τῶν αὐτῶ
ἐπιπέδῳ πρὸς ὀρθὰς ἔσται.

Theor. 17. Propo. 19.

Si duo plana se mutuò se-
cantia plano cuidam ad
rectos sint angulos, com-
munis etiam illorum se-
ctio ad rectos eidem pla-
no angulos erit.

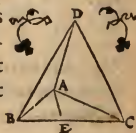

κ

Ἐὰν σκερὰ γωνία ᾗ τῶν γωνιῶν ἐπιπέδῳ
πρότερον, δύο ὅποιαι αὐτῶν λοιπῆς μείζονες εἰσι
πάντῃ μεταλαμβάνουσαι.

Theor. 18. Propo. 20.

Si angulus solidus planis
tribus angulis contineat-
ur, ex his duo quilibet
vtut assumpti tertio sunt
maiores.

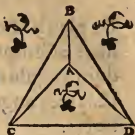

κα

Ἄρα ἡ σελήνη γωνία ὧν ἐλασσόνων ἢ τεσσάρων
ὁρθῶν γωνιῶν ἐπιπέδων περιέχεται.

Theor. 19. Pro-
positio. 21.

Solidus omnis angulus
minoribus continetur, quā
rectis quatuor angulis pla-
nis.

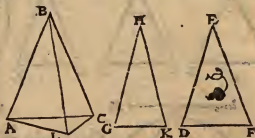

κε

Ἐὰν ὧσι τρεῖς γωνίαι ἐπιπέδοι, ὧν αἱ δύο αἰ τοι-
πῆς μείζονες εἰσι, πάντα μεταλαμβανόμενα, πε-
ριέχωσι ὃ ἅπτας ἴσται ἐυθεῖαι, δύναντο ῥῆσθαι ἐν τῇ
ἐπιρρογνησῶν τὰς ἴστας ἐυθείας τρεῖς ὧν σφύραται.

Theor. 20. Propo. 22.

Si plani tres anguli æqualibus rectis con-
tineantur lineis, quorum duo ut libet as-
sumpti tertio sint maiores, triangulū con-
stitui po-
test ex li-
neis æqua-
les illas re-
ctas cōiun-
gentibus.

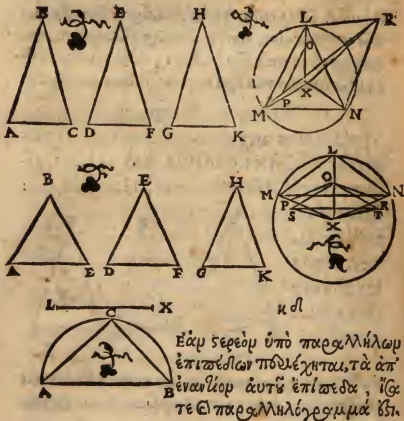
κγ

Ἐκ τριῶν γωνιῶν ἐπιπέδων, ὧν αἱ δύο αἰ τοι-
πῆς μείζονες εἰσι, πάντα μεταλαμβανόμενα, σελήνη

γωνίαρ συστήσασθαι. Δεῖ δὴ τὰς τρεῖς τεσσάρων
ὁρθῶν ἐλάσσονας εἶναι.

Probl.3. Propo.23.

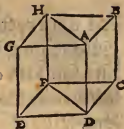
Ex planis tribus angulis, quorum duo ut
libet assumpti tertio sint maiores, soli-
dum angulum constituere. Decet autem
illos tres angulos rectis quatuor esse mi-
nores.

Theor. 21. Propo. 24.

Si solidum parallelis planis contineatur, aduersa illi⁹ plana & æqualia sunt & parallelogramma.

κε

Ἐὰν στερεὸν παραλληλεπίπεδοις ἐπιπέδοις τμηθῇ παραλλήλῳ ὄντι τοῖς ἀπεναντίοις ἐπιπέδοις, ἔσται ὡς ἡ βάσις πρὸς τὴν βάσιν, οὕτω δ' στερεὸν πρὸς δ' στερεῷ.

Theor. 22. Proposit. 25.

Si solidum parallelis planis contentum plano secetur aduersis planis parallelo, erit quemadmodum basis ad basim, ita solidum ad solidum.

κς

Πρὸς τῇ διοθείσῃ θύθειά κ' τῶ πρὸς αὐτῇ σημεία, τῇ διοθείσῃ στερεᾷ γωνία ἴσω στερεῶν γωνίαμ συστήσασθαι.

Probl. 4. Propositio. 26.

Ad datā rectam lineam
eiusque punctum, angu-
lum solidum constituere
solido angulo dato æqua-
lem.

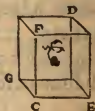
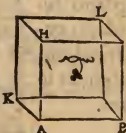

κζ

Ἀπὸ τῆς δοθείσης διέχουσας, τῆς δοθέντος στερεοῦ πα-
ραλληλεπίπεδον ὁμοίον τε καὶ ὁμοίως κείμενον στε-
ρεοῦ παραλληλεπίπεδον ἀναγεῖναι.

Probl. 5. Propositio. 27.

A data recta, dato solido parallelis pla-
nis comprehenso simile & similiter po-
situm soli-
dum paral-
lelis pla-
nis cōten-
tum de-
scribere.

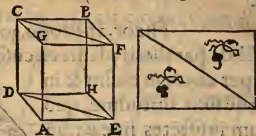

κη

Ἐὰν στερεοῦ παραλληλεπίπεδον ἐπιπέδῳ τμη-
θῇ κατὰ τὰς διαγωνίας τῆς ἀπεναντίας ἐπιπέ-
δου, διέχεται τμηθῆσεται ὁ στερεοῦ ὑπὸ τῆς ἐπιπέδου.

Theor. 23. Propo. 28.

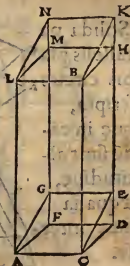
Si solidum parallelis planis comprehensum, ducto per aduersorum planorum diagonios plano sectum sit, illud solidum ab hoc plano bifariam secabitur.

Τὰ ὑπὸ τῆς αὐτῆς βάσεως ὄντα στερεὰ παρὰλληλεπείπεδα, καὶ ὑπὸ τῆς αὐτῆς ὑψίστης, ὧν αἱ ἐφεσ αὐτῶν ὑπὸ τῆς αὐτῆς εἰσὶν εὐθείᾳ, ἴσα ἀλλήλοισι ὄντι.

Theor. 24. Proposition. 29.

Solida parallelis planis comprehensa, quæ super eandem basim & in eadem sunt altitudine, quorum insistentes lineæ in iisdem collocantur rectis lineis, illa sunt inter se æqualia.

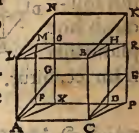

30. 10. λ

Τὰ ὑπὸ αὐτῆς βάσεως ὄντα στερεὰ παραλληλεπίπεδα, καὶ ὑπὸ τῷ αὐτῷ ὕψους, ὅμοιά ἐφ' ὧν ἑκάστη ἐκείνων ὑπὸ τῆς αὐτῆς εὐθείας, ἴσα ἀλλήλοις ὄντι.

Theor. 25. Propo. 30.

Solida parallelis planis circūscripta, quæ super eandem basim & in eadē sunt altitudine, quorum insistentēs lineæ non in iisdem reperiuntur rectis lineis, illa sunt inter se æqualia.

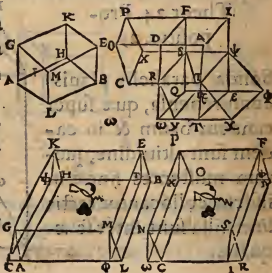

λα

Τὰ ὑπὸ ἰσῶν βάσεων ὄντα στερεὰ παραλληλεπίπεδα, καὶ ὑπὸ τῷ αὐτῷ ὕψους, ἴσα ἀλλήλοις ὄντι.

Theor. 26. Proposi. 31.

Solida parallelis planis circūscripta, quæ in eadē sunt altitudine, æqualia sunt inter se.

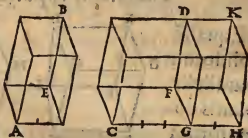
λβ

Τὰ ὑπὸ τ' αὐτῷ ὄντα στερεὰ παραλληλεπίπεδα, πρὸς ἀλλήλα ὅσιν, ὡς αἰεταίσεις.

Theor. 27. Propo. 32.

Solida parallelis planis circūscripta quæ eiusdem

sunt altitudinis, eam habent inter se rationem, quam bases.

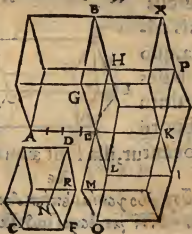

λγ

Τὰ ὅμοια στερεὰ παραλληλεπίπεδα, πρὸς ἀλλήλα ἐν τριπλασίονι λόγῳ εἰσὶ τῷ ὁμολόγων πλευρῶν.

Theor. 28. Propo. 33.

Similia solida parallelis planis circūscripta habent inter se rationem homologorum laterum triplicatam.

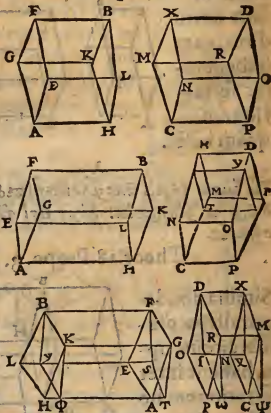

λδ

Τῶν ἴσων σφαιρῶν παραλληλεπιπέδων ἀντιπε-
πόντασιν αἱ βάσεις τοῖς ὑψέσιν· καὶ τῶν σφαιρῶν πα-
ραλληλεπιπέδων ἀντιπεπόντασιν αἱ βάσεις
τοῖς ὑψέσιν, ἴσας εἶναι ἐκείνας.

Theor. 29. Propo. 34.

Æqualiū
solidorum
parallelis
planis cō-
tentorum
bases cum
altitudini
bus reci-
procātur.
Et solida
parallelis
planis cō-
tenta, quo-
rum bases
cum altitu-
dinibus re-
ciprocantur, illa sunt æqualia.

λε

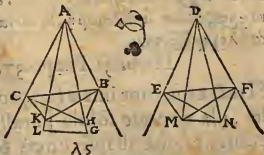
Εἰ ἂν ᾧσι δύο γωνία ἐπίπεδοι ἴσας, καὶ τῶν κο-
ρυφῶν αὐτῶν μετέωροι εὐθεῖαι ἐπισταθῶσιν ἴσας
γωνίας

γωνίας ἀλλήλων μετὰ τῶν ἐξ ἀρχῆς δι' ὁρίων
 ἑκατέρωθεν ἑκατέρωθεν, ὡς δὲ τῶν μετεώρων ἡλίου
 τυχόντα σημεῖα, καὶ ἀπ' αὐτῶν ὡς τὰ ἐπίπεδα, ἐν
 οἷς εἰσὶν αἱ ἐξ ἀρχῆς γωνίαι, καὶ θεῖαι ἀχθῶσι, ἀπὸ
 δὲ τῶν γενομένων σημείων ὡς τῶν καθέτων ὡς
 τοῖς ὡς περὶ τοῖς, ὡς τὰς ἐξ ἀρχῆς γωνίας ἐπιζυ-
 χθῶσι δι' θεῖαι, ὡς γωνίας ἀλλήλων μετὰ τῶν
 μετεώρων.

Theor. 30. Propositi. 35.

Si duo plani sint anguli æquales, quorum
 verticibus sublimes rectę lineę insistant,
 quę cum lineis primò positis angulos cō-
 tineāt æquales, utrūque utrique, in sub-
 limibus autem lineis quęlibet sumpta
 sint puncta, & ab his ad plana in quibus
 consistunt anguli primūm positi, ductę
 sint perpendiculares, ab earum verò pun-
 ctis, quę in planis signata fuerint, ad an-
 gulos primūm positos adiunctę sint re-
 ctę lineę,

hę cū sub-
 limibus æ-
 quales an-
 gulos com-
 prehēdet.

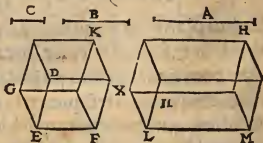

Ὁμοῦ βεῖς διθεῖται ἀνάλογον ὡς, ἐκ τῶν βεῖων

ρεῖον παραλληλεπίπεδον ἴσον ἔστι τῷ ἄλλῳ μέ-
σης σερεῶ παραλλ. ηλεπίπεδῶ, ἴσον λθύρῳ ἢ ἰ-
γωνίῳ ὃ τῷ περαιομένῳ.

Theor. 31. Propo. 36.

Si rectæ tres lineæ sint proportionales,
quod ex his tribus fit solidum parallelis
planis contentum, æquale est descripto à
media linea solido parallelis planis com-
prehenso,
quod æ-
quilate-
rum qui-
dē sit, sed
antedictō
æquiangulum.

λ ζ

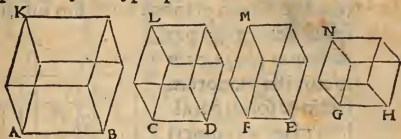
Ἐὰν τέσσαρες διθεῖται ἀνάλογον ὄσι, καὶ τὰ ἀπ'
αὐτῶν παραλληλεπίπεδα ὁμοία τε ὁμοίως ἀ-
ναγραφόμενα, ἀνάλογον ἔσται. Ὅτι ἔὰν τὰ ἀπ' αὐτῶν
σερεῶ παραλληλεπίπεδα ὁμοία τε καὶ ὁμοίως ἀ-
ναγραφόμενα ἀνάλογον ἦ, καὶ αὐταὶ αἱ διθεῖται
ἀνάλογον ἔσονται.

Theor. 32. Propo. 37.

Si rectæ quatuor lineæ sint proportiona-
les, illa quoque solida parallelis planis
contenta, quæ ab ipsis lineis & similia &
similiter describuntur, proportionalia e-

runt. Et si solida parallelis planis comprehensa, quæ & similia & similiter describuntur, sint proportionalia, illæ quoque rectæ lineæ proportionales erunt.

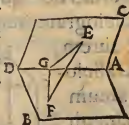

λ η

Εἰ μὲν ὁπίσθενος πρὸς ἐπίσθενος ὁρθὸν ἦ, καὶ ἀπὸ τοῦ σημείου τῷ ἐνὶ τῷ ἐπίσθενος ὡς τὸ ἐπὶ ὁρίῳ ἐπίσθενος καὶ θεὸς ἀχθῇ, ὡς αὖ κοινῆς ὁμῆς περὶται τῷ ἐπίσθενος ἡ ἀγομένη καὶ θετῇ.

Theor. 33. Propo. 38.

Si planum ad planum rectum sit, & à quo dam puncto eorum quæ in vno sunt planorū perpendicularis ad alterum ducta sit, illa quæ ducitur perpendicularis, in communem cadet planorum sectionem.

λ θ

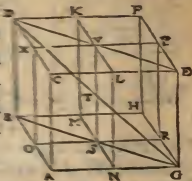
Εἰ μὲν ὁπίσθενος πρὸς ἐπίσθενος ὁρθὸν ἦ, καὶ ἀπὸ τοῦ σημείου τῷ ἐνὶ τῷ ἐπίσθενος ὡς τὸ ἐπὶ ὁρίῳ ἐπίσθενος καὶ θεὸς ἀχθῇ, ὡς αὖ κοινῆς ὁμῆς περὶται τῷ ἐπίσθενος ἡ ἀγομένη καὶ θετῇ.

Σ ii

ὅτι τὸ τετάρτον παραλληλεπίπενον διαιρέσθαι
διὰ τὴν αὐτὴν ἐκλάσει.

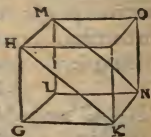
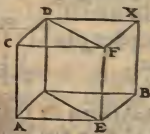
Theor. 34. Propo. 39.

Si in solido parallelis planis circūscrip-
to, aduersorum planorū lateribus bifariā
sectis, educta sint per
sectiones plana, com-
munis illa planorum
sectio & solidi paral-
leli plani circūscri-
pti diameter, se mu-
tuo bifariam secant.

Ἐὰρ ἡ αὐτὴ πρὶς ματαίῃ τοῦ μ , καὶ ὁ μ ἐχέει βάσει
παραλληλόγραμμον, καὶ τὸ τρίγωνον, διπλασίον η
ἢ τὸ παραλληλόγραμμον τὸ η γάρ ἐστι, ἵνα ἔσται τὰ
πρίσματα. Theor. 35. Propo. 40.

Si duo sint æqualis altitudinis prismata,
quorum hoc quidem basim habeat pa-
rallelogrammum, illud verò triangulum,
sit autem
parallelo-
grāmum
trianguli
div. η , il

qualia.

ementi vndecimi finis.

E' Y K Λ EΙ-

ΔΟΥ ΣΤΟΙΧΕΪΟΝΙΒ

ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

EVCLIDIS ELEMENTVM
DVODECIMVM,
ET SOLIDORVM
SECYNDVM.

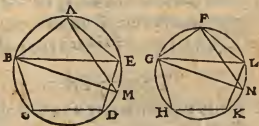
Προτάσεις.

α,

Τὰ ἐν τοῖς κύκλοις ὅμοια πολύγωνα πρὸς ἄλλη-
λά ὅβημι, ὡς τὰ ἀπὸ τῶν Δ, Ε, μέρων τετραγώνων.

Theor. I. Propo. I.

Similia, quæ sunt in circulis polygona,
rationē ha-
bent inter
se quā de-
scripta à
diametris
quadrata.

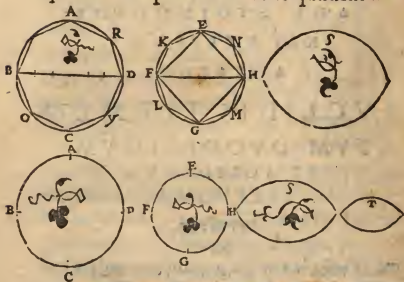
S iii

β

οἱ κύκλοι πρὸς ἀλλήλους εἰσὶν, ὡς τὰ ἀπ' ἑὸς Δι-
μέτρου τε βάρυνα.

Theor. 2. Propo. 2.

Circuli eam inter se rationem habent,
quam descripta à diametris quadrata.

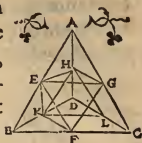
γ.

Γὰρ πυραμὶς τρίγωνου ἔχου βάσιν, διαιρεῖται
εἰς δύο πυραμίδας ἴσας τε ὁμοίας ἀλλήλαις,
τρίγωνος βάσεις ἐχούσας, καὶ ὁμοίας τῇ ὅλῃ, εἰς
δύο πείσματα ἴσα. Ὁ τὰ δύο πείσματα μείζο
να ὄντι, ἢ τὸ ἡμισυ αὐτῆς ὅλης πυραμίδος.

Theor. 3. Propo. 3.

Omnis pyramis trigonam habens basim,
in duas diuiditur pyramidas non tantum

æquales & similes inter se, sed toti etiam pyramidi similes, quarum trigonæ sunt bases, atque in duo prismata æqualia, quæ duo prismata dimidio pyramidis totius sunt maiora.

Δ

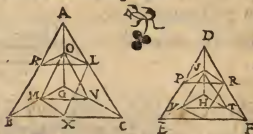
Εὰν ὦσι δύο πυραμίδες ἴσας αὐτῶν ὑψοῦς, ὅσων ἔχουσιν βάσεις, διαιρεθῇ ἑκατέρω αὐτῶν εἰς τε δύο πυραμίδας ἴσας ἀλλήλαις ὁμοίας τῇ ὅλῃ, καὶ εἰς δύο πρίσματα ἴσα, καὶ τῶν γενομένων πυραμίδων ἑκατέρω αὐτῶν τὸν ὅσον, ὅτε τῶν αἰ γίνηται, εἰς ὥς ἡ αὐτῶν πυραμίδος βάσεις, πρὸς τὴν αὐτῶν ἑτέρας πυραμίδος βάσιν, ὡς τὰ ἐν τῇ αὐτῶν πυραμίδι πρίσματα πάντα, πρὸς τὰ ἐν τῇ ἑτέρας πυραμίδι πρίσματα πάντα ἰσοσπλιθῇ.

Theor. 4. Propo. 4.

Si duæ eiusdem altitudinis pyramides trigonas habeant bases, sit autem illarum vtraque diuisa & in duas pyramidas inter se æquales totique similes, & in duo prismata æqualia, ac eodẽ modo diuidatur vtraque pyramidum quæ ex superiore diuisione natæ sunt, idque perpetuò fiat: quemadmodum se habet vnus pyrami-

S iiii

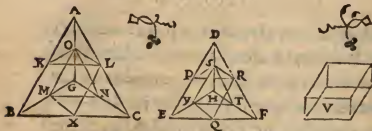
dis basis ad alterius pyramidis basim, ita
& omnia quę in vna pyramide prismata,
ad omnia quę in altera pyramide, prisma
ta multitudine æqualia.

Αἱ ὡς αὐτὸ ὕψος εἰσὶν πυραμίδες, καὶ τρι-
γώνους ἔχουσι βάσεις, πρὸς ἀλλήλας εἰσὶν ὡς αἱ
βάσεις.

Theor. 5. Prop. 5.

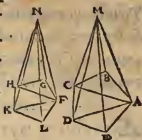
Pyramides eiusdem altitudinis, quarum
trigone sunt bases, eam inter se rationem
habent quam ipsę bases.

Αἱ ὡς αὐτὸ ὕψος εἰσὶν πυραμίδες, καὶ πολυ-
γώνους ἔχουσι βάσεις, πρὸς ἀλλήλας εἰσὶν ὡς αἱ
βάσεις.

Theor. 6. Propo. 6.

Pyramides eiusdem altitudinis, quarum polygonæ sunt bases, eam inter se rationem habet quam ipsæ bases.

Ἡ αὐτὴν πρὸς μακρὸν ἑξ ἑκαστοῦ βάσις, διαιρεῖται εἰς ἑξ ἑκατέρωθεν ἰσὺς ἀλλήλων, ἵνα ὅταν βάσις ἔχῃ.

Theor. 7. Propo. 7.

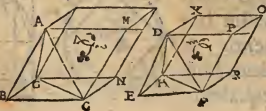
Omne prisma trigonā habens basim, diuiditur in tres pyramidas inter se æquales, quarum trigonæ sunt bases.

Αἱ ὅμοιαι πυραμίδες, καὶ ἵνα ὅταν βάσις, εἰς ἑκατέρωθεν ἰσὺς ἀλλήλων, ἵνα ὅταν βάσις ἔχῃ.

Theor. 8. Propo. 8.

Similes pyramides quæ trigonas habent bases, in triplicata sunt homologorum laterum ratione.

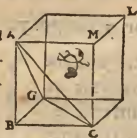
9

Τῶν ἴσων πυραμίδων, καὶ τριγώνων βάσεος ἔχουσιν ἄντιπεπνῶσαι αἱ βάσεις τοῖς ὕψεσι. Ὁ ὧν πυραμίδων τριγώνων βάσεος ἔχουσιν ἄντιπεπνῶσαι αἱ βάσεις τοῖς ὕψεσι, ἴσαι εἰσὶν ἐκείναι.

Theor. 9. Propo. 9.

Æqualium pyramidum & trigonas bases habentium reciprocantur bases cum altitudinibus. Et quarum pyramidum trigonas bases habentium reciprocantur bases

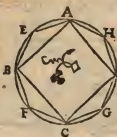
cum altitudinibus, illæ sunt æquales.

Γὰρ κῶν, κυλίνδρος τρίτου μέρους ὅτι τὸ πλὴν αὐτοῦ βάσει ἔχοντος αὐτῷ ἐπὶ ὕψος ἴσον.

Theor. 10. Propo. 10.

Omnis cōnus tertia pars est Cylindri eandē cū ipso cōno basim habentis, & altitudinē æqualem.

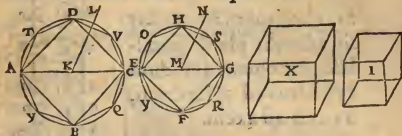

1α
οἱ ὡς ἀνὰ τὸ ὕψος ὄντες κῶνοι καὶ κύλινδροι,
πρὸς ἀλλήλους εἰσὶν ὡς αἱ βάσεις.

Theor. II. Propo. II.

Coni & cylindri eiusdē altitudinis, eam
inter se rationem habent quam bases.

1β
οἱ ὅμοιοι κῶνοι καὶ κύλινδροι, ἐν ξιπλασίονι λό-
γῳ εἰσὶ τῶν ἐν ταῖς βάσεσι διτρώμενων.

Theor. 12. Propo. 12.

Similes coni & cylindri, triplicatam ha-
bent inter se rationem diametrorum quę
sunt in basibus.

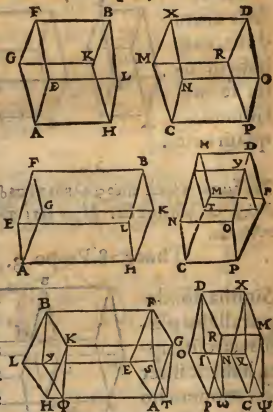
1γ
Ἐὰν κύλινδρος ἐπιπέδῳ τμηθῇ παραλλήλῳ
ὄντι τοῖς ἀπεναντίοις ἐπιπέδοις, ἔσται ὡς ὁ κύκλιν-

λδ

Τῶν ἴσων στερέων παραλληλεπιπέδων ἀντιπε-
πνύθασιν αἱ βάσεις τοῖς ὑψέσιν· καὶ ὧν στερέων πα-
ραλληλεπιπέδων ἀντιπεπνύθασιν αἱ βάσεις
τοῖς ὑψέσιν, ἴσ' ὄν ἐκείναι.

Theor. 29. Propo. 34.

Æqualiū
solidorum
parallelis
planis cō-
tentorum
bases cum
altitudi-
nis reci-
procātur.
Et solida
parallelis
planis cō-
tenta, quo-
rum bases
cum altitu-
dinibus re-
ciprocantur, illa sunt æqualia.

λε

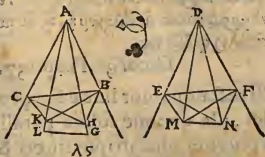
Εἰ ἂν ᾧσι δύο γωνίαι ἐπίπεδοι ἴσιν, καὶ ἡ τῇ κο-
ρυφῶν αὐτῇ μετέωροι εὐθεῖαι ἐπισκῶσιν ἴσας
γωνίας

γωνίας ἀλλήλων μετὰ τῶν ἐξ ἀρχῆς δι' ὁρίων
 ἑκατέρωθεν ἑκατέρωθεν, ὡς τῶν μετεώρων ἡ φθῆ
 τυχόντα σημεῖα, καὶ ἀπ' αὐτῶν ὡς τὰ ἐπίπεδα, ἐν
 οἷς εἰσὶν αἱ ἐξ ἀρχῆς γωνίαι, καὶ θεῖαι ἀχθῶσι, ἀπὸ
 τῶν γενομένων σημεῖων ὡς τῶν καθέτων ὡς
 τοῖς ὡς πρὸς τοῖς, ὡς τὰς ἐξ ἀρχῆς γωνίας ἐπιζυ-
 χθῶσι δι' ὁρίων, ὡς γωνίας ἀλλήλων μετὰ τῶν
 μετεώρων.

Theor. 30. Proposi. 35.

Si duo plani sint anguli æquales, quorum
 verticibus sublimes rectę lineę insistant,
 quę cum lineis primò positis angulos cō-
 tineāt æquales, utrūque utrique, in sub-
 limibus autem lineis quęlibet sumpta
 sint puncta, & ab his ad plana in quibus
 consistunt anguli primūm positi, ductę
 sint perpendiculares, ab earum verò pun-
 ctis, quę in planis signata fuerint, ad an-
 gulos primūm positos adiunctę sint re-
 ctę lineę,

hę cū sub-
 limibus æ-
 quales an-
 gulos com-
 prehēdēt.

λς

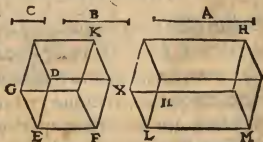
Ἐὰν βεῖς διθεῖαι ἀνάλογον ὡσι, τὸ ἐν τῶν βῖων σπ

S

ρεὸν παραλληλεπίπεδον ἴσον ἔστι τῷ ἀπὸ αὐτῆς μέσης σερειῶ παραλληλεπίπεδῳ, ἴσοπλύρῳ ἢ ἰσγωνίῳ ὃ τῷ προειρημένῳ.

Theor. 31. Propo. 36.

Si rectæ tres lineæ sint proportionales, quod ex his tribus fit solidum parallelis planis contentum, æquale est descripto à media linea solido parallelis planis comprehenso, quod æquilaterum quidē sit, sed antedicto æquiangulum.

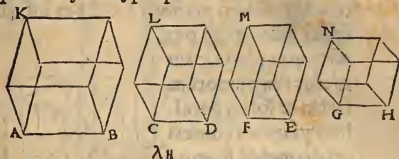
λ ζ

Ἐὰν τέσσαρες διθῆαι ἀνάλογον ᾧσι, καὶ τὰ ἀπ' αὐτῶν παραλληλεπίπεδα ὅμοια τε ὁμοίως ἀναγραφόμενα, ἀνάλογον ἔσται. Ἐὰν τὰ ἀπ' αὐτῶν σερειᾶ παραλληλεπίπεδα ὅμοια τε καὶ ὁμοίως ἀναγραφόμενα ἀνάλογον ᾧ, καὶ αὐταὶ αἱ διθῆαι ἀνάλογον ἔσονται.

Theor. 32. Propo. 37.

Si rectæ quatuor lineæ sint proportionales, illa quoque solida parallelis planis contenta, quæ ab ipsis lineis & similia & similiter describuntur, proportionalia e-

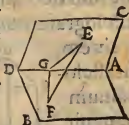
runt. Et si solida parallelis planis comprehensa, quæ & similia & similiter describuntur, sint proportionalia, illæ quoque rectæ lineæ proportionales erunt.

Εἰ μὲν ὁπίσθεν πρὸς ἐπίσθεν ὁρθοῦν, καὶ ἀπὸ τοῦ σημείου τῷ ἐνὶ τῷ ἐπιπέδῳ ὡς ἔτδρομ ἐπιπέδου καὶ θεὸς ἀχθῆ, ὡς αὖ κοινῆς ὁμῆς πε-
σειται τῷ ἐπιπέδῳ ἡ ἀγομένη καὶ διτθ.

Theor. 33. Propo. 38.

Si planum ad planum rectum sit, & à quo dam puncto eorum quæ in vno sunt planorū perpendicularis ad alterum ducta sit, illa quæ ducitur perpendicularis, in communem cadet planorum sectionem.

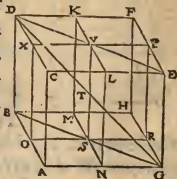

Εἰ μὲν γὰρ παραλληλεπίπεδα τῶν ἀπεναντίον ἐπιπέδων αἱ πλῆθρα διίχα τμῆσιν, διὰ τῶν μὲν ἐπίπεδα ἐκβληθῆ, ἡ κοινὴ γμῆ τῶν ἐπιπέδων

καὶ ἡ τῶν τετραγώνων παραλληλεπιπέδων διαμέτρους
 διίχα τέμνουσιν ἀλλήλους.

Theor. 34. Propo. 39.

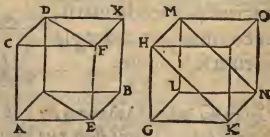
Si in solido parallelis planis circūscrip-
 to, aduersorum planorū lateribus bifariā
 sectis, educta sint per

ἑὰρ ἡ δύο πρίσματα ἰσοῦν, καὶ τὸ ἐξ αὐτῶν βάσιμ
 παραλληλόγραμμον, τὸ δὲ τρίγωνον, διπλάσιον ἢ
 ἢ τὸ παραλληλόγραμμον τὸ τρίγωνον, ἵνα ἔσται τὰ
 πρίσματα.

Theor. 35. Propo. 40.

Si duo sint æqualis altitudinis prismata,
 quorum hoc quidem basim habeat pa-
 rallelogrammum, illud verò triangulum,
 sit autem
 parallelo-
 grāmum
 trianguli
 duplum, il-
 la prisina-
 ta erunt æqualia.

Elementi vndecimi finis.

Ε' Υ Κ Λ ΕΙ-

ΔΟΥ ΣΤΟΙΧΕΪΟΝΙΒ

ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

EVCLIDIS ELEMENT-
TVM DVODECIMVM,
ET SOLIDORVM
SECVNDVM.

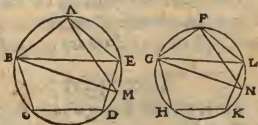
Προτάσεις.

α,

Τὰ ἐν τοῖς κύκλοις ὅμοια πολύγωνα πρὸς ἀλλη-
λάβητι, ὡς τὰ ἀπὸ τῶν διτμέρων τετράγωνα.

Theor. I. Propo. I.

Similia, quæ sunt in circulis polygona,
ratione ha-
bent inter
se quā de-
scripta à
diametris
quadrata.

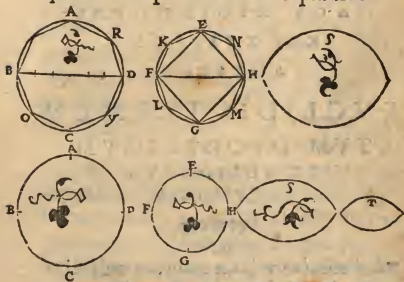
S iii

β

οἱ κύκλοι πρὸς ἀλλήλους εἰσὶν, ὥς τὰ ἀρχὴν Διφ-
μέτρων τετράγωνα.

Theor. 2. Propo. 2.

Circuli eam inter se rationem habent,
quam descripta à diametris quadrata.

γ.

Γὰρ πυραμὶς τρίγωνου ἔχει βάσιν, διαίρεται
εἰς δύο πυραμίδας ἴσας τε ὁμοίας ἀλλήλαις,
τρίγωνος βάσεις ἔχουσας, καὶ ὁμοίας τῇ ὅλῃ, οἷον
δύο πρίσματα ἴσα. Ὅτι τὰ δύο πρίσματα μείζο-
να ἴσιν, ἢ τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλης πυραμίδος.

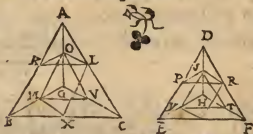
Theor. 3. Propo. 3.

Omnis pyramis trigonam habens basim,
in duas diuiditur pyramidas non tantum

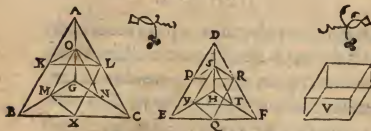
dis basis ad alterius pyramidis basim, ita
& omnia quę in vna pyramide prismata,
ad omnia quę in altera pyramide, prisma
ta multitudine æqualia.

Αἱ ὡς αὐτὸ ὕψος εἰσὶν πυραμίδες, καὶ ὅμοιαι
γῶνες ἔχουσι βάσεις, πρὸς ἀλλήλας εἰσὶν ὡς αἱ
βάσεις.

Theor. 5. Propo. 5.

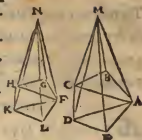
Pyramides eiusdem altitudinis, quarum
trigone sunt bases, eam inter se rationem
habent quam ipsę bases.

Αἱ ὡς αὐτὸ ὕψος εἰσὶν πυραμίδες, καὶ πολυ-
γῶνες ἔχουσι βάσεις, πρὸς ἀλλήλας εἰσὶν ὡς αἱ
βάσεις.

Theor. 6. Propo. 6.

Pyramides eiusdem altitudinis, quarum polygonæ sunt bases, eam inter se rationem habet quam ipsæ bases.

Ἐὰν πρίσμα τρίγωνον ἔχον βάσιν, διαιρεῖται εἰς τρεῖς πυραμίδας ἴσας ἀλλήλαις, τρίγωνες βάσεις ἔχουσας.

Theor. 7. Propo. 7.

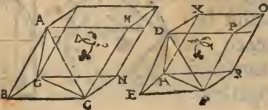
Omne prisma trigonā habens basim, diuiditur in tres pyramidas inter se æquales, quarum trigonæ sunt bases.

Αἱ ὅμοιαι πυραμίδες, καὶ τρίγωνες ἔχουσαι βάσεις, εἰς τριπλασίονι λόγῳ εἰσὶ τῷ ὁμολόγῳ πλυθεῖν.

Theor. 8. Propo. 8.

Similes pyramides quæ trigonas habent bases, in triplicata sunt homologorum laterum ratione.

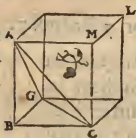
9

Τῶν ἰσῶν πυραμίδων, καὶ τριγώνων βάσεως ἔχουσιν ἀντιπεπνιχασιν αἱ βάσεις τοῖς ὑψέσι. Ὁ ὧν πυραμίδων τριγώνων βάσεως ἔχουσιν ἀντιπεπνιχασιν αἱ βάσεις τοῖς ὑψέσι, ἴσαι εἰσὶν ἐκείναι.

Theor. 9. Propo. 9.

Æqualium pyramidum & trigonas bases habentium reciprocantur bases cum altitudinibus. Et quarum pyramidum trigonas bases habentium reciprocantur bases

cum altitudinibus, illæ sunt æquales.

Γὰρ καὶ ὁ κύλινδρος τρίτον μέρος ἔστι τῆς πρὸς αὐτὸν βάσεως ἔχοντος αὐτῷ ὕψους ἴσου.

Theor. 10. Propo. 10.

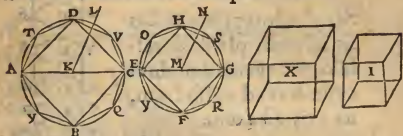
Omnis cōnus tertia pars est Cylindri eandē cū ipso cōno basim habentis, & altitudinē æqualem.

1α
Οἱ ὡς τ' αὐτὸ ὕψος ὄντες κῶνοι καὶ κύλινδροι,
πρὸς ἀλλήλους εἰσὶν ὡς αἱ βάσεις.

Theor. II. Propo. II.

Coni & cylindri eiusdē altitudinis, eam
inter se rationem habent quam bases.

1β
Οἱ ὅμοιοι κῶνοι καὶ κύλινδροι, ἐν τριπλασίονι λό-
γῳ εἰσὶ τῶν ἐν ταῖς βάσεσι διτρίμεζον.

Theor. 12. Propo. 12.

Similes coni & cylindri, triplicatam ha-
bent inter se rationem diametrorum quę
sunt in basibus.

1γ
Ἐὰν κύλινδρος ἐπιπέδῳ τμηθῇ παραλλήλῳ
ὄντι τοῖς ἀπεναντίοις ἐπιπέδοις, ἔσται ὡς ὁ κύλινδρος

Προς πρὸς τὸ κύλινδρον, ὅπως ὁ ἄξων πρὸς τὸν ἄξονα.

Theor. 13. Pro-
posit. 13.

Si cylindrus plano sectus
sit aduersis planis paral-
lelo, erit quemadmodum
cylindrus ad cylindrum,
ita axis ad axem.

ιδ

οἱ ὡς ἴσων βάσεων ὄντες κῶνοι καὶ κύλινδροι, πρὸς ἀλλήλους εἰσὶν ὡς τὰ ὑψή.

Theore. 14. Propo. 14.

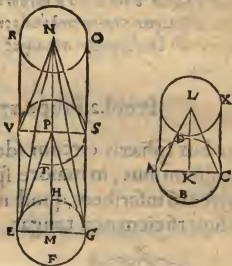
Cōni & cy-
lindri qui
in æquali-
bus sunt
basibus, eā
habēt in-
ter se ra-
tionem,
quam alti-
tudines.

16
 Ὅτι ἰσὺς ὡν κώνωρ ἐκ κυλίνδρων ἀντιπεπνῆσται
 αἱ βάσεις τοῖς ὑψέσι. καὶ ὡν κώνωρ ἐκ κυλίνδρων
 ἀντιπεπνῆσται αἱ βάσεις τοῖς ὑψέσιν, ἴσοι εἰ-
 σὶν ἐκείνοι.

Theor. 15. Propo. 15.

Æqualium cōnorum & cylindrorum ba-
 ses cū alti-
 tudinibus
 reciprocā
 tur. Et quo-
 rum cōno-
 rum & cy-
 lindrorū
 bases cum
 altitudini-
 bus reci-
 procātur,
 illi sunt æquales.

15
 Δύο κύκλων ποδὶ τῷ αὐτῷ κέντρῳ ὄντων, εἰς τὴν μεί-
 ζονα κύκλον, πολύγωνον ἰσόπλευρόν τε καὶ ἀρὶς-
 πλῆθυν ἐπὶ τῷ αὐτῷ κέντρῳ ὄντι ἐλάσσονος κύ-
 κλου.

Probl. 1. Propo. 16.

Duobus circulis circum idem centrum

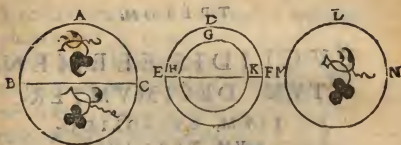

11

Αἱ σφαῖραι πρὸς ἀλλήλας εἰ διπλασίονι λόγῳ
εἰσὶ τῶν ἰσίων διμέτρων.

Theor. 16. Propo. 18.

Sphæræ inter se rationem habēt suarum
diametrorum triplicatam.

Elementi duodecimi finis.

ΕΥΚΛΕΙ-

ΔΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
ΙΓ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΩΝ
ΤΡΙΤΟΝ.

EVCLIDIS ELEMEN-
TVM DECIMVMTER-
TIVM, ET SOLIDO-
RVM TERTIVM. I

Προτάσεις.

Εάν αὐθεῖα γραμμὴ ἄκρον καὶ μέσον λόγον τμηθῇ,
τὸ μείζον τμήμα προσλαβὼν πλὴν ἡμίσειαν αὐτῆς ὅ-
λης, πενταπλάσιον δύναται τῷ ἀπὸ αὐτῆς ἡμισείας
αὐτῆς ὅλης.

Theor. I. Propo. I.

Si recta linea per extre-
mam & mediam rationē
secta sit, maius segmentū
quod totius lineæ dimi-

dium

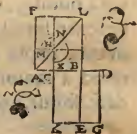
dium assumpserit, quintuplum potest eius quadrati, quod à totius dimidia describitur.

β

Εὰν διθεῖα γραμμὴ, τμήμα τῆς ἐαυτῆς πενταπλάσιον διύνηται, ἢ διπλασίας τῆς εἰρημένης τμήματος ἄκρον ἐκ μέσον λόγον τεμνομένης, ὅτι μείζον τμήμα ἢ λοιπὸν μέρος ὅτι ἢ ἐξ ἀρχῆς διθείας.

Theor. 2. Prop. 2.

Si recta linea sui ipsius segmenti quintuplum possit, & dupla segmenti huius linea per extremam & mediā rationē secetur, maius segmentum reliqua pars est lineæ primū posite.

γ

Εὰν διθεῖα γραμμὴ ἄκρον καὶ μέσον λόγον τμήθῃ, ὅτι ἔλασσον τμήμα πρὸς λαβὸν πλὴν ἡμισφάν τῆς μείζονος τμήματος, πενταπλάσιον διύνηται τῆς ἀπὸ τῆς ἡμισείας τῆς μείζονος, τετραγώνου.

Theor. 3. Prop. 3.

Si recta linea per extremā & mediam rationem secta sit, minus segmentū quod maioris segmenti dimidium assumpserit,

quintuplum potest eius, quod à maioris
segmenti dimidio describitur, quadrati.

¶

Εάν διθεῖα γραμμὴ ἄκρον καὶ μέσον λόγον τμηθῇ,
καὶ ἀπὸ τοῦ ὀλίου καὶ τοῦ ἐλάττονος τμήματος, τὰ συν-
αμφοτέρω τετραγώνω, τριπλασιάῃ ὅτι τὸ ἀπὸ τοῦ
μείζονος τμήματος τετραγώνον.

Theor. 4. Propo. 4.

Si recta linea per extremam & mediam
rationem secta sit, quod à
tota, quodq; à minore se-
gmento simul vtraq; qua-
drata, tripla sunt eius,
quod à maiore segmēto
describitur, quadrati.

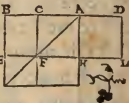

¶

Εάν διθεῖα γραμμὴ ἄκρον καὶ μέσον λόγον τμηθῇ,
καὶ προστεθῇ ἰσὺς τῷ μείζονι τμήματι, ὅλη ἡ διθεῖα
ἄκρον καὶ μέσον λόγον τέτμηται, καὶ τὸ μείζον τμή-
μα ὅστις ἡ ἐξ ἀρχῆς διθεῖα.

Theor. 5. Proposi. 5.

Si ad rectam lineam, quæ
per extremam & mediā
rationem secetur, adiun-
cta sit altera segmēto ma-
iori æqualis, tota hæc li-
nea recta per extremam

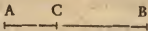
& mediam rationem secta est, estque maius segmentum linea primùm posita.

5

Ἐὰν διθεῖα ῥητὴ ἄκρον καὶ μέσον λόγον τμηθῇ, ἐκαστοῦ τῶν τμημάτων ἄλογός ἐστι, ἢ καλεσμένη ἀποτομή.

Theor. 6. Propo. 6.

Si recta linea ῥητὴ siue rationalis, per extremam & mediam rationem secta sit, utrunque segmento ἄλογον siue irrationalis est linea, quæ dicitur Residuum.

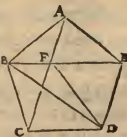

8

Ἐὰν πενταγώνος ἰσοπλεύρου αἱ ῥεῖς γωνίαι, ἥτοι αἱ κατὰ τὸ ἐξῆς, ἢ αἱ μὴ κατὰ τὸ ἐξῆς, ἴσαι ᾖσιν, ἰσογώνιοι ἔσονται πενταγώνου.

Theor. 7. Propositio. 7.

Si pentagoni æquilateri tres sint æquales anguli, siue qui deinceps, siue qui non deinceps sequuntur, illud pentagonum erit æquiangulum.

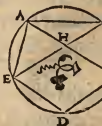
11

Ἐὰν πενταγώνος ἰσοπλεύρου ἐῖς γωνίας τὰς κατὰ τὸ ἐξῆς δύο γωνίας ᾤψωσιν ὡς ἐν τῷ διὰ τοῦ ἀκροῦ

καὶ μέσοι λόγοι τέμνυσιν ἀλλήλους, καὶ τὰ μέγιστα
αὐτῶν τμήματα ἴσα ὄντι τῇ ᾗ πενταγώνου πλάτος

Theor. 8. Propo. 8.

Si pentagoni æquilateri & æquiañg-
duos qui deinceps sequuntur angulos
etæ subtendant lineæ, illæ per extrem
& mediam rationem se
mutuo secant, earumque
maiora segmenta, ipsius
pentagoni lateri sunt æ-
qualia.

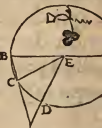

9

Ἐὰν ἡ τῷ ἑξαγώνου πλάτος καὶ ἡ τῷ δεκαγώνου
αὐτοῦ κύκλου ἐπὶ τῷ κοινῷ, σωτῆσθαι, ἡ
ὁμοθετία ἄκρον καὶ μέσον λόγον τέτμηται, καὶ τῷ
ζοι αὐτῶν τμήμα ὅστις ἡ ᾗ ἑξαγώνου πλάτος.

Theor. 9. Propo. 9.

Si latus hexagoni & latus decagoni e
circulo insectorum cō-
posita sint, tota recta li-
nea per extremā & me-
diam rationem secta est,
cuiusque segmentum ma-
ius, est hexagoni latus.

Ἐὰν εἰς κύκλου πεντάγωνον ἰσόπλευρον ἐγ-

Φῆ, ἢ τῷ πενταγώνῳ πλυρὰ δύνανται πῶς τε τῷ
 ἑξαγώνῳ καὶ πῶς τῷ δεκαγώνῳ, τῷ εἰς τὸν αὐτὸν κύ-
 κλον ἐγγεγραμμένων.

Theor. 10. Propo. 10.

Si circulo pentagō-
 num æquilaterū in-
 scriptum sit, pentagō-
 ni latus potest & la-
 tus hexagōni & latus
 decagōni, eidem cir-
 culo inscriptorum.

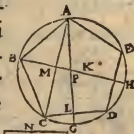

1 α

Ἐὰν εἰς κύκλον ῥητῶς ἔχοντα πῶς διαμέτρον, πεν-
 τάγωνον ἰσόπλευρον ἐγγεγραφῇ, ἢ τῷ πενταγώνῳ
 πλυρὰ ἄλογός ἐστι, ἢ καλεσμένη ἐλάσσων.

Theor. 11. Propo. 11.

Si in circulo ῥητῶς haben-
 te diametrum, inscriptū
 sit pentagōnum æquila-
 terum, pentagōni latus ir-
 rationalis est linea, quæ
 vocatur Minor.

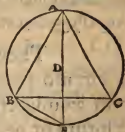

1 β

Ἐὰν εἰς κύκλον ῥητῶς ἔχοντα πῶς διαμέτρον, πεν-
 τάγωνον ἰσόπλευρον ἐγγεγραφῇ, ἢ τῷ πενταγώνῳ
 πλυρὰ, διωχθεὶς ῥητὸς ἐστὶν ὁ κύκλος.

Theor.12. Propositio 12.

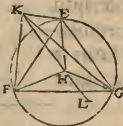
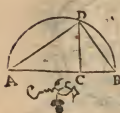
Si in circulo inscriptum sit triangulum æquilatè-
rum, huius trianguli latus
potentia triplum est eius
lineæ, quæ ex circuli cen-
tro ducitur.

¹⁷
Πυραμίδα συστήσασθαι, καὶ σφαῖρα περιλαβείν
τῇ δοθείσῃ, καὶ δείξαι ὅτι ἡ αὐτὴ σφαῖρα διάμε-
τρον δυνάμει ἡμολοία ἔστι τῇ πλυνυρῶς τῇ πυρα-
μίδι.

Probl.1. Propo.13.

Pyramidem constituere, & data sphaera
cōplecti, atque docere illius sphaeræ dia-
metrum potentia sesquialteram esse la-
teris ipsius pyramidis.

ὅτι πάσης οὐ συστήσασθαι, καὶ σφαῖρα περιλαβείν
ἢ καὶ τὴν πυραμίδα, καὶ δείξαι ὅτι ἡ αὐτὴ σφαῖρα

διὰ μέτρος διωάμει διπλῆς ἢ τριπλῆς πλὴν ἢ τῶν ὀκταέδρων.

Probl.2.Propo.14.

Octaëdron constitui-
tuere, eaque sphaera
qua pyramidem cõ-
plecti, atque probare
illius sphaerae diame-
trum potentia du-
plam esse lateris i-
pſius octaëdri.

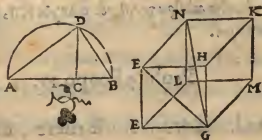

14

κύβου συστήσασθαι, ἐκ σφαίρας πρὸς λαβῆν ἢ ἐκ τῶν
πρῶτερων, καὶ διείξαι ὅτι ἡ ἐκ τῆς σφαίρας διάμετρος
διωάμει διπλῆς ἢ τριπλῆς τῶν κύβων πλὴν ἢ τῶν ὀκταέδρων.

Probl.3.Propo.15.

Cubum constituere, eaque sphaera qua &
superiores figuras cõplecti, atque doce-
re illius
sphaeræ dia-
metrum
potentia
triplá esse
lateris i-
pſius cubi.

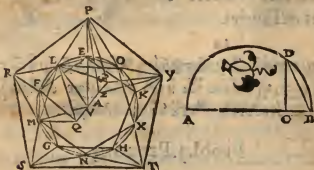

T iii

Εἰκοσάεδρον συστήσασθαι καὶ σφαῖρα πᾶσι λαβεῖν,
ἢ καὶ τὰ προειρημένα σχήματα, ὅτι δεῖξαι ὅτι ἢ τῷ εἰ-
κοσάεδρου πλὴν ἂν ἄλογός ἐστι, ἢ καλεσμένη ἐλάτ-
τω.

Probl.4. Propo.16.

Icosaëdrū cōstituere, eademque sphæra
qua & antedictas figuras complecti, at-
que probare, Icosaëdri latus irrationalē
esse lineam, quæ vocatur Minor.

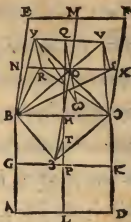

Δωδεκάεδρου συστήσασθαι καὶ σφαῖρα πᾶσι λα-
βεῖν, ἢ καὶ τὰ προειρημένα σχήματα, ὅτι δεῖξαι ὅτι ἢ
τῷ δωδεκάεδρου πλὴν ἂν ἄλογός ἐστι, ἢ καλεσμένη
ἀποδομή.

Probl.5. Propo.17.

Dodecaëdram constituere, eademque
sphæra qua & antedictas figuras com-

plecti, atque probare dō
decaëdri latus irrationa-
lem esse lineam, quæ vo-
catur Residuum.

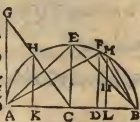

III

Τὰς πλευρὰς τῷ πέντε γήμῳ ἐκθέσθαι, καὶ
συγκρίναι πρὸς ἀλλήλους.

Probl. 6. Propo. 18.

Quinque
figurarum
latera pro-
ponere, &
inter se cō-
parare.

ΣΧΟΛΙΟΝ.

λέγω δὴ ὅτι παρὰ τὰ εἰρημμένα ἔχηματα ἔσυσσε
θήσεται ἑτέρον γῆμα, πορευχόμενον ὑπὸ ἰσο-
πλευρῶν τε καὶ ἰσογωνίων, ἴσων ἀλλήλοις. ὥσ-
τις γὰρ δύο ἱσγωνίων, ἀλλ' ἑστὶ ἀλλῶν δύο ἐπι-
πέδων σερεὰ γωνία ἔσυσσε θήσεται.

Υπὸ ὃ ζῆτων βιγώνωμ, ἢ αὐτὴ πρυγμαῖδιθ.

Υπὸ ὃ τεσσάρων, ἢ τῷ ὀκταέδρῳ.

Υπὸ ὃ εἰ, ἢ τῷ εἰκοχέδρῳ.

Υπὸ δὲ ἐξ βιγώνωμ ἰσοπλυτέρων τέ καὶ ἰσογωνίων
πρὸς ἐνὶ σημείῳ στωισαμένων, ἕκ ἕσται σφραγὶς γω-
νία. ὅσης γὰρ αὐτὴ τῷ ἰσοπλυτέρῳ βιγώνῳ γωνίας δι-
μοῖρος ὁρῶν, ἔχονται αἱ ἐξ τέττασιν ὁρῶν ἰσῶς, ὅ-
πως ἀδύνατον. ἅπαντα γὰρ σφραγὶς γωνία, ὥστε ἐ-
λασσόνων ἢ τεσσάρων ὁρῶν πλεονέχεται. Διὰ ταῦτα
αὐτὰ δὴ καὶ ὥστε πλεονόντων ἢ ἐξ γωνίων ὑπὸ πλε-
ονόντων σφραγὶς γωνία στωίζεται.

Υπὸ δὲ τετραγώνωμ βιγών, ἢ τῷ κύβῳ γωνία πε-
ριέχεται.

Υπὸ ὃ τεσσάρων, ἀδύνατον. ἔχονται γὰρ πάλιν
τέσσαρες ὁρῶν.

Υπὸ δὲ πενταγώνωμ ἰσοπλυτέρων ὁ ἰσγωνίων,
ὥστε ἢ ζῆτων, ἢ τῷ δωδεκαέδρῳ.

Υπὸ ὃ τεσσάρων, ἀδύνατον. ὅσης γὰρ αὐτὴ τῷ ἰσο-
πλυτέρῳ πενταγώνῳ γωνίας ὁρῶν ὁρῶν ὁρῶν ὁρῶν, ἔσον-
ται αἱ τέσσαρες γωνίαι τεσσάρων ὁρῶν μείζους,

ὁ ὡδρ ἀδύνάζοι. ἔδιδέ μὴρ ἑὸ πολυγώνωμ ἐτέρωμ
 χημάτων ὡδυχεθῆσεται σερεὰ γωνία, διὰ τ'
 ἄζπομ. ἔκ ἄρα παρὰ τὰ εἰρημένα ἔ χήματα ἔτε
 ρομ χῆμα σερεὸν συσαθῆσεται, ὑπὸ ἰσοπλθύρωμ
 ἰσογώνίων ὡδυχεόμλομ. ὁ ὡδρ ἔδιδ δειξαι.

SCHOLIUM.

*Aio. Verò, præter dictas quinque figuras non pos-
 se aliam constitui figuram solidam, quæ pla-
 nis & æquilateris & æquiangulis contineat-
 tur, inter se æqualibus. Non enim ex duobus
 triangulis, sed neque ex aliis duabus figuris
 solidus constituetur angulus.*

*Sed ex tribus triangulis, constat Pyramidis
 angulus.*

Ex quatuor autem, Octaëdri.

Ex quinque Verò, Icosaëdri.

*Nam ex triangulis sex & æquilateris &
 æquiangulis ad idem punctum coeuntibus,
 non fiet angulus solidus. Cum enim trianguli
 æquilateri angulus, recti unius bessem conti-
 neat, erunt eiusmodi sex anguli rectis qua-
 tuor æquales. Quod fieri nō potest. Nam so-
 lidus omnis angulus, minoribus quàm re-
 ctis quatuor angulis continetur, per 21. 11.*

Ob easdem sanè causas, neque ex pluribus
quàm planis sex eiusmodi angulis solidus
constat.

Sed ex tribus quadratis, Cubi angulus con-
tinetur.

Ex quinque, nullus potest. Rursus enim recti
quatuor erunt.

Ex tribus autem pentagonis æquilateris &
æquiangulis, Dodecaedri angulus cōtinetur.

Sed ex quatuor, nullus potest. Cū enim pen-
tagoni æquilateri angulus rectus sit & quin-
ta recti pars, erunt quatuor anguli rectis qua-
tuor maiores. Quod fieri nequit. Nec sanè ex
alijs polygonis figuris solidus angulus conti-
nebitur, quòd hinc quoque absurdum sequa-
tur. Quamobrem perspicuum est, præter di-
ctas quinque figuras aliam figuram solidam
nō posse constitui, quæ ex planis æquilateris
& æquiangulis contineatur.

Elementi decimitertij finis.

Ε' Υ Κ Λ ΕΙ'

ΔΟΥ ΣΤΟΙΧΕΪΟΝ ΙΔ ΚΑΙ

ΣΤΕΡΕΩΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ,

ὡς ὄιονταί τινες, ὡς ἄλλοι δ', Υ Υ Ι-

Κ Λ Ε' Ο Υ Σ Ἀλεξανδρέως,

πρὸς τῷ ἔσωμάτῳ,

πρῶτον.

ΒΑΣΙΛΕΪΔΗΣ ὁ ΤΥΡΙΘ, ὃ πρῶταρχε, παρὰ γε-
νηθεὶς εἰς Ἀλεξάνδρειαν, κῆσυσσας τοῦ πατρὸς
ἡμῶν διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ μαθημάτων συγγένειαν, συν-
διέξιψεν αὐτῷ τὸν πλεῖστον ἐπιδημίας χρό-
νον. καί ποτε διελθόντες ἐκ τῆς ἀπολλωνίου γρα-
φῆς πρὸς τὴν συγκρίσεως τῆς Δωδεκαέδρου καὶ τῆς
εἰκοσέδρου, τῷ εἰς τὴν αὐτὴν σφαῖραν ἐγγρα-
φομένῳ, ἵνα λόγον ἔχει αὐτὰ πρὸς ἄλληλα,
ἔδοξαν ταῦτα μὴ ὁρθῶς γεγραφέναι τὸν ἀπὸ λ-
λώνιον. αὐτοὶ δὲ ταῦτα διψκαθάρσαντες, ἐ-
γράψαν, ὥστε ἄκέραια τῆς πατρὸς. ἐγὼ δ' ὕστερον

πωδέπεσορ ἐτέρω βιβλίῳ ὑπὸ Ἀρχιλλωνίᾳ ἐκδιε-
 δομένῳ, καὶ πωδέχοντι ἀπόδειξις ὑγιῶς πωδὶ τῷ
 ὑποκειμένῳ, ἐκ μεγάλως ἐκφυγαγωγῆθι ὑπὸ τῇ
 προβλήματι ζήτησις. καὶ ὑπὸ ἀπολωνίᾳ ἐκ-
 δοθεὶς ἔοικε κοινῇ σκοπεῖν. καὶ ἡ πωδὶ φέρεται.
 καὶ δὲ ὑφ' ἡμῶν διοκῆν ὕστερον γεγραφέναι φιλο-
 πόνως, ὅτε διοκῆρ, ὑπομνηματίζοντι ἐκρίνα
 προσφωνῆσαι σοι διὰ τὴν ἐν ἁπασιν μαθήμασι,
 μάστιγα δὲ ἐν γεωμετρίας προκοπῇ ἐμπείρως κρι-
 νοῖν τὰ ῥηθισόμενα, διὰ τὴν πρὸς τὸν πατέρα
 σωθήσαν, καὶ τὴν πρὸς ἡμᾶς δύνοισιν, θύμῳ ἄκκο-
 μένῳ αὐτῇ προγραμματείας. καιρὸς δὲ ἂν εἴη προσι-
 μὸς καὶ πεπαῦσθαι, καὶ ὅσων τάξεως ἀρχεσθαι.

EVCLIDIS ELEMEN-

TVM DECIMVM QV AR

TVM, VT QVIDAM ARBI-

trantur, vt alij verò, Hy-

psiclis Alexandrini,

de quinque cor-

poribus,

LIBER PRIMVS.

Basilides Tyrius, Protarche, Alexandriam profectus, patrique nostro ob disciplinæ societatem commendatus, longissimo peregrinationis tempore cum eo versatus est. Cúmque differerent aliquando de scripta ab Apollonio cōparatione Dodecaedri & Icosaedri eidem sphaeræ inscriptorum, quam hæc inter se habeant rationem, censuerunt ea non rectè tradidisse Apollonium: quæ à se emendata, vt de patre audire erat, literis prodiderunt. Ego autem postea incidi in alterum librum ab Apollonio editum, qui de-

monstrationem accuratè complecteretur de re
proposita, ex eiusque problematis indagatione
magnam equidem cepi voluptatem. Illud certè
ab omnibus perspicui potest, quod scripsit Apol-
lonius, cùm sit in omnium manibus. Quod autem
diligenti, quantum coniiicere licet, studio nos po-
stea scripsisse videmur, id monimentis consigna-
tum tibi nuncupandum duximus, ut qui felici-
ter cùm in omnibus disciplinis tum vel maximè
in Geometria versatus, scitè ac prudenter iudi-
ces ea quæ dicturi sumus: ob eam verò, quæ tibi
cum patre fuit, vitæ consuetudinem, quaque nos
complecteris, benevolentiam, tractationē ipsam
libenter audias. Sed iam tempus est, ut præmio
modum facientes, hanc syntaxim aggrediamur.

Προτάσεις.

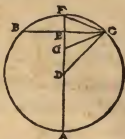
α,

Η' ἀπὸ τῆς κέντρος κύκλου ἑνὸς, ὡς πῶς τῆς πεντα-
γώνου πλυσθῶν, τῇ εἰς τὸν αὐτὸν κύκλον ἐγγραφο-
μένῃ καὶ διὰ τὸν ἀγόμενῃ, ἡ μισοειὶς ὅστις συναμφοτέ-
ρα, αὐτὴ τε ἐκ τῆς κέντρος καὶ αὐτὴ τῇ δεκαγώνῳ, τῇ εἰς
τὸν κύκλον ἐγγραφομένῳ.

Theor. I. Propo. I.

Perpendicularis linea, quæ ex circuli cu-
iuspiam

iufpīam cētro in latus pentagōni ipfi circulo inſcripti ducitur, di-
midia eſt vtriuſque ſimu
lineæ, & eius quæ ex cen-
tro, & lateris decagōni
in eodē circulo inſcripti.

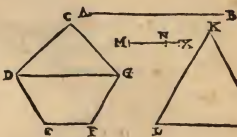
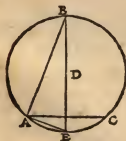

β

Ὁ αὐτὸς κύκλος περιλαμβάνει τὸ τε τῆς δωδε-
καέδρου πεντάγωνον, καὶ τῆς εἰκοσέδρου ῥιζώνον
τῷ εἰς τὴν αὐτὴν σφαῖραν ἐνέσφαρμένον.

Theor. 2. Propo. 2.

Idem circulus comprehendit & dode-
caëdri pentagonum & icoſaëdri trian-
gulum, eidem ſphæræ inſcriptorum.

γ

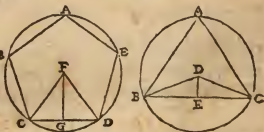
Ἐὰν ᾖ πεντάγωνον ἰσόπλευρόν τε & ἰσογώνιον, καὶ
περι τῆς τοῦ κύκλου, καὶ ἀπὸ τῆς κέντρης κἀκεῖτος
ὑπὸ μίαν πλευρὰν ἀχθῇ, ὃ ῥιζακοντάκις ἔσται
μῶς τῷ πλεονῶν & αὐτὴ κἀκεῖτης, ἴσον ὅτι τῇ τῆς
δωδεκαέδρου ὑπὸ φανείᾳ.

V

Theor.3.Propo.3.

Si pentagono & æquilatero & æquiangu-
lo circumscribitur sit circulus, ex cuius cẽ-
tro in vnũ pentagoni latus ducta sit per-
pendicularis: quod vno laterum & per-
pendicula

ri trige-
sies conti-
netur, il-
lud æqua-
le est δω-
decaẽdri superficie.

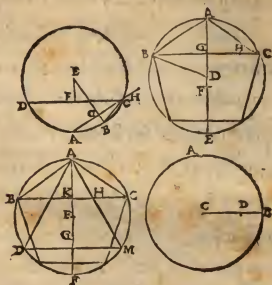
π

Τὸ τε ἀπὸ τῆς ἀπὸ τοῦ ὅτι ἐστὶν ὡς ἡ τὴν ἀπὸ τοῦ
κατέδρεκ ἐπιφάνεια πρὸς τὴν τῆς εἰκοχέδρεκ, ὅπως
ἡ τὴν κύβου πλὴν πρὸς τὴν τῆς εἰκοχέδρεκ πλὴν
ρῶμ.

Theor.4.Propo.4.

Hoc perspicuum cùm sit , probandum
est, quemadmodũ se habet δωdecaẽdri

superficies ad icosaëdri superficiem, ita
se habere cubi latus ad icosaëdri latus.

Cubi latus.

E —————

Dodecaëdri.

F —————

Icōsaëdri.

G —————

Δεικτέον δὴ νῦν, ὅτι ὡς ἡ τῷ κύβῳ πλυρὰ πρὸς
 τὴν τῷ εἰκογέδρῳ, ἔτι καὶ σφαιρὴ τῷ δωδεκαέδρῳ
 πρὸς τὸν σφαιρὸν τῷ εἰκογέδρῳ. ἐπεὶ γὰρ ἴσοι κύκλοι
 περιλαμβάνουσι τό, τε τῷ δωδεκαέδρῳ πεντά-
 γωνον καὶ τῷ εἰκογέδρῳ τρίγωνον, τῷ εἰς τὴν αὐτὴν
 σφαῖραν ἐγγραφόμενων, ἐν ταῖς σφαίραις οἱ ἴσοι
 κύκλοι ἴσους ἀπέχουσιν ἀπὸ τῶν κέντρων. αἱ γὰρ ἀπὸ τῶν
 κέντρων εἰς σφαίρας ὑπὸ τὰ τῶν κύκλων ἐπίπεδα
 κείνεται ἀγόμεναι, ἴσαι τε εἰσὶν ὑπὸ τὰ κέντρα
 τῶν κύκλων ὁρίσασθαι. ὥς τε αἱ ἀπὸ τῶν κέντρων εἰς
 σφαίρας ὑπὸ τὰ κέντρα τῶν κύκλων τῷ περιλαμβά-
 νοντο τό τε τῷ εἰκογέδρῳ τρίγωνον καὶ τῷ
 δωδεκαέδρῳ πεντάγωνον, ἴσαι εἰσὶ, τετέστι αἱ
 κείνεται. ἴσοι ὄντες ἄρα εἰσὶν αἱ πυραμίδες αἱ βά-
 σεις ἔχουσαι τὰ τῷ δωδεκαέδρῳ πεντάγωνα, καὶ
 αἱ βάσεις ἔχουσαι τὰ τῷ εἰκογέδρῳ τρίγωνα. αἱ δὲ
 ἴσοι ὄντες πυραμίδες πρὸς ἀλλήλας εἰσὶν ὡς αἱ
 βάσεις. ὥς ἄρα καὶ πεντάγωνον πρὸς τὸ τρίγωνον,

ἕως ἡ πύραμις ἥς βάσις ἔστι τὸ Δωδεκαέδρου
 πεντάγωνον, κορυφὴ δὲ τὸ κέντρον τοῦ σφαίρου,
 πρὸς τὴν πυραμίδα ἥς βάσις μέν ἐστι τὸ εἰκο-
 γέδρου τρίγωνον, κορυφὴ δὲ τὸ κέντρον τοῦ σφαίρου.
 Ἐὼς ἄρα Δωδεκα πεντάγωνον πρὸς εἰκοσι τρίγω-
 να, ἕτω Δωδεκα πυραμίδες πενταγώνων βά-
 σεις ἔχουσι πρὸς εἰκοσι πυραμίδας τρίγωνας βά-
 σεις ἔχουσι. καὶ Δωδεκα πεντάγωνον ἢ τὸ Δωδε-
 καέδρου ἐπιφάνειά ἐστι, εἰκοσι δὲ τρίγωνα ἢ τὸ εἰκο-
 γέδρου ὑπὸ ἐπιφάνειά ἐστι. ἔστι ἄρα ὡς ἡ τὸ Δωδεκαέ-
 δρου ἐπιφάνεια πρὸς τὴν τὸ εἰκογέδρου ἐπιφάνειαν,
 ἕτω Δωδεκα πυραμίδες πενταγώνων βάσεις ἔ-
 χουσι πρὸς εἰκοσι πυραμίδας τρίγωνων βάσεις ἔ-
 χουσι. Εἰς δὲ Δωδεκα καὶ πυραμίδες πενταγώ-
 νων βάσεις ἔχουσι, τὸ σφαιρὸν τὸ Δωδεκαέδρου, εἰ-
 κοσι δὲ πυραμίδες τρίγωνων βάσεις ἔχουσι, τὸ σφαι-
 ρὸν τὸ εἰκογέδρου. καὶ ὡς ἄρα ἡ τὸ Δωδεκαέδρου
 ἐπιφάνεια πρὸς τὴν τὸ εἰκογέδρου, ἕτω τὸ σφαιρὸν
 τὸ Δωδεκαέδρου πρὸς τὸ σφαιρὸν τὸ εἰκογέδρου. ὡς
 δὲ ἡ ἐπιφάνεια τὸ Δωδεκαέδρου πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν

ἴσταν τῶν εἰκογώνων, ὅπως ἐδείχθη ἡ τῆς κύβου πλῆ-
 ρὸς πρὸς τὴν τῶν εἰκογώνων πλῆρη. καὶ ὥς ἄρα
 τῆς κύβου πλῆρη πρὸς τὴν εἰκογώνων πλῆρη,
 ὅπως τὸ σφαιρὸν τῆς δωδεκαέδρου πρὸς τὸ σφαιρὸν εἰ-
 κογώνων.

SCHOLIUM.

*Nunc autem probandum est, quemadmodum
 se habet cubi latus ad Icosaëdri latus, ita se habe-
 re solidum dodecaëdri ad Icosaëdri solidum. Cū
 enim æquales circuli comprehendant & dode-
 caëdri pentagonum & Icosaëdri triangulum,
 eidem sphaeræ inscriptorum: in sphaeris autem æ-
 quales circuli æquali intervallo distent à centro
 (siquidē perpendiculares à sphaeræ cetro ad circu-
 lorum plana ductæ & æquales sunt, & ad cir-
 culorum centra cadunt) idcirco lineæ, hoc est
 perpendiculares quæ à sphaeræ centro ducuntur
 ad centrum circuli comprehendentis & triangu-
 lum Icosaëdri & pentagonum dodecaëdri, sunt
 æquales. Sunt igitur æqualis altitudinis Pyrami-
 des, quæ bases habent ipsa dodecaëdri pentago-
 na, & quæ, Icosaëdri triangula. At æqualis alti-
 tudinis pyramides rationem inter se habent eam
 quam bases, ex 5. & 6. II. Quemadmodum igitur
 pentagonum ad triangulum, ita pyramis,*

cuius basis quidem est dodecaëdri pētagonum, vertex autem, sphaerae centrum, ad pyramida cuius basis quidem est Icosaëdri triangulum, vertex autem, sphaerae centrum. Quamobrem ut se habent duodecim pentagona ad viginti triangula, ita duodecim pyramides quorum pentagona sint bases, ad viginti pyramidas, quae trigonas habeant bases. At pētagona duodecim sunt dodecaëdri superficies, viginti autem triangula, Icosaëdri. Est igitur ut dodecaëdri superficies ad Icosaëdri superficiem, ita duodecim pyramides, quae pentagonas habeant bases, ad viginti pyramidas, quarum trigonae sunt bases. Sunt autem duodecim quidem pyramides, quae pentagonas habeant bases, solidum dodecaëdri: viginti autem pyramides, quae trigonas habeant bases, Icosaëdri solidum. Quare ex II.5. ut dodecaëdri superficies ad Icosaëdri superficiem, ita solidum dodecaëdri ad Icosaëdri solidum. Ut autem dodecaëdri superficies ad Icosaëdri superficiem, ita probatum est cubi latus ad Icosaëdri latus. Quēadmodum igitur cubi latus ad Icosaëdri latus, ita se habet solidum dodecaëdri ad Icosaëdri solidum.

Elementi decimi quarti finis.

V iiii

ΕΥΚΛΕΙ-

ΔΟΥ ΣΤΟΙΧΕΪΟΝ ΙΕΚΑΙ

ΣΤΕΡΕΩΝ ΠΕΜΠΤΟΝ,

ὡς ὀνομαζίνεσθαι, ὡς ἄλλοι ὃ ὕψι-

ΚΛΕΟΥΣ Ἀλεξανδρείας,

ποδὲ τῷ ἔσσωμά-

των, διθύτρον.

EVCLIDIS ELEMEN-

TVM DECIMUMQ VINTVM,

ET SOLIDORVM QVIN-

tum, vt nonnulli putant:

vt autem alii, Hypsi-

clis Alexandrini

de quinq; cor

poribus,

LIBER SECVNDVS.

Προτάσεις.

α,

Εἰς τὸ δοθέντα κύκλον ὡς ἑκάστη ἐκ τῶν ὑποθέσεων ἀγείρειν.

Problema 1. Pro-
positio 1.

In dato cubo pyra-
mida inscribere.

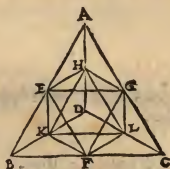

β

Εἰς τὸν δοθέντα κύβον ὀκτάεδρον ἐγγράψαι.

Problema 2. Pro-
positio 2.

In data pyramide oc-
taëdron inscribere.

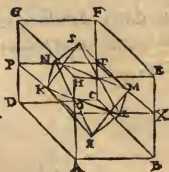

γ

Εἰς τὴν δοθέντα πύραμιν ὀκτάεδρον ἐγγράψαι.

Probl. 3. Pro-
positio 3.

In dato cubo octaë-
dron inscribere.

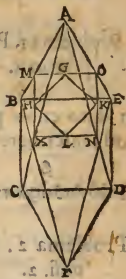

δ

Εἰς τὸν δοθέντα κύβον ὀκτάεδρον ἐγγράψαι.

Problema 4. Pro-
positio 4.

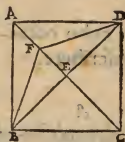
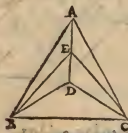
In dato octaëdro cubum
inſcribere.

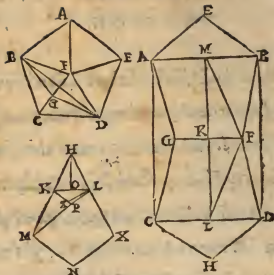

Εἰς τὸ δοθὲν οὐκτάεδρον κύβον ἐνſχεῖν
ἔσται.

Proble. 5. Pro-
positio 5.

In dato Icoſaëdro
dodecaëdron inſcri-
bere.

Δεῖ εἰδέναι ἡμᾶς, ὅτι ἐάν τις ἐρεῖ ἡμῖν πόσας πλθυ-
 ρὰς ἔχει τ' εἰκοθέεδρου, φήσομεν ὅτως. Φανερόν ὅτι
 Ἐκτὸς εἰκοσι τρίγωνων περιέχεται τ' εἰκοθέεδρον,
 καὶ ὅτι ἕκαστον τρίγωνον Ἐκτὸς τριῶν διθιῶν περιέ-
 χεται. Διὲς οὖν ἡμᾶς πολλαπλασιάσαι τὰ εἰκοσι
 τρίγωνα ὑπὸ τὰς πλθυράς τ' τρίγωνον, γίνεται διέ
 ἐξήκοντα, ὥρ ἡμῶν γίνεται τριάκοντα. ὁμοίως διέ καὶ
 ὑπὸ δωδεκάεδρου. πάλιν ἐπειδὴ δώδεκα πεντά-
 γωνα περιέχουσι τ' δωδεκάεδρον, πάλιν διέ ἕκα-
 στον πεντάγωνον ἔχει πέντε διθείας, ποιεῖμεν δω-
 δεκάκας πέντε, γίνεται ἐξήκοντα. πάλιν τ' ἡμῶν
 γίνεται τριάκοντα. Διὰ τί διέ τ' ἡμῶν ποιεῖμεν;
 ἐπειδὴ ἕκαστ' ἡ πλθυρά, καὶ τε τ' τρίγωνον, ἢ πεντά-
 γωνον, ἢ τετραγώνον, ὡς ὑπὸ κύβου, ἐκ διθυτέρων λαμ-
 βάνεται. ὁμοίως δὲ τῇ αὐτῇ μεθόδῳ καὶ ὑπὸ κύβου, καὶ
 ὑπὸ τῇ πυραμίδι, καὶ τ' ὀκταέδρου τὰ αὐτὰ
 ποιήσας θύρσεις τὰς πλθυράς. εἰ διέ βεληθείης πάλ-
 λιν ἕκαστ' ἢ πέντε χημάτων θύρῃν τὰς γωνίας, πάλ-

λιν τὰ αὐτὰ ποιήσας, μέριξε παρὰ τὰ ἐπίπεδα
 τὰ πδμέχοντα μίαν γωνίαν ἑσπερεῦ, οἷον ἐπειδὴ
 πλὴν τῆς εἰκοθέδρου γωνίαν πδμέχουσι ἑξήγωνα,
 μέριξε παρὰ τὰ ἑ, γίνονται δώδεκα γωνία τῆς
 εἰκοθέδρου. ἡ δὲ δὲ τῆς δωδεκαέδρου, τρία πεντά-
 γωνα πδμέχουσι πλὴν γωνίαν, μέρισον παρὰ τὰ
 ἑξία, καὶ ἔξεις ἡ γωνίας ἕξας τῆς δωδεκαέδρου. ὁ-
 μοίως δὲ ἐν ἡδὲ τῇ λοιπῇ διήσεις τὰς γωνίας.

Τέλος Εὐκλείδους στοιχείων.

SCHOLIUM.

Meminisse decet, si quis nos roget quot Icosae-
drum habeat latera, ita respondendum esse. Pa-
tet Icosaedrum viginti contineri triangulis,
quodlibet verò triangulum rectis tribus consistare
lineis. Quare multiplicanda sunt nobis viginti
triangula in trianguli unius latera, fiuntque se-
xaginta, quorum dimidium est triginta. Ad
eundem modum & in dodecaedro. Cum enim
rursus duodecim pentagona dodecaedrum com-
prehendant, itemque pentagonum quodvis rectis

quinque cōstet lineis, quinque duodecies multipli-
camus, fiunt sexaginta, quorū rursus dimidium
est triginta. Sed cur dimidiū capimus? Quoniam
vnumquodque latus siue sit trianguli siue penta-
goni, siue quadrati, vt in Cubo, iteratō sumitur.
Similiter autem eadem via & in cubo & in
pyramide & in octaëdro latera inuenies. Quod
si item velis singularum quoque figurarum an-
gulos reperire, facta eadem. multiplicatione nu-
merum procreatum partire in numerum plano-
rum quæ vnum solidum angulum includunt: vt
quonian triangula quinque vnum Icosaëdri an-
gulum continent, partire 60. in quinque, nascun-
tur duodecim anguli Icosaëdri. In dodecaëdro
autem tria pentagona angulum comprehēdunt.
partire ergo 60. in tria, & habebis dodecaëdri
angulos viginti. Atque simili ratione in reli-
quis figuris angulos reperies.

Finis Elementorum Euclidis.

NON POTVIT FIERI, CANDIDE

Lector, quin errores aliquot recenti huic editioni obreperint propter varias in exemplari scripto lituras, quibus pleraque nobis immutanda fuerunt. Hos ergo strictim notatos amicé & beneuolé corrigito.

Libro 1. in definitio. ε. λεγε εἰς φάνηα. 8. iacētū. 9. ὅταρ. 11. ὁδὸν φερείας. λγ. πλὺς 33. inter se equalia. 35. parallela recta. In postula. 6. πεπερασμένω. 2. cōtinuum. In propositio. δ. ὑφ' αἱ. ζ. ὑπὸ τὰ. 8. equalibus. κς. διὸς ἰσότητας. λθ. μέρη, κγ. μλ. παρὰ βάλειρ. 47. continentibus describuntur, quadratis. **Libro 2. in definit.** β. χωρίσ, τῷ ὁδὸν τὴν διὰ μέτρον αὐτῶν. propo. 5. εὐθεία ἐπ' εὐθείας. ὁρ. ὁ δὲ ὁ γωνίω. 6. ὅρ. adiecta, simul cum quadrato α. **Lib. 3. propo. γ.** διχα τέμνη, κγ. πρὸς ὁρ. δὲ αὐτὴν τεμεῖ. κγ. ἐὰν πρὸς ὁρ. δὲ αὐτῶν. 8. rectarum. ις. μεταξὺ τὸ πορ. τῷ τε εὐθείας κγ. τῷ πρὸν φερείας ἑτέρω θι. θι. α. **Lib. 5. definit.** ι ε. λῆ. 15. 15. η. prop. 4. τοῦτα πλάσια ἔσαι. 2. tertia cū sexta, quarta. 21. ipsis aequales. **Lib. 6. prop. 5.** sub quibus homologa. ις. ἰσὸν ὅτι τῷ ὁδὸν τῷ μέσων πρὸν εὐχόμενῳ ὁρ. ὁ γωνίω. 6. εἰ. **Lib. 7. definit.** ις. πλὺς αὐτῶν. propo. κ α. τῷ τὸν αὐτὴν λόγῳ. κθ. ποιῆ. 12. α. οἱ. **Lib. 9. propo. ι β.** ὑφ' ὅσῳ ἄρ. ο. λ. ἡμῶν αὐτῶν. **Lib. 11. propo. δ.** διὸς ἰσότητας. λ ε. μετέωρῳ ληφθῆ. **Lib. 13. fol. 119. b. vers. 7.** ἐξ τέτταρσι. In quibusdam accentuum ὅρ. distinctionum notulis quicquid peccatum fuerit, id facile vel tacentibus nobis animaduerti potest.

